
KNIHA
ISTOTY
— KITÁB-I-ÍQÁN —

BAHÁ'U'LLÁH

KITÁB-I-ÍQÁN, KNIHA ISTOTY

KNIHA
ISTOTY
— KITÁB-I-ÍQÁN —

BAHÁ'U'LLÁH

KITÁB-I-ÍQÁN, KNIHA ISTOTY

Bahá'u'lláh

Preložené z anglického vydania

Kitáb-i-Íqán, The Book of Certitude

© Národná duchovná rada bahájov v USA,
Willmette, Illinois, 1989

Translation © Bahájske spoločenstvo
v Slovenskej republike, Bratislava, 2012

Do angličtiny preložil

Shoghi Effendi

1. slovenské vydanie

Vydalo Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike

Sládkovičova 11, 811 06 Bratislava

e-mail: info@bahai.sk

www.bahai.sk

Na uvedenej adrese vám radi poskytneme bližšie
informácie o bahájskej viere a o našich podujatiach.

Rok vydania 2012

ISBN 978-80-971074-0-6

OBSAH

ÚVOD	7
KNIHA ISTOTY	21
PRVÁ ČASŤ	23
DRUHÁ ČASŤ	73
AKO PREPISOVAŤ A VYSLOVOVAŤ PERZSKÉ SLOVÁ	165
TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK	173
REGISTER	181

ÚVOD

Kováč, ktorý kul železo, zdvihol zrak a uvidel na druhej strane miestnosti človeka, ktorý bol podľa oblečenia veľmi vážený a učený islamský duchovný. Prišiel na somárovi, ktorý potreboval novú podkovu. Kováč sa na duchovného zadíval a nedokázal v sebe udržať otázky, ktoré mu už dávno zamestnávali myseľ. Povedal si, že návštevu takého významného učenca si nemôže nechať ujsť. Pristúpil bližšie a spýtal sa:

„Mullá, počul som o niektorých náboženských výrokoch, ktoré nedokážem pochopiť. Nepomohli by ste mi?“

Duchovný prikývol.

„Počul som, že sa v náboženských knihách vraví, že s každou kvapkou dažďa prichádza na zem aj anjel, ktorý túto kvapku nesie. Je to pravda?“

„Áno,“ odpovedal mu duchovný.

„A ďalej som počul,“ pokračoval kováč, *„že psy sú nečisté. Že žiaden anjel nenaštívi dom, v ktorom chovajú psy. Je to pravda?“*

„Áno,“ odpovedal mu znovu duchovný.

„Potom teda neviem, ako to je,“ pousmial sa kováč, *„pretože ja som si všimol, že kvapky dažďa padajú aj na domy, v ktorých ľudia chovajú psy.“*

Tento duchovný, ktorého kováčova bystrosť prekvapila, sa volal Abu'l-Faḍl a toto stretnutie s obyčajným negramotným kováčom vyznávajúcim bahájsku vieru mu zmenilo život. Od tejto chvíle sa už nedokázal pridržať úzkoprsých doslovných vysvetlení islamských spisov. Začal premýšľať o náboženstve v širších súvislostiach, ale jeho cesta k nájdeniu toho, čo hľadal, nebola priamočiara.

Potreboval viac, potreboval skutočný dôkaz. Nasledovníci bahájskej viery, s ktorými sa stretával, mu odporučili práve túto knihu, ktorú ste teraz otvorili — *Kitáb-i-íqán, Knihu istoty*. Prvýkrát ju prečítal z pohľadu človeka, ktorý si myslí, že náboženské otázky ovláda najlepšie — veď predsa za ním chodili ľudia, aby im v týchto otázkach radil. Keď *Kitáb-i-íqán* dočítal, poznamenal: „*Ak je Kitáb-i-íqán dôkazom Bahá'u'lláhových tvrdení, ja sám istotne dokážem napísať lepšiu knihu.*“ Bol predsa vedúcim teologickej fakulty v Teheráne. Hneď na druhý deň prišla za ním vysoko postavená žena a ako človeka známeho tým, že vynikajúco píše, ho poprosila, aby za ňu napísal list. Abu'l-Faḍl vzal do ruky pero, ale zistil, že nie je schopný napísať ani len prvú vetu. Žena stratila trpezlivosť a povedala: „*Mali ste mi povedať, že nie ste schopný napísať ani jednoduchý list, namiesto toho, aby ste ma zdržovali.*“ To Abu'l-Faḍla zahanbilo a zrazu si spomenul na svoj výrok z predchádzajúceho dňa o tom, že je schopný napísať lepšiu knihu než *Kitáb-i-íqán*. Vedel, že to, čo sa stalo, spôsobila jeho namyslenosť voči tejto knihe. Keď Abu'l-Faḍl nakoniec bahájsku vieru prijal, prečítal *Kitáb-i-íqán* počas svojho života viackrát. Čítal ju s úplne novým postojom, s novým prístupom a s novým pochopením. Zistil, že je to oceán poznania a že možnosti získať z nej nové duchovné porozumenie sú nekonečné. Vždy, keď ju znovu čítal, objavil nové tajomstvá, ktoré si predtým neuvedomil.

Tak, ako sa kresťanstvo spája s menom Ježiš Kristus, je bahájska viera neodmysliteľne spätá s menom **Bahá'u'lláh** (1817—1892). Toto meno v preklade do slovenčiny znamená *Sláva Božia*. Je symbolom pre to, čo príchod Bahá'u'lláha pre svet znamená — príchod dlho očakávaného Prislúbeného všetkých náboženstiev, ktorý naplní proctvá o príchode Mesiáša na konci vekov spolu s príchodom Kráľovstva Božieho. Dôvodom existencie bahájskej viery je preto okrem iného aj presvedčenie, že Kristus sa vrátil. Od tohto

ÚVOD

faktu odvodzuje svoju autoritu, svoje spisy a svoje rady pre život jednotlivca i spoločnosti. Bahájska viera nie je len reforma už existujúcich náboženstiev; nie je to len náboženstvo, ktoré spája dobré prvky ostatných cirkví. Bahájska viera je v prvom rade radikálne nový pohľad na to, čo náboženstvo vlastne je, na históriu náboženstiev, na spoločnosť i na život jednotlivca.

Vráťme sa najprv do histórie.

Keď dňa 24. mája 1844 Samuel Morse v USA po prvýkrát odskúšal svoj nový vynález — telegraf — jeho prvým telegramom bola otázka, ktorú odcitoval z Bible: „*Čo učinil Boh?*“ Odpoveďou mu bola udalosť, ktorá sa deň predtým stala na opačnom konci zeme-gule, v Perzii: zrod nového náboženstva, bahájskej viery.

V tej dobe priťahoval pozornosť ľudí muž, ktorého život bol rovnako neobvyklý ako Jeho detstvo. Volal sa Bahá'u'lláh. Už od útleho veku mu učení muži viseli na perách, keď vysvetľoval zložité duchovné a náboženské otázky. Vo veku siedmich rokov zastupoval Svojho otca v súdnom spore s perzským šachom a — vďaka múdrosti a podmanivej osobnosti — ho vyhral. Jeho múdrosť bola rovnako prekvapivá ako Jeho súcit s chudobnými. Postupne im Svoj majetok rozdával a o zvyšok prišiel, keď Ho uväznili za šírenie nového náboženstva. Od tohto bodu žil vo vyhnanstve a väzení, pričom kamkoľvek išiel, vždy si získal srdcia ľudí, a to do takej miery, že predstavitelia miest, do ktorých bol vyhnaný, Ho s postupom času požiadali o to, aby vyučoval ich synov. Mnohí Jeho obdivovatelia boli ochotní prejsť peši tisíce kilometrov nehostinnými oblasťami len na to, aby im z väzenia zamával rukou. Jeden z tých, ktorí mali to šťastie, že sa s ním stretli, píše:

„Navonok bol väzňom, odsúdeným a ukrivdeným, ale v skutočnosti bol ... Kráľ v kráľovstve vyrovnanosti a dôstojnosti. I keď preukazoval mnoho súcitu a láskavej milosti a ku každému, kto prišiel do Jeho prítomnosti, pristupoval s nežnou starostlivosťou a pokorou a často hovoril s humorom, aby im uľahčil situáciu, i napriek tomu nik, veriaci

či neveriaci, učený či neznalec, múdry či zmätený, nebol schopný vyriešiť v Jeho prítomnosti desať slov obvyklým každodenným spôsobom. ... Keď veriaci popisuje, čo zažil v Bahá'u'lláhovej prítomnosti, jeho dojmy je možné vysvetľovať tak, že boli vytvorené prostredníctvom vlastnej pokory... Ale čomu je možné pripisovať to, ak niekto príde do Jeho prítomnosti ako antagonista a odíde ako veriaci, alebo príde ako nepriateľ a odíde ako priateľ alebo príde, aby vyvolával spory, a odíde bez toho, aby čokoľvek povedal?¹

Knihy, ako je *Kitáb-i-íqán*, v ktorých Bahá'u'lláh zaznamenal Svoje učenie, tvoria Sväté Písmo bahájskej viery. Ide o rozsiahle spisy, ktoré sa dotýkajú najrozmanitejších tém — od duchovných a mystických cez odveké etické a morálne princípy až po otázky budúcnosti a usporiadania spoločnosti. Baháji zároveň považujú za rovnako posvätné aj náboženské knihy ostatných náboženstiev: „*Nebeské knihy — Bibliu, Korán a iné Sväté spisy — nám Boh dáva, aby nás viedli na cestu božských cností, lásky, spravodlivosti a mieru.*“²

Bahá'u'lláh dáva vo Svojich spisoch odpoveď na rozmanité otázky. Patria medzi ne aj odveké dilemy ľudstva. Jednou z nich je odpoveď na otázku, prečo na svete existuje toľko náboženstiev a či je niektoré z nich výnimočnejšie než iné.

Bahá'u'lláh hovorí, že príchod pozoruhodných osobností, od ktorých sa odvodzujú jednotlivé náboženstvá, nie je jednorazovým javom v histórii. To, že Boh ľuďom poslal Svojich mimoriadnych zástupcov, sa udialo mnohokrát, a to bez ohľadu na jedinečnosť ich poslania či pozoruhodné udalosti v ich živote. Žiadne náboženstvo tak nepredstavuje posledné zjavenie od Boha, nie je konečnou bodkou za dejinami náboženstva: „*Boh poslal Svojich Poslov, aby nasledovali po Mojžišovi a Ježišovi, a bude tak robiť až do konca, ktorý nemá*

1 *Hají Mirzá Haydar 'Alí citovaný v: Adib Taherzadeh: The Revelation of Bahá'u'lláh, zv. 3, s. 248—249*

2 *Paris Talks, s. 61—62*

ÚVOD

*koniec, aby ľudstvu mohla byť neustále z nebies Božskej štedrosti udeľovaná Jeho milosť.*³

Bahá'u'lláh teda vysvetľuje, že nijaké náboženstvo nemá medzi ostatnými náboženstvami výlučné postavenie — žiadne z nich ako jediné nepredstavuje celú pravdu: „*Vôbec niet pochýb o tom, že národy sveta bez ohľadu na rasu či náboženstvo získavajú vnuknutie z jedného nebeského Zdroja a podliehajú jednému Bohu. Rozdiely medzi nariadeniami, ktoré dodržiavajú, treba pripísať rôzniacim sa požiadavkám a podmienkam veku, v ktorom boli zjavené. Všetky z nich prikázal Boh a všetky odrážajú Jeho vôľu a zámer... Lnite k tomu, čo vás spája a zjednocuje.*“⁴ Slová, ktoré Bahá'u'lláh napísal pred viac ako sto rokmi, si postupne začínajú uvedomovať rastúce počty ľudí — aj intuitívne cítia, že základná pravda, obsiahnutá vo všetkých náboženstvách, je vo svojej podstate spoločná pre všetky z nich. Náboženstvá si navzájom nemajú konkurovať, pretože samotným dôvodom existencie organizovaného náboženstva je služba veci bratstva a mieru.

Bahá'u'lláhova myšlienka „*postupného zjavovania*“ jednotlivých náboženstiev jedným Bohom, ktorú detailne opisuje v *Kitáb-i-íqán*, nie je naivná predstava, ktorá by nevidela niekedy priepastné rozdiely, ktoré medzi náboženstvami existujú. Tieto rozdiely sú však prirodzeným dôsledkom interpretácie Svätých kníh ako aj mnohých ďalších skutočností vyplývajúcich z histórie náboženstva či okolností, za ktorých boli zjavené.

Vyznávať náboženstvo znamená *vedomé poznanie a konanie dobrých skutkov*, uvádza sa v spisoch bahájskej viery. Bahá'u'lláh vo *Svojej Najsvätejšej knihe* odpovedá na známu teologickú dilemu, ktorá zjednodušene znie: Čo je dôležitejšie, viera alebo skutky?

„Ako prvý predpísal Boh Svojim služobníkom povinnosť uznať Toho, ... kto v kráľovstve Jeho veci i vo svete stvorenia predstavuje

3 *Bahá'u'lláh citovaný v knihe Bahá'u'lláhovo zriadenie*

4 *Bahá'u'lláh citovaný v: Svetový dom spravodlivosti: List náboženským predstaviteľom sveta*

Božstvo [t.j. zakladateľ daného náboženstva]. ... *Každému, kto dosiahne toto najvyššie postavenie, ... sa patrí, aby dodržiaval všetky nariadenia Toho, kto je Túžbou sveta* [t.j. zakladateľ daného náboženstva]. *Tieto dve povinnosti sú nerozlučné. Jedna bez druhej nie je prijateľná.*⁵ Z celého citátu sú najdôležitejšie posledné dve vety. Viera a skutky sú „nerozlučné“, jedno nemôže existovať bez druhého a ani to nie je „prijateľné“.

Náboženstvo neznamena len určitú príslušnosť k niektorej náboženskej tradícii, nie sú to len zvyky a obrady spojené so sviatkami či kultúra, náboženstvo je celý komplex bytia a Bahá'u'lláh vysvetľuje, že každý človek má povinnosť nezávisle hľadať náboženskú pravdu. Za podmienku takéhoto hľadania označuje to, že človek k tomuto hľadaniu pristúpi bez predsudkov, s úplne otvorenou myslou: „*Žiaden človek nedospeje k brehom oceánu pravého porozumenia, pokiaľ sa neodpúta od všetkého, čo je v nebesiach i na zemi.*“⁶

Podľa učenia bahájskej viery sa náboženstvo netýka len duchovného či morálneho života ľudí, ale účelom náboženstva je aj „*zaštítii záujmy celého ľudského rodu, podporovať jeho jednotu a posilňovať ducha lásky a družnosti medzi ľuďmi.*“⁷ Náboženstvo má mať teda význam pre celú spoločnosť a nemá byť príčinou nezhôd a vojen: „*Zámerom zjavenia ... je obdариť všetkých ľudí spravodlivosťou a chápaním tak, aby medzi nimi mohol byť pevne ustanovený mier a pokoj.*“⁸

Bahá'u'lláh ďalej bahájom radí, aby „*drahocenné dni svojho života*“ zasvätili „*vytváraniu lepšieho sveta*“⁹.

S príchodom Bahá'u'lláha sa začína budovanie kráľovstva Božieho na zemi — novej doby v živote ľudstva, doby jedného

5 *Bahá'u'lláh, Najsvätejšia kniha, 1*

6 *Bahá'u'lláh, Kniha istoty, 1*

7 *Bahá'u'lláh, Výber z Bahá'u'lláhových spisov, CX,1*

8 *tamtiež, CI,1*

9 *tamtiež, XCII,3*

ÚVOD

pastiera a jedného stáda. Baháji sa na príchod kráľovstva neďívajú ako na jednorazovú udalosť. Je to postupný proces, ktorý si vyžiada premenu myslenia i postojov jednotlivca aj spoločnosti ako takej.

Kráľovstvo sa podľa prísľubov minulosti bude vyznačovať v prvom rade vzájomným harmonickým a mierovým spolužitím všetkých národov sveta: „*Zem predstavuje len jedinú krajinu, ktorú obýva ľudstvo,*“¹⁰ uvádza sa v Bahá'u'lláhových spisoch, kde sa hovorí: „*Pýšit sa nemá ten, kto miluje vlastnú krajinu, ale skôr ten, kto miluje celý svet.*“¹¹ Jednota celej zeme je jedným zo základných posolstiev bahájskej viery, pretože práve jednota má ľudstvo priviesť k vzniku svetovej civilizácie, ktorej nádheru si teraz sotva dokážeme predstaviť. Jednota je podmienkou pre ustanovenie a udržanie celosvetového mieru a okrem iného si vyžaduje aj prijatie pomocného dorozumievacieho jazyka pre celý svet, pričom jeho výber je ponechaný na odborníkov. Ide však o myšlienku jednoty v rôznosti, nie uniformity. Takáto jednota hovorí nielen o rovnocennosti všetkých rás a národností, ale aj o oceňovaní a zachovaní krásy a rozmanitosti rozličných kultúr a ich prínosu pre celé ľudstvo. Bahájske spisy jednotu v rôznosti vysvetľujú na príklade záhrady, ktorej krása spočíva v rôznorodosti kvetov, v odlišnosti ich farieb, tvarov a vôní. Takáto koncepcia jednoty si vyžaduje to, aby sa ľudia dokázali oslobodiť od predsudkov voči ľuďom iných rás či národností.

Bahá'u'lláh po prvýkrát v náboženskej histórii prináša zásadu rovnoprávnosti mužov a žien a hovorí, že práve ženské vlastnosti a príspevok žien budú dôležité pre príchod celosvetového mieru. Okrem toho sa ako dôležitý princíp v bahájskom učení uvádza vzdelávanie dostupné pre všetkých ľudí na celom svete.

Je jedinečné, že v bahájskej viere je Sväté písmo tvorené výlučne Slovom Božím. To má podľa Bahá'u'lláha tri základné vlastnosti:

10 *tamtiež, CXVII,1*

11 *tamtiež, XLIII,6*

— schopnosť v pozitívnom zmysle transformovať životy ľudí:

„Každé slovo, ktoré vyjde z úst Božích, je obdarené takou mocou, že dokáže vnieť nový život do každej ľudskej schránky.“¹²

— nekonečné množstvo významov, ktoré ľudia môžu postupne odhaľovať:

„Istotne vedz, že tak ako pevne veríš, že Slovo Božie pretrvá na večnosť, rovnako musíš ... veriť, že jeho význam sa nemôže nikdy vyčerpať.“¹³ A tiež: „Je ti zrejme, že Nebeské vtáčatá [t. j. Prejavy Božie] ... vravia dvojakým jazykom. Jeden jazyk, vonkajší jazyk, neobsahuje narážky, je neutajený a nezahalený... Druhý jazyk je zahalený a utajený... Na rozdiel od toho, čo si väčšina ľudí myslí, v takých prehovoroch nebol zamýšľaný doslovný význam. ... ,Riekneme jedno slovo a myslíme ním jeden a sedemdesiat významov. A každý z nich vieme vysvetliť.“¹⁴

— je tvorivé:

Bahá'u'lláh na viacerých miestach uvádza, že príčinou stvorenia bolo Slovo Božie, konkrétne príkaz: „Bud!“:

„Každúcke písmeno vychádzajúce z Našich úst je obdarené natoľko obnovujúcou mocou, že je mu umožnené dať bytie novému stvoreniu — stvoreniu, ktorého výnimočnosť nepojme nik okrem Boha.“¹⁵

Čo sa týka prvej vlastnosti — schopnosti transformovať ľudské životy — Bahá'u'lláh uvádza, že prišiel, aby zmenil srdcia ľudí a ich správanie vďaka zjaveniu Slova Božieho: „Sila ľudskej viery v Boha vyhasína vo všetkých krajinách. Nič okrem Jeho ozdravujúceho lieku ju nemôže obnoviť. Rozožierajúca bezbožnosť napadá životne dôležité orgány ľudskej spoločnosti. Čo iné ako Elixír Jeho mocného zjavenia ju môže očistiť a oživiť? ... Jedine Slovo Božie si môže nárokovať na tú

12 Výber z Bahá'u'lláhových spisov, LXXIV,1

13 tamže, LXXXIX,1

14 Kitáb-i-íqán, II,184

15 Bahá'u'lláh citovaný v knihe Bahá'u'lláhovo zriadenie

ÚVOD

*poctu, že mu bola udelená schopnosť takej nesmiernej a ďalekosiahlej zmeny.*¹⁶

Slovo Božie¹⁷ je toho, na rozdiel od slov filozofov, skutočne schopné, pretože so sebou prináša aj potrebnú duchovnú energiu na uskutočnenie takejto transformácie. Už za doby Bahá'u'lláha sa mnohí Jeho nasledovníci radikálne zmenili z pôvodne pomstychtivých a nenávisťných ľudí, a to často vďaka prečítaniu krátkeho textu z Bahá'u'lláhových spisov či priamemu stretnutiu sa s Ním. Sám Bahá'u'lláh zmieňuje jeden z mnohých príkladov takejto duchovnej transformácie:

„Možno totiž dosvedčiť, že slová rád a napomenutia, ktoré sme vyriekli, sa neminuli účinkom, a že tento ľud [t. j. Bahá'u'lláhovi nasledovníci] preukázal takú povahu a také správanie, ktoré je v Našich očiach prijateľné. Toto potvrdzuje i udalosť, ktorá skutočne rozradostila zrak sveta a ktorou nie je nič iné než príhovor priateľov [t. j. Jeho nasledovníkov] u vysokých úradníkov v prospech nepriateľov. Vskutku, spravodlivé skutky u človeka dosvedčujú pravdivosť jeho slov. Dúfame, že zbožní ľudia rozjasnia svet žiarivým svetlom svojho správania...“¹⁸

Udalosť, o ktorej Bahá'u'lláh píše, sa stala v meste Ašchabad, ktoré bolo v tej dobe (ide o rok 1889) pod ruskou správou. Bahá'u'lláhovi nasledovníci boli vtedy po celej Perzii zo strany moslimov za svoj svetonázor kruto prenasledovaní. Jedného dňa v Ašchabade moslimovia bezdôvodne zabili bahája kráčajúceho po miestnom trhu tridsiatimi dvoma bodnými ranami dýk. Keď na miesto prišla ruská polícia, zistila, že vrahovia boli natoľko krvilační, že dokonca z dýk oblizovali krv. Počas súdneho procesu sa zistilo, že mali v pláne zabiť ďaleko viac bahájov. Dvaja z vrahov boli odsúdení na smrť obesením, ďalší z nich na doživotné vyhnanstvo na Sibíri. Moslimské duchovenstvo, ktoré obvykle takýchto vrahov oslavo-

¹⁶ *Výber z Bahá'u'lláhových spisov, XCIX,1*

¹⁷ *Práve zjavenie Slova Božieho sa v bahájskej teológii považuje za najväčší dôkaz pravdivosti toho-ktorého Prejavu Božieho.*

¹⁸ *Bahá'u'lláhove tabulky, Lawh-i-Dunyá, 7,25*

valo, sa snažilo ovplyvniť ruskú vládu, aby ich prepustila. Ich žiadosť však bola zamietnutá. V dejinách dlhodobo prenasledovaného bahájskeho spoločenstva to bolo po prvýkrát, čo boli vrahovia bahájov legálne odsúdení (len v priebehu prvých rokov existencie bahájskej viery bolo zabitých viac ako 20 000 jej nasledovníkov). Príbuzní odsúdených intervenovali u predstaviteľov bahájskeho spoločenstva a prosili ich o pomoc bez toho, aby očakávali akýkoľvek reálny výsledok, pretože poškodení podľa vtedajšieho práva mali dokonca nárok na krvnú pomstu a mohli od príbuzných žiadať vyplatenie vysokej finančnej sumy ako odškodného (tzv. „krvavé peniaze“) a tiež kvôli extrémnej neznášanlivosti, ktorá v tej dobe v Perzii medzi príslušníkmi jednotlivých náboženstiev vládla. Vtedy nastal okamih, o ktorom sa Bahá'u'lláh zmieňuje ako o zásadnej zmene správania sa: Baháji sa po vzájomnej konzultácii rozhodli, že prednesú žiadosť o prepustenie väzňov samotnému cárovi. Ten bol ochotou bahájov odpustiť takýto smrteľný zločin natoľko dojatý, že tresty napokon zmiernil.¹⁹

Podobným spôsobom začali baháji uplatňovať aj ostatné zásady, ktoré Bahá'u'lláh zjavil, vďaka čomu sa stali známimi ako ľudia snažiaci sa o pokojné spolunažívanie, o odstránenie predsudkov či už rasových alebo náboženských, o zrovnoprávnenie žien a mužov a o vysoký morálny štandard života. Istý návštevník domu Bahá'u'lláhovho najstaršieho syna napísal: „*Som si vedomý trpkého antagonizmu, ktorý obvykle existuje medzi nasledovníkmi rozličných náboženských obcí. Napríklad žid a moslim by odmietli sedieť spolu pri spoločnom jedle a hinduista by odmietol nosiť vodu zo studne pre oboch z nich. No v dome 'Abdu'l-Bahu [Bahá'u'lláhov najstarší syn] nachádzame kresťanov, židov, moslimov, zaratustričov a hinduistov pomiešaných spolu ako deti jedného Boha, žijúce v dokonalej láske a svornosti.*“²⁰ A svetoznámy anglický orientalista E. G. Browne napísal v roku 1922 do januárového čísla *Journal of the Royal Asiatic Society*:

19 Na základe priebehu v: *The Revelation of Bahá'u'lláh*, 4. diel, s. 344—346

20 *Múdrosť, láska, štastie*, I, č. 35

ÚVOD

„Jeden z najpozoruhodnejších praktických výsledkov bahájskeho etického učenia v Spojených štátoch bolo ... ustanovenie skutočného bratstva medzi čiernymi a bielymi v bahájskych kruhoch v New Yorku a nepredvídané odstránenie farebnej bariéry opisované ... ako ‚takmer zázračné‘.“²¹

Opis toho, ako prebieha zjavovanie Slova Božieho, nájdeme v Bahá'u'lláhových spisoch a taktiež v záznamoch Jeho súčasníkov. V živote každého Prejavu Božieho nastal okamih, keď bol uistený o povahe svojej úlohy, ktorú má vykonať — v prípade Mojžiša išlo o zjavenie v Horiacom kre, na Ježiša Krista v rieke Jordán zostúpila holubica, Mohamedovi sa zjavil anjehel Gabriel. Bahá'u'lláh nám poskytuje tieto podrobnosti: „... cítil [som], ako keby Mi niečo prúdilo od temena hlavy cez hrud', stáby mocný prívál padal na zem z vrcholku vznešenej hory. V dôsledku toho zahorel každý úd Môjho tela. V tých okamihoch Môj jazyk odriekal to, čo žiaden človek neznesie vypočuť.“²² A ďalej vraví, že Ho: „Ovanul ... vánok nadovšetko Slávneho [t. j. Boha] a naučil ... poznaniu všetkého, čo bolo. ... A prikázal Mi, aby som medzi zemou a nebom pozdvihol hlas...“²³ V jednej zo Svojich modlitieb vysvetľuje: „Zriekol som sa Svojej túžby kvôli Tvojej túžbe, ó môj Bože, a Svojej vôle kvôli zjaveniu Tvojej vôle.“²⁴ Ako dosvedčili mnohí veriaci i neveriaci, byť v Bahá'u'lláhovej prítomnosti počas zjavovania Slova Božieho bol mimoriadny zážitok. Toto zjavenie zaznamenával priamo sám Bahá'u'lláh, prípadne niektorí z veriacich. Proces zjavenia svätých veršov bol nesmierne rýchly — *Knihu istoty (Kitáb-i-íqán)*, ktorú držíte v rukách, v rozsahu takmer 200 strán zjavil v priebehu dvoch dní a dvoch nocí²⁵: „*Výlev Božskej*

21 *Na základe príbehu v: The Revelation of Bahá'u'lláh, 4. diel, s. 344—346*

22 *tamže, Epilóg, č. 19*

23 *Prejavu Božie sú definované ako preexistentné bytosti, ktoré sú od okamihu narodenia Poslami Božími, aj keď ľudstvu môžu svoje poslanie oznámiť až neskôr.*

24 *Epištola Synovi Vlka, ods. 36*

25 *tamže, ods. 65*

milosti je v tomto zriadení natoľko ohromujúci, že ak by smrteľné ruky dokázali byť dostatočne rýchle, aby ho zaznamenali, za jediný deň a noc by vytryskli verše v takom počte, že by sa vyrovnali celému perzskému Bayánu²⁶.²⁷

Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad mal výnimočného synovca. Jeho pozoruhodné vlastnosti si uvedomoval podobne ako tisícky ľudí v celej Perzii. Jeho synovec sa stal známym pod menom Báb²⁸ a priniesol nové náboženstvo, ktoré vyvolalo vlnu nadšeného prijatia ako aj nesmiernu vlnu odporu. Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad toto všetko vedel, ale po mnoho rokov si nebol istý, či sa má stať synovcovým nasledovníkom. Potreboval získať istotu. Jeho synovec, Báb, vysvetľoval mnoho vecí inak, ako bežne počul od islamských duchovných. A to spôsobovalo, že Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad mal množstvo otázok, na ktoré hľadal odpoveď. Okrem toho nebol presvedčený, že jeho synovec je skutočne Ten, kto bol prisľúbený v islamských proroctvách. Viacerí Bábovi nasledovníci sa prostredníctvom diskusií snažili rozptýliť jeho pochybnosti, ale bezúspešne. Po jednej z takýchto diskusií sa rozhodol, že vycestuje na islamské pútne miesta v Iraku a okrem toho navštívi Bahá'u'lláha v Bagdade, aby mu predložil svoje otázky a nejasnosti.

A tak sa v roku 1861 ocitol v Bahá'u'lláhovom dome. Bahá'u'lláhove výroky ho nadchli a uchvátené sedel v Jeho prítomnosti. Na konci stretnutia Bahá'u'lláha požiadal, aby mu vysvetlil, prečo je Bábovo poslanstvo pravdivé. Zdalo sa mu, že niektoré proroctvá o Prisľúbenom jeho synovec nespĺňa. Bahá'u'lláh s jeho prosbou ochotne súhlasil,

26 *Epištola Synovi Vlka, ods. 63*

27 *tamže, ods. 63*

28 *Jeho meno znamená „brána“. Báb bol zvestovateľ bahájskej viery a zároveň priniesol vlastné náboženské zjavenie a spisy, ktoré si rýchlo našli veľké množstvo prívržencov.*

ÚVOD

požiadal ho, aby išiel domov, a po starostlivom zvážení pripravil zoznam všetkých otázok, ktoré ho trápia, a všetkých tradícií, ktoré mu spôsobujú pochybnosti, a aby ich potom priniesol. Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad prišiel s otázkami už na druhý deň. Mal ich napísané vlastnou rukou na dvoch listoch papiera a boli zoradené do štyroch skupín. Odpoveďou na ne bol *Kitáb-i-íqán*, kniha, ktorá ho napokon priviedla k vytúženej istote.

Najprv bola táto kniha známa ako *Risáliy-i-Khál* (*Epištola strýkovi*), ale samotný Bahá'u'lláh ju neskôr označil za *Kitáb-i-íqán*, *Knihu istoty*. Stretnutie s Bahá'u'lláhom sa Hájí Mírzu Siyyida Muḥammada nesmierne dotklo. Opísal ho svojmu synovi: „... *dospel som do prítomnosti Jeho výsosti Bahu ... a kiež by si tam tiež bol mohol byť so mnou! Správal sa ku mne s tou najväčšou láskyplnosťou a priazňou a milostivo ma požiadal, aby som zostal na noc. Je úplná pravda, že odchod z Jeho štedrej prítomnosti predstavuje žalostnú stratu.*“ Keď si Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad *Kitáb-i-íqán* prečítal, nezostali v jeho mysli žiadne pochybnosti. Výsledkom jej čítania bolo, že bez pochyb uznal Bábovo postavenie.

Pôvodný rukopis *Kitáb-i-íqánu*, ktorý Hájí Mírzá Siyyid Muḥammad dostal, bol rukopis, ktorý vyhotovil vtedy osemnásťročný Bahá'u'lláhov syn, 'Abdu'l-Bahá. Na okrajoch niekoľkých strán Bahá'u'lláh vlastnou rukou urobil opravy a na poslednú stranu pripísal záverečnú pasáž. Tento rukopis bol uchovávaný v rodine Hájího Mírzu Siyyida Muḥammada veľmi dlho, pričom bol neskôr odovzdaný Shoghimu Effendimu, strážcovi bahájskej viery, a potom umiestnený v budove Medzinárodného bahájskeho archívu v Hajfe.

Kitáb-i-íqán bola medzi ranými veriacimi v Perzii najrozšírenejšia kniha spomedzi všetkých Bahá'u'lláhových spisov. Vznikla ešte pred tým, ako Bahá'u'lláh oznámil svoje poslanie. Z literárneho hľadiska sa *Kitáb-i-íqán* môže považovať za skvost perzskej literatúry. S výnimkou *Najsvätejšej knihy*, *Kitáb-i-aqdas*, sa jej žiadna iná kniha, ktorú Bahá'u'lláh zjavil, nevyrovná. „*Až kým nebol zjavený Kitáb-i-íqán, zostával význam poslania všetkých poslov Božích, zmysel*

KNIHA ISTOTY

ich zjavenia a skutočný význam ich slov neobjasnený. ... „Pečat“, ktorú prozreteľnosť umiestnila na sväté knihy všetkých náboženstiev, bola odstránená.“ Kitáb-i-íqán umožnil tisíckam ľudí rôzneho náboženstva pochopiť ich vlastné vierovyznanie.

V *Knihe istoty* sa objavujú mnohé témy. Jednou z najdôležitejších je téma existencie jedného Boha a Poslov Božích spolu s témou „postupného zjavovania“ náboženskej pravdy ľudstvu prostredníctvom zakladateľov jednotlivých náboženstiev (označovaných ako Prejavy Božie) pochádzajúcich od toho istého Boha, vysvetľovanie vzťahu jednotlivých náboženstiev a toho, ako na seba postupne nadväzujú, ako aj spôsobu naplnenia rozličných prorociev minulosti. *Kniha istoty* má tak za úlohu odstrániť „veky trvajúce bariéry, ktoré tak neprekonateľne rozdeľovali veľké náboženstvá sveta, a položiť základy pre úplné a trvalé uzmierenie ich nasledovníkov“²⁹: „Osobitá črta, ktorá poznamenáva výnimočnú povahu tohto Zvrchovaného zjavenia, spočíva v tom, že sme na strane jednej zo stránok Božej svätej knihy vymazali všetko, čo bolo medzi deťmi ľudí príčinou sporov, závidosti a rozbrojov, a na strane druhej sme stanovili základné predpoklady súladu, porozumenia, úplnej a trvalej jednoty.“³⁰

29 Shoghi Effendi citovaný v: *The Path Toward Spirituality*

30 Výber z *Bahá'u'lláhových spisov*, XLIII, 10

KITÁB-I-ÍQÁN
KNIHA ISTOTY

PRVÁ ČASŤ

V mene nášho Pána, Vznešeného, Najvyššieho.

Žiaden človek nedospeje k brehom oceánu pravého porozumenia, pokiaľ sa neodpúta od všetkého, čo je v nebesiach i na zemi. Posväťte si duše, ó vy, národy sveta, aby ste mohli dosiahnuť postavenie, ktoré vám Boh určil, a vstúpiť tak do svätostánku, ktorý bol vďaka pôsobeniu Prozreteľnosti vztýčený v nebeskej klenbe Bayánu. 1

Podstata týchto slov je: Tí, ktorí kráčajú chodníkom viery, tí, ktorí prahnú po víne istoty, sa musia očistiť od všetkého pozemského — uši od planých rečí, myseľ od márnivých predstáv, srdce od svetských záľub, oči od pomínutelného. Mali by vložiť dôveru v Boha a, pevne sa Ho pridržiavajúc, kráčať Jeho cestou. Potom sa stanú hodnými žiarivej slávy slnca božského poznania a chápania a dostane sa im milosti nekonečnej a nevidanej. Pretože človek nikdy nemá nádej dospieť k poznaniu nadovšetko Slávneho, nikdy nemôže okúsiť z prameňa božského poznania a múdrosti, nikdy nemôže vstúpiť do príbytku nesmrteľnosti ani upíť z pohára božskej blízkosti a priazne, pokiaľ neprestane považovať slová a skutky smrteľníkov za normu pravého pochopenia a uznania Boha a Jeho Prorokov. 2

Uvažuj o minulosti! Kolkí urodzení i prostí ľudia vždy túžobne očakávali príchod Prejavov Božích v posvätených osobách Jeho vyvolených. Ako často vyčkávali Jeho príchod, ako často sa modlili, aby zavanul vánok božského milosr- 3

KNIHA ISTOTY

denstva, aby prisľúbená Krása vystúpila spoza závoja utajenia a prejavila sa celému svetu. A vždy, keď sa portály milosti konečne otvorili, keď oblaky božskej štedrosti konečne spáchli na ľudstvo a keď svetlo Nevídaného konečne zažiarilo nad obzorom nebeskej moci, všetci Ho odmietli a odvrátili sa od Jeho tváre — tváre Boha samotného. Aby ste si túto pravdu overili, pozrite sa na to, čo bolo zaznamenané v každej posvätnej knihe.

4 Uvažuj chvíľku a premýšľaj o tom, čo bolo príčinou takéhoto odmietnutia zo strany ľudí, ktorí tak úprimne a túžobne hľadali. Útočili neľútostnejšie, než jazyk či pero dokáže popísať. Ani jeden Prejav svätosti sa neobjavil bez toho, aby Ho ľudia naokolo nesušovali odmietnutím, zavrhnutím a urputným odporom. Preto bolo zjavené: „Ó ľudská úbohosť! Žiaden Posol k nim nepríde bez toho, aby sa Mu nevysmievali.“¹ A znovu vraví: „Každý národ chystal úklady proti svojmu Poslovi, chcel voči Nemu použiť násilie a planými slovami vyvrátiť pravdu.“²

5 Takisto je nespočetne mnoho slov, ktoré vytryskli zo zdroja sily a zostúpili z nebies slávy, presahujúcich prosté ľudské chápanie. Ľuďom obdareným pravým porozumením a chápaním určite postačí súra Húd. Zamyslite sa v srdci na chvíľu nad týmito svätými slovami a úplne odpútaní sa snažte poňať ich význam. Preskúmajte úžasné správanie Prorokov a spomeňte si na hanobenie a odmietnutie, ktoré vyslovili deti popierania a klamstva. Azda tak umožníte vtáčať ľudského srdca, aby vzlietlo z príbytkov nedbalosti a pochybnosti k hniezdu viery a istoty, a veľkým dúškom sa napijete čistých vôd pradávnej múdrosti a zakúsíte ovocie stromu božského poznania. Toto je diel chleba, ktorý pre ľudí s čistým srdcom zostúpil z ríše večnosti a svätosti.

1 *Korán 36,30*

2 *Korán 40,5*

PRVÁ ČASŤ

Keby ste sa oboznámili s pohanou, ktorú navštívili na Prorokov Božích, a keby ste pochopili pravé príčiny námietok ich utláčateľov, určite by ste docenili význam ich stavu. Čím podrobnejšie si ďalej povšimnete odmietanie tých, ktorí odporovali Prejavom božských prídomkov, tým pevnejšie budete veriť v Božiu vec. Preto v tejto tabuľke v stručnosti spomenieme rozličné príbehy o Prorokoch Božích, ktoré preukázu, že vo všetkých dobách a storočiach boli Prejavy moci a slávy podrobované takým ohavným ukrutnostiam, že sa ich žiadne pero neodvažuje popísať. Azda vďaka tomu niekoľkí potom už nebudú zmätení krikom a tvrdeniami duchovných a bláznivých našej doby a posilní sa ich presvedčenie a istota. 6

Jedným z Prorokov bol Noe. Deväťstopäťdesiat rokov zbožne napomínal Svoj ľud a zvolával ho do bezpečného a pokojného prístavu. Nik však nedbal na Jeho volanie. Každým dňom spôsobovali Jeho požehnanej osobe takú bolesť a utrpenie, že nikto neveril, že by to mohol prežiť. Ako často Ho odmietali, ako nenávisťne Mu dávali najavo svoju nedôveru! Preto bolo zjavené: „A vždy, keď okolo šla skupina z Jeho ľudu, vysmievala sa Mu. A riekol jej: ‚Hoc’ sa nám teraz vysmievate, neskôr sa budeme vysmievat’ my vám tak, ako sa vysmievate vy nám. Nakoniec uvidíte.“³ Omnoho neskôr niekoľkokrát prisľúbil svojim druhom víťazstvo a stanovil jeho hodinu. Ale keď daná hodina odbila, božský prisľub sa nenaplnil. Preto sa niekoľkí z malého počtu Jeho nasledovníkov od Neho odvrátili, čo dosvedčujú záznamy v najznámejších knihách. Tie si si určite prečítal a pokiaľ nie, bezpochyby to urobíš. Ako je uvedené v knihách a tradíciách, nakoniec Mu zostalo len štyridsať či sedemdesiatdva nasledovníkov. Naostatok z hĺbky Svojej 7

bytosti zvolal: „Pane! Neponechaj na zemi ani jedinkého obyvateľa spomedzi neveriacich!“⁴

8 A teraz sa na chvíľu zamysli nad spurnosťou tohto ľudu. Čo mohlo byť dôvodom, že Ho takto odmietli a vyhýbali sa Mu? Čo ich primälo k tomu, že odmietli zložiť šat popretia a odieť sa do rúcha prijatia? Navyše, čo mohlo spôsobiť, že sa božský prísľub nenaplnil a hľadajúci preto odmietli to, čo predtým prijali? Rozjímaj do hĺbky, aby sa ti mohlo zjaviť tajomstvo vecí nevidených, aby si mohol vdychovať lúbeznosť duchovnej a nepominuteľnej vône a aby si mohol uznať pravdivosť toho, že nadovšetko Mocný od nepamäti skúšal a na večnosť bude skúšať Svojich služobníkov, aby svetlo mohlo byť odlíšené od temnoty, pravda od klamu, správne od nesprávneho, vedenie od mýlky, šťastie od nešťastia a ruže od trnia. Tak ako bolo zjavené: „Či si ľudia myslia, že budú nechani na pokoji, keď vyrieknu: ‚Veríme,‘ a že nebudú podrobení skúške?“⁵

9 Po Noem zažiarilo nad obzorom stvorenia svetlo Húdovho obličaja. Ľudia vravia, že takmer sedemsto rokov napomínal ľudí, aby obrátili tváre k Riďvānu božskej prítomnosti a priblížili sa mu. Aká záplava sužoby naňho sprýchla, až kým Jeho zaprisahávanie naostatok prinieslo ovocie narastajúcej vzbury a Jeho horlivé úsilie viedlo v úmyselnú zaslepenosť Jeho ľudu. „A neveriacim neviara len zväčší ich zatratenie.“⁶

10 Po Ňom sa z Riďvānu Večného a Neviditeľného objavila svätá osoba Šáliha, ktorý znovu zvolával ľudí k rieke večného života. Viac ako sto rokov ich nabádal, aby presne dodržiavali Božie prikázania a vystríhali sa zakázaného. Jeho nabádania však nepriniesli žiadne ovocie a Jeho naliehanie

4 *Korán 71,26*

5 *Korán 29,2*

6 *Korán 35,39*

PRVÁ ČASŤ

bolo zbytočné. Niekoľkokrát sa utiahol a žil v ústraní. A to všetko napriek tomu, že večná Krása ne zvolávala ľudí nikam inam než do mesta Božieho! Tak ako je zjavené: „A thamúdovskému kmeňu sme poslali ich brata Šáliḥa. ‚Ó môj ľud!‘ povedal. ‚Uctievaj Boha, nemáš iného Boha okrem Neho...‘ Odvetili Mu: ‚Ó Šáliḥ, naše nádeje sa doposiaľ upierali na teba. Zakazuješ nám uctievať to, čo uctievali naši otcovia? Vskutku pochybujeme o tom, k čomu nás povolávaš, pretože je to podozrivé.‘⁷ Všetko toto vyšlo nazmar, až kým nakoniec zaznelo hlasné volanie a všetci boli úplne zatratení.

Neskôr sa spoza závoja objavila krása obličaja Priateľa Božieho⁸ a vztýčila ďalšiu vlajku božského vedenia. Ľud zeme prizýval ku svetlu spravodlivosti. Čím naliehavejšie ich však napomínal, tým väčšmi narastala závisť a spurnosť ľudí s výnimkou tých, ktorí sa úplne odpúťali od všetkého okrem Boha a na perutiach istoty dosiahli postavenie, ktoré Boh povzniesol nad chápanie ľudí. Je známe, aký zástup nepriateľov Ho obliehal, až kým nakoniec nebol proti Nemu zapálený oheň nenávisťi a vzbury. A ako je zaznamenané vo všetkých knihách a kronikách, po príhode s ohňom bol On, lampa Božia medzi ľuďmi, vyhnaný z mesta.

A keď sa Jeho dni schýlili ku koncu, prišiel rad na Mojžiša. Ožiaril svet zo Sinaja svetla, vyzbrojený žezlom nebeského panstva, ozdobený bielou rukou božského poznania, prichádzajúc z Faranu lásky Božej a trímajúc hada moci a večnej majestátnosti. Všetky národy a kmene zeme zvolával do kráľovstva večnosti a pozýval ich, aby okúsili ovocie zo stromu vernosti. Istotne vieš o prudkom odpore faraóna a jeho ľudu i o kameňoch planých výmyslov, ktoré ruky bezvercov hádzali na tento požehnaný Strom. Až nakoniec faraón a jeho ľud povstali a vynaložili nesmierne úsi-

7 *Korán 11, 61—62*

8 *Abrahám*

lie, aby vodou falše a popretia uhasili oheň toho posvätného Stromu neznajúc pravdu, že žiadna pozemská voda nemôže zhasiť plameň božskej múdrosti a že dych smrteľníkov nemôže uhasiť lampu večného panstva. Takáto voda naopak len posilní planutie ohňa a takýto vietor iba pomôže lampu zachovať — kiež by ste sa dívali prenikavým zrakom a kráčali po ceste vôle svätej a spokojnosti Božej. Ako správne poznamenal veriaci z faraónovho rodu, ktorého príbeh nadoštetko Slávny vyrozprával vo Svojej knihe, ktorú zjavil Svojmu Milovanému: „Člen z faraónovej rodiny, ktorý síce bol veriaci, ale svoju vieru utajoval, povedal: ‚Či zabijete človeka, pretože vraví, že môj Pán je Boh, keď vám už pri-niesol znamenia od vášho Pána? Ak je luhár, jeho lož sa obráti proti nemu. Ale ak vraví pravdu, postihne vás časť toho, čím hrozí. V pravde, Boh nevedie toho, kto je previnilcom a luhárom.“⁹ Ich bezprávie bolo také veľké, že toho istého veriaceho nakoniec hanebne usmrtili. „Kliatba Božia nech spočinie na utláčateľoch.“¹⁰

13 A teraz sa nad tým zamysli! Čo mohlo spôsobiť takéto rozbroje a sváry? Prečo príchod každého pravého Prejavu Božieho sprevádzajú také spory a nepokoje, taká krutosť a vzbúrenosť? A to i napriek tomu, že všetci Proroci Boží, ktorí sa národom sveta zjavili, vždy predpovedali príchod ďalšieho Proroka a stanovili znamenia, ktoré mali zvestovať príchod budúceho zriadenia. Toto dosvedčujú záznamy vo všetkých posvätných knihách. Prečo teda napriek očakávaníu ľudí, s akým hľadali Prejavu svätosti, a napriek znameniam v posvätných knihách, bolo na všetkých Prorokoch a Bohom vyvolených v každom veku a cykle páchané také násilie, útlak a ukrutnosť? Tak, ako bolo zjavené: „Vždy, keď k vám príde Apoštol s tým, po čom vaše duše netúžia, nadú-

9 Korán 40,28

10 Korán 11,21

PRVÁ ČASŤ

vate sa pýchou. Niektorých obviňujete z podvodu a iných zabíjate.“¹¹

Premýšľaj! Čo mohlo byť motívom takýchto skutkov? Čo mohlo spôsobiť takéto správanie voči Zjaviteľom krásy nadovšetko Slávneho? Všetko, čo bolo v dňoch zašlých príčinou odmietnutia a odporu tých ľudí, aj v súčasnosti viedlo k zvrátenosti ľudí veku tohto. Tvrdiť, že svedectvo Prozreteľnosti nebolo úplné a že preto bolo príčinou odmietnutia ľudí, nie je ničím iným než výslovným rúhaním. Aké vzdialené je milosti nadovšetko Štedrého, Jeho milujúcej prozreteľnosti a nežnému milosrdenstvu to, že by spomedzi všetkých ľudí vybral jednu dušu, aby viedla Jeho stvorenia, a pritom by Jej na jednej strane neudelil plnú mieru Svojho božského svedectva a na strane druhej by prísne trestal Svoj ľud za to, že sa odvrátil od Vyvoleného! Veru, zemi a všetkým, ktorí na nej prebývajú, sa po všetky časy od Pána všetkých bytostí vďaka Prejavom Jeho božskej Podstaty dostávalo rozmanitej štedrosti. Ani na chvíľku ľudstvu neodoprel Svoju milosť, ani ho neprestal zalievať spíškami Svojej láskyplnosti. Preto také správanie nemožno pripísať ničomu inému, než malichernosti týchto duší kráčajúcich údolím nadutosti a pýchy, stratených v divočine odlúčenia, merajúcich cestu svojich planých výmyslov a nasledujúcich nariadenia predstaviteľov svojej viery. Ich hlavným záujmom je číry odpor. Ich jedinou túžbou je prehliadať pravdu. Každému súdnemu pozorovateľovi je zrejmé a zjavné, že keby si v dňoch každého Prejavu Slnca pravdy títo ľudia očistili oči, uši a srdce od všetkého, čo kedy videli, počuli a cítili, určite by neboli pripravení o pohľad na Božiu krásu, a ani by sa neboli ďaleko vzdialili od príbytkov slávy. Pretože však Božie svedectvo zväžili podľa noriem svojho vlastného poznania, ktoré získali od vodcov svojej

viery, a zistili, že je v rozpore s ich obmedzeným chápaním, povstali a spáchali takéto ohavné činy.

15 Náboženský predstavitelia v každom veku zabraňovali ľuďom dospieť k brehom večnej spásy, pretože v rukách pevne zvierali liace moci. Niektorí z nich zapríčinili strádanie ľudí pre túžbu po vodcovstve, iní zas pre nedostatok znalostí a porozumenia. V dôsledku ich súhlasu a nariadenia zakúsil každý Prorok Boží kalich obete a vzlietol do výšin slávy. Aké nevysloviteľné ukrutnosti vršili na pravých Panovníkov sveta, na tie Drahokamy božskej cnosti, tí, ktorí sedeli na tróne moci a učnosti! Uspokojili sa s pomíňajúcim panstvom a pripravili sa tak o večné mocnárstvo. A tak ich oči nezahliadli svetlo obličaja Všemilovaného ani ich uši nezačuli lúbezný nápev Vtáčaťa túžby. Z tohto dôvodu sa vo všetkých posvätných knihách spomínajú duchovní každej doby. A tak povedal: „Ó ľudia knihy! Prečo neveríte znameniam Božím, ktorých ste sami svedkami?“¹² A tiež vraví: „Ó ľudia knihy! Prečo odievate pravdu do faľše? Prečo zámerne tajíte pravdu?“¹³ A znovu povedal: „Vravte, ó ľudia knihy! Prečo odvraciate veriacich z cesty Božej?“¹⁴ Je zrejmé, že pomenovaním „ľudia knihy“, ktorí odvracajú svojich blízkych od priamej cesty Božej, sa nemieni nik iný než duchovní danej doby, ktorých mená a povaha boli zjavené v posvätných knihách a naznačené vo veršoch a tradíciách v nich zaznamenaných. Kiež by ste sa dívali zrakom Božím!

16 Sústredeným a neochvejným pohľadom zrodeným z neomylného zraku Božieho sa na chvíľu zadívaj na obzor božského poznania. Premýšľaj nad slovami dokonalosti, ktoré zjavil Večný, aby ti mohli byť odhalené tajomstvá božskej múdrosti doposiaľ skrytej za závojom slávy a ochraňo-

12 *Korán 3,70*

13 *Korán 3,71*

14 *Korán 3,99*

PRVÁ ČASŤ

vanej v svätyni Jeho milosti. Odmietanie a odpor týchto náboženských predstaviteľov vznikli najmä pre ich nedostatok znalostí a porozumenia. Nikdy nepochopili slová, ktoré vyslovili Zjavitelia krásy jedného pravého Boha, stanovujúce znamenia, ktoré ohlásia príchod nasledujúceho Prejavu. Preto pozdvihli vlajku odporu a podnecovali rozbroje a vzbury. Je jasné a zjavné, že pravý význam prehovoru Vtáčať večnosti nie je zjavený nikomu inému okrem tých, ktorí odrážajú Večnú bytosť, a nápevy Slávika svätosti nezačuje žiadne ucho okrem ucha obyvateľov ríše večnosti. Kopt krutosti nikdy neupije z pohára, ktorého sa dotkli pery septa spravodlivosti, a faraón neviery nikdy nemá nádej uznať ruku Mojžiša pravdy. Tak, ako vraví: „Nik nepozná jeho význam okrem Boha a tých, ktorí majú dobré znalosti.“¹⁵ A napriek tomu vyhľadávali vysvetlenie knihy u tých, ktorí sú odetí v závojoch, a odmietli hľadať osvietenie zo žriedla poznania.

A keď sa Mojžišove dni schýlili ku koncu a svet zaplavilo svetlo Ježišovo žiariace z úsvitu Ducha, postavil sa Mu na odpor všetok izraelský ľud. Vyvolávali, že Ten, ktorého príchod predpovedala Biblia, musí hlásať a naplniť Mojžišove zákony. Avšak tento nazaretský Mládenec, ktorý si nárokuje na postavenie božského Mesiáša, zrušil zákony o rozvode a o sabatnom dni, najzávažnejšie zo všetkých Mojžišových zákonov. A čo znamenia nadchádzajúceho Prejavu? Títo izraeliti až dodnes očakávajú Prejav, ktorý predpovedala Biblia! Koľko Prejavov svätosti, koľko Zjavitel'ov svetla večného sa od čias Mojžiša objavilo a Izrael, zahalený do najhustejších závojov satanských výmyslov a márných predstáv, predsa ešte stále očakáva, že sa objaví jeho vlastná modla so znameniami, ktoré si sám vymyslel! Takto ich Boh potrestal za ich hriechy, uhasil v nich ducha viery a sužoval

17

¹⁵ Korán 3,7

ich plameňmi najpeknejšieho ohňa. Dôvodom nebolo nič iné než to, že Izrael odmietol pochopiť význam slov, ktoré boli v Biblii zjavené o znameniach nadchádzajúceho zjavenia. Pretože nikdy nepochopil ich pravý význam a tieto udalosti sa zdanlivo nikdy nestali, bol ochudobnený o uznanie Ježišovej krásy a o pohľad na tvár Božiu. A oni ešte stále očakávajú Jeho príchod! Od nepamäti až dodnes všetky kmene a národy zeme ľpeli na takýchto márnivých a neprípustných myšlienkach, čím sa ochudobnili o priezračné vody prýštiace z prameňov čistoty a svätosti.

18 Pri odhaľovaní týchto záhad sme v Našich predošlých tabuľkách určených priateľovi citovali v ľúbeznom jazyku Hijázu¹⁶ niekoľko veršov zjavených predošlým Prorokom. A teraz ako odpoveď na tvoju žiadosť znovu na týchto stránkach uvedieme tie isté verše, tentokrát v úžasnej reči Iraku¹⁷. Azda tí, ktorí sú na smrť vysmädnutí v divočine odlúčenia, dospejú k oceánu božskej prítomnosti a tí, ktorí strádaajú v pustatine oddialenia, budú privedení k domovu večného zvitania. Tak sa rozptýli hmla mýlky a nadovšetko žiarivé svetlo božského vedenia vyjde nad obzorom ľudských srdc. Vkladáme dôveru v Boha a k Nemu sa utiekame o pomoc v nádeji, že z tohto pera bude plynúť to, čo oživí duše ľudí, aby všetci povstali z lôžka nedbalosti a načúvali šumu rajských listov stromu, ktorý v Riďváne nadovšetko Slávneho so zvolením Boha zasadila ruka božskej moci.

19 Tým, ktorí sú obdarení chápaním, je jasné a zřejmé, že keď oheň lásky Ježišovej strávil závoje obmedzenosti židov a keď sa Jeho právomoc stala zjavnou a bola čiastočne nastolená, spomenul jedného dňa On, Zjaviteľ nevidenej Krásy, Svojim učeníkom Svoj odchod. Zapalujúc tak v ich srdciach oheň bolestnej straty, riekol im: „Odchádzam, ale znovu

16 *arabčina*

17 *perzština*

PRVÁ ČASŤ

k vám prídem.“ Na inom mieste vravel: „Odchádzam, ale príde iný, ktorý vám povie všetko, čo som vám ja nepovedal, a splní všetko, čo som vravel ja.“ Oba tieto výroky znamenajú to isté, keby si len o Prejavoch Božej jednoty premýšľal božským uvažovaním!

20 Každý vnímavý pozorovateľ uzná, že v zriadení Koránu bola potvrdená aj Ježišova kniha, aj Jeho vec. Čo sa týka mien, sám Muḥammad vyhlásil: „Ja som Ježiš.“ Uznal pravdu znamení, prorociev a slov Ježiša a dosvedčil, že pochádzajú od Boha. V tomto ohľade sa ani osoba Ježiša, ani Jeho spisy neodlišujú od Muḥammada a Jeho svätej knihy, pretože obaja zastávali vec Božiu, chválореčili Bohu a zjavovali Jeho príkázania. Preto teda sám Ježiš vyhlásil: „Odchádzam, ale znovu k vám prídem.“ Zamysli sa nad slncom. Vravelo by pravdu, keby teraz povedalo: „Som včerajšie slnko.“ A keby s ohľadom na plynutie času tvrdilo, že predstavuje iné ako tamto slnko, aj tak by vravelo pravdu. Podobne, keby sme povedali, že všetky dni sú jedným a tým istým dňom, bolo by to správne a pravdivé. Ak by sme s ohľadom na ich jednotlivé mená a označenie povedali, že sa líšia, znova by to bola pravda. Pretože hoci sú rovnaké, uznávame, že každý má odlišné označenie, vlastné prídomy a určité vlastnosti. Podobne uvažuj o odlišnostiach, rozmanitosti a jednotlivých vlastnostiach rozličných Prejavov svätosti, aby si mohol pochopiť zmienky Stvoriteľa všetkých mien a prídomy o tajomstvách odlišnosti a jednoty a aby si mohol odhaliť odpoveď na otázku, prečo by sa večná Krása mala v rozličných dobách nazývať rozličnými menami a pomenovaniami.

21 Potom sa Ježišovi druhovia a učeníci spytovali, aké znamenia musia oznamovať príchod Jeho prejavu. Pýtali sa, kedy sa to stane. Niekoľkokrát sa tejto neporovnateľnej Kráasy pýtali a vždy, keď odpovedala, stanovila určité zname-

nie, ktoré by malo príchod prisľúbeného zriadenia ohlasovať. Toto dosvedčujú záznamy štyroch evanjelií.

22 Tento Ukriovený uvedie len jedno z týchto znamení, čím kvôli Bohu ľudstvu udeľuje tie prejavy štedrosti, ktoré sú zatiaľ ukryté v šperkovníci utajeného a posvätného Stromu. Azda tak smrteľníci nezostanú ochudobnení o svoj podiel z nesmrteľného ovocia a dospejú ku kvapôčke vôd večného života, ktorých sa všetkému ľudstvu dostáva z Bagdadu, „Príbytku pokoja“. Nežiadame ani odmenu, ani ocenenie. „Vaše duše sýtíme z lásky k Bohu. Nečakáme od vás odmenu ani vďaku.“¹⁸ Toto je pokrm, ktorý udeľuje večný život ľuďom s čistým srdcom a ľuďom osvieteným na duchu. Toto je chlieb, o ktorom sa vraví: „Pane, zošli nám z nebies Svoj chlieb!“¹⁹ Tento chlieb nikdy nebude odopretý tým, ktorí si ho zaslúžia, ani sa nikdy neminie. Večne rastie na strome milosti a stále zostupuje z nebies spravodlivosti a milosrdenstva. Tak, ako On vraví: „Či si nevidel, ako Boh uvádza podobenstvo o dobrom slove? Je to dobrý strom s pevnými koreňmi a jeho vetvy sa vypínajú až k nebu. Po celý rok prináša plody.“²⁰

23 Aká to škoda, keby sa človek mal pripraviť o tento krásny dar, o toto nepominuteľné požehnanie, o tento večný život! Patrí sa, aby si si cenil tento pokrm pochádzajúci z neba. Azda tak vďaka úžasným prejavom priazne Slnca pravdy mŕtvi ožijú a sklesnuté duše oživí nekonečný Duch. Poponáhľaj sa, ó brat môj, aby sme perami mohli zakúsiť nesmrteľný dúšok, kým je ešte čas. Pretože v súčasnosti vejúci vánok života z mesta Všemilovaného nemôže totiž viať stále, tečúca rieka svätého prehovoru musí ustať a portály Riđvánu nemôžu zostať otvorené navždy. Určite nadíde deň,

18 *Korán 76,9*

19 *Korán 5,117*

20 *Korán 14,24*

PRVÁ ČASŤ

keď Rajský slávik vzlietne z pozemského príbytku do nebeského hniezda. Potom už nebude počuť jeho nápev a krása ruže prestane žiariť. Využi teda čas, prv než sa pomínie sláva božskej vesny a než Vtáča večnosti prestane nôtiť svoj nápev, aby tvoj vnútorný sluch nebol ochudobnený o jeho volanie. Tak znie Moja rada tebe a Bohom milovaným. Ktokoľvek si praje, nech sa k nej obráti a ktokoľvek si praje, nech sa od nej odvráti. Boh je vskutku nezávislý od ľudí i od toho, čo uvidia či dosvedčia.

Toto sú nápevy Ježiša, syna Márie, v reči výsostnej moci v Riďváne evanjelia, v ktorých zjavuje tie znamenia, ktoré musia zvestovať príchod Prejavu po Ňom. V prvom Evanjeliu podľa Matúša je zaznamenané: A keď sa Ježiša pýtali na znamenia Jeho príchodu, riekol im: „A hneď po súžení²¹ tých dní zatmie sa slnce a mesiac nedá svojej žiare a hviezdy budú padať z neba a nebeské moci sa budú pohybovať. A vtedy sa ukáže znamenie Syna človeka na nebi a vtedy budú plakať všetky pokolenia zeme a uvidia Syna človeka, prichádzajúceho na nebeských oblakoch s mocou a slávou veľikou. A pošle svojich anjelov s trúbou veľkého zvuku...“²² V preklade do perzštiny²³ tieto slová znamenajú: Keď nastane súženie a útrapy, ktoré majú ľudstvo postihnúť, potom sa slnce zatmie a mesiac nedá svojej žiare, hviezdy budú padať na zem a piliere zeme sa budú pohybovať. Vtedy sa ukáže znamenie Syna človeka na nebi. To znamená, že keď sa tieto znamenia objavia, prislúbená Krása a Podstata života vystúpi z ríše neviditeľného sveta do sveta viditeľného. A On vraví: Vtedy budú plakať a žialiť všetky národy a pokolenia zeme a uvidia tú božskú Krásu, prichádzajúcu na nebeských oblakoch s mocou, slávou a veľkoleposťou, pričom

21 Použitý grécke slovo *tlipsis* má dva významy: tlak a súženie.

22 Matúš 24,29—31

23 *Bahá'u'lláh* tento úryvok citoval v arabčine a vysvetľoval ho v perzštine.

pošle svojich anjelov s trúbou veľkého zvuku. V ostatných troch evanjeliách podľa Lukáša, Marka a Jána sú zaznamenané rovnaké výroky. Keďže sme sa nimi podrobne zaoberali v tabuľkách zjavených v arabčine, na týchto stránkach ich nespomíname a obmedzujeme sa len na jeden príklad.

25 Kresťanskí duchovní prišli o prúdiacu milosť Muḥammadovho zjavenia a o tú záplavu darov, pretože nepochopili význam týchto slov, neuznali ich zámer a pridržovali sa doslovného vysvetlenia Ježišových slov. Neznali kresťania nasledujúc príklad predstaviteľov viery taktiež neuzreli krásu Kráľa slávy, pretože tieto znamenia, ktoré mali správať úsvit slnca Muḥammadovho zriadenia, sa v skutočnosti neudiali. Tak prešli veky, uplynuli storočia a najčistejší Duch sa utiahol do útočiska svojho pradávneho mocnárstva. A opäť zadul večný Duch do tajuplnej trúby, čo spôsobilo, že mŕtvi rýchlo vstali z hrobov nedbalosti a mýlky a prešli do ríše vedenia a milosti. A predsa čakajúca obec ešte stále volá: Kedy sa to stane? Kedy sa prejaví Prisľúbený, cieľ nášho očakávania, aby sme mohli povstať za víťazstvo Jeho veci, aby sme Mu mohli obetovať svoj majetok a položiť život na Jeho ceste? Rovnako falošné predstavy zviadli i iné obce od Kawtharu nekonečného milosrdenstva Prozreteľnosti a pre nich sa oddávali vlastným planým myšlienkam.

26 Okrem tohto úryvku sa v evanjeliu nachádza ešte i ďalší verš, v ktorom sa vraví: „Nebo a zem pominú, ale moje slová nikdy nepominú.“²⁴ Preto stúpenci Ježiša tvrdili, že zákon evanjelia nikdy nebude zrušený. Hlásali, že keď sa prisľúbená Krása zjaví a keď budú prejavené všetky znamenia, určite potvrdí a ustanoví zákony hlásané v evanjeliu, pričom na svete nezostane žiadna iná viera okrem Jeho viery. Toto je ich základné presvedčenie. A veria tomu, že keby sa zjavil niekto so všetkými prisľúbenými znameniami, ale hlásal

24 Lukáš 21,33

PRVÁ ČASŤ

by to, čo protirečí litere zákona evanjelia, rozhodne ho musia zavrhnúť, musia odmietnuť podrobiť sa jeho zákonom, vyhlásiť ho za bezverca a vysmiať sa mu. Dôkazom toho je to, čo sa udialo, keď sa objavilo slnce Muḥammadovho zjavenia. Keby sa od Prejavov Božích v každom zriadení s pokornou myslou snažili dozvedieť pravý význam týchto slov zjavených v posvätných knihách, určite by boli privedení k svetlu Slnca pravdy a objavili by tajomstvá božského poznania a múdrosti. Nepochopenie týchto slov pripravilo ľudí o uznanie Sadratu'l-Muntahá, konečného Zámeru.

Tento služobník sa teraz s tebou podelí o kvapôčku z nepreniknuteľného oceánu právd obsiahnutých v týchto svätých slovách. Azda vnímavé srdcia pochopia všetky názny a dôsledky prehovorov Prejavov svätosti, aby im neprekonateľná majestátnosť Slova Božieho nezabránila dospieť k oceánu Jeho mien a prídomek ani uznať Lampu Božiu, ktorá je sídlom zjavenia Jeho slávnej Podstaty. 27

Čo sa týka slov „a hneď po súžení tých dní“: Popisujú dobu, keď ľudstvo postihne súženie a útrapy, dobu, keď sa spomedzi ľudí vytratia posledné stopy Slnca pravdy a plody Stromu poznania a múdrosti vymiznú, keď liace ľudstva uchopia pomätení a neznalí, keď budú uzavreté portály božskej jednoty a pochopenia — základný a najvyšší cieľ stvorenia, a keď jasné poznanie prepustí miesto planým výmyslom a zvrátenosť sa zmocní postavenia zákonnosti. Takéto pomery vidíme v súčasnosti, keď liace každej obce uchopili pomätení vodcovia, ktorí ich vedú podľa vlastných rozmarov a túžob. Na ich jazyku sa zmienka o Bohu stala prázdny menom a Jeho sväté Slovo mŕtvou literou. Túžba ich ovláda natoľko, že im v srdciach vyhasla lampa svedomia a rozumu. A to napriek tomu, že prsty božskej moci odomkli portály poznania Boha a svetlo božského poznania a nebeskej milosti ožiarilo a podnietilo všetko stvorené. V každej veci sa 28

otvorili dvercia poznania a v každom atóme sa prejavili znamenia slnca. A napriek všetkým týmto rozmanitým zjaviam božského poznania, ktoré na svete zavládli, si ešte stále márne predstavujú, že dvercia poznania sú zatvorené a že záplava milosrdenstva prestala. Ľnúc k márnivým predstavám zablúdili ďaleko od 'Urvatu'l-Vuthqá božského poznania. Zdá sa, že ich srdcia nepritáhuje poznanie a dvercia vedúce k nemu, a ani nepremýšľajú o jeho prejavoch. A to preto, že v márnivých predstavách našli dvercia vedúce k pozemskému bohatstvu, kým v prejave Zjaviteľa poznania nenachádzajú nič iné než výzvu k sebaobetovaniu. Preto sa prirodzene pridružujú márnivých predstáv a od prejavu Zjaviteľa poznania utekajú. Aj keď síce v srdci uznávajú, že Božie zákony sú jednotné a rovnaké, z každej strany vydávajú nové príkazy a v každom období hlásajú ďalšie rozhodnutia. Neexistujú dvaja, čo by sa zhodli na tom istom zákone, pretože nehľadajú iného Boha než vlastné túžby a kráčajú len po ceste mýlky. Vo vodcovstve vidia konečný cieľ svojho úsilia, pričom pýchu a povýšenosť považujú za najvyššie naplnenie túžob svojho srdca. Svoje ničomné intrigy povýšili nad božské rozhodnutie, zriekli sa odovzdania sa vôli Božej, zaoberajú sa sebeckou vypočítavosťou a kráčajú cestou pokrytcov. Všemocne sa usilujú vo svojich malicherných snahách zabezpečiť sami seba zo strachu, aby tá najmenšia pochybnosť nepodkopala ich moc či nepoškvrnila obraz ich veľkoleposti. Keby bolo oko pomazané a ožiarené liekom poznania Boha, určite by uvidelo, že sa zbehlo mnoho nenásytných šeliem a že nahľadávajú mrchy duší ľudí.

29

Aké „súženie“ je horšie než to, čo sme popísali? Aké „súženie“ je žalostnejšie než to, že duša, hľadajúca pravdu a túžiacia po poznaní Boha, nevie, kam má ísť a u koho ju hľadať? A to preto, že názory sa nesmierne líšia a cesty k Bohu sa znásobili. Toto „súženie“ je základnou črtou kaž-

PRVÁ ČASŤ

dého zjavenia. Dokiaľ k nemu nedôjde, Slnce pravdy sa neprejaví. Pretože brieždenie božského vedenia musí nasledovať po temnote noci mýlky. Z tohto dôvodu sa vo všetkých kronikách a tradíciách spomínajú tieto záležitosti: To jest, že bezprávie zavládne na povrchu zemskom a temnota obklopí ľudstvo. Tieto tradície sú známe, a pretože si tento služobník praje byť stručný, zdrží sa citovania textu týchto tradícií.

Keby sa toto „súženie“ (ktoré doslovne znamená tlak) 30 vysvetľovalo tak, že zem sa zmrští, alebo keby si márnivé mysle ľudí predstavili, že ľudstvo postihnú podobné pohromy, je jasné a zrejmé, že nič také sa nikdy nemôže pripodiť. Istotne budú oponovať, že tento predpoklad božského zjavenia sa neuskutočnil. To bolo a ešte vždy je ich tvrdenie. Avšak „súžením“ sa myslí nedostatok schopnosti nadobúdať duchovné poznanie a pochopiť Slovo Božie. To znamená, že keď Dennica pravdy zapadne a zrkadlá, ktoré odrážajú Jeho svetlo, pominú, ľudstvo postihne „súženie“ a trápenie a nebude vedieť, kam sa obrátiť o radu. Tak sme ťa poučili ako vysvetľovať tradície a zjavili ti tajomstvá božskej múdrosti, aby si mohol pochopiť ich význam a byť z tých, ktorí upili z pohára božského poznania a porozumenia.

A teraz ohľadne Jeho slov: „... zatmie sa slnce a mesiac nedá svojej žiare a hviezdy budú padať z neba.“ Slovanami „slnce“ a „mesiac“, ktoré sa spomínajú v spisoch Prorokov Božích, sa nemyslí jedine slnce a mesiac vo viditeľnom vesmíre. Ba naopak, pre tieto pojmy zamýšľali rozmanité významy. V každom prípade im pripísali určitý význam. „Slnce“ teda v jednom význame predstavuje tie Slnca pravdy, ktoré vychádzajú z úsvitu pradávnej slávy a naplňajú svet výdatným prúdom milosti z výšin. Tieto Slnca pravdy predstavujú všeobecné Prejavy Božie vo svetoch Jeho prídomkov a mien. Viditeľné slnko na príkaz Boha, Pravého, Zbožňovaného, pomáha rozvíjať všetko pozem- 31

ské, ako napríklad stromy, plody a ich farby, nerasty zeme a všetko, čo vidíme vo svete stvorenia. Podobne pôsobia aj božské Žiary, ktoré vďaka láskavej starostlivosti a výchovnému vplyvu dávajú podnet, aby ožili a prejavili sa stromy božskej jednoty, plody Jeho jednotnosti, listy odpútanosti, kvietie poznania a istoty a myrty múdrosti a prehovoru. Tak sa teda s východom týchto Božích žiar svet obnovuje, vody života večného prýštia, vlny láskyplnosti sa vzdúvajú, oblaky milosti sa zbehnú a vánok štedrosti ovanie všetko stvorené. Práve teplo, ktoré tieto Božie žiary vytvárajú, a nevyhasínajúce ohne, ktoré zapalujú, spôsobujú, že svetlo lásky k Bohu prudko planie v srdci ľudstva. Práve vďaka hojnej milosti týchto Symbolov odpútania je telám mŕtvych vdýchnutý duch života večného. Viditeľné slnce je istotne len znamením nádhery tejto Dennice pravdy, toho Slnca, ktoré nikdy nebude mať seba rovného, podobného či soka. Vďaka Nemu všetko žije, pohybuje sa a jestvuje. Vďaka Jeho milosti sa prejavujú a k Nemu sa všetky navráti. Z Neho všetko povstalo a všetko sa vrátilo k pokladniciam Jeho zjavenia. Z Neho vzišlo všetko stvorené a navrátilo sa do schránky Jeho zákonov.

32

Ako si si všimol a ako vidíš, to, že tieto božské Žiary sa niekedy obmedzujú len na určité pomenovania a prídomy, sa dá pripísať jedine nedokonalému a obmedzenému chápaniu niektorých myslí. Pretože oni vždy boli a po večnosť budú povznesení nad každé pochvalné meno a posvätení nad každý popisný prídomek. Podstata žiadneho mena nikdy nemôže dúfať v dosiahnutie ich dvora svätosti a najvyššie a najčistejšie zo všetkých prídomekov sa nikdy nemôžu priblížiť k ich kráľovstvu slávy. Nesmierne povznesení sú Proroci Boží nad pochopenie ľudí, ktorí ich nemôžu poznať inak než vďaka ich vlastnému Bytiu. Aké vzdialené by bolo Jeho sláve, keby Jeho vyvolených mal blahorečiť nie-

PRVÁ ČASŤ

kto iný než ich vlastné osoby. Oslávení sú nad chválu ľudí!
Povznesení nad ľudské porozumenie!

V spisoch „nepoškvrnených Duší“ sa pojem „slncia“ 33
mnohokrát používa na označenie Prorokov Božích, tých žiarivých Znamení odpútania. Medzi týmito spismi sú v modlitbe *Nudbib*²⁵ zaznamenané tieto slová: „Kamže zašli Slncia žiarivé? Kamže sa odobrali tie skvejúce sa Mesiace a iskrivé Hviezdy?“ Tak je zrejmé, že pojmy „slnce“, „mesiac“ a „hviezdy“ v prvom rade označujú Prorokov Božích, svätcov a ich spoločníkov, tie Žiary, ktorých znalosti osvietili svety viditeľné i neviditeľné.

V inom zmysle sa týmito pojmami označujú duchovní 34
predchádzajúceho zriadenia, ktorí žijú v dňoch nasledujúcich zjavení a ktorí v rukách držia liace náboženstva. Ak by títo duchovní boli ožiareni svetlom nového zjavenia, Boh ich uzná za hodných a budú svietiť svetlom večným. Inak budú vyhlásení za temných, aj keby sa navonok zdali byť vodcami ľudí. Pretože viera a nevier, vedenie a mýlka, radosť a trápenie, svetlo a tma, to všetko závisí od zvolenia Toho, kto je Dennicou pravdy. Ktokoľvek z duchovných každej doby dostane v deň zúčtovania svedectvo viery zo Zdroja pravého poznania, stane sa vskutku prijímateľom učnosti, božskej milosti a svetla pravého porozumenia. V opačnom prípade bude obvinený z pomätenosti, popretia, rúhania a útlaku.

Každému vnímavému pozorovateľovi je zrejmé 35
a zjavné, že tak ako svetlo hviezd bledne pri žiariacej nádhere slnca, tak isto mizne žiara pozemského poznania, múdrosti a porozumenia, keď je tvárou v tvár vystavená skvejúcej sa sláve Slnca pravdy, Dennice božského osvietenia.

Náboženský predstavitelia boli označovaní pojmom 36
„slnce“ pre ich vznešené postavenie, slávu a povesť. Takými sú všeobecne uznávaní duchovní každej doby, ktorých slovo

25 *žalospev pripisovaný dvanástemu imámovi*

zaváži a ktorých sláva je nepochybne ustanovená. Ak sa podobajú Slncu pravdy, určite sa budú počítať medzi najvznešenejšie zo všetkých žiar. V opačnom prípade budú predstavovať ohnisko pekelného ohňa. Ako On vraví: „Slnce i mesiac sú vskutku odsúdené na muky pekelného ohňa.“²⁶ Nepochybne si oboznámený s vysvetlením pojmu „slnce“ a „mesiac“ v tomto verši. Preto ho netreba spomínať. A ktoľvek pochádza z tohto „slnca“ a „mesiaca“, to jest, nasleduje príklad týchto vodcov tým, že tvár obracia k falši a odvracia sa od pravdy, ten nepochybne pochádza z pekelnej temnoty a do nej sa navráti.

37 Ó hľadajúci, a teraz sa patrí, aby sme pevne ľnuli k ‘Urvatu’l-Vuṡḡá a azda tak zanechali tmavú noc mýlky a uvítali brieždiace sa svetlo božského vedenia. Či neutečieme pred tvárou popretia a nevyhľadáme bezpečie tône istoty? Neoslobodíme sa z hrôz satanskej temnoty a nepoponáhlame sa k vychádzajúcemu svetlu nebeskej Krásy? Tak vás obdarujeme plodmi Stromu božského poznania, aby ste mohli šťastne a radostne prebývať v Riḡváne božskej múdrosti.

38 V ďalšom význame pojmy „slnce“, „mesiac“ a „hviezdy“ znamenajú také zákony a učenie, ktoré boli ustanovené a hlásané v každom zriadení, ako napríklad zákon o modlitbe a pôste. Keď krása Proroka Muḡammada zosnula, boli tieto zákony podľa koránskeho práva považované za najzákladnejšie a záväzné zákony Jeho zriadenia. To dosvedčujú texty tradícií a kroník. Pretože tieto sú všeobecne známe, netreba ich spomínať. Veru, v každom zriadení bol zákon o modlitbe zdôrazňovaný a všeobecne záväzný. To dosvedčujú záznamy tradícií pripisované svetlám, ktoré zažiarili z Dennice pravdy, podstaty Proroka Muḡammada.

39 Tradície potvrdzujú skutočnosť, že vo všetkých zriadeniach tvoril zákon o modlitbe základný prvok zjavenia všet-

PRVÁ ČASŤ

kých Prorokov Božích. Forma a podoba tohto zákona sa prispôbovala požiadavkám danej doby. Pretože každé ďalšie zjavenie zrušilo spôsoby, zvyky a učenie, ktoré boli jasne, konkrétne a pevne ustanovené v predošlom zriadení, symbolicky sa označujú pojmom „slnce“ a „mesiac“. „Aby vyskúšal, ktorý z vás bude v skutkoch najlepši.“²⁷

Pojmy „slnce“ a „mesiac“ sa navyše v tradíciách používali pre modlitbu a pôst. Tak ako sa vraví: „Pôst je osvietenie, modlitba je svetlo.“ Jedného dňa Nás navštívil známy duchovný. Počas rozhovoru spomenul uvedenú tradíciu. Povedal: „Pôst spôsobuje zvýšenie teploty tela, a preto bol prirovnaný k svetlu slnka. A modlitba v noci človeka osviežuje, preto bola prirovnaná k vyžarovaniu mesiaca.“ Vtedy sme si uvedomili, že tento úbohý človek nebol obdarený ani jedinou kvapôčkou z oceánu pravého porozumenia a zablúdil ďaleko od horiaceho Kra božskej múdrosti. Potom sme zdvorilo poznamenali: „Vaša ctihodnosť uviedla vysvetlenie tejto tradície, ktoré je medzi ľuďmi bežné. Nedala by sa vysvetliť inak?“ Spýtal sa Nás: „Ako?“ Odvetili sme: „Muhammad, Pečať Prorokov a najvznešenejší z vyvolených Bohom, prirovnal zriadenie Koránu k nebesiam pre jeho vznešenosť, nesmierny vplyv, jeho majestátnosť a pre skutočnosť, že obsahuje všetky náboženstvá. Slnce a mesiac predstavujú najjasnejšie a najvýsostnejšie žiary na nebi. Podobne na nebi náboženstvá Božieho boli ustanovené dve žiariace telesá — pôst a modlitba. „Islam je nebo. Pôst je jeho slnco, modlitba jeho mesiac.““

Toto znamenajú symbolické slová Prejavov Božích. Použitie pojmu „slnce“ a „mesiac“ pre spomínané prípady sme dokázali a podložili znením posvätných veršov a zaznamenaných tradícií. Je teda jasné a zjavné, že slovami „... zatmie sa slnco a mesiac nedá svojej žiare a hviezdy budú padať

z neba“ sa myslí spurnosť duchovných a zrušenie zákonov, ktoré božské zjavenie pevne ustanovilo. Toto všetko Prejav Boží v symbolickom jazyku predpovedal. Nik okrem spravodlivých neokúsi z tohto pohára. Nikomu okrem zbožných sa z neho neujde. „Spravodliví budú popíjať z pohára, do ktorého je gáfor primiešaný.“²⁸

42 Je neodškriepiteľné, že v každom ďalšom zjavení sa „slnce“ a „mesiac“ učenia, zákonov, prikázaní a zákazov, ktoré boli ustanovené v predchádzajúcom zriadení a ktoré zatieňovali ľudí danej doby, zatmili, to jest, vyčerpali sa a stratili svoj vplyv. A teraz zväž toto. Keby ľud evanjelia spoznal význam symbolických pojmov „slnce“ a „mesiac“, keby na rozdiel od svojhlavých a skazených hľadal osvietenie u Zjaviteľa božského poznania, určite by pochopil zmysel týchto pojmov a nebol by trápený a sužovaný temnotou svojich sebeckých túžob. Ale keďže poznanie nenadobudol priamo zo Zdroja, zahynul v nebezpečnom údolí spurnosti a neviery. Ešte stále sa nezobudil a nevidí, že všetky predpovedané znamenia sa prejavili, že prislúbené Slnce vyšlo nad obzor božského zjavenia, že „slnce“ a „mesiac“ učenia, zákonov a učnosti predchádzajúceho zriadenia zapadli a zašli.

43 A teraz sa s upreným zrakom a vyrovnanými krídlami vydaj na cestu istoty a pravdy. „Vrav: Je to Boh. Potom ich nechaj, aby sa zabávali vlastným márnym rečnením.“²⁹ Tak sa zaradíš medzi tých druhov, o ktorých povedal: „K tým, ktorí vraveli: ‚Pán náš je Boh,‘ a potom kráčali priamo, vskutku zostúpia anjeli.“ Potom uvidíš všetky tieto záhady vlastnými očami.

44 Ó brat môj! Učiň tento krok náležiaci duchu, aby si mohol mihnutím oka preletieť pustatinou oddialenia a bolestnej straty, dosiahnuť Riďván večného zvitania a po jed-

28 *Korán 76,5*

29 *Korán 6,91*

PRVÁ ČASŤ

nom nádychu sa už zhovárať s nebeskými Dušami. Pretože nikdy nemáš nádej, že ľudskou nohou prekonáš tie nesmierne diaľavy a dosiahneš svoj cieľ. Pokoj s tým, koho svetlo pravdy vedie k celej pravde, a s tým, kto v mene Boha stojí na ceste Jeho veci, na brehu pravého porozumenia.

V tomto tkvie význam posvätného verša: „Pozor však! 45 Prisahám pri Pánovi východov a západov.“³⁰ Všetky spomínané „Slncia“ majú svoje vlastné miesto, kde vychádzajú a kde zapadajú. A pretože vykladači Koránu nepochopili symbolický význam týchto „Slnc“, robilo im ťažkosť vysvetliť spomenutý verš. Niektorí z nich tvrdili, že nakoľko slnce každý deň vychádza v inom bode, boli pojmy „východy“ a „západy“ uvedené v množnom čísle. Iní písali, že tento verš hovorí o štyroch ročných obdobiach, pretože miesto úsvitu a západu slnca sa mení podľa ročných období. Taká je hĺbka ich porozumenia! Avšak i tak vytrvale prisudzujú myľku a nerozum tým Drahokamom poznania, tým bezúhonným a najčistejším Symbolom múdrosti.

Podobne sa snaž z týchto jasných, mocných, presvedčivých a nesporných výrokov pochopiť význam „rozpuknutia neba“ — jedného zo znamení, ktoré musia zvestovať príchod poslednej hodiny, dňa zmŕtvychvstania. Ako povedal: „Až sa nebe rozpukne.“³¹ „Neбом“ sa myslí nebo božského zjavenia, ktoré sa s každým Prejavom pozdvihne a s každým nasledujúcim Prejavom sa pretrhne. „Rozpuknutím“ sa myslí to, že predchádzajúce zriadenie sa nahradí a zruší. Prisahám pri Bohu! Pre každého vnímavého človeka predstavuje rozpuknutie neba významnejší čin než pretrhnutie oblohy! Premýšľaj chvíľu! Božské zjavenie bolo roky bezpečne ustanovené. V jeho tieni sa vychovávali a učili všetci, ktorí ho prijali. Svetlom jeho zákona boli vedené generácie ľudí. 46

30 Korán 41,30

31 Korán 82,1

O dokonalosti jeho slova počúvali od svojich otcov, až kým ľudské oko nezahliadlo nič iné než podmanivý vplyv jeho milosti a ucho smrteľníkov nezačulo nič iné než prenikavú majestátnosť jeho príkazu. Aký čin môže byť významnejší než to, že by takéto zjavenie malo byť mocou Božou „rozpuknuté“ a zrušené s príchodom jedinej duše? Premýšľaj: Nie je tento čin významnejší než to, čo si títo zavrhnutiahodní a pomätení ľudia pod „rozpuknutím nebies“ predstavovali?

47 Ďalej sa zamysli nad strádaním a trpkosťou života týchto Zjaviteľov božskej Krásky. Premýšľaj nad tým, ako bez cudzej pomoci sami čelili svetu a jeho národom a ako hlásali Boží zákon! Bez ohľadu na mieru prenasledovania a napriek svojej nesmiernej moci si tieto sväté, tieto vzácne a nežné Duše zachovali trpezlivosť a navzdory svojej prevahe trpeli a vytrvali.

48 Podobným spôsobom sa snaž pochopiť význam „premeny zeme“. Vedz, že na ktorékoľvek srdce spadli z „neba“ božského zjavenia hojné spršky milosrdenstva, zem týchto srdc sa vskutku zmenila v zem božského poznania a múdrosti. Aké to myrty jednoty zarodila prst' ich srdc! Aké to kvietie pravého poznania a múdrosti priniesli ich ožiarené srdcia! Keby zem ich srdc zostala nezmenená, ako by mohli také duše, ktoré nepoznajú jedinú literu, nevideli žiadneho učiteľa a nenavštevovali žiadne školy, rieknuť také slová a preukazovať také poznanie, ktoré nik nedokáže pochopiť? Zdá sa, akoby boli stvorené z prachu nekonečného poznania a uhnetené vodou božskej múdrosti. Preto bolo povedané: „Poznanie je svetlom, ktoré Boh podľa svojho želania vnáša do ktoréhokoľvek srdca.“ Práve takéto poznanie je a vždy bolo chvályhodné, na rozdiel od obmedzeného poznania, ktoré povstalo zo zastretých a zatemnených myslí. A toto obmedzené poznanie si dokonca potajme navzájom vypožičiavajú a márne sa ním pýšia!

PRVÁ ČASŤ

Kiežby ľudské srdcia mohli byť očistené od týchto 49 ľudských obmedzení a nejasných myšlienok, ktoré im boli vštepané! Potom by ich azda mohlo ožiarit svetlo Slnca pravého poznania a azda by pochopili tajomstvá božskej múdrosti. Pováž teraz, že by vyprahnutá a neúrodná prst týchto srdc zostala nezmenená. Ako by sa vôbec niekedy mohli stať Príjemcami zjavenia záhad Božích a Zjaviteľmi božskej Podstaty? Tak povedal: „V deň, keď zem bude premenená na inú zem.“³²

Vánok štedrosti Kráľa stvorenia spôsobil, že sa dokonca 50 zmenila aj hmotná zem. Kiežby ste tak vo svojom srdci premýšľali nad tajomstvami božského zjavenia!

A teraz pojmi význam tohto verša: „Celá zem bude 51 v deň zmŕtvychvstania v Jeho hrsti a v Jeho pravici budú zvinuté nebesia. Chvála Tomu, kto je vznešenejší než všetko, čo Mu stavajú na roveň!“³³ A teraz usudzuj spravodlivo! Keby mal tento verš znamenať to, čo sa ľudia domnievajú, mohli by sme sa spýtať: Čo by to človeku prinieslo? Navyše je zrejmé a zjavné, že žiadna ruka viditeľná ľudským okom by nemohla dokonať také skutky ani by v žiadnom prípade nemohla pochádzať od vznešenej Podstaty jedného pravého Boha. Veru, uznať také tvrdenie nie je ničím iným než čírym rúhaním, úplným prekrútením pravdy. A keby sme predpokladali, že tento verš hovorí o Prejavoch Božích, ktorí by boli v súdny deň povolání, aby takéto činy vykonali, toto sa tiež zdá byť ďaleko od pravdy a určite to neprinesie žiaden úžitok. Naopak. Pojmom „zem“ sa myslí zem pochopenia a poznania a „nebesami“ nebesia božského zjavenia. Premýšľaj, ako na jednej strane Svojím mocným zovretím zmenil zem poznania a pochopenia, ktorá bola predtým rozprestretá, na číru hŕstku. A na druhej strane, ako v ľudských

32 *Korán 14,48*

33 *Korán 39,67*

srdciach rozprestrel novú a veľmi vznešenú zem, čím spôsobil, že z ožiareného ľudského vnútra vyrástlo najsviežejšie a najkrajšie kvietie i najmocnejšie a do výšky sa týčiace stromy.

52 Podobne premýšľaj nad tým, ako vyvýšené nebesia zriadení minulosti boli v pravej ruke moci zvinuté, ako boli príkazom Božím pozdvihnuté nebesia božského zjavenia a ozdobené slncom, mesiacom a hviezdami Jeho úžasných prikázaní. Toto sú záhady Slova Božieho, ktoré boli odhalené a prejavené, aby si mohol pochopiť ranné svetlo božského vedenia, silou dôvery a odriekania uhasiť lampu planých domnienok, márnivých predstáv, váhania a pochyb a v najvnútornejšej komnate svojho srdca rozžať novozrodené svetlo božského poznania a istoty.

53 Vskutku vedz, že zmyslom všetkých týchto symbolov a záhadných zmiенок pochádzajúcich od Zjaviteľov svätej veci Božej je podrobiť skúške národy sveta, aby tak bolo možné rozoznať zem čistých a osvietených srdíc od pomíňajúcej a neúrodnej prsti. Tak koná Boh medzi Svojimi stvoreniami od nepamäti a toto dosvedčujú posvätné knihy.

54 A rovnako premýšľaj nad veršom zjaveným o „qiblih“³⁴. Muḥammad, Slnce Prorokov, sa po úteku z úsvitu Baḥḥy³⁵ do Yaṭṭribu³⁶ i naďalej počas modlitby obracal tvárou k Jeruzalemu, svätému mestu, až kým židia nezačali proti Nemu vyslovovať nepatričné slová. Ak by sme tieto slová spomenuli, zhanobili by tieto stránky a vyčerpali čitateľa. Muḥammada tieto slová veľmi rozhorčovali. Keď bol zabratý do rozjímania a naplnený úžasom a keď hľadel k nebesiam, uslyšal láskavý hlas Gabriela: „Dívame sa na Teba z výšin, ako obraciaš tvár k nebesiam, ale obrátíme Ťa ku qiblih,

34 *Smer, ktorým sa tvárou treba obrátiť pri modlitbe.*

35 *Mekka*

36 *Medina*

PRVÁ ČASŤ

ktorá Ti bude milá.“³⁷ Nasledujúci deň na poludnie sa Prorok so Svojimi druhmi modlil. Keď vykonal dva z predpísaných rik'átov³⁸, znovu uslyšal hlas Gabriela: „Obráť sa tvárou k posvätej mešite.“³⁹ Muḥammad zrazu uprostred modlitby odvrátil tvár od Jeruzalema a obrátil sa tvárou ku Ká'bih. Na to Prorokových druhov zachvátil nesmierny údes. Ich viera sa otriasla v základoch. Tak veľmi boli zhrození, že mnohí z nich sa prestali modliť a popreli svoju vieru. Boh vskutku tento rozruch vyvolal len na to, aby Svojich služobníkov podrobil skúške. Inak mohol tento dokonalý Kráľ poľahky ponechať qiblih nezmenenú. A Jeruzalem mohol v Jeho zriadení zostať miestom uctievania, čím by svätému mestu nebola upretá výsada prijatia, ktorá mu bola predtým udelená.

Žiaden z mnohých Prorokov, ako napríklad Dávid, 55
Ježiš a ďalší spomedzi vznešenejších Prejavov, ktorí boli zoslaní od zjavenia Mojžiša až po zjavenie Muḥammada, ako Poslovia Slova Božieho, nikdy nepozmenil zákon o qiblih. Títo Poslovia Pána stvorenia všetci do jedného nabádali svoj ľud, aby sa obracal rovnakým smerom. V očiach Boha, dokonalého Kráľa, sú všetky miesta na zemi rovnaké s výnimkou miesta, ktorému v dňoch Svojich Prejavov udelí zvláštny význam. Tak, ako zjavil: „Východ a Západ prináleží Bohu. Preto kamkoľvek sa obrátite, tam bude tvár Božia.“⁴⁰ Prečo by sa mala, napriek pravdivosti týchto skutočností, qiblih zmeniť, a spôsobiť tým, že ľudia boli zachvátení hrôzou, že Prorokovi druhovia zapochybovali a boli tak veľmi zmätení? Veru, udalosti, ktoré vydesia srdcia všetkých ľudí, sa dejú len preto, aby mohla byť každá duša podrobená skúške Božím

37 *Korán 2,144*

38 *skloniť sa tvárou k zemi*

39 *v Mekke, Korán 2,149*

40 *Korán 2,115*

skúšobným kameňom a aby praví mohli byť rozoznaní a odlíšení od falošných. Toto zjavil po oddelení ľudí: „To, čo by si za qiblih chcel, sme neustanovili, a to zo žiadneho iného dôvodu než preto, aby sme rozoznali toho, kto nasleduje Apoštola, od toho, kto sa otočí na päte.“⁴¹ „Splašené osly utekajúce pred levom.“⁴²

56 Keby si čo i len na chvíľu vo svojom srdci uvažoval o týchto výrokoch, určite by si pred sebou zbadal odomknuté portály pochopenia a všetko poznanie a jeho záhady by sa ti rozprestrela pred očami. Takéto udalosti sa dejú len na to, aby sa ľudské duše mohli rozvíjať a aby sa vyslobodili z uväznenia v klietke ega a túžby. Inak je dokonalý Kráľ vo Svojej Podstate po večnosť nezávislý od chápania všetkých bytostí a i naďalej bude vo Svojej vlastnej Bytosti povznesený nad uctievanie každej duše. Jediný závan Jeho hojnosti celému ľudstvu postačuje na to, aby sa odelo do rúcha bohatstva. A jediná kvapôčka z oceánu Jeho štedrej milosti stačí na to, aby všetkým bytostiam udelila slávu večného života. Božský zámer ale ustanovil, že praví majú byť rozoznaní od falošných a slnce od tieňa, a preto Boh v každom období zo Svojej ríše slávy na ľudstvo zosielal spíšky skúšok.

57 Keby ľudia rozjíмали nad životmi predošlých prorokov, ľahko by spoznali a pochopili ich konanie. Také skutky a slová, ktoré protirečia ich vlastným svetským túžbam, by im neboli viac závojom, pričom každý prekážajúci závoj by strávil oheň horiaci v Kre božského poznania a v bezpečí by tak prebývali na tróne pokoja a istoty. Napríklad uvažuj o Mojžišovi, synovi Imrána, jednom zo vznešených Prorokov a Pôvodcovi Bohom zjavenej knihy. Jedného dňa, keď bol ešte mladý a keď ešte neoznámil Svoje poslanie, kráčajúc trhom videl roztržku medzi dvoma mužmi. Jeden

41 Korán 2,143

42 Korán 74,50

PRVÁ ČASŤ

z nich požiadal Mojžiša, aby mu pomohol proti jeho protivníkovi. Na to Mojžiš zasiahol a zabil ho. To dosvedčuje záznam v posvätej knihe. Keby sme mali spomenúť podrobnosti, tok rozpravy by sa predĺžil a narušil. Správa o tejto udalosti sa rozšírila po meste, a ako dosvedčuje text knihy, Mojžiša opantal strach. I dupočul sa o tomto varovaní: „Ó Mojžiš! V pravde, náčelníci sa radia o tom, že Ťa zabijú.“⁴³ Na to utiekol z mesta a v službách Šoebových prebýval v krajine Midjanskej. Pri návrate vkročil do svätého údolia na Sinajskej púšti a tam uvidel zjavenie Kráľa slávy v „Strome, ktorý nie je ani z Východu ani zo Západu.“⁴⁴ Tam z horiaceho Ohňa uslyšal podmanivý hlas Ducha, ktorý Mu prikazoval, aby na faraónske duše vrhol svetlo božského vedenia a aby im umožnil dôjsť k lúčinám nebeského potešenia, oslobodiac ich tak z tieňov údolia ega a túžby, a aby im dal vstúpiť do pokojného mesta božskej prítomnosti, vymaniac ich pomocou Salsabílu odriekania z omámenia odlúčenia. Mojžiš teda predstúpil pred faraóna a doručil mu božské posolstvo tak, ako nariadil Boh. Faraón urážlivo riekol: „Či nie si usvedčený vrah, čo sa stal bezvercom?“ Pán majestátnosti vyrozprával, že faraón povedal Mojžišovi: „Čo za skutok si to učinil! Si nevďačník. Mojžiš odvetil: „Vskutku som to učinil a chybil som. A utiekol som od teba zo strachu, ale Môj Pán Mi dal múdrosť a učinil Ma jedným zo Svojich Apoštolov.“⁴⁵

A teraz vo svojom srdci uvažuj nad zmätkom, ktorý Boh vyvoláva. Premýšľaj nad zvláštnym a rozličným trápením, ktorým skúša Svojich služobníkov. Uváž, ako si náhle spomedzi Svojich služobníkov vybral Toho, o kom sa vedelo, že je vinný z vraždy, kto sám priznal Svoju krutosť

43 *Korán 28,20*

44 *Korán 24,35*

45 *Korán 26,19*

a kto bol v očiach sveta temer tridsať rokov vychovávaný u faraóna, jedávajúc za jeho stolom. Jemu zveril vznešené poslanie božského vedenia. Či by Boh, Všemocný kráľ, nedokázal zadržať Mojžišovu ruku pred vraždou, aby sa Mu tak nepripisovalo zabitie, ktoré u ľudí vyvolalo ohromenie a odpor?

59 Podobne premýšľaj nad rozpoložením Márie. Taký hlboký bol zmätok, ktorý postihol jej najprekrásnejší obličaj, také žalostné jej postavenie, že trpko ľutovala, že sa vôbec narodila. Toto dokazuje text posvätného verša, v ktorom je spomenuté, že keď Mária povila Ježiša, bedákala nad svojím osudom a vykrikla: „Ó, kiež by som tak bola zomrela a upadla do zabudnutia, do úplného zabudnutia!“⁴⁶ Prisahám pri Bohu! Taký nárek zoviera srdce a otriasa celou bytosťou. Také zdesenie duše, takú sklúčenosť nemohlo spôsobiť nič iné než výčitky nepriateľov a káranie bezvercov a zatvrdilcov. Premýšľaj! Akú odpoveď mohla dať Mária ľuďom vôkol seba? Ako by im mohla tvrdiť, že Dieťaťko, ktorého otec bol neznámy, splodil Duch Svätý? Preto teda Mária, tá zahalená a nesmrteľná Tvár, vzala svoje Dieťa a vrátila sa domov. Hneď, ako na ňu padli zraky ľudí, tí pozdvihli hlas vraviac: „Ó sestra Áronova! Tvoj otec nebol zvrhlík ani tvoja matka nebola nepočestná.“⁴⁷

60 A teraz rozjímaj nad týmto najväčším zmätkom, nad touto žalostnou skúškou. Napriek tomu všetkému obdaril Boh túto podstatu Ducha, toho, o ktorom ľudia vedeli, že nemá otca, slávou Proroctva a učinil Ho Svojím dôkazom pre všetkých, ktorí sú v nebesiach i na zemi.

61 Hľa, v akom rozpore so spôsobmi a túžbami ľudí sú podľa príkazu Kráľa stvorenia cesty Prejavov Božích! Keď začneš chápať podstatu týchto božských záhad, porozu-

46 *Korán 19,22*

47 *Korán 19,28*

PRVÁ ČASŤ

mieš zámeru Boha, božského Očarúvateľa, nadovšetko Milovaného. Slová a skutky toho nadovšetko mocného Vladára budeš považovať za jedno a to isté. Všetko, čo uzrieš v Jeho skutkoch, nájdeš i v Jeho výrokoch, a všetko, čo si prečítaš v Jeho výrokoch, spoznáš v Jeho skutkoch. Tak sú teda takéto skutky a slová navonok ohňom pomsty pre zlomyseľných a vo vnútri predstavujú milosrdenstvo pre spravodlivých. Keby sa oči srdca otvorili, určite by vnímali, že slová zjavené z nebies vôle Božej sa zhodujú so skutkami, ktoré vyžarujú z Kráľovstva božskej moci.

A teraz dávaj pozor, ó brat! Ak by sa takéto skutočnosti zjavili v tomto zriadení a takéto udalosti stali v súčasnosti, čo by urobili ľudia? Prisahám pri tom, kto je pravý Vzdelávateľ ľudstva a Zjaviteľ Slova Božieho, že ľudia by Ho okamžite a neodškriepiteľne vyhlásili za bezverca a odsúdili by Ho na smrť. Ako vzdialení sú tomu, aby načúvali hlasu, ktorý oznamuje: Ľa! Podobný Ježišovi sa objavil z dychu Ducha Svätého a podobný Mojžišovi bol povolany, aby splnil Bohom stanovenú úlohu! I keby sa pozdvihla myriada hlasov, žiadne ucho by nepočúvalo, ak by sme povedali, že Dieťaťu bez otca bolo zverené poslanie Proroka alebo že vrah priniesol z ohňa horiaceho Kra posolstvo znejúce: „Vskutku, vskutku, Ja som Boh!“

Ak by sa oko spravodlivosti otvorilo, vzhľadom na spomínané ochotne uzná, že sa v tomto dni prejavil Ten, kto je Príčinou a konečným Zámerom všetkého. I keď v tomto zriadení podobné udalosti nenastali, ľudia stále lpejú na márnivých predstavách bezbožníkov. Aké žalostné obvinenia voči Nemu vzniesli! Ako kruto Ho prenasledovali! Podobné obvinenia a prenasledovanie ľudia ani nevideli, ani neslyšali!

Bože veľký! Keď prúd prehovoru dospel do tohto bodu, podívali sme sa a hľa! Lúbezné vône Božie vanuli z úsvitu zjavenia a zo Sáby Večného vial ranný vánok. Táto zvesť

nanovo obšťastnila srdce a naplnila dušu nesmiernou radosťou. Všetko obnovila a od nepoznatelného Priateľa pri-niesla nesčíselné a nedoceníteľné podarúanky. Rúcho ľudskej chvály nikdy nemá nádej, že by padlo Jeho vznešenej po-stave, a Jeho žiarivému zjavu nemôže nikdy pristať plášť pre-hovoru. Bez slov odhaľuje vnútorné záhady a bez reči zjavuje tajomstvá božských výrokov. Sláviky, ktoré nôtia na vetvách oddialenia a bolestnej straty, učí náreku a bedovaniu, oboz-namuje ich s umením lásky a ukazuje im tajomstvo odo-vzdanosti srdca. Kvetom Riďváu nebeského zvitania zja-vuje prejavy náklonnosti roztúženého milovníka a odhaľuje pôvab čarokrásneho. Sasankám v záhrade lásky vyzrádza zá-hady pravdy a hrudi milovníkov zveruje znamenia najnú-tornejších tajomstiev. Taký hojný je v tejto hodine prúd Jeho milosti, že ho závidí sám Duch svätý! Do kvapky vložil vlny mora a zrno prachu obdaril nádherou slnca. Taká obrov-ská je záplava Jeho štedrosti, že i najohavnejšia chrobač vy-hľadala pižmovú vôňu i netopier zatúžil po slnečnom svetle. Oživuje mŕtvych dychom života a spôsobuje, že sa ponáhľali z hrobov svojich smrteľných schránok. Nevedomých usá-dza na stolec učnosti a utlačovateľa povyšuje na trón spravodlivosti.

- 65 Vesmír je obťažkaný všakovakou štedrosťou, očakáva-júc hodinu, keď sa v tomto svete prejaví vplyv Jeho nevi-dených darov, keď malátni a vysmädnutí dosiahnu žijúci Kawthar svojho Všemilovaného a keď pocestný stratený v divočine oddialenia a ničoty dospeje k svätostánku života a stretne sa s túžbou svojho srdca. V prsti ktorého srdca vzíde to sväté semä? V záhrade ktorej duše vyrastie kvietie neviditeľnej podstaty? Vskutku vravím, že plameň Kra lásky horí v Sinaji srdca tak prudko, že prýštiace vody svätého prehovoru nikdy neuhasia jeho oheň. Oceány nikdy ne-môžu utíšiť pálčivý smäd tohto Leviatana a tento Fénix ne-

PRVÁ ČASŤ

utíchajúceho ohňa nemôže prebývať inde než v žiari obličaja Všemilovaného. Ó brat! Preto v najvnútornejšej komnate svojho srdca zapál lampu ducha olejom múdrosti a chráň ju tienidlom porozumenia, aby dych bezverca nemohol zaha-siť jej plameň či utlmiť jej jas. Takto sme rozjasnili nebesia prehovoru žiarou Slnca božskej múdrosti a porozumenia, aby tvoje srdce našlo pokoj a aby si mohol byť z tých, ktorí sa na perutiach istoty vzniesli k nebu lásky svojho Pána, na-dovšetko Milosrdneho.

A teraz ohľadne Jeho slov: „A vtedy sa ukáže zname- 66
nie Syna človeka na nebi...“ Týmito slovami sa myslí to, že keď sa slnce nebeského učenia zatmie, keď hviezdy Bohom ustanovených zákonov budú padať a mesiac pravého po-znania — ten vzdelávateľ ľudstva — bude zatienený, keď sa vlajky vedenia a blaženosti obrátia na druhú stranu a keď sa ráno pravdy a zákonnosti ponorí do noci, vtedy sa ukáže znamenie Syna človeka na nebi. „Nebom“ sa myslí viditeľné nebo, pretože sa blíži hodina, v ktorú sa prejaví Dennica ne-bies spravodlivosti, v ktorú Archa božského vedenia vypláva na more slávy a na nebesiach sa objaví hviezda zvestujúca ľuďom príchod svetla najväčšieho. Podobne sa na neviditeľ-nom nebi objaví hviezda, ktorá bude národom sveta zves-tovať brieždenie pravého a vznešeného Rána. Bežne sa verí tomu, že toto dvojznamení na viditeľnom i neviditeľnom nebi oznamovalo zjavenie každého Proroka Božieho.

Medzi prorokmi bol Abrahám, Priateľ Boží. Než sa 67
prejavil, Nimródovi sa sníval sen. Na to zvolal vykladačov, ktorí mu oznámili, že na nebi vyšla hviezda. Rovnako sa ob- javil i zvestovateľ, ktorý po celej zemi oznamoval príchod Abraháma.

Po Ňom prišiel Mojžiš, ktorý sa zhováral s Bohom. 68
Súdobí veštcí takto varovali faraóna: „Na nebi vyšla hviezda. Ľa! To predpovedá splodenie Dieťaťa, ktoré vo Svojich ru-

kách drží osud tvoj i tvojho ľudu.“ Podobne sa objavil mudrc, ktorý v temnote noci priniesol ľudu Izraela zvesť, ktorá utešila jeho dušu a uistila jeho srdce. To dosvedčujú záznamy posvätných kníh. Keby sme mali spomenúť podrobnosti, táto epištola by prerástla v knihu. Navyše nechceme rozprávať príbehy zašlých dní. Boh je Nám svedkom, že i to, čo spomíname teraz, je jedine z nežnej náklonnosti k tebe. Azda chudobní zeme dospejú k moru bohatstva, neznalí budú vedení k oceánu božského poznania a smädiacim po poznání sa dostane Salsabílu božskej múdrosti. Inak tento služobník považuje úvahy o takýchto záznamoch za závažnú mýlku a žalostný prehrešok.

69 Podobne, keď sa priblížila hodina Ježišovho zjavenia, niekoľko mudrcov vedelo, že na nebi sa objavila Jeho hviezda. Hľadali a sledovali ju, až kým neprišli do mesta, ktoré bolo sídlom Herodovho kráľovstva. Herodes v tých dňoch svojou mocou ovládal celú túto krajinu.

70 Mudrci riekli: „Kde je ten narodený kráľ židovský? Lebo sme videli jeho hviezdu na východe slnca a prišli sme sa mu pokloniť.“⁴⁸ Hľadali a zistili, že v Betleheme v zemi judskej sa narodilo Dieťa. To bolo to znamenie na viditeľnom nebi. Čo sa týka znamenia na nebi neviditeľnom — na nebi božského poznania a chápania: Bol ním Yaḥyá, syn Zachariášov, ktorý ľuďom oznamoval zvesť o Ježišovom zjavení. Tak, ako zjavil: „Boh ti dal zmienku o Yaḥyovi, ktorý dosvedčí Slovo Božie, ktoré bude veľkým a bezúhonným.“⁴⁹ Pojmom „Slovo“ sa myslí Ježiš, ktorého príchod Yaḥyá predpovedal. Navyše je v nebeskom Písme napísané: „Ján Krstiteľ kázal na Judskej púšti a hovoril: Čiňte pokánie! Lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“⁵⁰ Jánom sa myslí Yaḥyá.

48 *Matúš 2,2*

49 *Korán 3,39*

50 *Matúš 3,1—2*

PRVÁ ČASŤ

Rovnako sa na viditeľnom nebi objavili znamenia pred 71
odhalením Muḥammadovej krásy. Znamenia na neviditeľ-
nom nebi predstavovali štyria muži, ktorí ľuďom postupne
oznámili šťastnú zvesť o východe tejto božskej Žiary. Rúz-
bih, ktorý sa neskôr volal Salmán, mal tú česť im slúžiť. Keď
sa blížil koniec jedného z nich, poslal Rúz-biha k druhému,
až kým nakoniec ten štvrtý z nich v predtuche blížiacej sa
smrti riekol Rúz-bihovi: „Ó Rúz-bih! Keď sa postaráš o moje
telo a pochováš ho, choď do Hġjázu, kde vyjde Muḥamma-
dova Dennica. Raduj sa, pretože uvidíš Jeho tvár!“

A teraz ohľadne tejto úžasnej a najvznešenejšej Veci. 72
Vskutku vedz, že ne jeden astronóm oznámil, že sa na vidi-
teľnom nebi objavila jej hviezda. Podobne sa objavili Aḥmad
a Kázim⁵¹, tie dve žiarivé svetlá (Kiež Boh posväťí miesto ich
odpočinku!).

Zo všetkého, čo sme uviedli, je jasné a zřejmé, že pred 73
zjavením každého zo Zrkadiel odrážajúcich božskú Podstatu
sa musia na nebi viditeľnom i neviditeľnom prejaviť zname-
nia zvestujúce jeho príchod. V tomto neviditeľnom nebi je
sídlo slnca poznania, luny múdrosti a hviezd porozumenia
a prehovoru. Jeho znamenie sa musí prejaviť v osobe do-
konalého človeka, ktorý pred príchodom každého Prejavu
vzdeláva a pripravuje duše ľudí na príchod božskej Žiary,
Svetla Božej jednoty medzi ľuďmi.

A teraz k Jeho slovám: „... a vtedy budú plakať všetky 74
pokolenia zeme a uvidia Syna človeka, prichádzajúceho
na nebeských oblakoch s mocou a slávou veľikou.“ Tieto
slová značia, že v tých dňoch budú ľudia žialiť za stratou
Slnca božskej krásy, Luny poznania a Hviezd božskej múd-
rosti. Na to zazrú obličaj Prislúbeného, zbožňovanej Krásy,
ako zostupuje z neba a nesie sa na oblakoch. Tým sa mieni,
že božská Krása sa prejaví z nebies vôle Božej a objaví sa

51 *Shaykh Aḥmad-i-Aḥsá'i a Siyyid Kázim-i-Rašhī*

v podobe ľudského chrámu. Pojem „nebesia“ označuje vznešenosť a veľkosť, pretože sú sídlom zjavenia týchto Prejavov svätosti, Úsvitov pradávnej slávy. Hoc' tieto pradávne Bytosti vyšli z lona matky, v skutočnosti zostúpili z nebies vôle Božej. I keď prebývajú na zemi, ich pravým príbytkom sú výšiny slávy v ríšach na výsostiach. Hoc' kráčajú medzi smrteľníkmi, vznášajú sa v nebesiach božskej prítomnosti. Bez dotyku idú po ceste ducha a bez perutí stúpajú k vznešeným výšinám božskej jednoty. Každým letným nádychom pokryjú nesmiernosť vesmíru a každým okamihom preklenú kráľovstvá viditeľné i neviditeľné. Na ich trónoch je napísané: „Nič Mu nezabráni, aby sa zaoberal všetkým ostatným.“ A na ich stolcoch je vyryté: „Vskutku, s každým dňom Jeho dielo iné je.“⁵² Sú posielaní zo všepresahujúcej moci Pradávneho z dní a povstávajú zo vznešenej vôle Božej, najmocnejšieho Kráľa. To znamenajú slová: „prichádzajúci na nebeských oblakoch.“

75

Vo výrokoch božských Žiar sa pojem „nebesia“ používal pre mnohé rozličné skutočnosti. Napríklad v spojení: „nebesia príkazu“, „nebesia vôle“, „nebesia božského zámeru“, „nebesia božského poznania“, „nebesia istoty“, „nebesia prehovoru“, „nebesia zjavenia“, „nebesia utajenia“ a podobne. V každom prípade bol pojmu „nebesia“ daný určitý význam. Jeho podstata nie je zjavená nikomu okrem tých, ktorí boli zasvätení do božských záhad a ktorí sa napili z čaše nesmrteľného života. Napríklad riekol: „Nebesia sú vám obživou so všetkým, čo vám bolo prisľúbené.“⁵³ Avšak obživu nám poskytuje zem. Podobne bolo povedané: „Mená prichádzajú z nebies.“ Tie však vychádzajú z úst ľudí. Keby si očistil zrkadlo svojho srdca od prachu zlovôle, pochopil by si význam symbolických pojmov, ktoré zjavilo všezahrňa-

52 *Korán 55,29*53 *Korán 51,22*

PRVÁ ČASŤ

júce Slovo Božie prejavujúce sa v každom zriadení, a odhalil by si záhady božského poznania. Avšak na žiarivé ráno pravého poznania nepohliadneš, kým plameňom úplnej odpútanosti nestráviš tie závoje prázdnej učnosti, ktoré sú medzi ľuďmi bežné.

Vskutku vedz, že existujú dva druhy poznania: poznanie božské a satanské. Božské poznanie vyviera zo žriedla božského vnuknutia, satanské je len odrazom márných a potemnených myšlienok. Zdrojom božského poznania je samotný Boh, hybnou silou satanského je našepkávanie sebeckých túžob. Božské poznanie vedie zásada: „Budte bohabojní a Boh vám dá poznanie.“⁵⁴ Satanské poznanie potvrdzuje túto pravdu: „Poznanie je najžalostnejším závojom medzi človekom a jeho Stvoriteľom.“ Božské poznanie prináša ovocie trpezlivosti, dychtivej túžby, pravého porozumenia a lásky, kým satanské neprináša nič iné než povýšenosť, márnivosť a domýšľavosť. Z výrokov tých Majstrov svätého prehovoru, ktorí vysvetlili podstatu pravého poznania, vôbec necítiť pachuť takejto temnej náuky, ktorá zahalila svet. Strom takej náuky nemôže priniesť nič iné okrem bezprávia a vzbury a nemôže zarodiť iné ovocie než nenávisť a závisť. Rodí smrteľný jed. Jeho tieň predstavuje pahlný oheň. Ako príznačne bolo povedané: „Ľni k rúchu Túžby svojho srdca a skoncuuj so všetkým hanebným. Odožň svetaznalých, i keby sa hrdili menom zvučným.“

Srdce sa preto musí očistiť od planej vravy ľudí a posvätiť nad všetky pozemské záľuby, aby mohlo odhaliť skrytý význam božského vnuknutia a stať sa šperkovicou záhad božského poznania. Tak bolo povedané: „Kto kráča snehobielym Chodníčkom a ide v stupajach Karmínového stĺpu, nikdy nedosiahne svoje obydlie, až pokým neprestane mať v rukách svetské veci, ktoré si ľudia cenia.“

54 Korán 2,282

dom pre každého, kto kráča po tejto ceste. Premýšľaj o tom, aby si mohol nezahaleným zrakom vnímať pravdu týchto slov.

78 Odchýlili sme sa od zámeru Našej rozpravy, i keď všetko, čo bolo spomenuté, len potvrdzuje Náš úmysel. Pri Bohu! Hoc' veľmi túžime byť stručný, máme pocit, že Naše pero nemožno zadržať. Napriek všetkému, čo sme spomenuli, koľké nesčíselné perly doposiaľ ležia nedotknuté v lastúre Nášho srdca! Koľko húrí vnútorného významu je ešte stále ukrytých v komnatách božskej múdrosti! Nik sa k nim ešte nepriblížil. Ide o húrí, „ktorých sa prv nedotkol ani muž, ani duch“⁵⁵. I napriek všetkému, čo bolo povedané, sa zdá, akoby nebolo vyrieknuté ni písmenko z Nášho zámeru a akoby nebolo vyzradené ni jediné znamenie z Nášho cieľa. Kedyže sa nájde verný hľadajúci, ktorý sa odeje v pútnický šat, dospeje ku Ka'bih túžby srdca a bez sluchu či jazyka odhalí záhady božského prehovoru?

79 V predchádzajúcom verši sme prostredníctvom zrozumiteľných, presvedčivých a jasných výrokov objasnili a ozrejmili význam „nebies“. A teraz k Jeho slovám, že Syn človeka „príde na nebeských oblakoch“. Pojem „oblaky“ znamená to, čo protirečí zvykom a túžbam ľudí. Tak, ako zjavil v už citovanom verši: „Vždy, keď k vám príde Apoštol s tým, po čom vaše duše netúžia, nadúvate sa pýchou. Niektorých obviňujete z podvodu a iných zabíjate.“⁵⁶ Tieto „oblaky“ v istom zmysle značia zrušenie zákonov, ukončenie predchádzajúcich zriadení, odstránenie rituálov a zvykov, ktoré sú medzi ľuďmi bežné, a povýšenie negramotných verných nad učených odporcov viery. Z iného hľadiska predstavujú zjavenie nesmrteľnej Krásy v podobe smrteľníka s takými ľudskými potrebami, akými je jedenie či pitie, chudoba či bohatstvo, sláva či poníženie, spánok či bdenie a ďalšie, čo

55 Korán 55,56

56 Korán 2,87

PRVÁ ČASŤ

do myslí ľudí vnáša pochybnosti, a preto sa od Nej odvracajú. Všetky takéto závoje sa symbolicky nazývajú „oblaky“.

To sú „oblaky“, pre ktoré pukli nebesia poznania a porozumenia všetkých, ktorí prebývajú na zemi. Tak, ako zjavil: „V tom dni budú nebesia rozpoltené oblakmi.“⁵⁷ Tak, ako oblaky zabraňujú, aby ľudský zrak uzrel slnce, tak tieto skutočnosti bránia ľudským dušiam uznať svetlo božskej Žiary. Dôkazom toho je i to, čo vychádza z úst neveriacich tak, ako to bolo zjavené v posvätnej knihe: „I riekli: ‚Čože je to za apoštola? Pokrm prijíma a po uliciach kráča. Pokiaľ nebude poslaný anjel a nesplní Jeho varovania, veriť nebudeme.‘“⁵⁸ Iní Proroci tiež trpeli chudobou a súžením, hladom a ťažkosťami a nešťastím tohto sveta. To, že tieto sväté Osoby mali takéto potreby, zviedlo ľudí do divočiny neistoty a pochyb, a preto ich trápila zmätenosť a neistota. Podivovali sa: Ako len môže bytosť, ktorej sa dotýkajú také nepodstatné problémy, byť zoslaná Bohom, nárokovať si na vládu nad všetkými národmi a kmeňmi zeme a vyhlasovať sa za cieľ všetkého stvorenia tak, ako povedal: „Nebyť Teba, nestvoril by som všetko v nebesiach i na zemi.“ Nepochybné si oboznámený so súžením, chudobou, ťažkosťami a ponížením, ktoré postretli každého Proroka Božieho a Jeho druhov. Určite si slyšal o tom, ako boli hlavy ich nasledovníkov posielané ako dary do rozličných miest, ako žalostne im bolo upierané to, čo im bolo prikázané. Každý jeden z nich sa stal obeťou v rukách nepriateľov Jeho veci a musel vytrpieť všetko, čo nariadili.

Je zrejmé, že zmeny, ktoré so sebou každé zriadenie prináša, predstavujú temné oblaky, ktoré sú prekážkou medzi zrakom ľudského porozumenia a božskou Žiarou sviatiacou z úsvitu božskej Podstaty. Uváž, ako ľudia po generácie slepo

57 Korán 22,25

58 Korán 25,7

napodobňovali svojich otcov a ako boli vedení k spôsobom a zvykom, ktoré vyžadovala ich viera. Potom náhle zistia, že Človek, ktorý žil medzi nimi, ktorý im bol roveň vo všetkých ľudských potrebách, povstal, aby zrušil všetky zavedené zásady ich viery — zásady, ktoré im po stáročia vštepovali, pričom každého, kto týmto zásadám odporoval a popieral ich, považovali za bezverca, zhýralca a hriešnika. Určite im závoje zabránia v tom, aby uznali Jeho pravdu. Takéto skutočnosti sú ako „oblaky“, ktoré zastierajú oči tým, ktorých vnútorná bytosť neokúsila zo Salsabílu odpútanosti a nepila z Kawtharu poznania Boha. Keď sa takíto ľudia oboznámia s uvedenými okolnosťami, závoje ich obklopia natoľko, že bez jedinej otázky vyhlásia Prejav Boží za bezverca a odsúdia Ho na smrť. Zaiste si už slyšal o tom, že takéto udalosti sa stávali počas celej histórie, a pozoruješ ich aj dnes.

82 Patrí sa teda, aby sme sa vynasnažili, aby nám s neviditeľnou pomocou Božou tieto temné závoje, tieto oblaky nebom zoslaného trápenia nezabránili pohliadnuť na krásu Jeho žiarivého Obličaja a aby sme Ho mohli spoznať len skrze Neho samého. A pokiaľ žiadame dôkaz Jeho pravdy, mali by sme sa uspokojiť len s jedným jediným. Tak budeme môcť dospieť k Tomu, kto je Žriedlom nekonečnej milosti a v ktorého prítomnosti sa hojnosť celého sveta mení v ničotu. Tak už naňho nebudeme každý deň dorážať a nebudeme ľpieť na vlastných planých výmysloch.

83 Milostivý Bože! Takéto udalosti, ktoré sme už zažili v minulosti, sa stali aj napriek varovaniu, ktoré bolo v dňoch minulých vyslovené čarokrásne symbolickým jazykom a jemnými náznakmi a ktorého zmyslom bolo, aby prebudilo národy sveta a predišlo tomu, aby boli ochudobnené o svoj podiel zo vzdúvajúceho sa oceánu milosti Božej. Tieto skutočnosti sú spomínané i v Koráne. Potvrďuje to aj tento verš: „Čo iné môžu očakávať, než že k nim Boh zo-

PRVÁ ČASŤ

stúpi zahalený v oblakoch?“⁵⁹ Mnohí duchovní, ktorí pevne ľnú na litere Slova Božieho, považujú tento verš za jedno zo znamení očakávaného zmŕtvychvstania. Ono znamenie sa však zrodilo z ich planých výmyslov. A to napriek tomu, že podobné zmienky sa vyskytujú vo väčšine nebeských kníh a boli zaznamenané vo všetkých úryvkoch popisujúcich znamenia príchodu Prejavu.

Podobne riekol: „V deň, keď sa na nebesiach objaví 84
penikavý dym zahaľujúci ľudstvo, bude to trest bolestný.“⁶⁰ Nadovšetko Slávny nariadil, aby práve tieto skutočnosti, ktoré protirečia túžbam skazených, boli skúšobným kameňom a mierou, podľa ktorej posudzuje Svojich služobníkov. Tak možno spravodlivých rozoznať od skazených a verných odlíšiť od bezvercov. Symbolický pojem „dym“ označuje trpké rozkoly, zrušenie a odstránenie uznávaných noriem a úplné zničenie ich obmedzených zástancov. Či existuje hustejší a penikavejší dym než ten, ktorý nateraz zahalil všetky národy sveta, ktorý ich týra a z ktorého sa bez ohľadu na svoje úsilie nemôžu dostať? Oheň ega, ktorý v nich horí, je taký prudký, že sa zdá, že ich každú chvíľu sužujú nové muky. Čím častejšie počujú, že sa celému ľudstvu prejavila táto úžasná vec Božia, zjavenie od Najvyššieho, a že každým dňom rastie a silnie, tým prudšie plápolá oheň v ich srdci. Čím dlhšie pozorujú neprekonateľnú silu, velebné sebaza-prenie a nechvejnú stálosť Božích svätých druhov, ktorí sú s pomocou Božou stále vznešenejší a veľkolepejší, tým väčšmi drancuje ich duše beznádej. Pochválený buď Boh, pretože v týchto dňoch získala sila Jeho Slova takú prevahu nad ľuďmi, že sa neodvážia vyrieknuť ani slovko. Keby sa mali stretnúť s jedným z Božích spoločníkov, ktorí, ak by mohli, tak by pokojne a s radosťou za svojho Milovaného

59 Korán 2,210

60 Korán 44,10

obetovali desaťtisíc životov, zachvátil by ich taký obrovský strach, že by v Jeho ihneď uverili, ale Jeho meno by tajne urážali a preklínali! Tak, ako zjavil: „A keď sa s tebou stretnú, povedia: ‚Veríme.‘ Ale keď zostanú sami, budú si hrýzť prsty zlobou. Vrav: ‚Skonajte vo svojej zlobe!‘ Boh vskutku pozná všetko, čo vaše hrude skrývajú.“⁶¹

85 Onedlho uzrieš vo všetkých oblastiach viať vlajky božskej moci a v každej krajine uvidíš znamenia Jeho víťaznej moci a zvrchovanosti. Väčšina duchovných nepochopila význam týchto veršov a neporozumela podstate dňa zmŕtvychvstania, a preto zmätene vysvetľovala tieto verše podľa vlastného planého a mylného ponímania. Jediný pravý Boh mi je svedkom! Trocha vnímavosti by im stačilo na to, aby zo symbolického jazyka týchto dvoch veršov pochopili všetko, čo sme sa rozhodli predložiť. Tým by vďaka milosti nado všetko Milosrdného dospeli k žiarivému ránu istoty. To sú motívy nebeského nápevu, ktorými ťa zahŕňa nesmrteľné Nebeské vtáča nôtiace na Sadrih Bahá, aby si so zvolením Boha mohol kráčať cestou božského poznania a múdrosti.

86 A teraz ohľadne Jeho slov: „A pošle svojich anjelov...“ „Anjelmi“ sa myslia tí, ktorí vďaka utvrdeniu silou ducha strávili ohňom lásky k Bohu všetky ľudské črty a potreby a odeli sa prídomekmi najvznešenejších Bytostí a Cherubínov. Svätý muž, Šádiq⁶², vo svojom chválospeve na Cherubínov vraví: „Za Trónom stojí družina šíitov.“ Rozmanité sú vysvetlenia slov „za Trónom“. V istom zmysle naznačujú, že praví šíiti neexistujú. Tak, ako povedal v inom úryvku: „Pravý veriaci sa dá prirovnať ku kameňu mudrcov.“ Svojho poslucháča vzápätí oslovuje: „Azda si už dakedy videl kameň mudrcov?“ Premýšľaj nad tým, ako tento symbolický jazyk, ktorý vypovie viac než všetok priamy prejav,

61 Korán 3,119

62 Šiesty šíitsky imám

PRVÁ ČASŤ

potvrzuje, že pravý veriaci neexistuje. To je Šádiqovo svedectvo. A teraz uváž, akí nespravodliví a početní sú tí, ktorí sami nevdychnú vôňu viery, a predsa ako bezvercov odsúdili tých, ktorých slovo spôsobuje uznanie a ustanovenie viery.

Tieto sväté bytosti sa zbavili všetkých ľudských nedostatkov, boli obdarené prídomkami duchovných bytostí, boli ozdobené vznešenými črtami požehnaných, a preto sa nazývajú „anjelmi“. Toto je význam týchto veršov, z ktorých každé slovo sme objasnili za pomoci najosvietenejších textov, najpresvedčivejších dokladov a najuznávanejších dôkazov. 87

Nasledovníci Ježiša nikdy nepochopili skrytý význam týchto slov. A znamenia, ktoré spolu s predstaviteľmi svojej viery očakávajú, sa neobjavili, a preto až dodnes odmietajú uznať pravdu týchto Prejavov svätosti, ktoré sa zjavili od Ježišových čias. Tak sa pripravili o prúd svätej milosti Boha a o zázraky Jeho božského prehovoru. Také nízke je ich postavenie v tomto dni zmŕtvychvstania! Neuvedomili si, že keby sa znamenia Prejavu Božieho v každom veku objavili vo viditeľnej ríši v súlade s textom uznávaných tradícií, nik by ich nemohol poprieť ani sa od nich odvrátiť. Požehnaní by teda neboli odlišení od zavrhnutiahodných a hriešnici od bohabojných. Súď spravodlivo: Keby sa proroctvá v evanjeliu doslovne naplnili, keby Ježiš, syn Márie, sprevádzaný anjelmi na oblakoch zostúpil z viditeľného neba, kto by sa odvážil neveriť, kto by odmietol pravdu a pohŕdal ňou? Veru, všetkých obyvateľov zeme by okamžite zachvátilo také zdesenie, že žiadna duša by nebola schopná vyriečiť ani slovko a už vôbec nie odmietnuť či prijať pravdu. Mnohí kresťanskí duchovní nepochopili tieto pravdy, a práve preto mali námietky proti Muḥammadovi a svoj odpor vyjadrili slovami: „Ak si vskutku ten prisľúbený Prorok, prečo Ťa teda nesprevádzajú anjeli, ktorých predpovedajú naše posvätné knihy 88

a ktorí musia zostúpiť spolu s prisľúbenou Krásou, aby Jej pomáhali v Jej zjavení a aby Jeho ľud varovali?“ Tak, ako ich výrok zaznamenal nadovšetko Slávny: „Prečo mu nebol zoslaný anjel, aby Mu mohol byť spoluvarovateľom?“⁶³

89 Tieto námietky a rozpory pretrvávajú v každom veku a storočí. Ľudia sa vždy zaoberali takými klamnými rozpravami, neúctivo protirečiac: „Prečo sa to či ono znamenie neobjavilo?“ Takéto nešťastie ich postihlo len preto, že ľpeli na zvykoch duchovných doby, v ktorej žili, a slepo ich nasledovali v prijímaní či popieraní týchto Podstát odpútanosti, týchto svätých a božských Bytostí. Títo predstavitelia sa ponorili do sebeckých túžob a sledovali pomíňajúce a nečisté ciele. Preto považovali tieto božské Žiary za odporcov noriem svojho poznania a chápania a za protivníkov svojich zvykov a úsudkov. Pretože Slovo Božie a výroky a tradície Písmen jednoty vysvetľovali doslovne, pripravili seba a celý svoj ľud o štedrú spršku milosti a milosrdenstva Boha. A napriek tomu potvrdzujú známu tradíciu: „Vskutku, Naše Slovo je nepreniknuteľné, zarážajúco nepreniknuteľné.“ Pri inej príležitosti sa vraví: „Naša vec je ťažkou skúškou a veľkou záhadou. Nik ju neznesie okrem nehom vyvolených, okrem Proroka, ktorému sa dostalo vnuknutia, či okrem toho, koho vieru Boh preskúšal.“ Títo náboženský vodcovia pripúšťajú, že žiadna z týchto troch uvedených podmienok sa na nich nevzťahuje. Prvé dve podmienky sú zjavne mimo ich dosah. Čo sa týka tretej, je zrejmé, že nikdy neboli oslobodení od skúšok, ktoré Boh posielal. A keď sa teda objavil božský Skúšobný kameň, odhalil, že nie sú ničím iným, než prachom.

90 Bože veľký! Títo duchovní, ktorí pochybujú a škriepia sa o teologické nejasnosti svojej viery, prijímajú pravdu tejto tradície. A predsa tvrdia, že dokážu vykladať odtienky zá-

PRVÁ ČASŤ

kona Božieho a vysvetľovať základné tajomstvá Jeho svätého Slova. Presvedčene tvrdia, že tie tradície, ktoré hovoria o príchode očakávaného Qá'ima, sa ešte nesplnili. Oni sami však nevdýchli význam týchto tradícií a opomínajú to, že všetky predpovedané znamenia sa splnili a že cesta svätej veci Božej sa zjavila, pričom zhromaždenie verných sa po nej i práve teraz náhli rýchlosťou blesku. Títo pomätení duchovní totiž doposiaľ očakávajú, že uvidia predpovedané znamenia. Vrav: Ó vy, pomätení! Čakajte tak, ako čakajú tí pred vami!

Čo keby sa ich opytovali na znamenia, ktoré musia zvestovať zjavenie a východ slnca Muḥammadovho zriadenia, znamenia, ktoré sme už spomínali a z ktorých ani jedno sa doslovne nesplnilo, a keby im riekli: „Prečo ste odmietli námietky kresťanov a ľudí iných vierovyznaní a považujete ich za bezvercov?“ Nepoznajúc odpoveď, odvetia: „Tieto knihy boli zmenené. Nie sú a nikdy neboli od Boha.“ Premýšľaj! Slová samotných veršov dostatočne potvrdzujú pravdu toho, že sú od Boha. Podobný verš bol zjavený i v Koráne. Kiež by ste boli z tých, ktorí chápu! Vskutku vravím, že po celú túto dobu vôbec nepochopili, čo znamená menenie textu.

Veru, v spisoch a výrokoch Zrkadiel odrážajúcich slnce Muḥammadovho zriadenia sa zmieňuje „upravovanie vykonané vznešenými bytosťami“ a „prispôsobenie vykonané bezbožnými“. Takéto slová sa však zmieňujú len o jednotlivých prípadoch. Medzi nimi je príbeh Ibn-i-Šuríyu. Keď sa ľud *khaybarský* spýtal Muḥammada na trest za cudzoložstvo ženatého muža a vydatej ženy, stredobod Muḥammadovho zjavenia odvetil: „Zákon Boží je smrť ukameňovaním.“ Na to ľud namietal vraviac: „Žiaden taký zákon v Pentateu nebol zjavený.“ Muḥammad odvetil: „Koho medzi rabínmi považujete za uznávanú autoritu, ktorá rozhodne pozná pravdu?“ Zhodli sa na Ibn-i-Šuríyovi. Muḥammad ho po-

volal a povedal: „Zaprisahávam ťa pri Bohu, ktorý spôsobil, že sa more rozostúpilo, ktorý vám zoslal mannu a ochraňujúci oblak, ktorý vás vyslobodil z područia faraóna a jeho ľudu a povýšil vás nad všetky ľudské bytosti! Riekni nám, čo Mojžiš prikázal v prípade cudzoložstva ženatého muža a vydatej ženy.“ Odvetil: „Ó Muḥammad! Zákon znie: smrť ukameňovaním.“ Muḥammad podotkol: „Prečo bol teda tento zákon zrušený a prestal u židov platiť?“ Odpovedal: „Keď Nabukadnesar uvrhol Jeruzalem v plamene a vraždil židov, prežila len hŕstka. Keď duchovní danej doby zvažili veľmi malý počet židov a davy Amalekitov, prišli k záveru, že keby mali uplatňovať zákon v Pentateu, každý, kto bol zachránený pred Nabukadnesarom, by podľa rozsudku knihy musel byť usmrtený. Takéto úvahy viedli k tomu, že úplne zrušili trest smrti.“ Medzitým vnukol Gabriel Muḥammadovmu osvietenému srdcu tieto slová: „Prekrúcajú text Slova Božieho.“⁶⁴

93 Toto je jeden z príkladov, o ktorom sme sa zmienili. Vskutku „prekrúcaním“ textu sa nemyslí to, čo si tieto pomätené a biedne duše predstavovali, keď tvrdili, že židovskí a kresťanskí duchovní odstránili z knihy verše vychvaľujúce a blahorečiace obličaj Muḥammada a na ich miesto vložili opak. Ako výslovne plané a falošné sú tieto slová! Či by mohol človek prekrútiť knihu, v ktorú verí a ktorú považuje za Božské vnuknutie? Pentateuch sa navyše rozšíril po celom povrchu zemskej a nevyskytoval sa len v Mekke a Medine. Takže jeho text nemohli tajne zmeniť a prekrútiť. Veru, prekrúcaním sa skôr mieni to, čoho sa v súčasnosti dopúšťajú všetci moslimskí duchovní, keď Božiu svätú knihu vykladajú podľa vlastných planých predstáv a márnivých túžob. Obvinenie z „prekrúcania“ textu bolo vynešené nad židmi za čias Muḥammada, keď vysvetľovali verše Pentatea, ktoré sa zmieňovali o Jeho Prejave, podľa vlastných

PRVÁ ČASŤ

domnienok a odmietali sa uspokojiť s Jeho svätým prehovorom. Rovnako je jasné to, ako ľud Koránu prekrúcal text Božej svätej knihy o znameniach očakávaného Prejavu a vysvetľoval ho podľa vlastnej chuti a túžby.

Pri inej príležitosti vraví: „Časť z nich uslyšala Slovo Božie, a keď ho pochopili, pozmenili ho, vediač, čo činia.“⁶⁵ Tento verš rovnako poukazuje na to, že význam Slova Božieho bol prekrútený, ale samotné slová vymazané neboli. Tí, ktorí majú zdravý úsudok, túto pravdu dosvedčujú. 94

Pri ďalšej príležitosti znovu vraví: „Beda tým, ktorí vlastnoručne knihu prepíšu chybné a potom povedia: ‚Toto je od Boha.‘ A predajú ju za nejakú nízku cenu.“ Tento verš bol zjavený v súvislosti s duchovnými a predstaviteľmi židovskej viery. Na to, aby sa títo duchovní zavďačili bohatým, aby nadobudli svetské statky a aby dali priechod závidisti a neviere, napísali niekoľko rozpráv, v ktorých vyvracali Muḥammadove vyhlásenia, svoje názory dokladali takými dôkazmi, ktoré nehodno zmieniť, a tvrdili, že tieto názory pochádzajú z textu Pentatea. 95

Dnes vidieť to isté. Uváž, aké početné sú odsudzujúce texty, ktoré pomätení súdobi duchovní napísali proti tejto najúžasnejšej Veci! Aké márne sú ich predstavy o tom, že toto nactiutŕhanie je v súlade s veršami Božej posvätnéj knihy a v zhode s výrokmi vnímavých ľudí! 96

Zámerom uvedeného je varovať ťa pred tým, keď budú tvrdiť, že tie verše, v ktorých sa spomínajú znamenia z evanjelia, boli prekrútené. Keby ich odmietli a namiesto toho ľpeli na iných veršoch a tradíciách, vedz, že ich slová sú výslovnou falšou a čírym rúhaním. Áno, v určitých prípadoch skutočne došlo k „prekrúcaniu“ textu v tom zmysle, o ktorom sme hovorili. Niekoľko z týchto prípadov sme zmienili, aby bolo každému vnímavému pozorovateľovi zjavné, 97

65 Korán 2,75

že niekoľkým nevzdelaným svätým Mužom bolo dané dokonale ovládať ľudskú učenosť. A to preto, aby nenávisní odporcovia prestali tvrdiť, že určitý verš poukazuje na „prekrúcanie“ textu a aby prestali naznačovať, že sme sa o tom zmienili z nedostatku znalostí. Keby ste navyše preskúmali pramene zjavenia Koránu, zistili by ste, že väčšina veršov, ktoré poukazujú na „prekrúcanie“ textu, bola zjavená ohľadne židovského ľudu.

98 Tiež sme počuli, ako niektorí pomätení zeme tvrdia, že kresťania nemajú pravý text nebeského evanjelia a že tento text vystúpil na nebesia. Ako žalostne sa mýlia! Opomínajú skutočnosť, že takýto výrok je najväčšou nespravodlivosťou a krutosťou voči milostivej a milujúcej Prozreteľnosti. Ako by bol mohol Boh dopustiť, aby Jeho svätá kniha, najväčší dôkaz pre Jeho stvorenia, tiež zmizla po tom, čo bola zmizla Dennica krásy Ježiša z dohľadu Svojho ľudu a vystúpila do štvrtého neba? K čomu by bol tento ľud ľnul odvtedy, čo dennica Ježiša zapadla, až dovtedy, kým nevyšlo slnce Muḥammadovho zriadenia? Podľa akého zákona by sa boli riadili? Ako by sa tento ľud bol mohol stať obeťou pomstivého hnevu Boha, všemocného Pomstiteľa? Ako by ich nebeský Kráľ bol mohol potrestať? A predovšetkým, ako by mohol byť zastavený prúd milosti nadovšetko Štedrého? Ako by bol mohol utíchnuť oceán Jeho nežného milosrdenstva? Utiekame sa k Bohu pred tým, čo si o Ňom Jeho stvorenia povymýšľali. Povznesený je nad ich chápanie!

99 Drahý priateľu! Teraz nastáva brieždenie svetla večného Rána Božieho. Teraz na celé ľudstvo vrhá osvietenie žiara Jeho svätých slov: „Boh je svetlo nebies i zeme.“⁶⁶ Teraz neporušiteľnosť Jeho svätostánku zvestuje Jeho posvätný prehovor: „Boh si želal posilniť Svoje svetlo.“⁶⁷ Teraz sa k všet-

66 *Korán 24,35*

67 *Korán 9,33*

PRVÁ ČASŤ

kým národom a kmeňom zeme vystiera Ruka všemocnosti, ktorá nesie Jeho svedectvo znejúce: „Vo Svojom zovretí drží kráľovstvo všetkého.“ Patrí sa, aby sme si bedrá opásali úsilím, aby sme smeli vďaka milosti a štedrosti Božej vstúpiť do nebeského Mesta pomenovaného „vskutku náležime Bohu“ a prebývať vo vznešenom príbytku slov „a k Nemu sa navrátíme“. Prislúcha ti, aby si so zvolením Boha očistil oko svojho srdca od svetských vecí, aby si si mohol uvedomiť nekonečnosť božského poznania a aby si mohol uzrieť Pravdu tak jasne, že sa zaobídeš bez dôkazov o Jeho podstate či bez svedectiev o Jeho výrokoch.

Ó láskavý hľadajúci! Pokiaľ by si sa vzniesol do svätej 100 ríše ducha, uznal by si Boha prejaveneho a povzneseneho nadovšetko. A to do tej miery, že by tvoje oči nehľadeli na nič iného okrem Neho. „Boh bol osamotený. Nebolo nikoho okrem Neho.“ Také vznešené je toto postavenie, že ho nepreukáže žiadne svedectvo a žiaden dôkaz neučiní zadosť jeho pravde. Keby si preskúmal posvätné panstvo pravdy, vybadal by si, že všetko je známe len vďaka svetlu Jeho spoznania a že On vždy bol a navždy bude poznaný skrze Seba samého. A ak prebývaš v krajine svedectva, uspokoj sa s tým, čo Sám zjavil: „Či im nestačí, že sme Ti zoslali knihu?“⁶⁸ To je svedectvo, ktoré Sám určil. Niet a ani nikdy nebude väčšieho dôkazu než je tento: „Dôkazom je Jeho Slovo. On Sám je svedectvom Svojej pravdy.“

A teraz úpenlivo prosíme ľud Bayánu, všetkých učeních, 101 mudrcov, duchovných a pozorovateľov medzi nimi, aby nezabudli na želania a nabádanie zjavené v ich knihe. Nech neustále upierajú zrak na podstatu Jeho vecí. Keď sa potom prejaví Ten, kto je Jadrom pravdy, najvnútornejšou Podstatou všetkého, Zdrojom všetkého svetla, nech nelpejú na určitých pasážach knihy a nech Ho nesuzuujú tým, čím

KNIHA ISTOTY

Ho sužovali v zriadení Koránu. Ved' vskutku On, Kráľ božskej moci, má silu, aby jediným písmenom Svojich úžasných slov vyhasil dych života v celom Bayáne i v jeho ľuďe, aby mu jediným písmenom udelil život nový a večný a aby spôsobil, že povstane a poponáhľa sa z hrobiek márných a sebeckých túžob. Dávaj pozor a buď bdely! Pamätaj, že všetko nachádza svoje naplnenie vo viere v Neho, v dosiahnutí Jeho dňa a uvedomení si Jeho božskej prítomnosti. „Niet zbožnosti v obracaní tváre na východ či na západ. Zbožný je ten, kto verí v Boha a deň posledný.“ Naslúchaj, ó ľud Bayánu, pravde, ku ktorej sme ťa nabádali, aby si mohol vyhľadať prístrešie tieňa, ktorý sa v dni Boha rozšíril na celé ľudstvo.

KONIEC PRVEJ ČASTI

DRUHÁ ČASŤ

Vskutku Ten, kto je Dennica pravdy a Zjaviteľ 102
Zvrchovanej bytosti, má navždy neodškriepiteľnú
nadvládu nad všetkým, čo je v nebesiach i na zemi,
i keby sa na zemi nenašlo človeka, čo by sa Mu podroboval.
On je vskutku nezávislý od všetkého pozemského panstva,
i keby bol v najväčšej núdzi. Tak ti zjavujeme záhady veci
Božej a zahŕňame ťa drahokamami božskej múdrosti, aby
si sa na perutiach odriekania mohol vzniesť do tých výšin,
ktoré sú pred ľudským zrakom zahalené.

Významom a hlavným zámerom týchto slov je zjaviť 103
a ukázať ľuďom s čistým srdcom i ľuďom posväteného du-
cha, že Žiary pravdy a Zrkadlá odrážajúce svetlo božskej
jednoty sú obdarené všetko si podmaňujúcou silou a zahr-
nuté nepremožiteľnou zvrchovanosťou bez ohľadu na dobu
a cyklus, v ktorom sú zosielané na tento svet z neviditeľ-
ných príbytkov pradávnej slávy na to, aby duše ľudí vzde-
lávali a všetko stvorené obdarili milosťou. Veď tieto skryté
Drahokamy, tieto utajené a neviditeľné Poklady, samy zja-
vujú a potvrdzujú pravdivosť týchto svätých slov: „Vskutku
Boh činí čokoľvek, čo si zažela, a prikazuje čokoľvek, čo sa
Mu zapáči.“

Každému vnímavému a osvietenému srdcu je zrejmé, že 104
Boh, tá nepoznatelná Podstata, božská Bytosť, je nesmierne
povznesený nad každý ľudský prídomok, akým je telesné by-
tie, vzostup či zostup, východ či návrat. Veľmi vzdialené by
bolo Jeho sláve to, že by Ho ľudský jazyk mohol primerane

chválorečiť alebo ľudské srdce pochopiť Jeho nepreniknuteľnú záhadu. On je a vždy bol zahalený do pradávnej večnosti Svojej Podstaty a vo Svojom Jadre po večnosť zostane skrytý pred zrakom ľudí. „Žiaden zrak Ho nepojme, On však Svojím zrakom poníma všetko. On je Tajomný, všetko Vnímajúci.“⁶⁹ So stvorením Ho rozhodne nemôže viazať ni žiadne puto priameho spojenia. On je povznesený nad všetko odlúčenie či spojenie, nad všetku blízkosť či vzdialenosť. Žiadne znamenie nemôže napovedať Jeho prítomnosť či neprítomnosť. Veď slovom Jeho príkazu vzniklo všetko, čo je v nebesiach i na zemi. Na Jeho želanie, ktorým je samotná Prvotná vôľa, všetko vystúpilo z úplnej ničoty a vstúpilo do ríše bytia, do sveta viditeľného.

¹⁰⁵ Milostivý Bože! Ako by si bolo možné predstavovať akýkoľvek jestvujúci vzťah či určité spojenie medzi Jeho Slovom a tými, ktorých stvorilo? Pravdivosť nášho tvrdenia neomylnne dosvedčuje verš: „Boh vám dá, aby ste sa pred Ním mali na pozore.“⁷⁰ A jasným dôkazom jeho pravdy sú slová: „Boh bol sám. Nebolo nikoho okrem Neho.“ Všetci Proroci Boží a ich vyvolení, všetci duchovní, mudrci a múdri každého pokolenia jednohlasne uznali svoju neschopnosť dospieť k pochopeniu tej Podstaty všetkej pravdy a priznali svoju nespôsobilosť poňať Toho, kto je najvnútornejšou Podstatou všetkého.

¹⁰⁶ Takto boli dvercia k poznaniu Pradávného z dní zatvorenej pred tvárou všetkých bytostí. Zdroj nekonečnej milosti spôsobil, že tieto žiarivé Drahokamy svätosti sa z ríše ducha objavili vo vznešenej podobe ľudského chrámu a prejavili sa všetkým ľuďom, aby mohli svet oboznámiť so záhadami nemennej Bytosti a rozpovedať o tajomstvách Jej nepominuteľnej Podstaty, a to podľa Jeho výroku: „Jeho milosť pred-

⁶⁹ Korán 6,103

⁷⁰ Korán 3,28

DRUHÁ ČASŤ

stihla všetko. Moja milosť zahŕňa všetkých.“ Tieto posvätené Zrkadlá, tieto Úsvity pradávnej slávy predstavujú na zemi všetky do jedného Zástupcov Toho, kto je Stredobod vesmíru, jeho Podstata a konečný Cieľ. Ich poznanie a sila pochádza od Neho a od Neho získavajú svoju zvrchovanosť. Krása ich obličaja je len odleskom Jeho obrazu a ich zjavenie znamením Jeho nesmrteľnej slávy. Sú Pokladmi božského poznania a Studnicou nebeskej múdrosti. Prostredníctvom nich sa odovzdáva milosť, ktorá je nekonečná, a vďaka Nim sa zjavuje svetlo, ktoré nikdy nemôže vyhasnúť. Tak, ako vraví: „Medzi Tebou a nimi niet žiadneho rozdielu okrem toho, že oni sú Tvojimi služobníkmi, ktorých si stvoril.“ V tom spočíva význam tradície: „Ja som Ním samým a On je Mnou samým.“

Mnohoraké a rozmanité sú tradície a výroky, ktoré sa 107 priamo vzťahujú k Nášmu námetu. Pre stručnosť sme sa zdržali toho, aby sme ich citovali. Veru, všetko, čo je v nebesiach, i to, čo je na zemi, je priamym dôkazom, že sa v jeho vnútri prejavujú prídومky a mená Božie. Veď v každom atóme sa ukrývajú znamenia, ktoré výrečne dosvedčujú zjavenie tohto najväčšieho Svetla. Zdá sa, že nebyť moci onoho zjavenia, nikdy by nemohla existovať žiadna bytosť. Aké jasné sú žiary poznania, ktoré svietia v atóme, a aké šíre sú oceány múdrosti, ktoré sa vlnia v kvapôčke! V najväčšej miere to platí o človeku, ktorý bol ako jediný zo všetkého stvoreného obdarený rúchom takých darov a bol vyvolený pre slávu takej výnimočnosti. Pretože v človeku sa môžu všetky prídومky a mená Boha prejavíť v miere, ktorú neprekoná a neprevýši žiadna stvorená bytosť. Všetky takéto mená a prídومky sa vzťahujú naňho. Tak, ako povedal: „Človek je Mojou záhadou a Ja som jeho záhadou.“ Mnoho je veršov, ktoré boli opakovane zjavené vo všetkých nebeských knihách a svätých Písmach a ktoré hovoria o tejto naj-

tajupľnejšej a povznesenej téme. Tak, ako zjavil: „Zaiste im ukážeme Svoje znamenia vo svete a v nich samotných.“⁷¹ A opäť vraví: „A tiež vo vás samých: Či neuzriete znamenia Božie?“⁷² A znovu zjavuje: „A nebudte sťa tí, ktorí zabúdajú na Boha a ktorým dal Boh potom zabudnúť na seba samých.“⁷³ Ten, kto je večný Kráľ (Kiež sú Mu obetované duše všetkých, čo prebývajú v tajupľnom Svätostánku!), v tejto súvislosti riekol: „Boha pozná ten, kto pozná sám seba.“

108 Ó ctený a vážený priateľu! Prisahám pri Bohu! Keby si tieto slová zvážil vo svojom srdci, určite by si pred svojou tvárou uvidel dokorán otvorené dvercia božskej múdrosti a nekonečného poznania.

109 Z vypovedaného sa stáva zrejším, že všetky veci vo svojej najvnútornejšej podstate dosvedčujú, že sú v nich zjavené mená a prídomy Božie. Každá podľa svojich schopností poukazuje na poznanie Boha a vyjadruje ho. Toto zjavenie je také mocné a všezahrňajúce, že obklopilo všetko viditeľné i neviditeľné. Tak zjavil: „Či má ešte niekto okrem Teba dajakú moc zjavenia, ktorú Ty nemáš a ktorá by Ťa mohla prejaviť? Slepé je oko, ktoré Ťa nevidí.“ Podobne riekol večný Kráľ: „Neuzrel som žiadnu vec bez toho, aby som neuzrel Boha v nej, Boha pred ňou a Boha za ňou.“ V kumajlskej tradícii je zaznamenané: „Ľa, svetlo zažiarilo z Rána večnosti. A hľa! Jeho vlny prenikli do najvnútornejšej podstaty všetkých ľudí.“ Človek je najvznešenejší a najdokonalejší zo všetkých stvorení. Všetky ich prevyšuje mocnosťou tohto zjavenia a plnším odrazom jeho slávy. A zo všetkých ľudí najdokonalejšie, najvýznačnejšie a najznamenitejšie sú Prejavy Slnca pravdy. Veru, všetko okrem týchto Prejavov žije prostredníctvom pôsobe-

71 *Korán 41,53*

72 *Korán 51,21*

73 *Korán 59,19*

DRUHÁ ČASŤ

nia ich vôle, pohybuje sa a jestvuje vďaka prúdu ich milosti. „Nebyť Teba, nestvoril by som nebesia.“ Veru, v ich svätej prítomnosti sa všetci rozplynú v úplnú ničotu a upadnú do zabudnutia. Ľudský jazyk nikdy nedokáže primerane vyspievať ich chválu a ľudská reč nikdy nedokáže odhaliť ich záhadu. Tieto Svätostánky svätosti, tieto prvotné Zrkadlá, ktoré odrážajú svetlo nepomíňajúcej slávy, sú iba výrazom Toho, kto je Neviditeľným z Neviditeľných. Vďaka zjaveniu týchto drahokamov božskej cnosti sa prejaví všetky mená a prídomy Božie, akými je poznanie a moc, zvrchovanosť a vláda, milosrdenstvo a múdrosť, sláva, štedrosť a milosť.

Tieto prídomy Božie nie sú a nikdy neboli zvlášť 110 udelené niektorým Prorokom, pričom by iným boli upreté. Naopak, všetci Proroci Boží, Jeho obľúbení, Jeho svätí a vyvolení Poslovia sú bez výnimky nositelia Jeho mien a stesnenia Jeho prídomek. Líšia sa len v sile svojho zjavenia a v relatívnej intenzite svojho svetla. Tak, ako zjavil: „Niektorým Apoštolom sme umožnili vyniknúť nad ostatnými.“⁷⁴ Preto je zjavné a zřejmé, že v svätostánkoch týchto Prorokov a Bohom vyvolených sa odráža svetlo Jeho nespočetných mien a vznešených prídomek. A to i napriek tomu, že svetlo niektorých z týchto prídomek sa z týchto žiarivých Chrámov môže alebo nemusí pred zrakmi ľudí navonok prejavovať. Z toho, že tieto Podstaty odpútanosti určitý prídomek Boží navonok neprejavujú, v žiadnom prípade nevyplýva, že tí, kto sú Úsvitmi Božích prídomek a Pokladnicami Jeho svätých mien, ich v skutočnosti nemajú. Každá jedna z týchto osvietených Duší, týchto pôvabných Obličajov, teda bola obdarená všetkými prídomekami Božími, akými sú zvrchovanosť, vláda a podobne, i napriek tomu, že zdanlivo sú pozbavené všetkej svetskej majestát-

nosti. Toto je zrejme a zjavné každému vnímavému oku a nevyžaduje si to žiaden dôkaz ani svedectvo.

111 Veru, národy sveta zo žiarivých a krištálových Prameňov božského poznania nedokázali nájsť vnútorný význam Božích svätých slov. Preto mreli túžbou, boli sklúčené a vyprahnuté v údolí planých výmyslov a spurnosti. Zblúdili ďaleko od čerstvých a osviežujúcich vôd a zhromaždili sa okolo horko pálivej soli. Ohľadne nich riekla Holubica večnosti: „A keď uzrú cestu zákonnosti, svoju cestu z nej neučinia. Ale ak uzrú cestu mýlky, učinia z nej svoju cestu. To preto, že Naše znamenia brali ako lož a nedbali na ne.“⁷⁵

112 Toto dosvedčuje to, čo sa udialo v tomto úžasnom a vznešenom zriadení. Myriady svätých veršov zostúpili z nebies moci a milosti. A predsa sa k nim nik neobrátil a ani nik neprestal ľnúť k tým ľudským slovám, z ktorých tí, čo ich vyslovili, nechápu ni literu. Z tohto dôvodu ľudia pochybovali o nesporných pravdách, akými sú i tieto, a pripravili sa tak o Riďván božského poznania a večné lúčiny nebeskej múdrosti.

113 A teraz sa vráťme k Našej rozprave týkajúcej sa otázky: Prečo sa ani v najmenšom neprejavila Qá'imova zvrchovanosť, ktorú potvrdzuje text zaznamenaných tradícií a ktorú si odovzdávali žiarivé hviezdy Muḥammadovho zriadenia? Kdeže, stal sa pravý opak. Či Jeho učeníkov a druhov ľudia neprenasledujú? Či nie sú ešte stále obeťami ľúteho odporu nepriateľov? Či dnes nevedú život ponížených a bezmocných smrteľníkov? Veru, zvrchovanosť, ktorá sa Qá'imovi pripisuje a o ktorej sa vraví v písmach, je skutočnosťou a o jej pravdivosti nik nemôže pochybovať. Táto zvrchovanosť však nie je zvrchovanosťou, ktorú si mylne predstavovali ľudské mysle. Každý jeden predošlý Prorok oznamujúc ľuďom svojho dňa príchod nadchádzajúceho zjavenia na-

DRUHÁ ČASŤ

vyše vždy a jednoznačne hovoril o tej zvrchovanosti, ktorou musí byť prislúbený Prejav obdarený. To dosvedčujú záznamy v spisoch minulosti. Táto zvrchovanosť sa nepripisovala výlučne a jedine Qá'imovi. Naopak, prídomek zvrchovanosti a všetky ostatné mená a prídomky Božie boli a vždy budú udelené všetkým Prejavom Božím pred Ním i po Ňom. A to preto, ako už bolo objasnené, lebo tieto Prejavy sú Stelesnenie prídomkov Boha, Neviditeľného, a Zjaviteľa božských záhad.

Zvrchovanosť ďalej znamená všetko zahŕňajúcu a všetkým prenikajúcu moc, ktorú Qá'im neodmysliteľne má bez ohľadu na to, či už sa vo svete objaví odetý do majestátnosti pozemského panstva alebo nie. To závisí jedine od vôle a rozhodnutia samotného Qá'ima. Lahko teda uznáš, že pojmy zvrchovanosť, bohatstvo, život, smrť, súd a zmŕtvychvstanie, ktoré sa spomínajú v predošlých písmach, neznamenajú to, čo si toto pokolenie vymyslelo a márne predstavovalo. Nie, zvrchovanosťou sa mieni tá zvrchovanosť, ktorá v každom zriadení jestvuje v osobe Prejavu a ktorá Dennici pravdy patrí. Takáto zvrchovanosť je duchovnou prevahou, ktorá Mu v plnom rozsahu prináleží nad všetkým v nebesiach i na zemi a ktorá sa v určenom čase zjavuje svetu priamo úmerne k schopnostiam a duchovnej vnímavosti sveta. A to podobne, ako je dnes ľuďom očividná a zjavná zvrchovanosť Muḥammada, Posla Božieho. Dobré vieš, čo Jeho vieru postretlo v raných dňoch Jeho zriadenia. Akým strastným utrpením sužovala ruka bezvercov, mýliacich sa, duchovných danej doby a ich spoločníkov tú duchovnú Podstatu, tú najčistejšiu a najsvätejšiu Bytosť! Ako hojne pokryli Jeho cestu trnami a ostňami. Je zrejmé, že toto úbohé pokolenie vo svojich zvrhých a satanských predstavách považovalo každé zranenie tej nesmrteľnej Bytosti za prostriedok dosiahnutia večnej blaženosti.

A to preto, že uznávaní duchovní tej doby, ako napríklad ‘Abdu’lláh-i-Ubayy, Abú-‘Amír — pustovník, Ka’b-Ibn-i-Ašhraf a Naḍr-Ibn-i-h Ḥárith, s Ním zaobchádzali ako s podvodníkom a vyhlásili Ho za pomätenca a nactiutřhača. Vzniesli voči Nemu také bolestivé obvinenia, že Boh zakazuje atramentu, aby pri ich vymenúvaní plynul, Peru, aby sa pohybovalo, a stránke, aby ich zniesla. Tieto zlomyseľné obžaloby poštvajú ľud, aby povstal a týral Ho. A aké kruté je týranie, ak sú jeho hlavnými strojcami duchovní daného veku, ak Ho pred svojimi nasledovníkmi odsúdia, vylúčia zo svojho streda a vyhlásia ho za kacíra! Či to isté za prítomnosti všetkých nepostretlo tohto Služobníka?

115 Z tohto dôvodu vykřikol Muḥammad: „Žiaden Prorok Boží nevytrpel toľko bezprávia ako Ja!“ A v Koráne sú zaznamenané všetky falošné obvinenia a výčitky, ktoré voči Nemu vzniesli, ako i všetka sužoba, ktorú si vytrpel. Vyhľadajte si ich, aby ste sa mohli dozvedieť o tom, čo postretlo Jeho zjavenie. Jeho údel bol taký žalostný, že na čas sa Jemu i Jeho služobníkom všetci vyhýbali. Každý, kto sa s Ním stýkal, padol za obeť neutíchajúcej krutosti Jeho nepriateľov.

116 V tejto súvislosti uvedieme len jeden verš z tejto knihy. Keby si sa naň díval vnímavým zrakom, po celý zvyšok života by si žialil a plakal nad príkorím spôsobeným Muḥammadovi, tomu ukrivdenému a utlačovanému Poslovi Božiemu. Tento verš bol zjavený v čase, keď Muḥammada sužovala a trápila ťažoba odporu ľudí a neustávajúce muky. Uprostred bolesti sa ozval Hlas Gabriela volajúci zo Sadratu’l-Muntahá: „Avšak, ak Ti ich odpor prinesie smútok — a ak môžeš — vyhľadaj otvor v zemi alebo rebrík do nebies.“⁷⁶ Z tohto výroku vyplýva, že v Jeho prípade nebolo lieku a že naňho neprestanú vzťahovať ruky, pokiaľ sa neskryje v hĺbinách zeme či nevzlietne do nebies.

DRUHÁ ČASŤ

Uváž, aká veľká zmena nastala v súčasnosti! Hľa, koľkí 117
vladári sa klaňajú Jeho menu! Koľké národy a kráľovstvá vy-
hľadali úkryt v Jeho tône, hlásia sa k Jeho viere a hrdia sa
ňou! Dnes z kazateľníc stúpajú slová chvály, ktoré s úplnou
pokorou oslavujú Jeho požehnané meno. A z výšin mina-
retov sa ozýva hlas, ktorý zvoláva zástupy Jeho ľudu, aby
Ho uctievali. Dokonca i tí králi zeme, ktorí odmietli prijať
Jeho vieru a odložiť šat neviery, pripúšťajú a uznávajú veľ-
kosť a neodolateľnú majestátnosť onej Dennice láskyplnosti.
To je Jeho pozemská zvrchovanosť, ktorej dôkazy uzrieš na
všetkých stranách. Táto zvrchovanosť sa musí prejaviť a byť
ustanovená buď za života každého Prejavu Božieho alebo po
Jeho nanebovstúpení do Jeho pravého príbytku v ríšach na
výsostiach. To, čo dnes vidíš, len potvrdzuje túto pravdu.
Avšak predovšetkým ide o duchovnú prevahu, ktorá v Nich
prebýva a sústreďuje sa okolo Nich od večnosti až na več-
nosť. Ani na okamih od Nich nemôže byť oddelená. Jej pan-
stvo obklopilo všetko, čo je v nebesiach i na zemi.

Nasledujúce slová dokazujú zvrchovanosť, ktorou vlád- 118
dol Muḥammad, Dennica pravdy. Či si neslyšal, ako jedným
veršom oddelil svetlo od tmy, spravodlivých od bezbožných
a veriacich od bezvercov? Všetky znamenia a zmienky o súd-
nom dni, o ktorých si počul, akými je zmŕtvychvstanie, deň
zúčtovania, posledný súd a iné, sa prejavili vďaka zjaveniu
spomínaného verša. Tieto zjavené slová boli požehnaním
pre spravodlivých, ktorí ich počuli a vykriekli: „Ó Bože, náš
Pane, slyšali sme a poslúchli.“ A boli kľatbou pre nespra-
vodlivých, ktorí ich počuli a tvrdili: „Slyšali sme a vzopreli
sme sa.“ Tieto slová, ostré ako meč Boží, odlúčili verných od
bezvercov a odtrhli otca od syna. Určite si videl, ako tí, ktorí
vyznali svoju vieru v Neho, a tí, ktorí Ho odmietli, proti
sebe brojili a usilovali sa o majetok toho druhého. Koľko
otcov sa odvrátilo od synov! Koľko milujúcich sa stránilo

svojich milovaných! Taký nemilosrdne britký bol tento zá-
 zračný meč Boží, že rozťal každý vzťah! Na druhej strane,
 zväz stmelujúcu moc Jeho Slova. Povšimni si, ako sa vďaka
 svojej príslušnosti k tomuto úžasnému a všetko prevyšujú-
 cemu zjaveniu spojili a splynuli tí, medzi ktorými Satan ega
 roky rozsieval semä zlovoľe a nenávisť. Zdá sa, sťaby vy-
 šli z rovnakého lona. Taká je stmelujúca sila Slova Božieho,
 ktorá zjednocuje srdcia tých, ktorí sa vzdali všetkého okrem
 Neho, ktorí uverili v Jeho znamenia a z Ruky slávy ochutnali
 Kawthar Božej svätej milosti. Navyše, koľkože je ľudí roz-
 manitých vier, ľudí protirečivých vyznaní a ľudí protichod-
 ných pováh, ktorí boli odetí novým rúchom božskej jednoty
 a ktorí upili z pohára Jeho jedinosti vďaka oživujúcej vôni
 božskej vesny vanúcej z Riđvānu Božieho.

119 Toto znamenajú chýrečné slová: „Vlk a jahňa sa budú
 pásť spolu.“⁷⁷ Ľa, akí nevedomí a pomätení sú tí, ktorí po-
 doadne ako predošlé národy ešte stále očakávajú, že zažijú
 dobu, v ktorej sa tieto zvery budú vedno pásť na jednej pas-
 tvine! Tak hlboko klesli! Zdá sa, že sa perami nikdy nedot-
 kli pohára pochopenia, ni nohami nevčkročili na cestu spr-
 avodlivosti. A okrem toho, ako by prospelo svetu, keby sa to
 udialo? Ako príhodne o nich povedal: „Srdcia majú, ktorými
 nechápu, a zrak majú, ktorým nevidia!“⁷⁸

120 Uváž, ako vďaka tomuto jedinému veršu zostúpivšiemu
 z nebies vôle Božej dospel k zúčtovaniu s Ním svet a všetko,
 čo v ňom je. Prečiny každého, kto uznal Jeho pravdu a ob-
 rátil sa k Nemu, boli prevážené dobrými skutkami a všetky
 jeho hriechy boli zabudnuté a odpustené. Tým sa prejavila
 pravda slov, ktoré o Ňom hovoria: „Bleskurýchly je v zúč-
 tovaní.“ Boh týmto mení bezprávie v zákonnosť, kiežby si
 preskúmal ríše božského poznania a pochopil záhady Jeho

77 *Izajáš 65,25*

78 *Korán 7,178*

DRUHÁ ČASŤ

múdrosti. Rovnako ten, kto okúsil z pohára lásky, získal diel z oceánu večnej milosti a zo spŕšok nekonečného milosrdenstva a vstúpil do života viery — života nebeského a večného. No ten, kto sa od tohto pohára odvrátil, bol odsúdený na večnú smrť. Pojmami „život“ a „smrť“, o ktorých sa v písmach hovorí, sa mieni život viery a smrť neviery. Väčšina ľudí nepochopila význam týchto slov, a preto odmietli osobu Prejavu, pohrdli Ňou, ochudobnili sa o svetlo Jej božského vedenia a odmietli nasledovať príklad tejto nesmrteľnej Krásky.

Keď v komnate Muḥammadovho svätého srdca vzplánilo svetlo koránskeho zjavenia, vyriekol nad ľuďmi rozsudok posledného dňa, rozsudok zmŕtvychvstania, posledného súdu, života a smrti. Nato sa rozvinuli vlajky odporu a otvorili sa dvercia výsmechu. Tak zaznamenal Duch Boží výroky bezvercov: „A ak riekneš: ‚Po smrti budete určite vzkriesení,‘ bezverci isto vykriknú: ‚To nie je nič iné než zjavné čary!‘“⁷⁹ A opäť rečie: „Ak sa divíš, udivujúci je určite ich výrok: ‚Čože! Až sa staneme prachom, budeme vzkriesení v novom stvorení?‘“⁸⁰ Tak na inom mieste zlostne zvolal: „Či sme boli premožení prvým stvorením? A predsa pochybujú o novom stvorení!“⁸¹

Keď vykladači Koránu a tí, ktorí nasledujú literu, nepochopili skrytý význam Sloz Božích a nepoňali ich základný zmysel, snažili sa dokázať, že podľa gramatických pravidiel vždy, keď slovo „*idhā*“ (znamenajúce „ak“ alebo „keď“) stojí pred minulým časom, rozhodne poukazuje na budúcnosť. Neskôr boli nesmierne zmätení, keď sa snažili vysvetliť tie verše knihy, v ktorých sa toto slovo nevykytovalo. Tak, ako zjavil: „A zaznela trúba. Ľa! To je onen

79 *Korán* 11,7

80 *Korán* 13,5

81 *Korán* 50,15

obávaný deň! A každá duša je povolaná k zúčtovaniu majúc sprievodcu a svedka.⁸² Pri vysvetľovaní tohto a podobných veršov v niektorých prípadoch tvrdili, že v nich je slovo „idhā“ mienené. V iných prípadoch sa márne preli, že súdny deň je nevyhnutný, a preto sa o ňom nevraví ako o udalosti v budúcnosti, ale v minulosti. Aký planý je ich klam! Aká žalostná je ich slepota! Odmietajú uznať zatrúbenie, ktoré v tomto texte tak jasne zaznelo vďaka Muḥammadovmu zjaveniu. Ochudobňujú sa o oživujúci Duch Boží, ktorý rozoznel trúbu, a nerozumne očakávajú, že uslyšia trúbu Serafína Božieho, ktorý je len jedným z Jeho služobníkov! Či nebol samotný Serafín, anjel súdneho dňa, a jemu podobní, určený Muḥammadovým vlastným výrokom? Vrav: Čože! Vymeníte to, čo je pre vás dobré, za to, čo je zlé? Úbohé je to, čo ste si nesprávne zamenili! Zaiste ste hanebný ľud postihnutý žalostnou stratou.

¹²³ Veru, „trúbou“ sa mieni zatrúbenie Muḥammadovho zjavenia, ktoré zaznelo v srdci vesmíru, a „zmŕtvychvstaním“ sa mieni to, že On sám povstal, aby zvestoval vec Božiu. Prikázal mýliacim sa a zblúdilým, aby povstali a poponáhľali sa z hrobiek svojich tiel, odel ich nádherným rúchom viery a oživil ich novým a úžasným životom. Tak v hodine, keď Muḥammad, ktorý je božskou Krásou, zamýšľal odhaliť jednu zo záhad ukrytú v symbolických pojmoch „zmŕtvychvstanie“, „súd“, „raj“ a „peklo“, bolo počuť Gabriela, Hlas vnuknutia: „A budú nad Tebou potriasat hlavami a spýtajú sa: ‚A kedy to bude?‘ Vrav: ‚Možno je to už blízko!‘“⁸³ Dôsledky samotného tohto verša ľuďom sveta postačujú. Kiež by nad ním vo svojich srdciach premýšľali!

¹²⁴ Milostivý Bože! Ako ďaleko zblúdili títo ľudia z cesty Božej! Hoc' deň zmŕtvychvstania nastal prostredníctvom

82 *Korán 50,20*

83 *Korán 17,51*

DRUHÁ ČASŤ

Muhammadovho zjavenia, hoc' Jeho svetlo a znamenia obklopili zem a všetkým v nej, títo ľudia sa Mu i tak vysmievali, oddali sa modlám, ktoré duchovní danej doby vytvorili vo svojich márnivých a planých výmysloch, a ochudobnili sa o svetlo nebeskej milosti a spŕšky božského milosrdenstva. Veď biedny chrobák nikdy nemôže ucítiť vôňu svätosti a netopier temnoty nikdy nemôže uzrieť žiaru slnca.

Takéto udalosti sa diali v dňoch každého Prejavu Božieho. Tak, ako Ježiš povedal: „Musíte sa narodiť znova.“⁸⁴ A opäť vraví: „Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je Duch.“⁸⁵ Tieto slová znamenajú, že ten, kto je v každom zriadení zrodený z Ducha a je oživený dychom Prejavu svätosti, ten je vskutku z tých, ktorí dospeli k „životu“ a k „zmŕtvychvstaniu“ a vstúpili do „raja“ lásky Božej. A ostatní sú odsúdení na „smrť“ a „zatratenie“, odsúdení na „oheň“ neviery a na „hnev“ Boží. Vo všetkých písomkách, knihách a kronikách bol vynesenej rozsudok smrti, ohňa, slepoty, nedostatku porozumenia a sluchu nad tými, ktorých pery nezakúsili z nadpozemského pohára pravého porozumenia a ktorých srdcia boli vo svojom dni ochudobnené o milosť Ducha Svätého. Tak, ako už bolo znamenane: „Srdcia majú, ktorými nechápu.“⁸⁶

Na inom mieste v evanjeliu stojí: „A stalo sa, že jedného dňa zosnul otec jedného z učeníkov Ježišových. Tento učeník oznámil smrť svojho otca Ježišovi a požiadal Ho, aby mu dovolil odísť a pochovať ho. Nato mu Ježiš, tá Podstata odpútanosti, odvetil slovami: „Nechaj mŕtvych pochovať svojich mŕtvych.“⁸⁷

84 *Ján 3,7*

85 *Ján 3,5—6*

86 *Korán 7,178*

87 *Lukáš 9,60*

127 Podobne prišli dvaja z ľudu kúfjského za ‘Alím, Vládcom verných. Jeden z nich vlastnil dom a chcel ho predať, ten druhý ho mal kúpiť. Dohodli sa, že obchod sa uskutoční a že zmluvu spíšu s vedomím ‘Alího. Tento vysvetľovateľ zákona Božieho povedal pisárovi: „Píš: ‚Mŕtvy kúpil od iného mŕtveho dom. Tento dom vymedzuje štvoro hraníc. Jedna sa tiahne k náhrobku, druhá ku krypte hrobu, tretia k širáťu, štvrtá buď k Raju alebo k peklu.“ Premýšľaj! Keby tieto dve duše boli bývali oživené zatrúbením ‘Alího, keby boli bývali silou jeho lásky povstali z hrobu mýlky, určite by nad nimi nebol vyneseny rozsudok smrti.

128 V každom veku a storočí nemali Proroci Boží a ich vyznania žiaden iný cieľ než potvrdiť duchovný význam pojmov „život“, „zmŕtvychvstanie“ a „súd“. Ak vo svojom srdci čo i len na chvíľu zväžíš výrok ‘Alího, zaiste objavíš všetky tajomstvá skryté v pojmoch „hrob“, „hrobka“, „širáť“, „raj“ a „peklo“. Och! Aké divné a žalostné! Hľa, všetci ľudia sú uväznení v hrobke ega a ležia pochovaní v najväčších hĺbinách svetských túžob! Ak by si získal čo i len kvapôčku z krištáľových vôd božského poznania, razom by si si uvedomil, že pravý život nepredstavuje život tela, ale život ducha. Pretože život tela prináleží rovnako ľuďom i zvieratám, no život ducha patrí len ľuďom s čistým srdcom, ktorí ochutnali z oceánu viery a zakúsili ovocie istoty. Tento život nezná smrť a toto bytie je korunované nesmrteľnosťou. Tak, ako bolo povedané: „Pravý veriaci žije i v tomto svete, i vo svete ďalšom.“ Ak sa „životom“ mieni pozemský život, je zrejmé, že po ňom musí nasledovať smrť.

129 Podobne túto vznešenú pravdu a toto najvznešenejšie slovo dosvedčujú záznamy všetkých písiem. Nasledujúci verš z Koránu zjavený o Ĥamzihovi, „Kniežati mučeníkov“⁸⁸, a o Abú-Jahlovi je navyše žiarivým dôkazom a jasným dolo-

DRUHÁ ČASŤ

žením pravdy Nášho výroku: „Či mŕtvy, ktorého sme vzkriesili a ktorému sme určili svetlo, aby ním mohol kráčať medzi ľuďmi, bude sta ten, ktorý prebýva v temnotách, z ktorých nevyjde?“⁸⁹ Tento verš zostúpil z nebies Prvotnej vôle v čase, keď sa Ĥamzih už odel do posvätného šatu viery a Abú-Jahl bol stále neoblomnejším vo svojom odpore a neviere. Z Prameňa všemocnosti a Zdroja večnej svätosti vzišiel rozsudok, ktorý Ĥamzihovi prisúdil život večný a Abú-Jahla odsúdil k večnému zatrateniu. Po tomto znamení vzbĺkli ohne neviery v srdciach bezvercov najžeravejším plameňom a podnietili ich poprieť Jeho pravdu. Hlasne vykrikovali: „Kedy Ĥamzih zomrel? Kedy bol vzkriesený? V ktorej hodine mu bol daný takýto život?“ Nepochopili význam týchto vznešených výrokov ani nepožiadali uznávaných vykladačov viery o objasnenie, aby sa im tak mohlo dostať kropaje z Kawtharu božského poznania, a preto medzi ľuďmi vzplánili také ohne rozbrojov.

Dnes vidíš, ako sa všetci ľudia, urodzení i prostí, bez ohľadu na žiarivú nádheru Slnca božského poznania pridávajú spôsobov zavrnutiahodných prejavov Kniežata temnoty. Neustále od nich požadujú, aby im pomohli rozriešiť nejasnosti ich viery, a oni pre nedostatok poznania odpovedajú tak, aby neohrozili svoju slávu či bohatstvo. Je zrejmé, že tieto duše, ktoré sú rovnako biedne a úbohé ako chrobač, nevdychnú vánok večnosti presýtený pižmovou vôňou ani nikdy nevstúpili do Riđvánu nebeského potešenia. Ako teda môžu iným odovzdávať nepominuteľnú vôňu svätosti? Takéto je ich správanie a takým zostane naveky. Len tí dospeli k poznaniu Slova Božieho, ktorí sa k Nemu obrátia a zamietnu prejavy Satana. Boh tak opätovne potvrdil zákon o dni Svojho zjavenia a zapísal ho perom moci na tajuplnú tabuľku ukrytú za závojom nebeskej slávy. Keby si dbal na

tieto slová, keby si v srdci uvažoval o ich vonkajšom a vnútornom význame, porozumel by si významu všetkých nepochopiteľných záhad, ktoré sa v súčasnosti stali neprekonateľnou prekážkou stojacou medzi ľuďmi a znalosťou o súdnom dni. Potom by ťa už nemiatli žiadne otázky. Dúfame, že ak Boh dá, od oceánu božského milosrdenstva sa nevrátiš naprázdno, že už potom nebudeš vysmädnutý a že po príchode z nepomíňajúcej Svätyně túžby svojho srdca nebudeš zúfalý. Nech sa teraz ukáže, čo svojím hľadaním a úsilím dosiahneš.

¹³¹ Pokračujme však: Naším zámerom pri predkladaní týchto právd bolo dokázať zvrchovanosť Toho, kto je Kráľom kráľov. Buď spravodlivý: Či táto zvrchovanosť, ktorá vyslovením jediného Slova preukázala taký prenikavý vplyv, prevahu a nesmiernu majestátnosť, neprevyšuje svetskú vládu kráľov zeme, ktorí si napriek starostlivosti o svojich poddaných a napriek pomoci chudobným môžu byť istí len povrchnou a pomíňajúcou vernosťou, pričom ale v ľudských srdciach nevyvolávajú ani náklonnosť, ani úctu? Či si oná zvrchovanosť mocou jediného slova nepodmanila celý svet, nevzkriesila a neoživila ho? Čože? Môže sa prízemný prach porovnávať s Tým, kto je Pánom pánov? 'Ký jazyk by sa odvážil vypovedať ten nesmierny rozdiel, ktorý medzi nimi existuje? Veru, žiadne prirovnanie nedosiahne posvätený svätostánok Jeho zvrchovanosti. Keby sa človek zamyslel, určite by pochopil, že i služobník Jeho prahu vládne všetkému stvorenému! Toto sa už udialo a v budúcnosti sa to prejaví.

¹³² Toto je však len jeden z významov duchovnej zvrchovanosti, ktorý sme predložili v súlade so schopnosťami a chápaním ľudí. Pretože On, ten Hýbateľ všetkých bytostí, ten slávny Obličaj, je zdrojom takej moci, že ani tento Ukrievdený ju nemôže zjaviť, ani títo nehodní ľudia pochopiť. On je nekonečne povznesený nad ľudskú chválu Jeho zvrchovanosti! On je slávny nadovšetko, čo Mu ľudia pripisujú!

DRUHÁ ČASŤ

A teraz uváž vo svojom srdci, že by zvrchovanosť znamenala pozemskú zvrchovanosť a svetskú vládu, že by mala znamenať podrobenie a vonkajšiu vernosť všetkých národov a kmeňov zeme, vďaka čomu by Jeho milovaní mali byť povýšení a žiť v mieri a Jeho nepriatelia poníženi a sužovaní. Takáto podoba zvrchovanosti by nezodpovedala Bohu samotnému, Zdroju všetkého panovania, ktorého majestátnosť a moc všetko dosvedčuje. Veď či nevidíš, že väčšina ľudstva sa nachádza v područí Jeho nepriateľov? Či sa všetci neodvrátili od cesty Jeho potešenia? Či nečinili to, čo zakázal, a nevykonali, ba dokonca zavrhlí a odporovali tomu, čo prikázal? Či Jeho priatelia neboli vždy obeťami krutosti Jeho nepriateľov? Všetko toto je jasnejšie než žiara poludňajšieho slnca.

Vedz preto, ó zvedavý hľadajúci, že v očiach Boha a Jeho vyvolených pozemská zvrchovanosť nie je a nikdy nebude nič hodna. Navyše, ak by sa prevaha a vláda vysvetľovala ako pozemská nadradenosť a dočasná moc, aké nemožné by ti bolo vysvetliť tieto verše: „A vskutku Naše vojská zvíťazia.“⁹⁰ „Dúfajú, že svojimi ústami vyhasia Božie svetlo. Avšak Boh chce Svoje svetlo zdokonaliť, i keby sa to bezvercom protivilo.“⁹¹ „On vládne nad všetkým.“ Podobne túto pravdu dosvedčuje i veľká časť Koránu.

Keby plané tvrdenia týchto pomätených a biednych duší boli pravdivé, neostávalo by im nič iné než zamietnuť všetky tieto sväté výroky a nebeské zmienky. Pretože na svete sa nenájde znamenitejší bojovník, ktorý by bol bližšie k Bohu, než Ĥusayn, syn 'Alího. Bol taký jedinečný a neporovnateľný. „Na svete mu nik nebol roveň.“ Napriek tomu si sa však určite dopočul, čo sa mu prihodilo. „Božia kliatba nech padne na hlavu utláčateľov!“⁹²

90 Korán 37,173

91 Korán 9,33

92 Korán 11,18

136

Čo keby sa doslovne vysvetľoval tento verš: „A vskutku Naše vojská zvíťazia?“ Je zrejme, že potom by sa v žiadnom prípade nevzťahoval na Bohom vyvolených a Jeho vojsko. A to preto, že Ĥusayn, ktorého hrdinstvo je zjavné ako slnce, nakoniec zdrvený a podmanený ochutnal pohár mučeníctva v Karbile v zemi Țaff. To isté platí o posvätnom verši: „Dúfajú, že svojimi ústami vyhasia Božie svetlo. Avšak Boh chce Svoje svetlo zdokonaľiť, hoc' sa to bezvercom protiví.“ Ak by sa vysvetľoval doslovne, nikdy by nezodpovedal pravde. Pretože národy zeme v každej dobe zdanlivo uhasili svetlo Boha a zhasli Lampy Božie. Ako by sa teda dal objasniť vzostup prevahy týchto Lámpe? Čo by mohla znamenať schopnosť Božej vôle „zdokonaľiť Jeho svetlo“? Ako sme už videli, nepriateľstvo bezvercov bolo také veľké, že žiadna z týchto božských Žiar nikdy nenašla úkryt a ani nezakúsila z pohára pokoja. Tak veľmi boli utláčané, že i ten najposlednejší z ľudí týmto Podstatám bytia uštedril, čo ho len napadlo. Ľudia toto utrpenie pozorovali a sledovali. Ako teda môžu takíto ľudia byť schopní pochopiť a vyložiť tieto Božie slová, tieto verše nekonečnej slávy?

137

No tieto verše nemajú ten význam, ktorý si predstavovali. Veď pojmy „prevaha“, „moc“ a „panovanie“ majú úplne inú povahu a zmysel. Zväž napríklad prenikavú moc kvapôčiek Ĥusaynovej krvi, ktorá pokropila zem. Akú nadvládu a vplyv má na telá i duše ľudí samotný prach vďaka posvätnosti a moci tej krvi! Tento vplyv je taký silný, že keď sa niekto túžil uzdraviť z nemoci, vyliečil sa tým, že sa dotkol prachu tej posvätnej pôdy, a ak si niekto prial uchrániť svoj majetok, tak s bezpodmienečnou vierou a porozumením uchovával vo svojom dome trošku tejto svätej zeme, čím ustrážil celé svoje vlastníctvo. Toto sú vonkajšie prejavy jej moci. A keby sme mali spomenúť jej utajené schopnosti,

DRUHÁ ČASŤ

určite by povedali: „Vskutku považoval prach za Pána pánov a úplne zanevrel na vieru Božiu.“

Ďalej si spomeň na hanebné okolnosti Ĥusaynovho umučenia. Premýšľaj o jeho osamotenosti, o tom, ako sa zdanlivo nenašiel nik, kto by mu pomohol, nik, kto by sa ujal jeho tela a pochoval ho. Napriek tomu si však povšímni, koľko len je dnes ľudí prichádzajúcich z najvzdialenejších končín zeme odetých do pútnického rúcha hľadajúcich miesto jeho umučenia na to, aby mohli na prah jeho svätyne skloniť hlavu! Taká je prevaha a moc Božia! Taká je sláva Jeho vlády a majestátnosti! 138

Pretože sa to stalo až po Ĥusaynovom umučení, nemysli si, že všetka táto sláva mu nepriniesla žiaden prospech. Pretože táto svätá duša je nesmrteľná, žije život Boží a prebýva v úkryte nebeskej slávy na Sadrihu nebeského zvíťania. Tieto Podstaty bytia sú žiarivými Príkladmi obete. Obetovali a i naďalej obetujú život, majetok, duše, ducha, úplne všetko na chodníku Všemilovaného. Žiadne postavenie, nech by bolo akokoľvek vznešené, by ich viac nemohlo tešiť. Pretože milujúci nemajú inej túžby než potešenie Milovaného a iného cieľa než zvíťanie s Ním. 139

Ak by sme si priali poskytnúť ti záblesk záhad Ĥusaynovho mučeníctva a zjaviť ti jeho plody, tieto stránky by na to nikdy nestačili a ani ich význam by sa nevyčerpali. Dúfame, že ak Boh dá, vánok milosrdenstva zavanie a božská Vesna odeje strom bytia rúchom nového života. Tak budeme môcť odhaliť záhady božskej Múdrosti a vďaka Jeho prozreteľnosti sa stať nezávislými od poznania všetkých vecí. Zatiaľ sme si však všimli, že toto postavenie dosiahla len hĺstka duší oprostena od všetkého uznania. Nech budúcnosť ukáže, ako rozhodne Boží súd a čo zjaví Svätostánok Jeho rozhodnutia. Takto ti rozpovedáme o zázrakoch Božej veci a zaplavujeme tvoj sluch hudbou nebeského nápevu, aby si 140

mohol dospieť k pravému poznaniu a zakúsiť z jeho plodov. Preto s určitou vedz, že i keď tieto Žiary nebeskej majestátnosti prebývajú v prachu, i tak je ich pravým obydlím stolec slávy v ríšach na výsostiach. I keď nemajú žiadne pozemské statky, i tak sa vznášajú v ríšach nezmerneho bohatstva. I keď sú kruto sužovaní v zajatí nepriateľa, i tak sedia po pravici moci a nebeského panovania. Uprostred temnoty poníženia na nich žiari svetlo nepomíňajúcej slávy a ich bezmocnosť zahŕňajú znamenania neprekonateľnej zvrchovanosti.

¹⁴¹ Tak jedného dňa Ježiš, Máriin Syn, sedel, prevrával nápevom Ducha Svätého a vyriekol i takéto slová: „Ó ľudia! Poľná tráva mi je pokrmom. Ňou si tíšim hlad. Prach mi je lôžkom, mesačný svit mi je v noci lampou a tátošom sú mi vlastné nohy. Hľa, ktože je na zemi bohatší?“ Pri spravodlivosti Božej! Tisícny pokladov krúžia okolo tejto chudoby a myriady kráľovstiev slávy túžia po takomto ponížení! Keby si dospel ku kvapôčke z oceánu vnútorného významu týchto slov, určite by si zanevrel na svet a všetko, čo v ňom je, a tak ako Fénixa by ťa pohltili plamene neutíchajúceho Ohňa.

¹⁴² Podobne sa vraví, že istého dňa sa pred Šádiqom na svoju chudobu sťažoval jeden z jeho druhov. Na to odvetil Šádiq, tá nesmrteľná krása: „Vskutku si bohatý a vypil si dúšok hojnosti.“ Tú núdznu dušu zmiatli slová vyslovené oným oslnivým obličajom, a tak riekla: „Kdeže je moje bohatstvo? Ved' nemám ani grajciar.“ Šádiq nato poznamenal: „Či nemáš našu lásku?“ Odpovedal: „Áno, mám ju, ó synu Proroka Božieho!“ A Šádiq sa spýtal: „Vymeniš túto lásku za tisícny dinárov?“ Odpoveď znela: „Nie, nikdy ju nezamením, i keby mi dávali svet a všetko, čo v ňom je!“ Šádiq potom podotkol: „Ako by sa teda mohol nazývať núdzny niekto, kto vlastní takéto poklad?“

¹⁴³ Táto chudoba a toto bohatstvo, toto poníženie a sláva, táto vláda, moc a všetko ostatné, k čomu sa upierajú zraky

DRUHÁ ČASŤ

týchto márnivých a pomätených duší a na čo sa viažu ich srdcia, to všetko sa na onom Dvore rozplýva v úplnú ničotu! Tak, ako riekol: „Ó ľudia! Nie ste viac než bedári, ktorí potrebujú Boha. Boh je však Bohatý, Sebepostačujúci.“⁹³ „Bohatstvom“ sa teda mieni nezávislosť od všetkého okrem Boha a „chudobou“ nedostatok toho, čo pochádza od Boha.

Rovnako si spomeň na ten deň, keď židia obklopili Ježiša, Syna Márie, a nútili Ho, aby doznal, či tvrdí, že je Mesiáš a Prorok Boží. Následne Ho chceli vyhlásiť za bezverca a odsúdiť Ho na smrť. Potom tú Dennicu na nebi božského zjavenia odviedli k Pilátovi a Kaifášovi, ktorý bol popredným duchovným danej doby. V paláci sa zhromaždili všetci najvyšší kňazi a zoskupil sa tiež zástup ľudí, aby sa prizerali Jeho utrpeniu, aby sa Mu posmievali a zasadzovali Mu rany. I keď sa Ho opakovane opytovali, dúfajúc, že dozná Svoje tvrdenie, On mlčal a neprehovoril. Nakoniec povstal ten, ktorého Boh preklial, podišiel k Ježišovi a zaprisahával Ho: „Či si netvrdil, že si Božský Mesiáš? Či si nevravel: „Som Kráľ kráľov, Moje slovo je Slovo Božie a Ja ruším sabbatný deň?“ Nato Ježiš pozdvihol hlavu i riekol: „Azda nevidíš Syna človeka sedieť na pravej strane moci a sily?“ To boli Jeho slová. No uváž, ako Mu zdanlivo chýbala všetka moc okrem vnútornej moci, ktorá pochádzala od Boha a ktorá obklopila všetko v nebesiach i na zemi. Ako by som mohol vyrozprávať všetko, čo Ho postretlo po tom, čo tieto slová vyriekol? Ako by som popísal ich odporné chovanie voči Nemu? Nakoniec na Jeho požehnanú bytosť navršili toľké strasti, že sa vzniesol do štvrtého neba.

Taktiež je zaznamenané v Evanjeliu podľa Sv. Lukáša, že jedného dňa Ježiš prechádzal okolo žida, ktorý bol chromý a ležal na posteli. Keď Ho žid uzrel, spoznal Ho a prosil o pomoc. Ježiš mu povedal: „Vstaň z postele. Odpustené sú ti

tvoje hriechy.“ Niektorí okolostojaci židia odporovali: „Kto môže odpúšťať hriechy okrem samého Boha?“ A Ježiš okamžite poznal ich myšlienky a odpovedal im: „Čože je ľahšie, povedať chromému: Vstaň a vezmi svoju posteľ a choď, a či povedať: Odpustené sú ti tvoje hriechy!? Aby ste vedeli, že Syn človeka má moc na zemi odpúšťať hriechy.“⁹⁴ Toto je skutočná zvrchovanosť a takáto je moc Bohom vyvolených! Všetko to, čo sme opakovane zmienili, i jednotlivosti, ktoré sme z rôznych zdrojov citovali, to všetko nemá iný dôvod, než aby sme ti umožnili pochopiť význam zmienok v prehovoroch Bohom vyvolených tak, aby si pre určité výroky nezakolísal a aby sa ti srdce nenaplnilo zúfalstvom.

¹⁴⁶ Takto môžeme pevným krokom kráčať chodníkom istoty, aby nám azda vánok vanúci z lúčin spokojnosti Božej priniesol ľúbezne vône božského prijatia a umožnil nám, pomíňajúcim smrteľníkom, aby sme dospeli ku Kráľovstvu večnej slávy. Potom pochopíš vnútorný význam zvrchovanosti i podobných otázok, o ktorých sa tradície a písma zmieňujú. Ďalej je ti už zrejmé a známe, že ľud Koránu ľpie na tom, na čom ľpeli židia i kresťania, a že tie isté výčitky, ktoré vršili na Krásu Muḥammada, vznáša i teraz a možno ich tiež doložiť odsúdením „Bodu Bayánu“ (Kiež sú Mu obetované duše všetkých, ktorí prebývajú v kráľovstve božských zjavení!). Hľa, akí sú pomätení! Vrávia presne tie isté slová, ktoré kedysi vyriekli židia, a nevedia to! Aké vhodné a pravdivé sú slová, ktoré sa ich týkajú: „Nechajte ich, nech sa zaoberajú vlastnými rečami!“⁹⁵ „Pri Tvojom živote, ó Muḥammad! Popadlo ich šialenstvo vlastných márnivých výmyslov!“⁹⁶

¹⁴⁷ A keď Nevidená, Večná, božská Podstata dala podnet, aby Muḥammadova Dennica vystúpila nad obzor po-

⁹⁴ porovnaj Lukáš 5,18—26

⁹⁵ Korán 6,91

⁹⁶ Korán 15,72

DRUHÁ ČASŤ

znania, židovskí duchovní okrem iného namietali, že Boh po Mojžišovi už nemá zoslať ďalšieho Proroka. Veď písma sa zmieňujú o Duši, ktorá sa určite musí prejavíť a ktorá podporí vieru a zastane sa záujmov Mojžišovho ľudu tak, aby Mojžišov zákon ovládol celú zem. Tak sa Kráľ večnej slávy vo Svojej knihe zmienil o slovách, ktoré vyslovili ľudia blúdiaci v údolí oddialenia a mýlky: „Ruka Božia,‘ vravia židia, ‚je spútaná okovami.‘ Nech sú ich ruky spútané okovami a nech sú prekliati za to, čo vyriekli! Kdeže, Jeho ruky sú rozprestreté!“⁹⁷ „Božia ruka je nad ich rukami.“⁹⁸

I keď vykladači Koránu rozmanito popisovali okolnosti zjavenia tohto verša, predsa by si sa mal snažiť, aby si pochopil jeho zmysel. Vraví: Aká faloš je to, čo si židia predstavovali! Ako by mohla byť ruka Toho, kto je v pravde Kráľom, ktorý spôsobil, že sa zjavil obličaj Mojžiša, a ktorý Mu udelil prorocké rúcho, ako by mohla byť takáto ruka spútaná okovami a reťazami? Ako si možno predstavovať, že nie je schopný po Mojžišovi zoslať ďalšieho Posla? Uzri absurdnosť ich tvrdenia! Ako veľmi sa odklonili od chodníka poznania a porozumenia! Povšimni si, ako sa i v tomto dni všetci ľudia zaoberali takými pomätenými absurdnosťami. Vyše tisícky rokov odriekajú tento verš, nevedomky odsudzujú židov a pritom vôbec netušia, že oni sami otvorene i potajme zastávajú názory a presvedčenie židovského ľudu! Určite si si vedomý ich planých tvrdení, že všetko zjavenie skončilo, že portály božského milosrdenstva sú zatvorené, že z úsvitov večnej svätosti už nikdy nevyjde slnce, že Oceán nekonečnej štedrosti naveky utíchol a že Poslovia Boží sa prestali zjavovať zo Svätostánku pradávnej slávy. To je miera chápania týchto úzkoprsých, opovrhnutiahodných ľudí. Predstavujú si, že ustal prúd

97 *Korán 5,64*

98 *Korán 48,10*

Božej všetko zahrňujúcej milosti a hojného milosrdenstva. O jeho zastavení však žiaden um nemôže uvažovať. Povstali zo všetkých strán, bedrá si opásali ukrutnosťou a vynaložili všetky sily na to, aby horkými vodami svojich márnych výmyslov uhasili plameň Božieho horiaceho Kra. Úplne zabudli, že tienidlo moci vo vlastnej tvrdzi ochráni Lampu Božiu. Krajná núdza, do ktorej títo ľudia upadli, im určite postačuje, pretože boli ochudobnení o poznanie zásadného Zámeru a znalosť Záhady a Podstaty veci Božej. Pretože najvyššia a najvynímajúcejšia sa milosť, ktorej sa človeku dostalo, je uznať Boha a „dosiahnuť Jeho prítomnosť“. Toto bolo prisľúbené všetkým ľuďom. Toto je najväčšia miera milosti, ktorú nadovšetko Štedrý, Pradávný z dní, udelil človeku, a predstavuje úplnosť Jeho dokonalejšej štedrosti voči Jeho stvoreniam. Nik z tohto ľudu neokúsil z tejto milosti a štedrosti a nik nedostal túto najvznešenejšiu poctu. Aké početné sú tie zjavené verše, ktoré výslovne dosvedčujú tento najzávažnejší a najvznešenejší námet. A predsa ho odmietajú a prekrucujú podľa vlastných túžob. Tak, ako zjavil: „A čo sa týka tých, ktorí neveria v znamenia Božie a v to, že sa s Ním niekedy stretnú, tí si budú z Mojej milosti zúfať a čaká ich žalostný trest.“⁹⁹ Taktiež vraví: „Tí, ktorí pamätajú na to, že dosiahnu prítomnosť svojho Pána a že sa k Nemu i navrátia.“¹⁰⁰ Taktiež pri inej príležitosti vraví: „Tí, pre ktorých je stretnutie s Bohom samozrejmosťou, vravia: „Ako často s Božou vôľou malá družina rozprášila obrovskú armádu!“¹⁰¹ A pri ďalšej príležitosti zjavil: „Nech ten, kto dúfa, že dosiahne prítomnosť svojho Pána, koná dielo spravodlivé.“¹⁰² A tak-

99 Korán 29,23

100 Korán 2,46

101 Korán 2,249

102 Korán 18,111

DRUHÁ ČASŤ

tiež vraví: „On nariaďuje všetko. On ukazuje Svoje znamenia, aby ste mohli pevne veriť, že dosiahnete prítomnosť svojho Pána.“¹⁰³

Tento ľud zamietol všetky uvedené verše, ktoré neomylnne potvrdzujú skutočnosť „dosiahnutia božskej prítomnosti“. Vo svätých písnoch nebol žiaden námet vyjadrený dôraznejšie. Napriek tomu sa však pripravil o toto povznesené a najvznešenejšie miesto, o toto najvyššie a slávne postavenie. Niektorí odporovali, že „dosiahnutie božskej prítomnosti“ znamená „zjavenie“ Boha v deň zmŕtvychvstania. Ak vyhlásia, že „zjavenie“ Boha označuje „všeobecné zjavenie“, je jasné a zrejmé, že takéto zjavenie už vo všetkom jestvuje. Pravdivosť tohto výroku sme už preukázali, keď sme dokázali, že všetko prijíma a prejavuje krásy dokonalého Kráľa a že v zrkadlách bytostí jestvujú a prejavujú sa znamenia zjavenia Slnca, Zdroja všetkej nádhery. Veru, keby človek hľadel zrakom božského a duchovného vnímania, razom by uznal, že vôbec nič nemôže jestvovať bez zjavenia krásy Boha, dokonalého Kráľa. Uváž, ako všetko stvorené výslovne dosvedčuje, že sa v ňom zjavilo vnútorné Svetlo. Poďívaj sa, ako sa vo všetkých veciach otvorili portály Riďvánu Božieho, aby hľadajúci mohli dospieť k mesám porozumenia a múdrosti a vstúpiť do záhrad poznania a moci. V každej záhrade uzrú v komnatách prehovoru tajuplnú nevestu vnútorného významu odetú do úplnej milosti a plného šatu. Väčšina veršov Koránu naznačuje a dosvedčuje tento duchovný námet. Výrečným dôkazom toho je verš: „Ani niet ničoho, čo by neoslavovalo Jeho chválu.“¹⁰⁴ Verné svedectvo podáva verš: „Všetko sme zaznamenali a zapísali.“¹⁰⁵ Ak sa „dosiahnutím božskej prítomnosti“ mieni

103 Korán 13,2

104 Korán 17,44

105 Korán 78,29

dosiahnutie poznania takéhoto zjavenia, je zrejmé, že všetci ľudia už dospeli do prítomnosti nezmeniteľného Obličaja onoho neporovnateľného Kráľa. Prečo teda obmedzovať toto zjavenie na deň zmŕtvychvstania?

150 A ak by tvrdili, že „božskou prítomnosťou“ sa mieni „určité zjavenie Boha“, čo istí súfijovia pomenovávali ako „Najsvätejší Prúd“, ak by bola v samotnej Podstate, je zrejmé, že na večnosť bola v božskom Poznaní. V prípade, že by bol tento predpoklad pravdivý, „dosiahnutie božskej prítomnosti“ v tomto zmysle samozrejme nie je možné pre nikoho, pretože toto zjavenie sa obmedzuje na najvnútornejšiu Podstatu, ktorú nemôže dosiahnuť nik. „Cesta je zahradená a všetko hľadanie zamietnuté.“ Nech sa mysle nebesami obľúbených vznesú akokoľvek vysoko, nikdy nemôžu dosiahnuť takéto postavenie, nehovoriac už o porozumení zastretých a obmedzených myslí.

151 A keby povedali, že „božskou prítomnosťou“ sa mieni „druhotné zjavenie Božie“ vysvetľované ako „Svätý prúd“, dá sa pripustiť, že to platí pre svet stvorenia, to jest, pre ríšu prvotného a pôvodného zjavenia Boha. Takéto zjavenie sa obmedzuje na Jeho Prorokov a vyvolených, pretože vo svete bytia nejestvuje nik mocnejší. Všetci uznávajú túto pravdu a dosvedčujú ju. Títo Proroci a Bohom vyvolení dostávajú a prejavujú všetky nezmeniteľné prídomky a mená Boha. Sú zrkadlami, ktoré pravdivo a verne odrážajú svetlo Boha. Všetko, čo sa na nich vzťahuje, sa v skutočnosti vzťahuje na samotného Boha, ktorý je i Viditeľný, i Neviditeľný. Poznať Toho, kto je Pôvodcom všetkého, a dosiahnuť Ho, nie je možné inak než poznaním a dosiahnutím týchto žiarivých Bytostí, ktoré pochádzajú zo Slnca pravdy. Preto, ak dosiahneme prítomnosť týchto svätých Žiar, dosiahneme „prítomnosť Boha“ samotného. Vďaka ich poznaniu sa prejavuje poznanie Božie a vďaka žiare ich obličaja sa zjavuje nádhera

DRUHÁ ČASŤ

Tváre Božej. Vďaka rozmanitým prídomkom týchto Podstát odpútanosti, ktoré sú i prvé, i posledné, i videné, i skryté, je zrejmé, že Ten, kto je Slncom pravdy, je „i Prvý, i Posledný, i Videný, i Skrytý“¹⁰⁶. To isté platí o ostatných povznesených menách a vznešených prídomkoch Božích. Preto každý, kto v ktoromkoľvek zriadení uznal a dosiahol prítomnosť týchto slávnych, týchto žiarivých a najznamenitejších Žiar, vskutku dosiahol „prítomnosť Boha“ samotného a vstúpil do mesta večného a nesmrteľného života. Dosiahnuť túto prítomnosť možno len v dni zmŕtvychvstania, ktorý je dňom, v ktorom vďaka Svojmu všezahrňajúcemu zjaveniu povstáva samotný Boh.

Taký je význam „dňa zmŕtvychvstania“, o ktorom sa 152
vraví vo všetkých písmach a ktorý bol oznámený všetkým ľuďom. Premýšľaj, či si možno predstaviť cennejší, mocnejší a slávnejší deň než tento? Či by sa mal človek ochotne vzdať jeho milosti a ochudobniť sa o prejavy jeho štedrosti, ktoré ako svieže spŕšky padajú z nebies milosrdenstva na celé ľudstvo? Presvedčivo sme dokázali, že niet významnejšieho dňa, než je tento deň, a že niet slávnejšieho zjavenia, než je toto zjavenie. Predložili sme všetky tieto závažné a neomylné dôkazy, ktoré nemôže spochybníť žiadna chápaná myseľ a ani žiaden učení človek prehliadnuť. Ako by sa človek vôbec mohol pre plané tvrdenia pochybujúcich a domýšľavých pripraviť o takú štedrú milosť? Či neslyšali známu tradíciu: „Keď povstane Qá'im, ten deň je dňom zmŕtvychvstania.“ Podobne i imámovia, tie neuhasiteľné svetlá božského vedenia, vysvetlili tento verš: „Čo iného môžu očakávať, než že k nim Boh zostúpi zahalený do oblakov?“¹⁰⁷ Je to znamenie, ktoré neodškriepiteľne považovali za jednu z čŕt dňa zmŕtvychvstania a za zmienku o Qá'imovi a o Jeho prejave.

106 Korán 57,3

107 Korán 2,210

153

Preto sa snaž, ó brat môj, pochopiť význam „zmŕtvychvstania“ a očisti svoj sluch od planých rečí týchto odpadlíkov. Ak by si vsúpil do ríše úplnej odpútanosti, razom by si dosvedčil, že niet mocnejšieho dňa nad tento deň a že si nemožno predstaviť úžasnejšie zmŕtvychvstanie než toto zmŕtvychvstanie. Jeden poctivý skutok vykonaný v tomto dni sa rovná všetkým cnostným činom, ktoré ľudia vykonali za myriady storočí. Dokonca Boha prosíme o odpustenie za takéto prirovnanie! Pretože vskutku odmena, ktorú si takýto skutok zasluhuje, nesmierne prevyšuje a presahuje predstavy ľudí. Tieto nechápajúce a úbohé duše nepochopili pravý význam „zmŕtvychvstania“ a „dosiahnutia božskej prítomnosti“, a preto sa úplne pripravili o túto milosť. I keď jediným a zásadným zmyslom úsilia a námahy vynaloženej na získanie všetkej učenosti je dosiahnuť a uznať toto postavenie, i tak sú všetci pohrúžení do svojho materiálneho bádania. Odopru si každú chvíľku odpočinku, a pritom úplne prehliadajú Toho, kto je Podstatou všetkej učenosti a skutočným Cieľom ich hľadania! Zdá sa, akoby sa ich pery nikdy nedotkli pohára božského Poznania. A nezdá sa ani, že by dospeli čo i len ku kvapôčke zo spršok nebeskej milosti.

154

Zváž, ako sa môže právom nazývať učeným ten, kto v dni Božieho zjavenia nedospeje k milosti „Božskej prítomnosti“ a neuzná Jeho Prejav, bez ohľadu na to, že celé veky strávil vyhľadávaním poznania a nadobudol všetku obmedzenú a materiálnu učenosť ľudí? Je určite zrejmé, že sa v žiadnom prípade nemôže považovať za človeka obdareného pravým poznaním. Ale ak sa táto najvyššia pocta dostane tomu najnegramotnejšiemu zo všetkých ľudí, bude vskutku započítaný medzi božských učencov, ktorých poznanie pochádza od Boha. Veď takýto človek dospel k vrcholu poznania a dosiahol samotné výšiny učenosti.

DRUHÁ ČASŤ

I toto postavenie predstavuje jedno zo znamení dňa 155 zjavenia. Tak, ako bolo povedané: „Ponížených spomedzi vás povýši a povýšených poníži.“ A podobne zjavil i v Koráne: „Želáme si preukázať láskavosť tým, ktorí boli na zemi ponížení. Z nich učiníme duchovných predstaviteľov ľudí a ustanovíme ich Svojimi dedičmi.“¹⁰⁸ Dnes sme svedkami toho, že mnohí duchovní odmietli Pravdu, upadli preto do najväčších hĺbok nevedomosti a prebývajú v nich. Ich mená boli vymazané zo zvitku slávnych a učených. A koľkí neznaní prijali vieru, vďaka čomu sa vzniesli do výšin a dosiahli vysoký vrchol poznania. Ich mená zapísalo Pero moci na tabuľku božského Poznania. Tak teda „Boh potvrdí či zruší čokoľvek, čo si želá, pretože On má Zdroj zjavenia“.¹⁰⁹ Preto bolo povedané: „Hľadať dôkaz, ktorý už bol uznaný, nie je ničím iným než neprístojným skutkom. Prahnúť po poznaní, keď bol dosiahnutý Predmet všetkej učenosti, je v pravde odsúdeniahodné.“ Vrav: Ó ľudia zeme! Podívejte sa na tohto rozohneného Mládenca, ktorý sa ponáhl'a nekonečnou hĺbinou Ducha zvestujúc vám toto posolstvo: „Ľa, Lampa Božia žiari.“ I nabáda vás, aby ste dbali na Jeho vec žiariacu v irackej zemi nad úsvitom večnej svätosti i napriek tomu, že je ukrytá v závojach pradávnej nádhery.

Ó môj priateľu! Keby vtáča tvojej mysle preskúmalo 156 nebesia zjavenia Koránu, keby premýšľalo nad ríšou božského poznania, ktorá sa v nich skrýva, istotne by si pred sebou uvidel otvorené nespočetné dvercia poznania. Určite by si uznal, že to isté, čo dnes zabraňuje ľuďom v tom, aby dospeli k brehom oceánu večnej milosti, bránilo ľuďom v Muḥammadovom zriadení, aby uznali onú božskú Žiaru a aby doznali Jeho pravdu. Taktiež pochopíš záhady „ná-

108 Korán 28,5

109 Korán 13,41

vratu“ a „zjavenia“ a budeš bezpečne prebývať v najhonosnejších komnatách istoty a presvedčenia.

157 A tak sa stalo, že jedného dňa niekoľko Muḥammadových odporcov, ktorí zablúdili ďaleko od nepominuteľnej Božej svätyne, prevravelo k tej neporovnateľnej Kráse tieto posmešné slová: „Vskutku, Boh s nami uzavrel zmluvu, že nebudeme dôverovať apoštolovi, pokiaľ pred našimi zrakmi neučiní obeť, ktorú pohltia plamene z neba.“¹¹⁰ Tento verš znamená, že sa Boh s nimi dohodol, že by nemali uveriť v žiadneho posla, pokiaľ neuskutoční zázrak Ábela a Kaina, to jest, pokiaľ neponúkne obeť, ktorú strávi oheň z nebies. Tak to slyšali v príbehu o Ábelovi, ktorý je zaznamenaný v písmach. Na to Muḥammad odvetil: „Apoštoli predomnou k vám už prišli s jasnými dôkazmi a s tým, o čom hovoríte. Prečo ste ich teda zabili? Rieknite mi, ak ste ľuďmi pravdy.“¹¹¹ A teraz buď úprimný: Ako mohli ľudia žijúci v dňoch Muḥammada jestvovať tisícky rokov predtým v dobe Adama a iných Prorokov? Prečo by Muḥammad, tá Podstata pravdovravnosti, obviňoval ľudí Svojej doby z vraždy Ábela či iných Prorokov? Nemáš inú možnosť než Muḥammada považovať (Nech Boh chráni!) za podvodníka a pomätenca alebo tvrdiť, že títo zlomyseľní ľudia boli tými istými ľuďmi, ktorí v každom veku odporovali a zosmiešňovali Prorokov a Poslov Božích, až kým ich nakoniec všetkých neumučili.

158 Toto zväz vo svojom srdci, aby ti ľúbezný vetrik božského poznania prichádzajúci z lúčin milosrdenstva mohol priviať vôňu prehovoru Milovaného a umožniť tvojej duši, aby dospela k Riḍvānu porozumenia. Pretože spurní ľudia každého veku nepochopili hlbší význam týchto závažných a výstižných prehovorov a pretože sa domnievali, že odpo-

110 *Korán 3,183*

111 *Korán 3,183*

DRUHÁ ČASŤ

veď Prorokov Božích sa nevzťahuje na položené otázky, pripisovali tým Podstatám poznania a porozumenia nevedomosť a pomätenosť.

Muhammad sa podobne v inom verši ohradzuje voči ľuďom danej doby. Vraví: „I keď sa predtým modlili za víťazstvo nad neveriacimi, keď k nim prišiel ten, koho poznali, neuverili v Neho. Nech na bezvercoch spočiniť Božie prekliatie!“¹¹² Premýšľaj o tom, ako tento verš taktiež znamená, že ľudia žijúci v Muhammadových dňoch boli tými istými ľuďmi, ktorí sa v dňoch predošlých Prorokov preli a bojovali za záujmy Božej viery a za to, aby učili Božiu vec. Ako však mohli byť pokolenia žijúce za čias Ježiša a Mojžiša považované za ten istý ľud, ktorý žil za Muhammadových dní? A navyše tí, ktorých predtým poznali, bol Mojžiš, Zjaviteľ Pentatea, a Ježiš, Pôvodca evanjelia. Prečo teda Muhammad povedal: „Keď k nim prišiel ten, koho poznali [to jest Ježiš alebo Mojžiš], neuverili v Neho.“ Či sa Muhammad zdanelivo nevolal inak? Či neprišiel z iného mesta? Či nehovoril iným jazykom a nezjavil iný zákon? Ako sa teda dá dokázať pravdivosť tohto verša a objasniť jeho význam?

Snaž sa preto chápať význam „návratu“, ktorý bol tak výslovne zjavený v samotnom Koráne a ktorý ešte nik nepochopil. Čo vravíš? Ak vravíš, že Muhammad bol „návratom“ predošlých Prorokov tak, ako to dosvedčuje tento verš, Jeho druhovia potom musia tiež byť „návratom“ predošlých druhov tak, ako „návrat“ minulých ľudí jasne potvrdzujú spomínané verše. Ak toto odmietaš, rozhodne odmietaš i pravdu Koránu, pre ľudí najistejšie svedectvo o Bohu. Podobným spôsobom sa vynasnaž porozumieť významu „návratu“, „zjavenia“ a „zmŕtvychvstania“ dejúcich sa za dní Prejavov božskej Podstaty, aby si vlastnými očami mohol uzrieť „návrat“ svätých duší do posvätených a ožiarených tiel a aby si mo-

hol zmyť prach nevedomosti a očistiť zatemnené ego vodami milosrdenstva, tečúcimi zo Zdroja božského Poznania. Azda potom vďaka moci Božej a vďaka svetlu božského vedenia rozoznáš Ráno večnej nádhery od temnej noci mýlky.

161 Ďalej ti je zrejmé, že Nositelia zverenectva Božieho sa národom zeme zjavujú ako Predstavitelia novej Veci a Nositelia nového posolstva. Pretože sú všetky tieto Vtáčatá nebeského trónu zoslané z nebies vôle Božej a keďže všetky zvestujú Jeho neodolateľnú vieru, považujeme ich za jednu dušu a za rovnakú osobu. Veď všetky pijú z jediného Pohára lásky Božej a zakúšajú z plodov toho istého Stromu jednoty. Každý tento Prejav Boží má dvojaké postavenie. Prvé predstavuje postavenie vyslovenej abstrakcie a zásadnej jednoty. Ak ich z tohto pohľadu všetkých nazývaš jedným menom a popisuješ ich tým istým prídومkom, neodchýlil si sa od pravdy. Tak, ako zjavil: „Medzi Jeho Poslami nečiníme žiadneho rozdielu!“¹¹³ Veď všetci zvolávajú ľud zeme, aby uznal jednotu Boha, a zvestujú im Kawthar nekonečnej milosti a štedrosti. Všetci sú odetí do prorockého rúcha a sú poctení plášťom slávy. Tak zjavil Muḥammad, Bod Koránu: „Som všetkými Prorokmi.“ Podobne vraví: „Som prvý Adam, Noe, Mojžiš a Ježiš.“ Podobné vyhlásenia učinil i ‘Alí. Takéto výroky, ktoré naznačujú zásadnú jednotu týchto Predstaviteľov jednosti, zažiarili tiež z Riečísk Božieho nesmrteľného prehovoru i z Pokladníc drahokamov božského poznania a boli zaznamenané v písmach. Tieto Obličaje prijímajú božský príkaz a sú úsvitmi Jeho zjavenia. Toto zjavenie je povznesené nad závoje mnohosti a nad potrebu čísel. Tak vraví: „Naša vec je len jedna.“¹¹⁴ Pretože Vec je jedna a tá istá, jej Predstavitelia musia byť jedni a tí istí. Podobne riekli imámovia Muḥammadovej viery, tie lampy istoty: „Muḥammad

113 Korán 2,285

114 Korán 54,50

DRUHÁ ČASŤ

je náš prvý, Muḥammad je náš posledný, Muḥammad je nám všetkým.“

Je ti jasné a zrejmé, že všetci Proroci sú Chrámy veci Božej a že sa objavili odetí do rozličného šatu. Ak budeš hľadieť všímavým zrakom, uzrieš, že všetci prebývajú v rovnakom svätostánku, vznášajú sa v rovnakom nebi, sedia na rovnakom tróne, vyslovujú rovnaké výroky a zvestujú tú istú vieru. To je jednota týchto Podstát bytia, týchto Žiar nekonečnej a nezmernej nádhery. Každý z týchto Prejavov svätosti vraví pravdu, ak vyhlási: „Som návratom všetkých Prorokov.“ Podobne v každom zjavení nastáva návrat predchádzajúceho zjavenia, čoho pravdivosť je jasne doložená. Návrat Prorokov Božích tak, ako ho potvrdzujú verše a tradície, bol nezvratne dokázaný, a preto je jednoznačne preukázaný i návrat ich vyvolených. Onen návrat je sám o sebe natoľko zjavný, že si nevyžaduje žiaden dôkaz či potvrdenie. Zväz napríklad to, že jedným z Prorokov bol Noe. Po tom, čo bol odetý do prorockého rúcha a keď bol podnietený Duchom Božím, aby povstal a zvestoval Jeho vec, každý, kto v Neho uveril a uznal Jeho vieru, bol obdarený milosťou nového života. Vskutku o takom človeku sa pravdivo mohlo povedať, že bol znovuzrodený a oživený, pretože pred tým, než uveril v Boha a prijal Jeho Prejav, nachádzal záľubu vo svetských veciach, ako napríklad v pripútanosti k pozemským záležitostiam, k manželke, k deťom, k jedlu, k pitiu a k všetkému ostatnému. A to do tej miery, že cez deň i počas noci bolo jeho jedinou starosťou, aby hromadil bohatstvo a aby si zaobstarával prostriedky na zábavu a potešenie. Predtým, než okúsil oživujúce vody viery, bol okrem tohto všetkého taký zviazaný tradíciami predkov a tak vášnivo oddaný dodržiavaniu ich zvykov a zákonov, že by radšej zomrel, než by porušil jedinú literu daných poverčivých zvykov a spôsobov, ktoré boli medzi jeho ľuďom bežné. Tak,

ako ľudia bedovali: „Vskutku sme svojich otcov našli s vierou a vskutku budeme kráčať v ich šlapajach.“¹¹⁵

163 Títo istí ľudia boli prv zahalení do všetkých týchto obmedzujúcich závojov a boli oklieštení týmito rituálmi. A i napriek tomu, keď okúsili z nesmrteľného dúška viery z pohára istoty podaného rukou Prejavu nadovšetko Slávneho, zmenili sa natoľko, že by sa pre Neho zriekli príbuzenstva, živobytia, života a presvedčenia. Veru, čohokoľvek okrem Boha! Tak neodolateľne túžili po Bohu a veľkoleposť potešenia ich natoľko uchvátila, že svet a všetko, čo je v ňom, sa im pred zrakom rozplynulo v ničotu. Či títo ľudia nie sú príkladom záhad „znovuzrodenia“ a „návratu“? Či sme nevideli, že títo istí ľudia sa dovedty, než boli obdarení novou a úžasnou milosťou Boha, všemožne snažili, aby zabezpečili svoj život pred skazou? Či by ich už i jediný trň nenapíňal hrôzou a či by sa už pri pohľade na líšku nedali na útek? Ale keď sa im dostala najvyššia Božia pocta a keď im bola udelená Jeho štedrá milosť, pokojne by obetovali i desaťtisíc životov na Jeho ceste, keby to bolo možné. Veru, ich požehnané duše, ktoré opovrhovali klietkou tela, by túžili po oslobodení. Jediný bojovník z tejto družiny by sa mohol postaviť a poraziť zástup! Ako by mohli preukazovať také skutky, ktoré protirečia zvyklostiam ľudí a nezodpovedajú ich svetským túžbam, keby nebolo premeny v ich živote?

164 Je zrejmé, že nič okrem tejto tajupľnej premeny nemôže spôsobiť, aby sa vo svete bytia prejavil duch a správanie, ktoré je také výslovne nepodobné predošlým zvykom a spôsobom. Ich nepokoj sa zmenil na pokoj, ich pochybnosti v istotu, ich ostýchavosť v odvahu. Taká je moc Božského elixíru, ktorý v okamihu premení duše ľudí!

165 Uvažuj napríklad o medi. Ak by vo vlastnej bani bola chránená pred stuhnutím, v priebehu sedemdesiatich liet by

DRUHÁ ČASŤ

sa premenila v zlato. Sú však takí, ktorí tvrdia, že samotná meď je zlato, ktoré sa pokazilo tým, že stuhlo, a že teda nedosiahla svoj správny stav.

Nech je, ako chce. Skutočný elixír v jedinej chvíľočke spôsobí, že meď sa premení v zlato a sedemdesiat liet prebehne v jedinom okamihu. Či môžeme toto zlato nazývať meďou? Či môžeme tvrdiť, že sa nepremeniла v zlato, keď existuje skúšobný kameň, ktorý by to zhodnotil a odlíšil od medi? 166

Vďaka moci Božského elixíru i tieto duše v okamihu prekonávajú svet prachu a vstupujú do ríše svätosti. Jediným krokom zdolajú zem obmedzení a dospejú na panstvo Nekonečna. Patrí sa, aby si sa zo všetkých síl vynasnažil, aby si získal tento Elixír, ktorý jediným dychom spôsobí, že západ nevedomosti dospeje na východ znalosti, rozjasní temnotu noci žiarou rána, zavedie blúdiaceho z divočiny pochybností k prameňu božskej prítomnosti a k Studnici istoty a smrteľné duše poctí prijatím do Rídvánu nesmrteľnosti. Keby sa toto zlato považovalo za meď, títo ľudia by sa tiež mohli považovať za tých istých, akými boli pred tým, než boli obdarení vierou. 167

Ó brat, podívaj sa na to, ako bola každá z vnútorných záhad „znovuzrodenia“, „návratu“ a „zmŕtvychvstania“ pred tvojím zrakom odhalená a objasnená vďaka týmto všetkému postačujúcim, týmto nepopierateľným a týmto presvedčivým prehovorum. Nech Boh dá, aby si vďaka Jeho milostivej a neviditeľnej pomoci mohol z tela i duše sňať starý šat a odieť sa do nového a nepominuteľného odevu. 168

Preto tých, ktorí v každom ďalšom zriadení prijali vieru Božiu prv než zvyšok ľudstva, ktorí z ruky božskej Krásy ochutnali priezračné vody poznania a ktorí dosiahli najvznešenejšie vrcholky viery a istoty, tých možno z hľadiska mena, podstaty, činov, slov a postavenia považovať za „návrat“ tých, 169

ktorí v predošlom zriadení dosiahli podobné výnimočné postavenie. Pretože to isté, čo prejavili ľudia predošlého zriadenia, preukázali i ľudia tohto ďalšieho pokolenia. Zamysli sa nad ružou: ruža je ružou, či už kvitne na Východe alebo na Západe. Pretože tu nezáleží na tvare či podobe ruže, ale na vôni, ktorú vydáva.

170 Očisti preto svoj zrak od všetkých pozemských obmedzení, aby si ich všetkých mohol uzrieť ako nositeľov jedného Mena, predstaviteľov jednej Veci, prejavy jedného Ja a zjaviteľov jednej Pravdy. Tak budeš môcť pochopiť tajuplný „návrat“ Slova Božích tak, ako ho vyjasnili tieto prehovory. Chvíľku premýšľaj o správaní Muḥammadových druhov v Jeho zriadení. Uvažuj o tom, ako ich oživujúci Muḥammadov dych očistil od poškrvny pozemskej márnosti, ako ich oslobodil od sebeckých túžob a ako ich odpútal od všetkého okrem Seba. Podívaj sa, ako Jeho druhovia prv než všetky národy zeme dosiahli Jeho svätú prítomnosť — prítomnosť samotného Boha. Hľa, ako sa zriekli sveta a všetkého, čo v ňom je, a ako z vlastného rozhodnutia a radostne položili život ako obeť k nohám Prejavu nadovšetko Slávneho. A teraz si povšimni „návrat“ toho istého odhodlania, tej istej stálosti a sebazaprenia, ktoré sa prejavili v druhoch Bodu Bayánu¹¹⁶. Bol si svedkom toho, ako títo druhovia vďaka zázraku milosti Pána pánov v nedosiahnuteľných výšinách vztýčili vlajky velebného sebazaprenia. Tieto Svetlá pochádzali len z jediného Zdroja a tieto plody sú plodmi jediného Stromu. Nedá sa medzi nimi vybadať ani rozdiel ani odlišnosť. To všetko pochádza z milosti Boha, ktorý svoju milosť udelí tomu, komu si želá. Pros Boha, aby sme sa vyhlí zemi odmietnutia a aby sme vkročili do oceánu prijatia. Tak budeme môcť zrakom očisteným od všetkých protichodných prvkov uzrieť svety jednoty a rôznosti, roz-

DRUHÁ ČASŤ

manitosti a jednotnosti, obmedzenia a odpútanosti a vzlietnuť k najvyššej a najvnútornejšej svätyni vnútorného významu Slova Božieho.

Tieto výroky teda ozrejmujú a zjavujú, že ak sa na „Konci, ktorý nezná konca,“ prejaví Duša, ktorá povstane, aby zvestovala a podporovala Vec, ktorú zvestovala a podporovala iná Duša na „Začiatku, ktorý nemá začiatok,“ potom môžeme pravdivo vyhlásiť, že Ten, kto je Posledný, a Ten, kto je Prvý, sú jeden a ten istý, pretože obaja predstavujú jednu a tú istú Vec. Z tohto dôvodu Bod Bayánu (Kiež sú Mu obetované životy všetkých okrem Neho!) prirovnal Prejavy Božie k slncu, ktoré je tým istým slncom i napriek tomu, že vychádza zo „Začiatku, ktorý nemá začiatok,“ až ku „Koncu, ktorý nepozná koniec“. Keby si teraz riekol, že toto slnce je zašlým slncom, vravíš pravdu. A ak povieš, že toto slnce je „návratom“ tamtoho slnca, tiež vravíš pravdu. Rovnako je z tohto výroku zrejmé, že pojem „posledný“ platí i pre „prvý“ a pojem „prvý“ platí i pre „posledný“. A to preto, že i „prvý“ i „posledný“ povstali, aby zvestovali jednu a tú istú vieru. 171

Hoc' je táto téma jasná v očiach tých, ktorí ochutnali víno poznania a istoty, i tak je mnoho tých, ktorí jej významu neporozumeli a dovolili, aby pojem „Pečať Prorokov“ zatemnil ich chápanie a pripravil ich o milosť všetkých Jeho rozmanitých prejavov štedrosti! Či sám Muḥammad nevyhlásil: „Som všetkými Prorokmi.“ Či nepovedal, ako sme už spomínali: „Som prvý Adam, Noe, Mojžiš a Ježiš.“ Muḥammad, tá nesmrteľná Krása, povedal: „Som prvý Adam.“ Prečo by nemohol tiež povedať: „Som posledný Adam.“ Tak, ako sa považoval za „Prvého z Prorokov“, to jest za Adama, podobne sa i na túto Božskú krásu viaže i označenie „Pečať Prorokov“. Keďže je „Prvým z Prorokov“, je nesporne zrejmé, že je i ich „Pečaťou“. 172

173 Záhada tohto námetu bola v tomto zriadení pre všetko ľudstvo bolestnou skúškou. Podívaj sa, ako mnohí z tých, ktorí sa týchto slov pridŕžávajú, neuverili v Toho, kto je ich pravým Zjaviteľom. Pýtame sa, čo si asi títo ľudia mysleli, že pojmy „prvý“ a „posledný“ znamenajú vo vzťahu k Bohu (Oslávené buď Jeho Meno!)? Ako by mohli tvrdiť, že tieto pojmy sa vzťahujú na tento hmotný vesmír, keď viditeľný poriadok vecí ešte vždy zjavne jestvuje? Veru, v tomto prípade sa „prvým“ nemieni nič iné než „posledný“ a „posledným“ nič iné než „prvý“.

174 Tak, ako na „Začiatku, ktorý nemá začiatok,“ pojem „posledný“ pravdivo platí pre Toho, kto je Vzdelávateľ viditeľného i neviditeľného, podobne pojmy „prvý“ a „posledný“ platia pre Jeho Prejav. Oni sú zároveň Predstaviteľmi „prvého“ i „posledného“. Kým sedia na stolci zvanom „prvý“, patrí im i trón s menom „posledný“. Keby sa našlo vnímavé oko, razom by uzrelo, že predstavitelia „prvého“ a „posledného“, „zjaveného“ a „skrytého“, „začiatku“ a „pečate“ nie sú nikým iným než tými svätými Bytosťami, tými Podstatami odpútanosti, tými božskými Dušami. A keby si vzlietol do svätej ríše, kde „Boh bol sám a nebolo nikoho okrem Neho“, uvidíš, že na tom Dvore žiadne tieto mená vôbec nejestvujú a že sú úplne zabudnuté. Potom ti už tieto závoje, tieto pojmy a zmienky nebudú zahalovať zrak. Aké nadpozemské a vznešené je toto postavenie, ku ktorému nemôže bez pastiera nikdy dospieť ani Gabriel a ktoré Nebeské vtáča nikdy nemôže bez pomoci dosiahnuť!

175 A teraz sa pousiluj chápať význam tohto výroku 'Alího, Vládcu verných: „Bez pomoci pretrhnúť závoje slávy.“ Medzi „závoje slávy“ patria duchovní a teológovia žijúci za dní Prejavu Božieho. Títo sa z nedostatku vnímania, pre lásku k vodcovstvu a pre túžbu po ňom nepodrobili veci Božej. Veru, odmietli sa započúvať do božského nápevu.

DRUHÁ ČASŤ

„Uši si zapchali prstami.“¹¹⁷ A ľudia ich považujú za svojich majstrov a úplne prehliadajú Boha. Bezvýhradne sa zverili do moci týchto seabedomých a pokryteckých vodcov, pretože nemajú vlastného zraku, ni sluchu, ni srdca na to, aby odlišili pravdu od falše.

Hoc' všetci Proroci, svätí i Bohom vyvolení prostredníctvom božsky vnuknutých napomínaní ľuďom ukladali, aby hľadeli vlastnými očami a slyšali vlastnými ušami, oni pohrdavo odmietli ich rady a slepo nasledovali a i naďalej budú nasledovať predstaviteľov svojej viery. Keby im chudobný a bezvýznamný človek nemajúci rúcha učnosti riekol: „Ó ľudia, nasledujte Poslov Božích,“¹¹⁸ boli by týmto výrokom nesmierne prekvapení a odvetili by: „Čože? Mieniš tým, že všetci títo duchovní, všetci títo predstavitelia učnosti so všetkými svojimi právomocami, honosnosťou a veľkoleposťou chybili a nerozlíšili pravdu od falše? Či sa ty a tebe podobní domnievate, že ste pochopili to, čomu oni neporozumeli?“ Ak by sa za meradlo učnosti a pravdy považoval počet odevov a ich veľkoleposť, národy zašlých vekov by sa určite pokladali za dokonalejší a hodnejší ľud, pretože dnešné národy ich nikdy neprekonali čo do počtu, vznešnosti a moci.

Je jasné a zrejmé, že vždy, keď sa zjavili Prejavy svätosti, súdobí duchovní zabránili ľuďom dospieť na cestu pravdy.¹⁷⁷ To dosvedčujú záznamy všetkých písiem a nebeských kníh. Ni jeden Prorok sa neprejavil bez toho, aby nepadol za obeť neutíchajúcej nenávisi, odvrhnutiu, odmietnutiu a prekliatiu zo strany súdobého kňazstva. Beda im za nepravosti, ktoré ich ruky doposiaľ napáchali! Beda im za to, čo teraz činia! Aké závoje slávy sú žalostnejšie než tieto stelesnenia mýlky! Pri spravodlivosti Božej! Rozťať takéto závoje pred-

117 Korán 2,19

118 Korán 36,20

stavuje najpozoruhodnejší zo všetkých skutkov a pretrhnúť ich vo dvoje najchvályhodnejší zo všetkých činov! Kiež Boh pomáha nám a nech pomáha i vám, ó zhromaždenie Ducha! Azda sa vám v čase Jeho Prejavu milostivo dostane pomoci vykonať tieto skutky a azda v Jeho dňoch dosiahnete prítomnosť Božiu.

178 Navyše, medzi „závojmi slávy“ sú pojmy ako „Pečať Prorokov“ a ďalšie. Ich odstránenie predstavuje v očiach týchto neurodzených a mýliacich sa duší vrcholný úspech. Pre tieto tajuplné výroky, tieto žalostné „závoje slávy“ bolo všetkým zabránené, aby uzreli svetlo pravdy. Či neslyšali nápev Nebeského vtáča¹⁷⁹ vyspevujúceho túto záhadu: „Pojal som za ženu tisícku Fátim, z ktorých každá bola dcérou Muḥammada, Syna ‘Abdu’lláha, ,Pečate Prorokov‘.“ Podívaj sa na to, koľkože jesto záhad, ktoré ešte ležia neobjasnené v svätostánku Božieho poznania a koľkože jesto drahokamov Jeho múdrosti, ktoré sú ešte vždy utajené v Jeho nedotknuteľných šperkovniciach! Keby si sa v srdci nad týmto zamyslel, uvedomil by si si, že Jeho dielo nepozná ni začiatok, ni koniec. Panstvo Jeho rozhodnutia je príliš šire na to, aby ho jazyk smrteľníkov popísal alebo aby ho vtáča ľudskej mysle prekonalo. A dielo Jeho prozreteľnosti je príliš tajuplné na to, aby ho myseľ človeka poňala. Pre Jeho stvorenie nenastal žiaden koniec. Ono jestvuje od „Začiatku, ktorý nemá začiatok“. A Prejavy Jeho Krásy neuzreli žiaden začiatok. Tie budú pokračovať až do „Konca, ktorý nezná konca“. V srdci uvažuj o tomto výroku a premýšľaj o tom, ako sa vzťahuje na všetky tieto sväté Duše.

179 Podobne sa vynasnaž chápať význam nápevu onej večnej krásy, Ḥusayna, syna ‘Alího, ktorý Salmána oslovil týmito slovami: „Prebýval som s tisíckou Adamov, pričom jedného Adama od druhého delilo päťdesiatisíc rokov. A každému

DRUHÁ ČASŤ

z nich som oznámil následníctvo, ktoré bolo udelené otcovi.“ Potom spomína určité podrobnosti, kým neriekne: „Na ceste Božej som bojoval v tisícke bojov. Najmenší a najbezvýznamnejší z nich bol podobný bitke o Khaybar, v ktorej môj otec bojoval proti bezvercom.“ Z týchto dvoch tradícií sa teraz pokús pochopiť tajomstvá „konca“, „návratu“ a „stvorenia bez začiatku či konca“.

Ó môj milovaný! Nebeský nápev je nezmerne povznesený nad snahu ľudského sluchu uslyšať či nad snahu mysle pochopiť jeho záhadu. Ako môže bezmocný mravec vstúpiť na dvor nadovšetko Slávneho? A napriek tomu chabé duše pre nedostatok porozumenia odmietajú tieto záhadné prehovory a spochybňujú pravdivosť týchto tradícií. Kdeže, nik im neporozumie okrem tých, ktorí majú chápať srdce. Vrav: On je ten Koniec, pre ktorý si v celom vesmíre nemožno predstaviť žiaden koniec a pre ktorý je nemysliteľný akýkoľvek začiatok vo svete stvorenia. Podívaj sa, ó pozemské zhromaždenie, na nádheru Konca zjavenú v Prejavoch Začiatku!

Aké podivné! Títo ľudia sa jednou rukou držia tých veršov Koránu a tých tradícií ľudu istoty, ktoré zodpovedajú ich zmýšľaniu a záujmom. Druhou rukou pritom odmietajú tie, ktoré odporujú ich sebeckým túžbam. „Či teda veríte v jednu časť knihy a druhú časť odmietate?“¹²⁰ Ako by ste mohli posúdiť to, čomu nerozumiете? Tak, ako Pán bytia vo Svojej neomylnnej knihe zjavil všetkým ľuďom prísľub „dosiahnutia božskej prítomnosti“ po tom, čo vo Svojom vznešenom výroku vravel o „Pečati“: „Muhammad je Apoštol Boží a Pečať prorokov.“¹²¹ O tomto dosiahnutí prítomnosti nesmrteľného Kráľa svedčia verše knihy, z ktorých niektoré sme už spomínali. Jeden pravý Boh je Mi svedkom!

120 Korán 2,85

121 Korán 33,40

V Koráne nebolo zjavené nič vznešenejšie či výslovnejšie než „dosiahnutie božskej prítomnosti“. Blažený je ten, kto ju dosiahol v dni, keď sa väčšina ľudí od nej odvrátila tak, ako ste toho svedkom.

182 A predsa sa pre záhadu jedného verša odvrátili od milosti prisľúbenej v druhom verši. A to i napriek tomu, že „dosiahnutie božskej prítomnosti“ v „dni zmŕtvychvstania“ je výslovne uvedené v knihe. Preukázali sme a jednoznačne sme jasnými dôkazmi doložili, že „zmŕtvychvstaním“ sa mieni to, že Prejav Boží povstane, aby zvestoval Svoju vec, a že „dosiahnutím božskej prítomnosti“ sa mieni dosiahnutie Jeho Krásky v osobe Jeho Prejavu. Pretože vskutku: „Žiaden zrak Ho nepojme, On však Svojím zrakom poníma všetko.“¹²² Napriek týmto všetkým nepopierateľným skutočnostiam a jasným výrokom pomätene ľnuli k pojmu „pečať“ a úplne sa pripravili o uznanie Toho, kto je v dni Jeho prítomnosti Zjavitel' Pečate i Začiatku. „Keby mal Boh vytristať ľudí za ich zvrhlosť, neponechal by na zemi živej duše! Do stanoveného času však ešte vyčká.“¹²³ Okrem toho by ale tento ľud nebol vyriekol proti Stredobodu Jeho zjavenia takéto neprístojné námietky, keby dospel ku kvapôčke krištáľových prameňov plynúcich zo slov: „Boh činí čokoľvek, čo si zažela, a prikazuje čokoľvek, čo sa Mu zapáči.“ V Jeho moci spočíva vec Božia, všetky činy i slová. „Všetko drží vo Svojej mocnej dlani. Všetko je Mu ľahké a možné.“ Vykoná všetko, čo si žela, a činí všetko, čo si praje. „Každý, kto vyriekne ‚prečo‘ či ‚načo‘, sa rúha.“ Keby títo ľudia zahnali spánok nedbalosti a uvedomili si to, čoho sa ich ruky dopustili, určite by sa pominuli a z vlastnej vôle by sa vrhli do ohňa predstavujúceho ich koniec a ich pravý príbytok. Či neslyšali to, čo zjavil: „On sa za Svoje konanie nebude zod-

122 Korán 6,103

123 Korán 16,61

DRUHÁ ČASŤ

povedať. “¹²⁴ Ako môže niekto byť vo svetle týchto prehovorov natoľko opovážlivý, aby sa Ho vypytoval a aby sa zaoberal planými rečami?

Milostivý Bože! Ľudia sú natoľko pomätení a zvrhlí, že sa tvárou obrátili k vlastným myšlienkam a túžbam a chrbtom sa obrátili k poznaniu a vôli Boha (Posvätené a oslávené buď Jeho meno!). 183

Buď spravodlivý: Keby títo ľudia pripustili pravdivosť týchto žiarivých slov a svätých zmienok a uznali Boha ako „Toho, kto činí čokoľvek, čo sa Mu zapáči“, ako by sa i naďalej mohli pridržať týchto bezhraničných nezmyslov? Naopak, celou dušou by uznali všetko, čo vraví, a podrobili sa tomu. Prisahám pri Bohu! Nebyť božského rozhodnutia a nepreniknuteľného diela Prozreteľnosti, zem samotná by bola úplne zničila všetok tento ľud! „On však do stanovenej doby známeho dňa ešte vyčká.“ 184

Dvanásť sto a osemdesiat rokov uplynulo od úsvitu Muḥammadovho zriadenia a s každým brieždením títo zaslepení a nepoctiví ľudia odriekali Korán, a i tak nepochopili ni literu tejto knihy! Znovu a znovu čítajú verše, ktoré jasne dokazujú skutočnosť týchto svätých námetov a dosvedčujú pravdu Prejavov večnej slávy, a predsa nechápu ich zmysel. Za celú tú dobu si dokonca ani neuvedomili, že v každom veku čítanie písiev a svätých kníh neslúži inému účelu, než aby čitateľovi umožnilo pochopiť ich význam a odhaliť ich najvnútornejšie tajomstvá. Inak čítanie bez porozumenia neprináša človeku žiaden trvalý úžitok. 185

I stalo sa, že jedného dňa túto Dušu navštívil núdzny človek, ktorý prahol po oceáne Jeho poznania. V priebehu rozhovoru boli spomenuté znamenia súdneho dňa, zmŕtvychvstania, oživenia a zúčtovania. Naliehal na Nás, aby sme objasnili, ako v tomto úžasnom zriadení nastalo pre národy 186

tohto sveta zúčtovanie, keď si ho nikto nebol vedomý. Nato sme ho v súlade s jeho schopnosťami a chápaním oboznámili s určitými pravdami vedy a pradávnej múdrosti. Potom sme sa ho spýtali: „Či si nečítal Korán a či nepoznáš tento požehnaný verš: ‚V tom dni sa ani človeka, ani ducha nespýtame na jeho hriech.‘¹²⁵ Neuvedomuješ si azda, že ‚spytovaním‘ sa nemieni spytovanie sa jazykom či rečou tak, ako to naznačuje a dokazuje samotný verš? Pretože ďalej sa vraví: ‚Hriešnici budú spoznaní podľa obličaja a uchopení za päčesy a za nohy.‘¹²⁶“

187 Národy sveta sú teda súdené podľa obličaja. Na ňom sa prejavuje všetka ich nevier a viera a bezprávie. Rovnako ako v tomto dni je jasné to, ako ľudí mýlky poznáme podľa obličaja a odlíšime od nasledovníkov božského vedenia. Keby títo ľudia jedine kvôli Bohu a pre žiadnu inú túžbu než kvôli Jeho potešeniu v srdciach premýšľali o veršoch knihy, s určitosťou by našli všetko, čo hľadajú. V jej veršoch by našli zjavené a prejavené všetky udalosti, významné i nezávažné, ktoré sa v tomto zriadení udiali. Dokonca by v nich spoznali i zmienky o odchode Prejavov mien a prídomkov Božích zo Svojej otčiny, zmienky o odpore a pohrdavej nadutosti vlády a ľudí a o príbytku a sídle Všeobecného Prejavu v určenej a presne stanovenej krajine. Avšak toto nemôže pochopiť žiaden človek okrem toho, kto je obdarený chápacím srdcom.

188 Svoj námet zakončíme tým, čo bolo už prv zjavené Muḥammadovi. Azda z toho bude vanúť vôňa posvätného pižma, ktoré ľudí vedie k Riḍvánu nepomínajúcej nádhery. Povedal a Jeho Slovo je pravdivé: „A Boh zvoláva do Príbytku pokoja¹²⁷ a koho chce, toho vedie na správnu

125 *Korán* 55,39

126 *Korán* 55,41

127 *Bagdad*

DRUHÁ ČASŤ

cestu.“¹²⁸ „Príbytok pokoja je pre nich u Pána! A za ich činy im On bude Ochracom.“¹²⁹ Toto zjavil, aby Jeho milosť mohla obklopiť svet. Pochválený buď Boh, Pán všetkého bytia!

Rozlične a opakovane sme vyložili význam každého námetu. Azda každá duša, či už urodzená alebo prostá, bude môcť podľa svojej miery a schopnosti získať svoj podiel a časť. Ak by nebola schopná porozumieť určitému vysvetleniu, svoj cieľ môže dosiahnuť pomocou niektorého ďalšieho objasnenia. „Aby všetci rozliční ľudia vedeli, kde majú utíšiť smäd.“

Pri Bohu! Toto Nebeské vtáča, teraz prebývajúce v prachu, môže okrem týchto nápevov vyspievať myriadu piesní a okrem týchto prehovorov je schopné odhaliť nespočetné tajomstvá. Každúcká nota týchto nevyslovených prehovorov je nekonečne povznesená nado všetko, čo už bolo zjavené, a je nesmierne preslávená nad to, čo plynie z tohto Pera. Nech budúcnosť ukáže hodinu, keď sa nezahalené Nevesty vnútorného významu na príkaz vôle Božej poponáhľajú zo svojich tajuplných kaštieľov a prejavia sa v pradávnej riši bytia. Vôbec nič nie je možné bez Jeho súhlasu. Žiadna moc nemôže pretrvať bez Jeho moci a niet iného Boha okrem Neho. Svet stvorenstva prináleží Jemu a Jeho je i vec Božia. Všetci zvestujú Jeho zjavenie a všetci odhaľujú tajomstvá Jeho Ducha.

Na predchádzajúcich stránkach sme už každej zo Žiar povstávajúcich z Úsvitov večnej svätosti pripísali dve postavenia. Jedno z týchto postavení, postavenie zásadnej jednoty, sme už vysvetlili. „Medzi nimi nečiníme žiadneho rozdielu.“¹³⁰ Druhým je postavenie odlišnosti a týka sa sveta stvorenia a jeho ohraničenia. V tomto ohľade má každý Prejav

128 *Korán 10,25*

129 *Korán 6,127*

130 *Korán 2,136*

Boží vlastnú osobitosť, presne predpísané poslanie, predurčené zjavenie a jasne stanovené ohraňenie. Každý z nich je známy pod iným menom, každému prislúcha určitý prídomok, každý plní stanovené poslanie a každému je zverené isté zjavenie. Tak, ako vraví: „Niektorým Apoštolom sme umožnili vyniknúť nad ostatnými. K niektorým prehovoril Boh, niektorých vyzdvihol a povýšil. A Ježišovi, Synovi Márie, sme dali zjavné znamenia a posilnili sme Ho Duchom svätým.“¹³¹

¹⁹² Práve z dôvodu tejto rôznosti v ich postavení a poslaní sa zdá, že slová a prehovory plynúce z týchto Prameňov božského poznania sa rozchádzajú a líšia. Inak v očiach tých, ktorí sú zasvätení do tajomstiev božskej múdrosti, vyjadrujú všetky ich prehovory v skutočnosti len jednu Pravdu. Väčšina ľudí nedocenila tie postavenia, o ktorých sme hovorili, a preto sú zmätení a zúfajú nad rôzniacimi sa prehovormi vyslovenými Prejavmi, ktoré sú v podstate jeden a ten istý.

¹⁹³ Vždy bolo zrejme, že všetky tieto rozpory prehovoru možno pripísať rozdielnosti v postavení. Z hľadiska ich jednoty a výsostnej odpútanosti sa teda prídomky Božstva, Božskosti, Zvrchovanej jednosti a Najvnútornejšej podstaty týkajú týchto Podstát bytia, pretože všetky obývajú trón božského zjavenia a sedia na stolci božského Utajenia. Vďaka tomu, že sa objavia, sa prejavuje zjavenie Božie a vďaka ich obličajú sa zjavuje Krása Božia. Preto teda bolo slyšať slová samotného Boha vyrieknuté Prejavmi božskej Bytosti.

¹⁹⁴ Vo svetle ich druhého postavenia — postavenia odlišnosti, rozlíšenia, dočasného obmedzenia, vlastností a noriem — prejavujú úplné postavenie služobníka, krajnú núdzu a dokonalé sebazapretie. Tak, ako povedal: „Som služobník Boží.“¹³² „Som len človek ako vy.“¹³³

¹³¹ Korán 2,253

¹³² Korán 19,31

¹³³ Korán 18,110

DRUHÁ ČASŤ

Z týchto nevyvrátiteľných a plne dokázaných výrokov sa snaž pochopiť význam otázok, na ktoré si sa pýtal, aby si sa mohol stať neochvejným vo viere Božej a aby si nebol ohromený rozpormi vo výrokoch Jeho Prorokov a vyvolených. 195

Ktorýkoľvek zo všetko zahŕňajúcich Prejavov Božích vskutku vraví pravdu, keď vyhlási: „Ja som Boh!“ O tom niet pochyb. Pretože opakovane sme dokázali, že prostredníctvom ich zjavenia, ich prídomkov a mien sa vo svete prejavuje zjavenie Boha, Jeho meno a Jeho prídomky. Tak zjavil: „Tie šípy prišli od Boha, nie od Teba!“¹³⁴ A tiež vraví: „V pravde, tí, ktorí prisahajú vernosť tebe, vlastne prisahajú vernosť Bohu.“¹³⁵ A tiež každý z nich by vravel pravdu, nepopierateľnú pravdu, keby riekol: „Som Posol Boží.“ Tak, ako vraví: „Muhammad nie je otec žiadneho z mužov medzi vami. On je Posol Boží.“¹³⁶ V tomto svetle sú všetci len Poslami toho dokonalého Kráľa, tej nemennej Podstaty. A všetci by vskutku bez najmenších pochybností vraveli pravdu, keby vyhlásili: „Som Pečať Prorokov.“ Pretože všetci sú len jednou osobou, jednou dušou, jedným duchom, jednou bytosťou, jedným zjavením. Všetci sú prejavom „Začiatku“ a „Konca“, „Prvého“ a „Posledného“, „Videného“ a „Skrytého“ — to všetko prináleží Tomu, kto je najvnútornejšia Duša duší a večná Podstata podstát. A zjavným a neodškriepiteľným je i to, keby povedali: „Sme služobníci Boží.“ Pretože sa prejavili v najvyššom stave služby — služby, akú žiaden človek nemôže dosiahnuť. Preto tieto Podstaty bytia tvrdili v okamihoch, keď boli ponorené do oceánov pradávnej a večnej svätosti alebo keď sa vznášali v najvznešenejších výšinách božských záhad, že ich prehovor je Hlas božstva, Volanie 196

134 Korán 8,17

135 Korán 48,10

136 Korán 33,40

samotného Boha. Keby sa vnímavé oko otvorilo, uznalo by, že v takomto stave sa pred tvárou Toho, kto je všetkým Prenikajúci a Nemenný, považovali za úplne nejestvujúcich. Zdá sa, že sa považovali za výslovnú ničotu a zmienku o sebe pokladali na tomto Dvore za rúhanie. Pretože i to najmenšie zašepkanie vlastného ja je na takomto Dvore dôkazom sebaapresadzovania a nezávislého bytia. V očiach tých, ktorí na tento Dvor dospeli, je už i samotná takáto zmienka žalostným previnením. O čo žalostnejšie by bolo, keby sa v tej prítomnosti spomenulo čokoľvek iné, keby sa ľudské srdce, jazyk, myseľ či duša zaoberali iným než Všemilovaným, keby ľudské oči uzreli iný obličaj než Jeho krásu, keby ľudský sluch naslúchal inému nápevu než Jeho hlasu a keby ľudské nohy kráčali po inej ceste než po Jeho ceste.

197 V tomto dni zavial vánok Boží a Jeho Duch prenikol všetko. Jeho milosť prúdi tak, že sa pero zastavilo a jazyk onemel.

198 Práve z dôvodu tohto postavenia si nárokovali na Hlas Božstva a podobne, kým pre svoje postavenie Poslov sa vyhlásili za Poslov Božích. V každom prípade vyslovili to, čo si príležitosť vyžiadala, a sebe pripisovali všetky vyhlásenia, počínajúc vyhláseniami z ríše božského zjavenia až po ríšu stvorenia, z panstva Božstva až po panstvo pozemského bytia. Tak je teda bez najmenších pochybností pravdivý každý ich prehovor, či už sa týka ríše Boha, Pána, Proroka, Posla, Strážcu, Apoštola alebo Služobníka. Preto treba pozorne zvážiť výroky, ktoré sme citovali na dôkaz nášho výkladu, aby rozporuplné prehovory Prejavov Nevideného a Úsvitov svätosti už viac neznepokojovali dušu a nemiatli myseľ.

199 Slová vyrieknuté Žiarami pravdy treba rozhodne zvážiť, a pokiaľ ich význam nie je pochopený, vysvetlenie treba hľadať u Strážcov pokladníc Poznania. Títo vyložia ich zmysel a odhalia ich záhady. Pretože sa žiadnemu človeku nepatrí,

DRUHÁ ČASŤ

aby sväté slová vysvetľoval podľa vlastného nedokonalého porozumenia, ani aby ich pravdivosť odmietol či zavrhol, pokiaľ zistí, že protirečia jeho názorom a túžbam. Pretože takto sa dnes správajú duchovní a teológovia, ktorí sedia na stolcoch poznania a učnosti a ktorí nevedomosť pomenovali poznáním a útlak nazvali spravodlivosťou. Keby sa spýtali Svetla pravdy na tie predstavy, ktoré vytvorili ich plané výmysly, a keby zistili, že Jeho odpoveď nezodpovedá ich vlastnému ponímaniu a ich vlastnému porozumeniu knihy, určite by Toho, kto je Zdroj a Studnica všetkého poznania, zavrhl ako pravý opak porozumenia. Také udalosti sa stali v každom veku.

Napríklad, keď sa pýtali Muḥammada, Pána bytia, na nové mesiace, odvetil im tak, ako to nariadil Boh: „Sú obdobiami určenými pre ľudí.“¹³⁷ Nato Ho tí, ktorí Ho počuli, odsúdili ako nevedomého muža. 200

Podobne riekol vo verši ohľadne „Ducha“: „A keď sa Ťa spýtajú na Ducha. Vrav: „Duch vystupuje na príkaz Môjho Pána.“¹³⁸ Hneď po vyslovení Muḥammadovej odpovede všetci hlasno namietali vraviac: „La! Neznalec, ktorý nevie, čo Duch je, a hovorí si Zjaviteľ božského Poznania!“ A teraz sa podívej na to, ako sa súdobí duchovní slepo podrobili Jeho pravde, pretože boli poctení Jeho menom a vedeli, že ich otcovia uznali Jeho zjavenie. Povšimni si, že keby tento ľud dnes dostal na dané otázky takéto odpovede, bez váhania by ich odmietol a odsúdil. Veru, vyslovil by tie isté námietky, ktoré vyriekol v tomto dni. To všetko sa udialo i napriek tomu, že tieto Podstaty bytia sú nesmierne povznesené nad takéto vymyslené predstavy, že sú bezmedzne slávnejšie než všetky tieto márne reči a než porozumenie každého chápaného srdca. Jeho takzvaná učnosť je v porovnaní 201

137 Korán 2,189

138 Korán 17,85

s oným Poznaním výslovnou falšou a všetko ich porozumenie nie je ničím iným než očividnou mýlkou. Veru, všetko, čo vychádza z týchto Zdrojov božskej múdrosti a týchto Šperkovníc večného poznania, je pravda a nič než pravda. Naše vysvetlenie potvrdzuje i výrok: „Poznanie predstavuje jeden bod, ktorý pomätení znásobili.“ A Naše tvrdenie dokazuje tradícia: „Poznanie je svetlo, ktorým Boh osvieti srdce toho, koho si želá.“

202 Nepochopili význam poznania a týmto slovom nazývali tie predstavy, ktoré vytvorili ich vlastné výmysly a ktoré vznikli zo stelesnenia nevedomosti, a preto na Zdroj poznania navrhli to, čo si slyšal a videl.

203 Napríklad istý muž¹³⁹ preslávený svojou učenosťou a úspechmi a považujúci sa za jedného z výnimočných predstaviteľov svojho ľudu vo svojej knihe odsúdil a znevážil všetkých predstaviteľov pravej učenosti. Toto je nadmieru jasné z jeho jednoznačných tvrdení ako i zo zmienok v celej knihe. Keďže sme o ňom často slyšali, zaumienili sme si, že si niektoré z jeho diel prečítame. I keď sme nikdy nemali potrebu čítať diela iných ľudí, keď sa Nás viacerí naňho spytovali, bolo potrebné, aby sme sa s jeho knihami zoznámili, aby sme mohli znale a rozumne odpovedať tým, ktorí sa spytujú. Jeho diela v arabskom jazyku však neboli dostupné. Až jedného dňa Nám istý človek oznámil, že jedna z jeho prác s názvom *Irshadu'l-'Avám*¹⁴⁰ sa dá v meste dostať. Už z názvu sme vycítili domýšľavosť a márnosť, pretože on sa považoval za učeného a zvyšok ľudí pokladal za nevedomých. Svoju hodnotu dal najavo už samotným názvom pre knihu zvoleným. Ukázalo sa, že jej autor sledoval cestu ega a túžby a že zabúdil v divočine nevedomosti a pomätenosti. Zdá sa, že zabudol na známu tradíciu, ktorá vraví: „Poznanie pred-

139 *Hájí Mirzá Karím Khán*

140 *Príručka pre nevedomého*

DRUHÁ ČASŤ

stavuje všetko poznateľné. A moc a sila predstavuje všetko stvorenie.“ I tak sme však po knihu poslali a pár dní si ju ponechali. Pravdepodobne sme do nej nahliadli dvakrát. Po druhýkrát sme náhodne narazili na príbeh o „mi'ráji“¹⁴¹ Muḥammada, o ktorom sa vravelo: „Nebyť Teba, nestvoril by som nebesia.“ Všimli sme si, že vymenoval asi dvadsať či viac vied, ktorých poznanie považoval za nevyhnutné pre pochopenie záhady „mi'ráje“. Z jeho tvrdení sme vyvodili, že pokiaľ ich človek všetky dôkladne neovláda, nikdy nemôže dospieť k správne mu pochopeniu tohto nadpozemského a vznešeného námetu. Medzi zmienenými vedami bola veda o metafyzickej abstrakcii, alchymia a prírodná mágia. Také márne a zavrhnuté učenia považoval tento muž za predpoklad pre porozumenie posvätných a večných záhad božského poznania.

Milostivý Bože! To je miera jeho porozumenia. 204
A predsa sa podívaj na to, aké námietky a falošné obvinenia navršil na Stelesnenia Božieho nekonečného poznania! Aký vhodný a pravdivý je výrok: „Či budeš do tváre tých, ktorých jeden pravý Boh učinil Strážcami pokladov Svojho siedmeho neba, vykrikovať falošné obvinenia?“ Ni jedno chápujúce srdce či myseľ, nik spomedzi múdrych a učeních si tieto nezmyselné výroky nepovšimol. A predsa, aké jasné a zrejmé je každému vnímavému srdcu, že táto takzvaná učenosť je a vždy bola odmietaná tým, kto je jedným pravým Bohom. Ako možno poznanie takých vied, ktoré sú v očiach skutočne učeních pokladané za opovrhnutiahodné, považovať za podstatné pre porozumenie tajomstiev „mi'ráje“? Veď samotný Pán „mi'ráje“ sa nikdy nezaťažoval jedinou literou tohto obmedzeného a nejasného učenia a ani nikdy nepoškrvnil Svoje srdce žiadnou z týchto klamných predstáv. Ako pravdivo povedal: „Všetko, čo dosiahli ľudia, sa vlečie na

chromom oslovi, kým Pravda letí na vetre a preniká priestorom.“ Pri spravodlivosti Božej! Ak niekto túži po pochopení záhady „míráje“ a prahne po kvapôčke z tohto oceánu, no zrkadlo jeho srdca už bolo zanesené týmto učením, musí ho očistiť a vyčistiť pred tým, než sa v ňom bude môcť odrážať svetlo tejto záhady.

205 Tí, ktorí sú v tomto dni ponorení do oceánu pradávneho Poznania a ktorí prebývajú v arche božskej múdrosti, zakazujú ľuďom takéto plané snahy. Ich žiarivá hrud' je, chvála Bohu, posvätená od všetkých stôp takejto učnosti a je povznesená nad takéto žalostné závoje. Tento najhustejší závoj sme strávili ohňom lásky k Milovanému. Ide o závoj, o ktorom sa vraví vo výroku: „Najžalostnejší zo všetkých závojov je závoj poznania.“ Na jeho popole sme vystavali svätostánok božského poznania. Chvála Bohu, že sme „závoje slávy“ spálili ohňom krásy nadovšetko Milovaného. Z ľudského srdca sme vyhnali všetko okrem Toho, kto je Túžbou sveta. V tom spočíva Naša sláva. Neľpieme na inom poznaní než na Jeho poznaní a srdce neupíname na nič iné než na žiarivú krásu Jeho svetla.

206 Neobyčajne Nás prekvapilo, keď sme zistili, že mu nešlo o nič iné, než aby si ľudia uvedomili, že on všetko toto učenie ovláda. Prisahám pri Bohu, že napriek tomu na jeho dušu nezavial ani jediný vánok prichádzajúci z lúčín božského poznania a že nikdy neodhalil jedinú záhadu pradávnej múdrosti. Veru, keby mu niekedy vysvetlili význam Poznania, srdce by sa mu naplnilo zúfalstvom a celá jeho bytosť by sa otriasla v základoch. Bez ohľadu na jeho povrchné a nezmyselné výroky sa podívaj, aké výšiny výstrednosti jeho tvrdenia dosiahli!

207 Milostivý Bože! Ako preveľmi Nás udivuje to, ako sa okolo neho zhromaždili ľudia a ako jeho osobe prisľúbili vernosť! Títo ľudia sa uspokojili s pomíňajúcim prachom,

DRUHÁ ČASŤ

obrátili k nemu tvár a hodili za hlavu Toho, kto je Pán pánov. Postačuje im krákanie vrany a očaril ich zjav havrana. A preto odmietli nápev slávika a pôvab ruže. Aké nevysloviteľné omyly odhalilo prezretie tejto domýšľavej knihy! Sú príliš bezcenné na to, aby ich pero opisovalo, a príliš nízke, aby im bol venovaný čo i len jediný okamih pozornosti. Keby sa našiel skúšobný kameň, okamžite by odlíšil pravdu od falše, svetlo od tmy a slnce od tieňa.

Jedna z vied, ktoré tento podvodník vyznával, bola 208
alchýmia. Dúfame, že ho buď kráľ alebo človek výnimočnej moci vyzve, aby túto vedu preniesol z ríše výmyslov do panstva skutočnosti a z roviny číreho predstierania do roviny skutočných výsledkov. Kiež by sa tento neučený a pokorný Služobník, ktorý si nikdy takéto veci neosoboval a ani ich nepokladal za mierku pravého poznania, mohol na túto úlohu podujať, aby sa ukázala pravda a aby bola odlíšená od falše. Ale na čo by to bolo! Toto pokolenie by Nás odmenilo jedine ranami svojich šípov a Naším ústam by ponúklo jedine pohár svojho jedu. Na šiji stále ešte máme jazvy po reťaziach a na tele máme známky dokazujúce neutíchajúcu krutosť.

A čo sa týka úspechov tohto muža, jeho nevedomosti, 209
porozumenia a presvedčenia, podívaj sa na to, čo zjavila kniha, ktorá zahŕňa všetko: „Vskutku bude strom Zaqqúm¹⁴² potravou Athíma¹⁴³.“¹⁴⁴ A potom sleduj určité verše, až kým nevraví: „Ochutnaj, veď si určite mocný Karím¹⁴⁵!“¹⁴⁶ Uváž, ako jasne a výslovne bol popísaný v Božej neporušiteľnej knihe! Tento človek, predstierajúc pokoru, sa navyše

142 *pekelný strom*

143 *hriešnik alebo hriešny*

144 *Korán 44,43—44*

145 *Ctený*

146 *Korán 44,49*

vo vlastnej knihe nazval „služobníkom athíma“. „Athím“ v knihe Boha, mocný medzi bežným ľudom, „Karím“ podľa mena!

210 Premýšľaj nad týmto požehnaným veršom tak, aby na tabuľke tvojho srdca zanechal odtlačok význam týchto slov: „Niet veci zelenej ani suchej, aby nebola zaznamenaná v bezchybnej knihe.“¹⁴⁷ I tak mu však je verný celý dav. Odmietli Mojžiša poznania a spravodlivosti a priľnuli k Sámirímu¹⁴⁸ neznalosti. Odvrátili zrak od Dennice pravdy, ktorá žiari na božskom a večnom nebi, a úplne prehliadli jej jas.

211 Ó brat môj! Božský Zdroj môže vydať jedine draho-kamy božského poznania. Vôňu tajuplného Kvetu možno ucítiť len v dokonalej Záhrade a ľalie pradávnej múdrosti nemôžu kvitnúť inde než v meste nepoškrvneného srdca. „V úrodnej prsti s povolením Pána hojne vyrastajú rastliny a v zlej pôde rastú len zriedkavo.“¹⁴⁹

212 Bolo jasne dokázané, že len tí, ktorí sú zasvätení do božských tajomstiev, môžu pochopiť nápevy Nebeského vtáčaťa. Z tohto dôvodu každému prislúcha, aby vysvetlenie nejasností vo viere Božej a nepochopiteľných zmienok v prehovoroch Úsvitov svätosti hľadal u ľudí s osvieteným srdcom a u Šperkovic božských záhad. Jedine tak budú tieto tajomstvá odhalené a nie pomocou nadobudnutej učenosti, ale iba vďaka Božej pomoci a prúdu Jeho milosti. „Preto pokiaľ nevieš, spýtaj sa tých, ktorým boli zverené Písma.“¹⁵⁰

213 Avšak, ó brat môj, keď sa pravý hľadajúci rozhodne vydať cestou skúmania, vedúcou k poznaniu Pradávneho z dní, musí predovšetkým zbaviť srdce, ktoré je sídlom zjavenia vnútorných záhad Božích, zatieňujúceho prachu všet-

147 Korán 6,59

148 veštec, Mojžišov súčasník

149 Korán 7,57

150 Korán 16,43

DRUHÁ ČASŤ

kého nadobudnutého poznania a zmienok stelesnení satanských výmyslov. Z hrude, ktorá je svätostánkom trvalej lásky k Milovanému, musí zmyť všetku nečistotu a dušu musí očistiť od všetkého, čo prináleží vode a hline, od všetkých tienistých a prchavých pút. Srdce si musí očistiť tak, že v ňom nezostane ani zvyšok lásky či nenávisti, aby ho láska slepo nezviedla k mýlke či aby ho nenávisť neodohnala od pravdy. Tak v tomto dni sám vidíš, ako je väčšina ľudí pre takúto lásku a nenávisť pozbavená nesmrteľnej Tváre, ako zablúdila ďaleko od Stelesnení božských záhad a ako sa bez pastiera túla divočinou zabudnutia a mýlky. Onen hľadajúci musí svoju dôveru neustále vkladať v Boha, musí sa zriecť národov zeme, odpútať sa od sveta prachu a ľnúť k Tomu, kto je Pán pánov. Nikdy sa nesmie nad nikoho povyšovať, z tabuľky srdca musí zmyť každú stopu pýchy a márnosti, musí ľnúť k trpezlivosti a odovzdanosti, musí zachovávať mlčanie a zdržiavať sa planých rečí. Jazyk je totiž tlejúcim ohňom a primnoho rečí smrteľným jedom. Skutočný oheň stravuje telo, kým oheň jazyka pohlcuje i srdce, i dušu. Účinky skutočného ohňa pretrvávajú len na čas, kým oheň jazyka dokáže pôsobiť storočie.

Tento hľadajúci by mal tiež považovať ohováranie za žalostnú mýlku a mal by byť povznesený nad jeho panstvo, pretože ohováranie zháša svetlo srdca a zadúša život duše. Mal by sa uspokojiť s málom a oslobodiť sa od všetkých nespútaných túžob. Mal by si vážiť spoločnosti tých, ktorí sa zriekli sveta a vyhýbanie sa nadutým a svetským ľuďom by mal považovať za výnimočne prospešné. Každý deň na sviatí by sa mal zhovárať s Bohom a celou svojou dušou vytrvať v hľadaní svojho Milovaného. Každú poblúdenú myšlienku by mal stráviť plameňom Jeho láskyplnej zmienky a rýchlosťou blesku prejsť popri všetkom okrem Neho. Mal by poskytnúť pomoc ožobráčeným a nikdy neodriecť poslú-

214

žiť núdznym. Mal by sa láskavo chovať ku zvieratám, a o to viac ku svojim blíždym, ktorí boli obdarení mocou prehovoru. Nemal by váhať za svojho Milovaného obetovať život a ani by nemal dovoliť, aby ho odsúdenie ľudí odvrátilo od Pravdy. Ostatným by nemal želať to, čo si neželá pre seba, a ani by nemal sľubovať to, čo nesplní. Hľadajúci by sa mal celým srdcom vyhýbať spoločnosti zločincov a modliť sa za odpustenie ich hriechov. Hriešnym by mal odpúšťať a nikdy by nemal opovrhovať ich nízkym postavením, pretože nik nevie, ako sám skončí. Ako často hriešnik v hodine smrti dospel k podstate viery a, vypijúc nesmrteľný dúšok, vzlietol k nebeskému Zhromaždeniu. A ako často sa oddaný veriaci v hodine nanebovstúpenia duše zmenil natolko, že upadol do ohňa pekelného. Tieto nezvratné a závažné prehovory zjavujeme preto, aby sme hľadajúceho presvedčili, že všetko ostatné okrem Boha by mal považovať za pomíňajúce a všetky veci okrem Toho, kto je Predmet všetkého obdivu, za úplnú ničotu.

215 Toto patrí medzi prídومky vznešených a predstavuje známku ľudí duchovnej mysle. Už sme sa o nich zmienili v súvislosti s požiadavkami voči pútnikom, ktorí kráčajú po ceste dokonalého poznania. Odpútaný pútnik a úprimný hľadajúci sa môže nazývať pravým hľadajúcim jedine potom, keď splní tieto základné podmienky. Musí splniť podmienky vyplývajúce z verša: „Tí, ktorí sa kvôli Nám snažia.“¹⁵¹ A hneď potom sa mu dostane požehnania udeľovaného týmto slovami: „Tých zaiste povedieme po Svojich cestách.“¹⁵²

216 Len keď sa v srdci hľadajúceho zapáli lampa hľadania, úprimného úsilia, pálčivej túžby, vášnivej oddanosti, vrúcnej lásky, vytrženia a nadšenia a keď na jeho dušu zavanie vánok Jeho láskyplnosti, len vtedy sa rozplynie temnota

151 *Korán 29,69*

152 *tamtiež*

DRUHÁ ČASŤ

mýlky, rozptýlia sa hmly pochyb a obáv a jeho bytosť zaleje svetlo poznania a istoty. V tej hodine tak jasne ako svetlo rána zažiarí z Mesta Božieho tajuplný Zvestovateľ, prinášajúci šťastnú zvesť Ducha, a zvukom trúby poznania z driesmot nedbalosti prebudí srdce, dušu i ducha. Potom rozmanité prejavy priazne a prúd milosti svätého a večného Ducha obdarí hľadajúceho novým životom tak, že zistí, že dostal nový zrak, nový sluch, nové srdce a nový myseľ. Bude rozjímať o zjavných znameniach vesmíru a prenikne do skrytých tajomstiev duše. Hľadiac zrakom Božím v každom atóme uzrie dvercia vedúce k stavu úplnej istoty. Vo všetkom objaví záhady božského zjavenia a dôkazy večného prejavu.

Prisahám pri Bohu! Keby ten, kto kráča po ceste vedenia a túži prekonať výšiny spravodlivosti, dospel do tohto slávneho a najvyššieho stavu, na tisícku míľ by ucítil vôňu Božiu a uzrel by nad úsvitom všetkých vecí vychádzať žiarivé ráno božského vedenia. I akákoľvek maličkosť by mu bola zjavením vedúcim k Milovanému, Predmetu jeho hľadania. Vnímavosť tohto hľadajúceho bude taká veľká, že pravdu rozlíši od falše tak, ako rozoznáva slnce od tône. A keby ľúbezne vône Božie zavanuli v úplnom kúte Východu, zaiste ich spozná a ich vôňu vdýchne, i keby prebýval na úplnom konci Západu. Podobne všetky znamenia Boha, Jeho úžasné prehovory, Jeho významné diela a mocné činy jasne odlíši od konania, slov a spôsobov ľudí tak, ako zlatník pozná drahokam od kameňa, či tak, ako človek rozoznáva vesnu od jesene a teplo od chladu. Keď sa riečisko ľudskej duše očistí od všetkých svetských a prekážajúcich pút, bude na nezmerné vzdialenosti neomylné vnímať dych Milovaného a vedený jeho vôňou dospeje k Mestu istoty a vstúpi doň. Tam uzrie zázraky Jeho pradávnej múdrosti a všetko skryté učenie bude vnímať zo šumiacich listov Stromu, ktorý v tomto Meste rastie. Z jeho prachu vnútorným i vonkaj-

ším sluchom uslyší vystupovať chválospevy slávy a chvály k Pánovi pánov a vnútorným zrakom odhalí tajomstvá „návratu“ a „oživenia“. Aké nevysloviteľne slávne sú znamenania, známky, zjavenia a žiary, ktoré Kráľ mien a prídomkov pre toto mesto určil! Príchod do tohto mesta utíši smäd bez vody a bez ohňa zapáli lásku k Bohu. V každom stebľe trávy sa skrývajú záhady nepreniknuteľnej múdrosti a myriada slávikov v blaženom vytržení zaplavuje svojím nápevom každý ružový ker. Jeho úžasné tulipány odhalujú záhadu neutíchajúceho Ohňa v Horiacom kre a jeho lúbezné vône svätosti dýchajú dychom Mesiášovho Ducha. Bez zlata zahŕňa bohatstvom a bez úmrtia udeľuje nesmrteľnosť. V každom lístku sú ukryté poklady nevýslovného potešenia a v každej komnate sa skrývajú nespočetné tajomstvá.

218 Keď sa tí, ktorí sa chrabro snažia a hľadajú Božiu vôľu, zrieknu všetkého okrem Neho, budú k tomuto mestu takí pripútaní a primknutí, že i chvíľkové odlúčenie od neho by im bolo nemysliteľné. Budú načúvať neomylným dôkazom Hyacintu tohto zhromaždenia a z krásy jeho Ruže a nápevu jeho Slávika získajú najjasnejšie svedectvo. Približne raz za tisíc rokov bude toto Mesto obnovené a znovu vyzdobené.

219 Preto, ó priateľu môj, sa patrí vynaložiť čo najväčšie úsilie, aby sme k tomuto Mestu dospeli a aby sme s Božou milosťou a Jeho láskyplnosťou roztrhli „závoje slávy“, aby sme tak s pevnou neochvejnosťou mohli na ceste Nového Milovaného obetovať svoje skleslé duše. So slzami v očiach, vrúcne a opakovane by sme Ho mali úpenlivo žiadať, aby nám udelil štedrosť tejto milosti. Týmto mestom nie je nič iné než Slovo Božie zjavované v každej dobe a zriadení. Za Mojžišových dní ním bol Pentateuch, za Ježišových dní evanjelium, za dní Muḥammada, Posla Božieho, Korán, v tomto dni Bayán a v dobe Toho, koho Boh prejaví, Jeho vlastná kniha — kniha, z ktorej sa musia odvodzovať všetky

DRUHÁ ČASŤ

knihy predošlých zriadení, kniha, ktorá je spomedzi nich všetkých všetko prevyšujúca a najrozhodujúcejšia. V týchto mestách sa štedro podáva duchovný pokrm a je v ňom určené nepomíňajúce potešenie. Jedlom, ktoré vydávajú, je chlieb nebeský a Duchom, ktorého poskytujú, je nepominuteľné požehnanie Božie. Odpútaným dušiam udeľujú dar jednoty, núdznych obohacujú a tým, ktorí blúdia v divočine nevedomosti, ponúkajú pohár poznania. Všetko vedenie, požehnanie, učenosť, porozumenie, viera a istota, ktorú dostávajú všetci v nebesiach i na zemi, sa ukrýva a schováva v týchto Mestách.

Napríklad pre Muḥammadov ľud bol nedobytnou pevnosťou Korán. Ktokoľvek do nej v Jeho dňoch vstúpil, ten bol chránený pred diabolskými útokmi, hroziacimi šípmi, pred pochybami spaľujúcimi dušu a pred rúhačským našepkávaním nepriateľa. Taktiež sa mu dostal diel večného a dobrého ovocia — ovocia múdrosti z božského Stromu. Bolo mu dané piť z nezakalených vôd rieky poznania a ochutnať víno tajomstiev božskej jednoty. 220

Všetko, čo tento ľud v súvislosti s Muḥammadovým zjavením a Jeho zákonmi požadoval, bolo zjavené a prejavované v onom Riḍváne žiarivej slávy. Táto kniha predstavuje trvalé svedectvo pre ľudí i po Muḥammadovi, pretože jej prikázania sú neodškriepiteľné a jej prísľub je neomylný. Všetkým bolo uložené, aby nasledovali ustanovenia tejto knihy až do „roku šesťdesiat“¹⁵³ — roku príchodu Božieho úžasného Prejavu. Táto kniha je knihou, ktorá hľadajúceho neomylnne vedie k Riḍvānu božskej prítomnosti a umožňuje tomu, kto opustil vlasť a kráča po ceste hľadajúceho, aby vstúpil do Svätostánku večného zvitania. Jej vedenie sa nikdy nemôže myliť, jej svedectvo nepredstihne žiadne iné svedectvo. Všetky ostatné tradície, všetky ostatné knihy 221

a záznamy takúto výnimočnosť nemajú, pretože i tradície, i tých, čo ich vyslovili, potvrdzuje a dokazuje jedine text tejto knihy. Samotné tradície sa navyše žalostne rozchádzajú a obsahujú mnoho nejasností.

222 Samotný Muḥammad ku koncu Svojho poslania vyriekol tieto slová: „Vskutku vám zanechávam dvoje Svojich najzávažnejších svedectiev: Knihu Božiu a Svoju rodinu.“ Tento Zdroj proroctva a Studnica božského vedenia zjavil mnoho tradícií, a i tak spomenul len tú knihu, a tým ju určil za najmocnejší nástroj i najjasnejšie svedectvo pre hľadajúcich a za sprievodcu pre ľudí až do dňa zmŕtvychvstania.

223 Neochvejným zrakom, čistým srdcom a posväteným duchom pozorne zväž to, čo Boh pre Svoj ľud ustanovil ako svedectvo o vedení vo svojej knihe, ktorej pravosť uznávajú i urodzení, i prostí. K tomuto svedectvu musíme ľnúť my obaja i všetky národy sveta, aby sme vďaka jeho svetlu dokázali rozoznať a rozlíšiť pravdu od falše, vedenie od mýlky. Pretože Muḥammad Svoje svedectvo obmedzil na Svoju knihu a rodinu, a pretože Jeho rodina zosnula, medzi ľuďmi zostáva ako Jeho jediné svedectvo len Jeho kniha.

224 Na začiatku Svojej knihy vraví: „Alif. Lám. Mím. O tejto knihe niet pochýb: Je vedením pre bohobojných.“¹⁵⁴ V oddelených písmenách Koránu sú uschované tajomstvá božskej Podstaty a v ich lastúrach sú ukryté perly Jeho jednoty. Pre nedostatok priestoru sa nimi v tejto chvíli nebudeme zaoberať. Navonok značia samotného Muḥammada, ku ktorému Boh takto prehovoril: „Ó Muḥammad, o tejto knihe, ktorá bola zoslaná z nebies božskej jednoty, niet pochýb či neistoty. Je v nej vedenie pre bohobojných.“ Uvažuj o tom, ako túto istú knihu, Korán, určil a stanovil ako vedenie pre všetkých, ktorí sú v nebesiach i na zemi. On sám, božská Bytosť a nepoznatelná Podstata, dosvedčil, že

DRUHÁ ČASŤ

táto kniha je nado všetku pochybnosť a neistotu až do dňa zmŕtvychvstania vedením pre celé ľudstvo. A teraz sa spytujeme: Je spravodlivé, aby sa tento ľud na toto najmocnejšie Svedectvo díval s nedôverou a pochybami, keď Boh ohlásil jeho božský pôvod a vyhlásil ho za stelesnenie pravdy? Či je od nich spravodlivé, aby sa odvrátili od toho, čo On určil za najvyšší Nástroj vedenia na dosiahnutie najvznešenejších vrcholkov poznania, a aby hľadal čokoľvek iné než túto knihu? Ako len môžu dopustiť, aby im nezmyselné a pomätené reči ľudí zasievali do mysle semä nedôvery? Ako sa len môžu nečinne uspokojiť s tým, že istý človek riekol to či ono alebo že určitá udalosť sa nestala? Či by v onom verši nebol nezjavil to, čo by sa pre ľudstvo mohlo ukázať ako mocnejší nástroj a istejšie vedenie, keby si niečo také popri Božej knihe bolo možné predstaviť?

Prislúcha nám, aby sme sa neodchýlili od Božieho neodolateľného nariadenia a stanoveného rozhodnutia tak, ako to bolo zjavené v spomínanom verši. Mali by sme uznať sväté a úžasné Písma. Pretože pokiaľ tak neučiníme, neuznávame ani pravdivosť tohto požehnaného verša. Veď je zrejmé, že každý, kto neuzná pravdivosť Koránu, v skutočnosti neuznáva pravdivosť predchádzajúcich spisov. Toto zjavne vyplýva z daného verša. Keby sme mali vyložiť jeho vnútorný význam a odhaliť jeho skryté tajomstvá, ani večnosť by nám nikdy nepostačovala na to, aby sme vyčerpali ich zmysel, a ani vesmír by ich nebol schopný vyslyšať. Boh vskutku dosvedčuje pravdivosť nášho výroku!

V inom úryvku taktiež vraví: „A keď ste na pochybách o tom, čo sme Svojmu Služobníkovi zoslali, predložte podobnú súru a zvolajte si svedkov okrem Boha, ak ste z pravdovravných.“¹⁵⁵ Hľa, aké povznesené je postavenie a aká dokonalá je cnosť týchto veršov, ktoré vyhlásil za Svoje naj-

istejšie svedectvo, Svoj najneomylnnejší dôkaz, doklad Svojej všetko podmaňujúcej sily a zjavenie moci Svojej vôle. On, božský Kráľ, vyhlásil neodškriepiteľnú nadradenosť veršov Svojej knihy nad všetkým, čo dosvedčuje Jeho pravdu. Veď Bohom zjavené verše v porovnaní so všetkými ostatnými dôkazmi a znameniami žiaria ako slnce, kým všetky ostatné sú ako hviezdy. Pre národy sveta predstavujú trvalé svedectvo, nezvratný dôkaz a žiarivé svetlo dokonalého Kráľa. Ich dokonalosť je neporaziteľná, ich cnosť nič nepredstihne. Sú šperkovnicou božských perál a truhlicou božských záhad. Vytvárajú nezničiteľné Puto, pevné Lano, 'Urvatu'l-Vuthqá a neuhasiteľné Svetlo. Cez ne plynie rieka božského poznania a plápolá oheň Jeho pradávnej a dokonalej múdrosti. To je oheň, ktorý zároveň i zažína plameň lásky v hrudi verných i navodzuje zimomriavky nedbalosti v srdci nepriateľa.

227 Ó priateľu! Patrí sa, aby sme neodsúvali nariadenie Božie, ale aby sme namiesto toho súhlasili a podrobili sa tomu, čo prikázal ako Svoje božské Svedectvo. Tento verš je príliš závažným a zmysluplným prehovorom na to, aby ho táto sužovaná duša vysvetľovala a vykladala. Boh vraví pravdu a ukazuje cestu. On vskutku prevyšuje všetkých Svojich ľudí. On je Mocný, Blahodarný.

228 Podobne vraví: „Také sú verše Božie, pravdivo Ti ich prednášame. Avšak v aké zjavenie uveria, ak odmietnu Boha a Jeho verše?“¹⁵⁶ Ak pochopíš dôsledky tohto verša, uznáš pravdivosť toho, že nikdy nebol zjavený žiaden väčší prejav než Proroci Boží a že sa na zemi nikdy neobjavilo žiadne mocnejšie svedectvo než svedectvo ich zjavených veršov. Veru, toto svedectvo neprevýši žiadne iné svedectvo okrem toho, čo si Pán, tvoj Boh, bude priať.

229 V inom úryvku vraví: „Beda každému luhajúcemu hriešnikovi, ktorý uslyšal prednášané verše Božie a zotrval

DRUHÁ ČASŤ

vo svojej pýche, ako keby ich neslyšal! Oboznám ho s bolestným trestom.¹⁵⁷ Samotné dôsledky tohto verša postačujú všetkému, čo je v nebesiach i na zemi. Kiežby ľudia premýšľali nad veršami svojho Pána! Veď počúvaš, ako ľudia v tomto dni opovržlivo prehliadajú Bohom zjavené verše, ako keby boli najpodradnejšie zo všetkého. A pritom sa vo svete nikdy neobjavilo ani neobjaví nič významnejšie než tieto verše. Riekni im: „Ó nedbalí ľudia! Opakujete to, čo v zašlom veku vraveli vaši otcovia! Tie plody, ktoré pozbierali zo stromu neviery oni, pozbierate i vy. Onedlho sa pripojíte k svojim otcom a vedno s nimi budete prebývať v pekelnom ohni. Ohavný to príbytok, príbytok utláčateľov!“

V ďalšom úryvku vraví: „A keď sa oboznámi s niektorým z Našich veršov, zosmiešni ho. Takých očakáva poputný trest!“¹⁵⁸ Ľudia posmešne poznamenali: „Učič iný zázrak a daj nám ďalšie znamenie!“ Jeden vravel: „Učič, nech na nás spadne kus neba!“¹⁵⁹ A druhý vyriekol: „Ak je toto tá pravda, ktorá prichádza od Teba, zošli na nás z neba dážď kamenia.“¹⁶⁰ Rovnako ako ľud izraelský za čias Mojžišových vymenil nebeský chlieb za mrzké pozemské veci, tak i títo ľudia chceli vymeniť Bohom zjavené verše za svoje nečisté, ohavné a plané túžby. Podobne v tomto dni vidíš, že hoci duchovný pokrm zostúpil z nebies božského milosrdenstva a spráchnil z oblakov Jeho láskyplnosti a hoci sa na príkaz Pána všetkého bytia v Riqváne srdca vzdúvajú moria života, i tak sa títo ľudia ako dravé psy zbehli okolo mrchy a uspokojili sa so stojatými vodami slaného jazera. Milostivý Bože! Ako podivne sa títo ľudia správajú! Volajú po vedení, i keď vlajky Toho, kto všetko vedie, boli už rozvinuté. Ľnú k ne-

157 *Korán 45,6*

158 *Korán 45,8*

159 *Korán 26,187*

160 *Korán 8,32*

jasnému a nezrozumiteľnému poznaniu v čase, keď Ten, kto je Predmet všetkého poznania, žiari ako slnce. Na vlastné oči vidia slnce, a predsa spochybňujú, že toto žiarivé Teleso je dôkazom svojho svetla. Hľadajú na svieže spŕšky, ktoré na nich padajú, a predsa hľadajú potvrdenie onej štedrosti. Dôkazom slnca je jeho svetlo, ktoré žiari a zalieva všetko. Dokladom spŕšky je jej štedrosť, ktorá obnovuje svet a odieva ho do rúcha života. Ved' slepý zo slnca vníma len jeho teplo a vyprahnutá zem nedostáva svoj diel zo spŕšok milosrdenstva. „Nediv sa, ak neveriaci vidí v Koráne len stopy písmen, pretože slepý v slnci nenachádza nič iné než teplo.“

231 V inom úryvku vraví: „A keď im prednesú Naše jasné verše, ich jedinou odpoveďou je: ‚Vráťte späť našich otcov, ak vravíte pravdu!‘“¹⁶¹ Hľa, aké pomätené dôkazy požadovali od týchto Stelesnení všetko zahŕňajúceho milosrdenstva! Vysmievali sa veršom, ktorých jediné písmeno je významnejšie než stvorenie nebies i zeme a ktoré oživuje duchom viery mŕtvych v údolí ega a túžby. Požadovali: „Učinite, aby naši otcovia vyšli z hrobov!“ Až taký zvrhlý a pyšný bol tento ľud. Každý z týchto veršov je pre všetky národy sveta neomylným a slávnym dôkazom Jeho pravdy. Každý z nich vskutku postačuje celému ľudstvu. Kiež by si nad veršami Božími rozjímal! I v samotnom spomínanom verši sú ukryté perly záhad. Liek, ktorý ponúka, nikdy nezlyhá bez ohľadu na chorobu.

232 Nedbaj na plané tvrdenie tých, ktorí vyhlasujú, že kniha a jej verše pre bežných ľudí nikdy nemôžu byť dôkazom, pretože ich význam nechápu a ich hodnotu nedeceňujú. A predsa i pre Východ i pre Západ niet iného neomylného svedectva Božieho než Korán. Keby chápanie ľudí presahoval, ako by bol mohol byť vyhlásený za všeobecné svedectvo pre všetkých ľudí? Ak je ich tvrdenie pravdivé, od

DRUHÁ ČASŤ

nikoho by sa potom nežiadalo, aby poznal Boha, a ani by to nebolo potrebné. Veď poznanie božskej Bytosti prevyšuje poznanie Jeho knihy a bežní ľudia by ju nemali schopnosť pochopiť.

Takéto tvrdenie je úplne mylné a neprípustné. 233
Podnecuje ho jedine nadutosť a pýcha. Jeho pohnútkou je odviesť ľudí od Riďvānu božského potešenia a pritiahnúť liace nadvlády nad ľuďmi. A napriek tomu sú títo bežní ľudia v očiach Božích nekonečne povýšenejší a vznešenejší než ich náboženský predstavitelia, ktorí sa odvrátili od jedného pravého Boha. Porozumenie Jeho slov a pochopenie výrokov Nebeských vtáčať v žiadnom prípade nezávisí od ľudskej učnosti. Závisí výlučne od čistoty srdca, cudnosti duše a slobody ducha. Dôkazom toho sú tí, ktorí dnes bez jediného písmeňa prijímaných noriem učnosti sedia na najvznešenejších stolcoch poznania. Záhrada ich srdc je vďaka spŕškam božskej milosti ozdobená ružami múdrosti a tulipánmi porozumenia. Blažení sú úprimní srdcom, pretože sa im dostalo podielu na svetle mocného dňa!

A podobne vraví: „A tí, ktorí neveria vo verše Božie alebo v to, že Ho niekedy stretnú, budú pripravení o Moje milosrdenstvo a očakáva ich žalostný trest.“¹⁶² A taktiež: „A vravia: ‚Či máme opustiť svojich bohov pre bláznivého básnika?‘“¹⁶³ Dôsledok tohto verša je jasný. Podívaj sa, čo poznamenali po tom, čo tie verše boli zjavené. Nazvali Ho básnikom, vysmievali sa veršom Božím a vykriekli: „Tieto jeho slová sú len rozprávaním pradávnych predkov!“ Tým mysleli to, že Muḥammad zozbieral slová, ktoré vyriekli ľudia v minulosti, a nazval ich Slovom Božím. 234

Obdobne si v tomto dni slyšal, ako ľudia vznášajú podobné obvinenia voči tomuto zjaveniu vraviac: „Tieto slová 235

162 Korán 29,23

163 Korán 37,36

zobieral zo slov minulých.“ Alebo: „Tieto slová nie sú pôvodné.“ Márnivé a povýšenecké sú ich reči, nízky ich stav a postavenie!

236 Po vyslovení námietok a opovrhnutia, o ktorom sme sa zmienili, odporovali: „Podľa našich Písíem nemá po Mojžišovi a Ježišovi povstať žiaden nezávislý Prorok, aby zrušil zákon božského zjavenia. Kdeže, ten, ktorý sa má prejaviť, musí naplniť zákon.“ Nato bol zjavený tento verš, ktorý naznačuje všetky božské námety a dosvedčuje pravdivosť toho, že prúd milosti nadovšetko Milosrdného nikdy nemôže ustať: „I za svojho času k vám prišiel Jozef s jasnými znameniami. Vy ste však neprestali pochybovať o posolstve, s ktorým k vám prišiel, až pokým nezomrel, a vtedy ste riekli: ‚Boh po Ňom rozhodne nedá povstať žiadnemu Poslovi.‘ Tak Boh mátie previnilca a pochybovača.“¹⁶⁴ Preto porozumej tomuto veršu a istotne vedz, že ľudia, ľnúc k veršu knihy, v každom veku vyslovili takéto plané a nezmyselné reči a tvrdili, že na svete sa už nemá prejaviť ďalší Prorok. Tak isto, ako kresťanskí duchovní pevne ľnuli k veršu evanjelia, ktorý sme už spomínali, a snažili sa vysvetliť, že zákon evanjelia nebude nikdy zrušený a že sa už neprejaví žiaden nezávislý Prorok, ktorý by nepotvrdil zákon evanjelia. Väčšinu ľudí postihla tá istá duchovná nemoc.

237 Taktiež si svedkom toho, ako ľud koránsky podobne ako predošlý ľud dovolil, aby mu pojem „Pečať Prorokov“ zahalil zrak. A pritom sám dosvedčuje tento verš: „Nik nezná jeho vysvetlenie okrem Boha a tých, ktorí majú dobré základy poznania.“¹⁶⁵ A keď Ten, ktorý má dobré základy všetkého poznania, ktorý im je Matkou, Dušou, Tajomstvom a Podstatou, zjaví to, čo i v najmenšom protirečí jeho túžbam, ostro Mu odporuje a hanebne Ho odmieta. Sám si

164 *Korán 40,34*

165 *Korán 3,7*

DRUHÁ ČASŤ

to už slyšal a zažil. Takéto činy a slová podnecovali výlučne predstavitelia náboženstva, tí, ktorí neuctievajú iného Boha než vlastné túžby, ktorí nie sú verní ničomu inému než zlatu, ktorí sú zahalení do najhustejších závojov učnosti a ktorí sa zaplietli do jej nejasností a stratili sa v divočine mýlky. Tak, ako Pán bytia výslovne vyhlásil: „Čo si myslíš o tom, ktorý si zo svojej žiadostivosti učinil boha, ktorému dal Boh zblúdiť poznaním, ktorého sluch i srdce zapečatil a ktorého zrak zastrel závojom? Kto ho povedie, keď ho Boh odmietol? Či sa nespamätajú?“¹⁶⁶

I keď navonok ten, „ktorému dal Boh zblúdiť poznáním“, znamená to, čo bolo zjavené, pre Nás sa takto označujú súdobi duchovní, ktorí sa odvrátili od Krásy Božej a ktorí ľnúť k vlastnej učnosti tak, ako si ju vytvorili ich vlastné výmysly a túžby, zamietli božské poslanstvo a zjavenie Božie. „Vrav: Je to mocné poslanstvo i napriek tomu sa od neho odvraciate!“¹⁶⁷ Podobne vraví: „A keď im prednášajú Naše jasné verše, vravia: ‚Je to len človek, ktorý sa vás usiluje odvrátiť od toho, čo uctievali vaši otcovia.‘ A rieknu: ‚Nie je to nič iné než pusté klamstvo.““¹⁶⁸

Naslúchaj Božiemu svätému Hlasu a dbaj na Jeho ľubezný a nesmrtný nápev. Hľa, ako vážne varoval tých, ktorí zavrhlí verše Božie, a ako zaprel tých, ktorí odmietli Jeho sväté slová. Uváž, ako ďaleko ľudia zblúdili od Kawtharu božskej prítomnosti a aká žalostná je nevier a povýšenosť tých, ktorí sú z pohľadu tej posvätenej Krásy ochudobnení o duchovnosť. I keď táto Podstata láskyplnosti a štedrosti umožnila týmto pomíňajúcim bytostiam, aby vstúpili do ríše nesmrtnosti, a viedla tie ochudobnené duše k posvätej rieke bohatstva, i tak Ho niektorí odsúdili ako „na-

166 Korán 45,22

167 Korán 38,67

168 Korán 34,43

ctiutŕhača Boha, Pána všetkého stvorenia“. Iní Ho obvinili z toho, že „odvádza ľudí od cesty viery a pravého presvedčenia“. Ďalší Ho vyhlásili za „blázna“ a tak ďalej.

240

Podobne v tomto dni vidíš, akými ohavnými obvineniami napadajú Drahokam nesmrteľnosti a aké nevysloviteľné priestupky navŕšili na Toho, kto je Zdroj čistoty. I keď Boh v celej Svojej knihe a vo Svojej svätej a nesmrteľnej tabuľke varoval tých, ktorí odmietajú a zavrhujú zjavené verše, a oznámil Svoju milosť tým, ktorí ich prijímajú, i tak sa poďívaj na nespočetné námietky, ktoré povzniesli proti týmto veršom zoslaným z nových nebies Božej večnej svätosti! A to bez ohľadu na to, že žiadne oko ešte nevidelo taký obrovský prúd štedrosti a ani žiadne ucho neslyšalo také zjavenie láskyplnosti. Bola prejavená taká štedrosť a zjavenie, že zjavené verše sa zdali byť ako svieže spŕšky padajúce z oblakov milosrdenstva nadovšetko Štedrého. Všetci Proroci „obdarení stálosťou“, ktorých vznešenosť a sláva žiari ako slnce, boli poctení knihou, ktorú všetci videli a ktorej verše boli náležite potvrdené. A pritom verše, ktoré padali z tohto Oblaku božského milosrdenstva, boli také hojné, že nik zatiaľ nebol schopný odhadnúť ich počet. Dnes ich máme desiatky zväzkov. A koľko len nám ich ešte stále nie je dostupných! Koľko len ich bolo zničených, koľko len ich padlo do rúk nepriateľa a o ich osude nik nevie.

241

Ó brat, mali by sme otvoriť oči, rozjímať o Jeho Slove a hľadať ochrannú tŕňu Prejavov Božích. Potom nás azda neomylné rady knihy budú varovať a azda budeme dbať na varovania zaznamenané vo svätých tabuľkách. Azda potom nebudeme mať námietky voči Zjaviteľom veršov, úplne sa oddáme Jeho veci a celým srdcom prijmeme Jeho zákon. Azda sa nám pošťastí vstúpiť do dvora Jeho milosrdenstva a prebývať na brehu Jeho milosti. On je vskutku milosrdný a odpúšťajúci voči Svojim služobníkom.

DRUHÁ ČASŤ

Podobne vraví: „Vravte, ó ľudia knihy! Popierate nás len preto, že veríme v Boha a v to, čo nám zoslal, a v to, čo nám zoslal už prv, a preto, že väčšina z vás koná zlo?“¹⁶⁹ Ako výslovne tento verš zjavuje Náš zámer a ako jasne dokladá pravdivosť svedectva veršov Božích! Tento verš bol zjavený v čase, keď islam napadali bezverci, keď nasledovníci islamu boli obviňovaní z neviery a keď Muḥammadovými druhmi opovrchovali ako popieračmi Boha a ako nasledovníkmi luhajúceho čarodejníka. V raných dňoch, keď islamu zdanlivo chýbala moc a sila, Prorokových priateľov, ktorí obrátili tvár k Bohu, na každom kroku obťažovali, prenasledovali, kameňovali a urážali. V tomto čase bol z nebies božského zjavenia zoslaný tento požehnaný verš. Zjavil nevyvrátiteľný dôkaz a priniesol na svetlo neomylné vedenie. Nariaďoval Muḥammadovým spoločníkom, aby bezvercom a modloslužobníkom oznamovali: „Vy nás utláčate a prenasledujete. Čo sme však učinili okrem toho, že veríme v Boha a verše zoslané prostredníctvom Muḥammadovho jazyka a v tie verše, ktoré zostúpili na predošlých Prorokov?“ Tým sa mieni, že boli vinní jedine preto, lebo uznávali, že nové a úžasné verše Božie, ktoré zostúpili na Muḥammada, ako i tie, ktoré boli zjavené predošlým Prorokom, všetky pochádzali od Boha a že priznali a prijali ich pravdivosť. Toto je svedectvo, ktoré božský Kráľ naučil Svojich služobníkov.

Je z tohto hľadiska správne, aby tento ľud zamietol novozjavené verše, ktoré obklopili i Východ, i Západ, a považoval sa pritom za príslušníka pravej viery? Či by nemal skôr veriť v Toho, kto tieto verše zjavil? Ako by vzhľadom na svedectvo, ktoré Sám ustanovil, mohol nepočítať za pravých veriacich tých, ktorí dosvedčili jeho pravdivosť? Aké vzdialené by Mu bolo, aby odohnal od brán Svojho milosrdenstva tých, ktorí sa obrátili k božským veršom a prijali ich

pravdivosť! Alebo ako by mohol hroziť tým, ktorí sa pridí-
žali Jeho istého svedectva! Vskutku, On určuje pravdu pro-
stredníctvom Svojich veršov a Svojimi slovami potvrdzuje
Svoje zjavenie. On je vskutku Silný, Pomocník v nebezpečí,
nadovšetko Mocný.

244 A podobne vraví: „Aj keby sme Ti zoslali knihu napí-
sanú na pergamene a bezverci by sa jej dotkli vlastnými ru-
kami, i tak by riekli: ‚Toto nie je nič iné než výslovné čarodej-
níctvo.‘“¹⁷⁰ Väčšina veršov Koránu tento námet naznačuje.
Z dôvodu stručnosti sme zmienili len tieto verše. Uváž! Či
bolo v celej knihe okrem veršov ustanovené za normu na
uznanie Prejavu Jeho Kráasy ešte i niečo iné, k čomu by ľudia
mohli ľnúť a odmietnuť tak Prejavy Božie? Naopak. Vo všet-
kých prípadoch tak, ako sme to už ukázali, hrozil ohňom
tým, ktorí verše zavrhujú a vysmieávajú sa im.

245 Preto, ak niekto príde a preukáže sa myriadou veršov,
rozpráv, epištol a modlitieb, z ktorých žiadna nebola vytvo-
rená pomocou učenosti, aká možná výhovorka by osprave-
dlnila tých, čo ich odmietajú a ochudobňujú sa o moc ich
milosti? Čo odpovedia, keď ich duše vystúpia a opustia svoj
pochmúrny chrám? Či sa budú môcť ospravedlniť slovami:
„Ľnuli sme na istej tradícii, a keďže sme neuzreli jej doslovné
naplnenie, vzniesli sme voči Stelesneniam božského zjavenia
námietky a boli sme vzdialení zákonu Božiemu.“ Či si nesly-
šal, že jedným z dôvodov, prečo boli niektorí Proroci ozna-
čení za Prorokov „obdarených stálosťou“ bolo to, že im bola
zjavená kniha? Ako teda možno ospravedlniť to, že títo ľu-
dia zamietli Zjaviteľa a Pôvodcu toľkých zväzkov veršov a že
nasledovali výroky toho, kto do srdc ľudí pomätene zasieval
semä pochybnosti a kto podobne ako Satan povstal, aby ľudí
zvedol na cestu záhuby a mýlky? Ako len mohli dovoliť, aby
ich takéto niečo pripravilo o svetlo Slnca božskej štedrosti?

DRUHÁ ČASŤ

Okrem toho, ak sa títo ľudia budú strániť božskej Duše, takého svätého Dychu a budú Ho odmietajú, premýšľame, ku komu by mohli ísť, ku ktorej tvári okrem Jeho Tváre by sa mohli obrátiť? Veru. „Všetci majú časť nebies, ku ktorej sa obracajú.“¹⁷¹ Ukázali sme ti tieto dve cesty. Kráčaj tou, ktorú si zvolíš. Toto je vskutku pravda a okrem pravdy nezostáva nič iné než mýľka.

Medzi dôkazmi pravdivosti tohto zjavenia je to, že ²⁴⁶ vždy, keď sa v každom veku a zriadení zjavila neviditeľná Podstata v osobe Jeho Prejavu, niektoré duše, tajomné a odpútané od svetských pút, vyhľadávali osvietenie zo Slnca prorocstva a Luny božského vedenia, pričom dospeli do božskej prítomnosti. Z tohto dôvodu sa súdobí duchovní a zámožní týmto ľuďom vysmievali a pranierovali ich. Tak, ako zjavil ohľadne tých, ktorí sa mýlili: „Potom vraveli náčelníci Jeho ľudí, ktorí neverili: ‚Vidíme v Tebe len človeka nám podobného a nasledujú Ťa len tí najnúdznejší s unáhleným úsudkom. Ani nevidíme, že by ste nás niečím prevyšovali. Veru, považujeme vás za luhárov.‘“¹⁷² Namietali voči tým svätým Prejavom a odporovali: „Nik vás nenasleduje okrem tých najúbohejších z nás, ktorí si nezasluhujú žiadnu pozornosť.“ Snažili sa ukázať, že nik z učeních, bohatých či známych v nich neverí. Takýmito a podobnými dôkazmi sa usilovali preukázať faloš Toho, kto nevyriekne nič iné než pravdu.

V tomto najžiarivejšom zriadení, za tejto najmocnejšej ²⁴⁷ vlády však mnoho osvietených duchovných, ľudí nesmiernej učnosti a teológov vyzretej múdrosti dospelo k Jeho Dvoru, vypilo pohár Jeho božskej prítomnosti a bolo poctených Jeho najznamenitejšou priazňou. Pre Milovaného sa zriekli sveta a všetkého, čo v ňom jestvuje. Spomenieme

171 Korán 2,148

172 Korán 11,27

mená niektorých z nich, azda to posilní zbabelých a pozbudí ustráchaných.

248 Jedným z nich bol Mullá Ĥusayn, ktorému sa dostalo žiarivej slávy Slnca božského zjavenia. Nebyť jeho, Boh by sa nebol usadil na stolci Svojho milosrdenstva ani by nebol vystúpil na trón večnej slávy. Medzi nimi bol i Siyyid Yaḥyá, tá jedinečná a neporovnateľná osobnosť svojej doby, ako i

Mullá Muḥammad ‘Alíy-i-Zanjání

Mullá ‘Alíy-i-Bastamí

Mullá Sa‘íd-i-Barfurúshí

Mullá Ni‘matu‘llah-i-Mázindarání

Mullá Yúsúf-i-Ardibílí

Mullá Mihdíy-i-Khú’í

Siyyid Husayn-i-Turshízí

Mullá Mihdíy-i-Kandí

Mullá Báqir

Mullá ‘Abdu’l-Kháliq-i-Yazdí

Mullá ‘Alíy-i-Baraqání

a iní, počtom takmer štyristo, ktorých mená sú všetky zapísané na Stráženej tabuľke Boha.

249 Všetci z nich boli vedení svetlom Slnca božského zjavenia a pripustili a uznali Jeho pravdu. Taká bola ich viera, že väčšina z nich sa zriekla živobytia a príbuzenstva a ľnula k potešeniu nadovšetko Slávneho. Za svojho Všemilovaného položili život a na Jeho ceste sa vzdali všetkého. Ich hrud’ sa stala terčom nepriateľských šípov a ich hlavy ozdobili oštepky bezvercov. Nezostalo zeme, ktorá by sa nenapila krvi týchto stelesnení odpútanosti, ani meča, ktorý by im neporanil šiju. Samotné ich činy dosvedčujú pravdivosť ich slov. Či svedectvo týchto svätých duší, ktoré slávne povstali, aby za svojho Milovaného položili život, v tomto dni nepostačuje ľuďom na to, aby celý svet obdivoval ich obetavosť? Či to nie je dostatočný dôkaz voči neviere tých, ktorí svoju vieru zradili

DRUHÁ ČASŤ

pre malichernosť, ktorí nesmrteľnosť vymenili za to, čo pomínie, ktorí sa vzdali Kawtharu božskej prítomnosti v prospech slaných prameňov a ktorých jediným cieľom v živote je privlastňovať si majetok druhých? I ty dosvedčuješ, ako sa mnohí z nich zaoberajú svetskými márnosťami a ako veľmi zblúdili od Toho, kto je Pánom, Najvyšším.

Buď spravodlivý: Nie je prijateľné a hodné pozornosti 250
svedectvo tých, ktorých činy sa zhodujú so slovami, ktorých vonkajšie správanie zodpovedá vnútornému životu? Ich skutky ohromujú myseľ a ich vytrvalosť a telesná výdrž udivuje dušu. Alebo je azda prijateľné svedectvo tých neveriacich duší, ktoré nevdychujú nič iné než dych sebeckých túžob a ktoré sú uväznené v klietke vlastných planých výmyslov? Tak ako netopiere temnoty, ani oni nezdvíhajú hlavu z lôžka pre nič iné, než aby vyhľadávali pomíňajúce veci sveta, a v noci nachádzajú pokoj len vtedy, keď sa snažia dosiahnuť ciele svojho nízkeho života. Sú ponorení do vlastných sebeckých predstáv a zabúdajú na božské rozhodnutie. Počas dňa sa z celej duše usilujú o svetské statky a za noci sa nezaoberajú ničím iným než uspokojovaním vlastných telesných túžob. Aký zákon či norma by mohla ľudí ospravedlniť, keď ľnú na odmietaní takýchto malomyselných duší a keď si nevšímajú vieru tých, ktorí sa kvôli Bohu zriekli života a živobytia, slávy a dobrého mena, povesti a cti?

Či príbeh života „Princa mučeníkov“¹⁷³ nebol považovaný za najvýznamnejšiu zo všetkých udalostí, za zvrchovaný dôkaz jeho pravdy? Azda predošlý národ nevyhlásil tieto udalosti za neslýchané? Azda netvrdil, že žiaden prejav pravdy nikdy nepreukázal takú stálosť, takú pozoruhodnú slávu? No táto udalosť v jeho živote sa začala ráno a skončila už napoludnie toho istého dňa, pričom tieto sväté svetlá osemnásť liet hrdinsky trpeli záplavami sužoby, ktoré 251

sa na nich hrnuli zo všetkých strán. S akou láskou, akou oddanosťou, s akým jasotom a svätým vytržením obetovali svoj život na ceste nadovšetko Slávneho! Toto dosvedčujú všetci. A predsa, ako len môžu ponížovať toto zjavenie? Azda daktorý vek zažil také významné udalosti? Pokiaľ títo druhovia skutočne nevyhľadávali Boha, o kom inom to potom možno povedať? Snažili sa azda títo druhovia o moc či slávu? Azda bažili po bohatstve? Chovali azda inú túžbu okrem túžby po spokojnosti Božej? Ak týmto spoločníkom so všetkými ich čarokrásnymi svedectvami a úžasnými činmi pripíšeme faloš, kto je potom hoden toho, aby o sebe tvrdil, že má pravdu? Prisahám pri Bohu! Už ich skutky sú dostatočným svedectvom a nezvratným dôkazom pre všetky národy zeme. Kiežby ľudia vo svojom srdci zväžili tajomstvá božského zjavenia! „A tí, ktorí konajú nespravodlivo, čoskoro uvidia, aký osud ich očakáva!“¹⁷⁴

²⁵² Znamenie pravdy a falše je navyše určené a vymenované v knihe. Týmto božsky ustanoveným skúšobným kameňom musia byť posudzované tvrdenia a nároky všetkých ľudí tak, aby pravdovravný mohol byť poznaný a odlíšený od podvodníka. Skúšobným kameňom nie je nič iné než tento verš: „Potom žiadajte smrť, ak ste pravdovravní.“¹⁷⁵ Zamysli sa nad týmito neodškriepiteľne úprimnými mučeníkmi, ktorých pravdovravnosť dosvedčuje výslovný text knihy a z ktorých všetci, ako si videl, obetovali svoj život, svoje živobytie, svoje manželky, svoje deti a všetko, čo mali, a vstúpili do najvznešenejších komnát raja. Či je správne odmietnuť svedectvo týchto odpútaných a vznešených bytostí o pravdivosti tohto výnimočného a slávneho zjavenia a za prijateľné považovať odsúdenie, ktoré voči tomuto žiarivému Svetlu vyslovili títo ľudia bez viery, ktorí pre zlato

¹⁷⁴ Korán 26,227

¹⁷⁵ Korán 2,94 a 62,6

DRUHÁ ČASŤ

zanechali vieru a ktorí pre vodcovstvo popreli Toho, kto je prvým Vodcom všetkého ľudstva? A to napriek tomu, že teraz je ich povaha zjavená všetkým ľuďom a že boli uznaní za tých, ktorí v prospech Božej svätej viery v žiadnom prípade ani o krôčik neustúpia od svojej dočasnej moci, o ich živote, živobytí a ďalších veciach ani nehovoriac.

Podívaj sa, ako božský Skúšobný kameň v súlade s vý- 253
slovným textom knihy oddelil a odlíšil pravdivé od faloš-
ného. I tak na túto pravdu zabúdajú a v spánku nedbalosti
sa usilujú o márnosti sveta a zaoberajú sa myšlienkami na
márne svetské vodcovstvo.

„Ó synu človeka! Mnoho z tvojich dní ubehlo, kým ty 254
si sa zaoberal vlastnými výmyslami a planými predstavami.
Ako dlho chceš ešte driemať na lôžku? Precitni a zdvihni
hlavu, veď Slnce je už v nadhlavníku. Azda ťa ožiari svet-
lom krásy.“

Nech je však známe, že žiaden z týchto teológov a du- 255
chovných, o ktorých sme sa zmienili, nebol obdarený posta-
vením a hodnosťou vodcu. Pretože známi a vplyvní nábo-
ženský predstavitelia, ktorí sedia na stolcoch moci a zastávajú
vedúce pozície, v žiadnom prípade nemôžu priznať vernosť
k Zjaviteľovi pravdy, s výnimkou tých, u ktorých si to tvoj
Pán želá. Až na daktorých sa to nikdy neprihodilo. „A má-
loktoří z Mojich služobníkov sú vďační.“¹⁷⁶ Taktiež v tomto
zriadení vieru neprijal ani jeden zo slávnych duchovných,
ktorí v rukách moci držali liace ľudí. Veru, postavili sa proti
nej s takým nepriateľstvom a odhodlaním, že nič podobné
sluch doposiaľ neslyšal, ni zrak nevidel.

Báb, Pán, Najvznešenejší (Kiež sú Mu obetované všetky 256
životy!), zvlášť zjavil duchovným každého mesta epištolu,
v ktorej plne popísal povahu odmietania a zavrhnutia kaž-
dého jedného z nich. „Preto sa majte na pozore, vy, chá-

pajúci ľudia!¹⁷⁷ Zmienkami o ich odpore zamýšľal vyvrátiť výhrady, ktoré by ľud Bayánu mohol vzniesť v dni prejavu Mustaghátha¹⁷⁸, v dni ďalšieho zmŕtvychvstania, tvrdiac, že kým v zriadení Bayánu vieru prijalo niekoľko duchovných, v tomto ďalšom zjavení Jeho tvrdenie neuznal žiaden z nich. Chcel varovať ľudí, aby (Nech Boh chráni!) nelpeli na takých pomätených myšlienkach a aby sa nepripravili o božskú Krásu. Veď títo duchovní, o ktorých sme sa zmienili, väčšinou neboli slávni a z milosti Božej boli všetci očistení od pozemských márností a vyslobodení z nástrah vodcovstva. „Taká je štedrosť Božia. Udelí ju, komu si želá.“

257 Ďalším dôkazom a svedectvom pravdivosti tohto zjavenia, dôkazom, ktorý medzi všetkými ostatnými žiari ako slnce, je stálosť večnej Kráasy pri zvestovaní viery Božej. I keď bol veľmi mladý a hoc' Vec, ktorú zjavil, bola v protiklade s túžbou všetkých ľudí zeme, urodzených i prostých, bohatých i chudobných, povýšených i ponížených, kráľov i poddaných, i tak povstal a nezlomne ju zvestoval. Toto vedia a počuli všetci. Nikoho sa nebál. Nedbal na následky. Azda sa niečo také môže prejavíť inak než vďaka sile božského zjavenia a moci Božej neprekonateľnej vôle? Pri spravodlivosti Božej! Keby hockto vo svojom srdci choval také obrovské zjavenie, už i samotná myšlienka na jeho oznámenie by ho zničila! I keby jeho srdce poňalo srdcia všetkých ľudí, i tak by ešte vždy váhal uskutočniť také ohromujúce dielo. Dosiahnuť by ho mohol len so zvoľením Boha, len vtedy, keby riečisko jeho srdca bolo napojené na Zdroj božskej milosti a keby jeho duša bola uistená o neutíchajúcej podpore nadovšetko Mocného. Zaujímalo by nás, čomu pripisujú takú odvahu? Azda Ho obviňujú z pomätenosti tak, ako obviňovali predošlých Prorokov? Alebo azda tvrdia, že Jeho

177 Korán 59,2

178 Toho, kto je vzývaný

DRUHÁ ČASŤ

podnetom nebolo nič iné než vodcovstvo a získavanie pozemského bohatstva?

Milostivý Bože! V prvej, najväčšej a najmocnejšej zo všetkých kníh nazvanej Qayyúmu'l-Asmá' predpovedal vlastné umučenie. Je v nej tento úryvok: „Ó Ty, Zostanuvší z Boha! Celkom som sa pre Teba obetoval: prijímal som kvôli Tebe kliatie a netúžil som po inom než po mučeníctve na ceste Tvojej lásky. Boh, Vznešený, Ochranca, Pradávný z dní, Mi je dostatočným svedkom!“ 258

Podobne i vo Svojom vysvetlení písmena Há túžil po umučení vraviac: „Nazdávam sa, že som uslyšal Hlas volajúci v mojej najvnútornejšej bytosti: ‚Obetuj to, čo najväčšmi miluješ, na ceste Božej tak, ako Ĥusayn, pokoj buď s ním, kvôli Mne obetoval život.‘ Pri Tom, kto má vo Svojich rukách moju bytosť! Keby som si nebol vedomý tejto nevyhnutnej záhady, i keby sa mali spojiť všetci králi zeme, neboli by Mi schopní odobrať ani jediné písmenko. A títo služobníci, ktorí si nezasluhujú žiadnu pozornosť a ktorí vskutku patria k vyvrheľom, už vôbec nie... Všetci azda spoznajú mieru Mojej trpezlivosti, Mojej odovzdanosti a sebaobetovania na ceste Božej.“ 259

Či by sme si mohli myslieť, že Zjaviteľ takéhoto prehovoru kráča po inom chodníku než po chodníku Božom a že túži po inom než po Jeho potešení? Priamo v tomto verši je ukrytý dych odpútanosti. Keby plne oviaľ svet, všetky bytosti by sa zriekli života a obetovali by svoje duše. Premýšľaj o ničomnom chovaní ľudí tohto pokolenia a podívaj sa na ich zarážajúcu nevďačnosť. Povšímni si, ako pred všetkou touto slávou zatvárajú oči a ako sa otrocky snažia o tie páchnuce mrchy, z ktorých útrobov vychádza výkrik prehltnutého majetku verných. A predsa, aké neprístojné nactiutíhanie vychrlili na tieto Úsvity svätosti. Tak ti rozpovedáme o tom, čo vykonali ruky bezvercov, ktorí v deň zmŕtvych- 260

vstania odvrátili tvár od božskej prítomnosti, ktorých Boh sužoval ohňom vlastnej neviery a pre ktorých v ďalšom svete pripravil potrestanie, ktoré strávi i telo, i dušu. Pretože oni riekli: „Boh je bezmocný a Jeho milosrdná ruka je zviazaná.“

261 Nepochvejnosc' vo viere je istým dokladom a slávnym dôkazom pravdy. Tak, ako vraví „Pečať Prorokov“: „Dvoma veršami som zostarol.“ Oba tieto verše poukazujú na stálosť vo veci Božej. Tak, ako vraví: „Bud' neochvejný tak, ako ti to bolo nariadené.“¹⁷⁹

262 A teraz uváž to, ako Sadrih Riđvānu Božieho v rozkvete mladosti povstal, aby zvestoval vec Božiu. Podívaj sa, akú neochvejnosť tá Krása Božia prejavila. Celý svet povstal, aby sa Jej vzoprel, avšak vôbec neuspel. Čím viac ten Sadrih požehnanosti prenasledovali, tým väčšími narastala Jeho rozohňenosť a tým jasnejšie horel plameň Jeho lásky. Toto všetko je zjavné a nik tejto pravde neprotirečí. Nakoniec odovzdal Svoju dušu a vzlietol do ríše na výšinách.

263 Medzi dôkazmi pravdivosti Jeho prejavu bola prevaha, nadľudská moc a nadvláda, ktorú celému svetu sám a bez pomoci zjavil Zjaviteľ bytia a Prejav Zbožňovaného. Hneď ako sa večná Krása v roku šesťdesiat zjavila v Shírāze a pretrhla závoj utajenia, prejavili sa v každej krajine znamenia prevahy, moci, zvrchovanosti a sily vyžarujúce z Podstaty podstát a Mora morí. A to do tej miery, že v každom meste sa objavili znamenia, dôkazy, známky a svedectvá tejto božskej Žiary. Koľko len bolo tých čistých a dobrotivých srdc, ktoré verne odrážali svetlo tohto večného Slnca, a aké mnohoraké boli výlevy poznania z tohto Oceānu božskej múdrosti, ktoré obklopili všetky bytosti! Všetci duchovní a hodnostári v každom meste povstali, aby sa im vzopreli a aby ich potlačili. Na to, aby ich premohli, si bedrá opásali zlovoľou, závisťou a ukrutnosťou. Aký veľký počet týchto svä-

DRUHÁ ČASŤ

tých duší, týchto podstat spravodlivosti obvinili z krutosti a usmrtili! Koľko len stelesnení čistoty, ktoré nepreukázali nič iné než pravé poznanie a nepoškvrnené činy, zomrelo trýznivou smrťou! I napriek tomu všetkému každá z týchto svätých bytostí až do svojej poslednej chvíle vyslovovala Meno Božie a vznášala sa v ríši poddanosti a odovzdanosti. Také boli moc a vplyv premeny, ktoré On na nich mal, že prestali chovať všetky túžby okrem Jeho vôle a svoju dušu spojili s Jeho spomienkou.

Premýšľaj! Kto je na tomto svete schopný preukázať 264
takú všetko prevyšujúcu moc, taký prenikavý vplyv? Všetky tieto nepoškvrnené srdcia a posvätené duše s úplnou odovzdanosťou odpovedali na výzvu Jeho rozhodnutia. Namiesto toho, aby si sťažovali, vzdávali vďaku Bohu a v temnote svojej trýzne neprejavovali nič iné než žiarivý súhlas s Jeho vôľou. Je zrejmé, aká neutíchajúca bola nenávisť a akú trpkú zlovôľu a nepriateľstvo všetky národy zeme prechovávali voči týmto druhom. Prenasledovanie a trápenie, ktoré týmto svätým a duchovným bytostiam spôsobili, považovali za prostriedok spásy, blahobytu a večného úspechu. Či svet od čias Adama zažil takú vzbúrenosť, také búrlivé nepokoje? Bez ohľadu na všetko mučenie i rozmanitú sužobu, ktoré vytrpeli a znášali, sa stali predmetom všeobecnej potupy a zatracovania. Zdá sa, že trpezlivosť sa prejavila len vďaka ich vytrvalosti a samotná vernosť vznikla až vďaka ich činom.

Uvažuj vo svojom srdci o týchto závažných udalostiach! 265
Azda pochopíš veľkoleposť tohto zjavenia a uzrieš jeho ohromujúcu slávu. Potom bude tvojej bytosti vďaka milosti Milosrdného vdýchnutý duch viery a posadiš sa na stolec istoty a budeš na ňom prebývať. Jeden Boh Mi je svedkom! Keby si chvíľku premýšľal, uznal by si, že okrem týchto nezvratných právd a zmienených dokladov je samotné odmietanie, preklínanie a zatracovanie z úst ľudí sveta najmocnej-

ším dôkazom a najistejším svedectvom pravdivosti týchto hrdinov na poli odovzdanosti a odpútanosti. Tým, ako budeš rozjímať nad námietkami vyslovenými všetkými ľuďmi, či už nimi boli duchovní, učení alebo nevedomí, tým budeš neustále pevnejší a neochvejnejší vo viere. Pretože všetko, čo sa udialo, predpovedali tí, ktorí sú Zdroj božského poznania a Príjemcovia Božieho večného zákona.

266 I keď sme nezamýšľali zmieňovať sa o tradíciách zaslých vekov, z lásky k tebe uvedieme niektoré, ktoré sa vzťahujú k Našej rozprave. Nemáme však pocit, že by boli potrebné, pretože to, čo sme doposiaľ spomenuli, postačuje svetu i všetkému, čo v ňom je. Vlastne všetky Písma a ich záhady sú zhustené do tohto stručného výkladu. A to do tej miery, že keby sa človek na chvíľu vo svojom srdci zamyslel, vo všetkom, čo bolo vyrieknuté, by objavil tajomstvá Slov Božích a pochopil by význam všetkého, čo dokonalý Kráľ prejavil. Pretože sa však ľudia vo svojom chápaní a postavení líšia, niekoľko tradícií zmienime. Azda obdaria váhajúcu dušu stálosťou a sužovanú myseľ pokojom. Tak bude svedectvo Božie pre urodzených i prostých ľudí úplné a dokonalé.

267 Jednou z nich je i tradícia: „A keď sa prejaví Vlajka pravdy, preklínať ju budú ľudia Východu i Západu.“ Toto treba na to, aby sme dokázali odhaliť tajomstvo úbohého správania ľudí, ktorí i napriek tomu, že vyznávajú lásku a túžbu po pravde, nasledovníkov Pravdy preklínajú hneď, ako sa prejaví: Treba ochutnať víno odriekania, treba dosiahnuť vznešené vrcholky odpútanosti, treba rozjímať tak, ako to vravia slová: „Jedna hodina premýšľania je hodnejšia než sedemdesiat rokov zbožného uctievania.“ Dosvedčuje to spomínaná tradícia. Je zrejmé, že dôvodom takéhoto správania nie je nič iné než zrušenie pravidiel, obyčají, zvykov a obradov, ktorým sa podriaďovali. Keby Krása Milosrdného dodržiavala tie isté pravidlá a obyčaje, ktoré sú medzi ľuďmi

DRUHÁ ČASŤ

bežné, a keby ich obrady schválila, takéto sváry a rozbroje by sa na svete vôbec neprejavili. Túto vznešenú tradíciu dokladajú a dokazujú slová, ktoré zjavil: „V deň, keď Zvolávateľ zvolá k závažnej veci.“¹⁸⁰

Ľudským túžbam protirečí božské volanie nebeského Zvestovateľa spoza Závoja slávy, vyzývajúce ľudstvo, aby sa úplne zrieklo všetkého, na čom ľpie. A toto je príčinou trpkého trápenia a búrlivých rozbrojov, ktoré sa udiali. Uváž spôsoby ľudí. Prehliadajú tieto opodstatnené tradície, z ktorých všetky sa splnili, a ľnú na tých, ktoré majú pochybnú platnosť, a sputujú sa, prečo sa nenaplnili. A napriek tomu sa prejavilo to, čo im bolo nemysliteľné. Znamená a známky Pravdy žiaria ako poludňajšie slnce, a i tak ľudia bezcieľne a zmätene blúdžia v divočine nevedomosti a pomätenosti. Bez ohľadu na všetky verše Koránu a uznávané tradície, ktoré všetky poukazujú na novú vieru, nový zákon a nové zjavenie, toto pokolenie ešte vždy očakáva, že uzrie Prislúbeného, ktorý by mal podporiť zákon Muḥammadovho zriadenia. Židia a kresťania podobným spôsobom podporujú to isté tvrdenie.

Medzi výrokmi, ktoré sú predzvestou nového zákona a nového zjavenia, sú i časti modlitby Nudbih: „Kdeže je Ten, kto má obnoviť nariadenia a zákony? Kdeže je Ten, kto má právomoc premeniť vieru a jej nasledovníkov?“ Podobne v Zíyárate¹⁸¹ zjavil: „Pokoj obnovennej Pravde.“ Keď sa Abú-‘Abdi‘lláha spytovali na povahu Mihdího, odvetil: „Bude konať to, čo konal Muḥammad, Posol Boží, a zničí všetko, čo jestvovalo pred Ním tak, ako Posol Boží zničil spôsoby tých, ktorí Mu predchádzali.“

Hľa, ako bez ohľadu na tieto a podobné tradície plano tvrdia, že prv zjavené zákony nesmú byť v žiadnom prí-

180 Korán 54,6

181 Tabuľka navštívenia, ktorú zjavil ‘Alí.

pade zmenené. Avšak, či nie je cieľom každého zjavenia, aby úplne zmenilo povahu ľudstva, čo sa prejaví i navonok, i vo vnútri a čo ovplyvní vnútorný život i vonkajšie pomery? Veď, ak by sa povaha ľudstva nezmenila, bola by zjavná zbytočnosť Božích všeobecných Prejavov. V 'Aválime, uznávanej a známej knihe, je zaznamenané: „Prejaví sa Mládenec z Baní-Háshimu, ktorý zjaví novú knihu a oznámi nový zákon.“ Potom nasledujú tieto slová: „Väčšinu z Jeho nepriateľov budú tvoriť duchovní.“ V inom úryvku sa o Šádiqovi, Muḥammadovom synovi, hovorí, že vyriekol toto: „Objaví sa Mládenec z Baní-Háshimu, ktorý bude ľudí nabádať, aby Mu prisahali vernosť. Jeho kniha bude knihou novou, pričom ľudí bude zvolávať, aby jej prisľúbili svoju vieru. Ukrutné bude Jeho zjavenie pre Arabov. Ak o Ňom uslyšíte, ponáhľajte sa za Ním.“ Ako dôkladne nasledovali pokyny imámov viery a Lámp istoty! Pána bytia všetci vyhlásili za bezverca a označili Ho za kacíra, i keď je jasne uvedené: „Ak by ste uslyšali, že sa objavil Mládenec z Baní-Háshimu, zvolávajúci ľudí k novej a Božskej knihe a k novým a Božským zákonom, ponáhľajte sa za Ním.“ Za háshimským svetlom, tým božským Prejavom, sa neponáhľali, a keď, tak s vytasenými mečmi a srdcami plnými zlovôle. Navyše si všimni, ako výslovne bolo v knihách spomenuté nepriateľstvo duchovných. Ľudia túto nepoškvrnenú Podstatu poznania a svätého prehovoru odmietli a obrátili sa k predstaviteľom vzbury a mýlky bez ohľadu na všetky tieto zrejme a významné tradície, všetky tieto neomylné a neodškriepiteľné zmienky. Napriek týmto zaznamenaným tradíciám a zjaveným prehovorom vravia len to, k čomu ich nabádajú vlastné sebecké túžby. A keby Podstata pravdy zjavila to, čo sa prieči ich záľubám a túžbam, ihneď Ju odsúdia ako bezverca a budú odporovať slovami: „Toto sa prieči výrokom imámov viery a žiarivých svetiel. Náš neporušiteľný zákon

nič také nestanovil.“ A tak i dnes títo úbohí smrteľníci vyslovujú takéto bezcenné výroky.

A teraz uváž túto ďalšiu tradíciu a povšimni si, ako toto všetko bolo predpovedané. V Arba'íne je zaznamenané: Z Baní-Háshimu vzíde Mládenec, ktorý zjaví nové zákony. Bude k Sebe zvolávať všetok ľud, ale nik nebude dbať na Jeho volanie. Väčšina Jeho nepriateľov budú duchovní. Jeho príkaz neuposlúchnu a budú takto namietat': „Toto sa prieči tomu, čo nám zanechali imámovia viery.“ Všetci v tomto dni opakujú presne tieto slová a vôbec si nie sú vedomí toho, že sa už posadil na trón s nápisom: „Činí čokoľvek, čo si zaželá.“ A taktiež už prebýva na stolci zvanom „prikazuje čokoľvek, čo sa Mu zapáči.“

Žiadne chápanie nemôže porozumieť povahe Jeho zjavenia a žiadne poznanie nedokáže plne poňať Jeho vieru. Všetky výroky závisia od Jeho schválenia a všetko potrebuje Jeho vec. Všetko okrem Neho je stvorené Jeho príkazom a pohybuje sa a jestvuje vďaka Jeho zákonu. On zjavuje božské záhady a vykladá skrytú a pradávnu múdrosť. Tak sa v Biháru'l-Anvár, v 'Aválime a v Yanbú' uvádza, že Šádiq, Muḥammadov syn, vyriekol tieto slová: „Poznanie predstavuje sedem a dvadsať písmen. Proroci z neho zjavili len dve písmená. Zatiaľ teda žiaden človek nepoznal viac než tieto dve písmená. Keď však povstane Qá'im, dá, aby sa prejavilo zvyšných päť a dvadsať písmen.“ Uvažuj! Vyhlásil, že Poznanie pozostáva zo sedem a dvadsiatich písmen, a o všetkých Prorokoch od Adama až po „Pečať“ usudzoval, že z neho vyložili iba dve písmená a že boli zoslaní len s týmito dvoma písmenami. Taktiež vraví, že Qá'im zjaví všetkých zvyšných päť a dvadsať písmen. Z tohto prehovoru si povšimni, aké významné a vznešené je Jeho postavenie! Miesto, ktoré zaujíma, prevyšuje miesto všetkých Prorokov a Jeho zjavenie prekonáva chápanie a porozumenie všetkých ich vyvolených.

Je to zjavenie, s ktorým Proroci Boží, Jeho svätci a vyvolení buď neboli oboznámení, alebo ktoré v súlade s Božím nepreniknuteľným rozhodnutím neodhalili. A takéto zjavenie chcú títo biedni a zvrátení ľudia porovnávať s vlastnou nedokonalou myslou, vlastnou nedokonalou učenosťou a porozumením. A ak nezodpovedá ich normám, ihneď ho odmietnu. „Myslíš si, že väčšina z nich slyší či chápe? Sú skoro ako zvieratá! Dokonca zblúdili ešte ďalej od cesty!“¹⁸²

273 Zaujímalo by Nás, ako si vysvetľujú spomínanú tradíciu, tradíciu, ktorá nezameniteľným spôsobom v Jeho dni naznačuje zjavenie nepreniknuteľných vecí a výskyt nových a úžasných udalostí? Takéto podivuhodné udalosti vyvolávajú medzi ľuďmi toľko sporov, že všetci duchovní a teológovia odsúdia na smrť Jeho i Jeho druhov a že všetci ľudia zeme povstanú, aby Mu odporovali. Tak, ako bolo zaznamenané v Káfí, v tradícii Jábiru, v Tabuľke Fáťime ohľadne povahy Qá'ima: „Bude preukazovať cnosti Mojžišove, žiaru Ježišovu a trpezlivosť Jóbovu. Jeho vyvolení budú v Jeho dni ponížení. Ich hlavy budú ponúkané darom tak, ako hlavy Turkov a Daylamitov. Budú ich zabíjať a upaľovať. Zachvátí ich strach. Beznádej a obavy do ich srdc vnesú hrôzu. Zem sa sfarbí ich krvou. Ich ženy budú plakať a žialiť. To sú vskutku moji priatelia!“ Uvažuj! Ni jediné písmeno tejto tradície nezostalo nesplnené. Vo väčšine miest bola ich požehnaná krv preliata. V každom meste ich zajali, viedli ich provinciami a niektorých upálili. A predsa sa nik nepozastavil, aby popremýšľal nad tým, že ak by prisľúbený Qá'im zjavil zákony a nariadenia predchádzajúceho zriadenia, prečo by potom boli zaznamenané takéto tradície? A prečo by nastalo toľko sporov a svárov, že ľudia považujú zabitie týchto druhov za svoju povinnosť a že prenasledovanie týchto svätých duší pokladajú za spôsob dosiahnutia najvyššej priazne?

DRUHÁ ČASŤ

Okrem toho si povšimni, ako všetko, čo sa udialo, a všetko, čo bolo spáchané, bolo zmienené v predchádzajúcich tradíciách. Tak, ako bolo zaznamenané v Rawđiy-i-Káfi ohľadne Zawry. V Rawđiy-i-Káfi sa o Mu'ávíyih, synovi Vahhába, uvádza, že Abú-'Abdi'lláh riekol: „Poznáš Zawru?“ Povedal som: „Nech ti je obetovaný môj život! Vraví sa, že je ňou Bagdad.“ „Kdeže,“ odvetil. A potom dodal: „Vstúpil si do mesta Rayy¹⁸³?“ Nato som odpovedal: „Áno, vstúpil.“ Potom sa opýtal: „Bol si na trhu s dobytkom?“ „Áno,“ odvetil som. Povedal: „Videl si čiernu horu na pravej strane cesty? To je Zawrá'. Osemdesiat mužov, detí presvedčených ľudí, tu bude zabitých, pričom všetci z nich sú hodní toho, aby sa nazývali kalifmi.“ „Kto ich zabije?“ spýtal som sa. Jeho odpoveď znela: „Deti Perzie!“

Taký je stav a osud Jeho spoločníkov predpovedaný v predošlých dňoch. A tiež si povšimni, že podľa tejto tradície nie je Zawrá' nič iné než zem Rayy. Na tomto mieste po nesmiernom utrpení zahynuli Jeho spoločníci a všetky tieto sväté bytosti boli umučené rukou Peržanov tak, ako to je v tradícii zaznamenané. Sám si to slyšal a všetci to dosvedčujú. Prečo sa teda títo nízki, úbohí ľudia nepozastavia, aby rozjímali nad týmito tradíciami, z ktorých všetky sú zjavné ako slnce vo svojej poludňajšej sláve? Z akého dôvodu odmietajú prijať Pravdu a dovoľujú, aby im určité tradície, ktorých význam nepochopili, zabraňovali uznať zjavenie Boha a Jeho Kráasy a aby spôsobili, že budú prebývať v pekelnjej priepasti? Nedá sa to pripísať ničomu inému než neviere súdobých duchovných a teológov. O týchto povedal Šádiq, syn Muḥammada: „Teológovia danej doby budú najhoršími duchovnými v tieni nebies. Od nich bude pochádzať zlomyseľnosť a k nim sa navráti.“

183 *Starobylé mesto, blízko ktorého je postavený Teherán.*

276

Naliehame na učeních Bayánu, aby nešli v týchto stópách, aby v čase Mustaghátha nespôsobili Tomu, kto je Božská podstata, Nebeské svetlo, Úplná večnosť, Začiatok a Koniec Prejavov Neviditeľného, to, čo sa deje v tomto dni. Prosíme ich, aby sa nespoliehali na svoj rozum, svoje chápanie a učenosť a aby sa nepreli so Zjaviteľom nebeského a nekonečného poznania. A predsa, napriek všetkým týmto napomenutiam vidíme, že voči Nám s najväčšou zlobou povstáva jednooký človek, ktorý je vodcom ľudu. Predpovedáme, že v každom meste ľudia povstanú, aby Požehnanú krásu potlačili, že druhovia Pána bytia a konečnej Túžby všetkých ľudí utečú pred tvárou utláčateľa a útočisko budú hľadať v divočine. Iní sa odovzdajú a s úplnou odpútanosťou obetujú život na Jeho ceste. Nazdávame sa, že vidíme toho, kto je známy pre takú oddanosť a zbožnosť, že si ľudia považujú za povinnosť poslúchať ho a podrobiť sa jeho príkazu. Ten povstane, aby napadol samotný koreň božského stromu, bude sa zo všetkých síl snažiť, aby Mu odporoval a oponoval. Tak činia ľudia!

277

Prechováme nádej, že ľud Bayánu bude osvietený, že sa vznesie do ríše ducha a že tam bude prebývať, že bude vnímať Pravdu a chápacím zrakom rozozná utajenú faľoš. Pri Vzdelávateľovi všetkých bytostí, viditeľných i neviditeľných, prisahám, že v týchto dňoch sa však šíri taký zápach žiarlivosti, že od začiatku stvorenia sveta, i keď ono nemá začiatok, až do dnešného dňa sa v žiadnom prípade neobjavila taká zlovôľa, závisť a nenávisť, a ani ju už nikdy v budúcnosti neuzrieme. Pretože niekoľko ľudí, ktorí nikdy nevdychnú vôňu spravodlivosti, pozdvihlo vlajku vzbury a zoskupilo sa proti Nám. Z každej strany vidíme nebezpečenstvo ich kopíj a zovšadiaľ hľadíme na ostrie ich šípov. A to i napriek tomu, že sme sa ničím nechvastali ani sme sa nenasnažili predstihnúť žiadnu dušu. Každému sme boli najlás-

DRUHÁ ČASŤ

kavejším spoločníkom, najznášanlivejším a najmilujúcejším priateľom. V spoločnosti chudobných sme vyhľadávali ich bratstvo a medzi vznešenými a učenými sme preukazovali podriadenosť a odovzdanosť. Prisahám pri Bohu, jednom pravom Bohu! Akokoľvek žalostné boli strasti a utrpenie, ktoré Nám spôsobila ruka nepriateľa a ľudí knihy, to všetko mizne v úplnú ničotu v porovnaní s tým, čo Nás postretlo v rukách tých, ktorí vyhlasujú, že sú Našimi priateľmi.

Čo viac riečiť? I keby vesmír hľadel zrakom spravodlivosti, nebol by schopný uniesť váhu tohto prehovoru! V ranných dňoch po príchode do tejto krajiny, po tom, čo sme uzreli znamenia nadchádzajúcich udalostí, sme sa rozhodli odísť pred tým, než sa udejú. Odobrali sme sa do divočiny, kde sme dve letá odlúčené a osamote viedli život v úplnom ústraní. Z očí Nám padali slzy sklúčenosti a v krvácajúcom srdci sa vlnil oceán trýznivej bolesti. Nejednu noc sme nemali potravu a ne jeden deň nenašlo Naše telo odpočinok. Pri Ťom, kto má vo Svojich rukách Moju bytosť! Bez ohľadu na tieto spířsky sužoby a neustávajúceho nešťastia bola Naša duša zahalená do blaženej radosti a celá Naša bytosť vyžarovala neopísateľné šťastie. V Našom ústraní sme si totiž neboli vedomý bezprávia či prínosu, zdravia či nemoci žiadnej duše. Sami sme sa zhovárali so Svojím duchom, zabudnúc na svet a všetko, čo v ňom je. Nevedeli sme však, že záber božského osudu prekračuje i najširšie predstavy smrteľníka a že šíp Jeho rozhodnutia prekonáva i najodvážnejšie ľudské plány. Nik neunikne pascám, ktoré On nastaví, a žiadna duša nenájde vyslobodenie, ak sa nepodrobí Jeho vôli. Pri spravodlivosti Božej! V Našom odchode nebolo pomysli na návrat a v Našom odlúčení nebolo nádeje na zvlätanie. Skutočným zámerom Nášho ústrania bolo nestať sa dôvodom nezhôd medzi vernými, zdrojom nespokojnosti Našich druhov, prostriedkom zranenia niektorej duše či prí-

278

činou zármutku niektorého srdca. Okrem toho sme však nemali iný zámer a vo výhlade sme nemali žiaden iný cieľ. A predsa však každý konal podľa vlastných túžob a sledoval vlastné plané výmysly, až dokým z tajuplného Zdroja nevyšlo volanie, ktoré Nám prikazovalo, aby sme sa vrátili, odkiaľ sme prišli. Podriadili sme vlastnú vôľu Jeho vôli a podrobili sme sa Jeho nariadeniu.

279

Ktoré pero dokáže rozpovedať to, čo sme po Svojom návrate uzreli! Ubehli dve letá, počas ktorých sa Nás Naši nepriatelia neustále a neúnavne snažili zničiť. Toto všetci dosvedčia. Nik z verných však nepovstal, aby Nám pomohol, a ani nik nezamýšľal Nás oslobodiť. Veru, namiesto pomoci ich slová a činy spôsobili, že na Našu dušu padali spŕšky neustáleho zármutku! Stojíme medzi nimi všetkými, život na dlani, úplne oddaný Jeho vôli. Azda vďaka Božej láskyplnosti a Jeho milosti bude toto zjavené a prejavené Písmo môcť obetovať život na ceste Prvotného bodu, najvznešenejšieho Slova. Pri Ťom, na ktorého príkaz prevravel Duch! Nebyť tejto túžby Našej duše, ani na okamih by sme sa už v tomto meste nezdržali. „Boh Nám je dostatočným Svedkom.“ Našu rozpravu uzatvárame slovami: „Niet moci ani sily okrem samotného Boha.“ „Náležíme Bohu a k Nemu sa navrátíme.“

280

Tí, ktorí majú srdce na to, aby chápali, tí, ktorí ochutnali Víno lásky, ktorí ani na okamih neuspokojovali vlastné sebecké túžby, uzrú tieto znamenia, svedectvá a dôkazy, ktoré dokladajú pravdivosť tohto úžasného zjavenia, tejto všetko prevyšujúcej a božskej viery, žiariť ako slnce v poľudňajšej sláve. Premýšľaj o tom, ako ľudia odmietli Krásu Božiu a ľpeli na vlastných chamtivých túžbach. Napriek všetkým týmto dokonalým veršom, týmto neomylným zmienkam, ktoré boli zjavené v „Najmocnejšom zjavení“, napriek Zverenstvu Božiemu medzi ľuďmi a napriek týmto

DRUHÁ ČASŤ

zrejým tradíciám, z ktorých každá je zjavnejšia než ten najvýslovnejší prehovor, ľudia prehliadali a zamietali ich pravdivosť a pridržali sa litery určitých tradícií. Tradícií, o ktorých na základe vlastného porozumenia zistili, že sú v rozpore s ich očakávaniami, a ktorých význam nepochopili. Tak sa zbavili všetkej nádeje a pripravili sa o čisté víno nadovšetko Slávneho a o priezračné a nezakalené vody nesmrteľnej Kráasy.

Uváž, že v tradíciách bol dokonca výslovne zaznamenaný rok, v ktorom sa má toto Jadro svetla prejaviť. A predsa zotrývajú v nedbalosti a ani na okamih neprestávajú sledovať vlastné sebecké túžby. Podľa tradície sa Mufađđal spýtal Šáđiqa: „Aké bude znamenie Jeho príchodu, ó majstre môj?“ Odvetil: „Jeho Vec sa prejaví a Jeho Meno bude zvestované v roku šesťdesiat.“ 281

Aké zvláštn! I napriek týmto výslovným a zjavným zmienkam sa títo ľudia stráňa Pravdy. Napríklad sa v minulých tradíciách spomína zármutok, väznenie a sužoba spôsobené tej Podstate božských cností. V Biĥáre je zaznamenané: „V našom Qá'imovi budú štyri znamenia štyroch Prorokov: Mojžiša, Ježiša, Jozefa a Muĥammada. Mojžišovo znamenie je strach a očakávanie, Ježišovo to, čo o Ňom bolo povedané, Jozefovo je väznenie a pretváрка, Muĥammadovo je zjavenie knihy podobnej Koránu.“ Bez ohľadu na túto nezvratnú tradíciu, ktorá neomylným jazykom predpovedala terajšie udalosti, sa nenašiel nik, kto by na toto proroctvo dbal, a zdá sa, že sa ani nenájde nik, kto by tak učinil v budúcnosti s výnimkou tých, v prípade ktorých si to tvoj Pán želá. „Boh skutočne dá načúvať tomu, komu chce, ale My nedáme slyšať tým, ktorí sú v hrobe.“ 282

Je ti zrejmé, že Nebeské vtáčatá a Holubice večnosti vravia dvojakým jazykom. Jeden jazyk, vonkajší jazyk, neobsahuje narážky, je neutajený a nezahalený na to, aby mo- 283

hol byť vodiaca lampa a svetlo majáka, vďaka ktorému môžu pocestní dospieť k výšinám svätosti a hľadajúci dôjsť do ríše večného zvitania. Takými sú už spomínané nezahalené tradície a zrejmé verše. Druhý jazyk je zahalený a utajený tak, aby všetko, čo je skryté v srdci zlomyseľných, mohlo byť prejavené a aby ich najvnútornejšia bytosť mohla byť odhalená. Tak riekol Šádiq, Muḥammadov syn: „Boh ich vskutku vyskúša a roztriedi.“ Toto je božská miera, toto je Skúšobný kameň Boha, ktorým skúša Svojich služobníkov. Nik nechápe význam týchto prehovorov okrem tých, ktorých srdce je uistené, ktorých duša našla priazeň Boha a ktorých myseľ sa odpútala od všetkého okrem Neho. Na rozdiel od toho, čo si väčšina ľudí myslí, v takých prehovoroch nebol zamýšľaný doslovný význam. Tak bolo zaznamenané: „Každé poznanie má sedemdesiat významov, z ktorých ľudia poznajú len jeden. Keď povstane Qá'im, zjaví ľuďom všetko, čo zostáva.“ Taktiež vraví: „Riekneme jedno slovo a myslíme ním jeden a sedemdesiat významov. A každý z nich vieme vysvetliť.“

284 Toto zmieňujeme len preto, aby ľudia nezastrašili určité tradície a prehovory, ktoré sa doslovne nenaplnili, a aby svoj zmätok skôr pripisovali vlastnému nedostatku porozumenia, a nie nesplneniu prísľubov v tradíciách, pretože tak, ako to samy tradície dosvedčujú, tomuto ľudu nie je známy význam zamýšľaný imámmi viery. Tento ľud preto nesmie dovoliť, aby ho takéto prehovory ochudobnili o božskú štedrosť. Radšej by mal hľadať osvietenie u tých, ktorí sú ich uznávaní Vykladači, aby tak mohli byť odhalené skryté tajomstvá a aby mu mohli byť prejavené.

285 Avšak medzi ľuďmi zeme nevidíme nikoho, kto by úprimne túžil po Pravde, kto by u božských Prejavov hľadal vedenie ohľadne nepochopiteľných záležitostí viery. Všetci obývajú zem zabudnutia a nasledujú zvrhlých a odporujú-

DRUHÁ ČASŤ

cich ľudí. Boh im vskutku učiní to, čo činia oni sami, a zabudne na nich rovnako, ako oni v Jeho dni prehládali Jeho prítomnosť. Také je Jeho rozhodnutie pre tých, ktorí Ho popreli, a také bude pre tých, ktorí odmietli Jeho znamenia.

Našu rozpravu uzatvárame Jeho slovami (Nech je povznesený!): „A ktokoľvek ustúpi od spomienky Milosrdného, k tomu pripútame Satana, ktorý mu bude neodlučiteľným druhom.“¹⁸⁴ „A ktokoľvek sa odvráti od spomienky na Mňa, v pravde povedie biedny život.“¹⁸⁵ 286

Tak to bolo zjavené v minulosti, keď by ste to chápali! 287

Zjavil Bá' a Há'.¹⁸⁶ 288

Pokoj tomu, kto sa započúva do nápevu Tajuplného vtáčaťa volajúceho zo Sadratu'l-Muntahá! 289

Oslávený buď náš Pán, Najvyšší! 290

KONIEC

184 Korán 43,36

185 Korán 20,124

186 B a H znamená Bahá.

**AKO PREPISOVAŤ A VYSLOVOVAŤ
PERZSKÉ SLOVÁ**

PERZSKÁ ABECEDA A JEJ MEDZINÁRODNÝ PREPIS

ا	á	خ	<u>kh</u>	ص	ṣ	ك	k
ب	b	د	d	ض	ḍ	گ	g
پ	p	ذ	<u>dh</u>	ط	ṭ	ل	l
ت	t	ر	r	ظ	ẓ	م	m
ث	<u>th</u>	ز	z	ع	‘	ن	n
ج	j	ژ	<u>zh</u>	غ	gh	و	v
چ	<u>ch</u>	س	s	ف	f	ه	h
ح	ḥ	ش	<u>sh</u>	ق	q	ی	y

V bahájských spisoch sa všetky slová perzského a arabského pôvodu prepisujú podľa jednotného kľúča, ktorý platí v celom bahájskom svete. Nemeníme ho ani v prípade tých hlások, pre ktoré v slovenčine máme samostatné písmeno (napríklad, hoci „sh“ v perzských slovách vyslovujeme rovnako ako slovenské „š“, zachováваме aj v slovenských textoch rovnaký prepis, teda píšeme „sh“).

Aby sme teda texty s perzskými a arabskými textami dokázali správne vysloviť, môže nám pomôcť, ak sa naučíme tieto zásady prepisu a výslovnosti:

Samohlásky:

- 1) Dlhé samohlásky (**á, í, ú**) v perzských a arabských slovách **vyslovujeme rovnako** ako v slovenčine.
- 2) Krátke samohlásky (**a, i, u**) majú v perzských a arabských slovách **inú výslovnosť** ako v slovenčine: písmeno „a“ čítame ako slovenské „ä“, teda ako kombináciu hlások ae; písmeno „i“ ako slovenské „e“ a písmeno „u“ ako slovenské „o“.
- 3) Písmeno „y“ v perzských a arabských slovách čítame ako slovenské „j“. Ak je v slove napísané zdvojene (teda dve „yy“ po sebe, snažíme sa vysloviť „j“ dvakrát po sebe). Napríklad: Siyyid (vyslov: sejjed)
- 4) Dvojhláska, ktorá sa prepisuje písmenami „aw“ sa vyslovuje ako „ou“. Napríklad: Naw-Rúz (vyslov: nou-rúz)

Príklady výslovnosti samohlások (hrubým písmom sú označené samohlásky, ktoré vyslovíme inak, ako by sme ich prečítali v slovenčine:

Ayyám-i-Há (vyslov: aejjám-e-há)

Bahá'u'lláh (vyslov: baeháolláh)

Riḍván (vyslov: rezván)

Spoluhlásky:

- 1) Spoluhlásky bez neobvyklých znakov (**b, p, t, d, r, z, s, f, q, k, g, l, m, n, v, h**) **vyslovujeme rovnako** ako v slovenčine. Výnimku predstavuje písmeno „j“, ktoré vyslovujeme ako slovenské „dž“. Príklad: Bahjí (vyslov: baehdží)

AKO PREPISOVAŤ A VYSLOVOVAŤ PERZSKÉ SLOVÁ

- 2) Spoluhlásky, ktoré majú neobvyklé znaky (th, ch, kh, dh, zh, sh, gh, ḥ, ṣ, ḍ, ṭ, ḏ) vyslovujeme nasledovne:

<u>th</u> = s	<u>sh</u> = š	ḥ = h
<u>ch</u> = č	<u>gh</u> = vyslov ako francúzske „r“; ak je ťažké vysloviť	ṣ = s
<u>kh</u> = ch	francúzske „r“, potom	ḍ = z
<u>dh</u> = z	vyslovovať ako „g“	ṭ = t
<u>zh</u> = ž		ḏ = z

Ak sú niektoré spoluhlásky zapísané ako zdvojené, snažíme sa ich vysloviť dvakrát po sebe. Napríklad v slove ‘Abbás (vyslovíme **b** dvakrát).

Perzské znaky, ktoré sa v prepise objavujú ako jednoduché úvodzovky čiže úvodzovka v tvare čísla 6: ‘ a úvodzovka v tvare čísla 9: ’ — obe v podstate označujú pauzu v reči, teda ich vyslovujeme, ako keby sme skončili a potom znovu nasadíme hlas, ako keby sme vyslovovali nové slovo alebo samostatnú hlásku. Pri prepise ide o prepis dvoch odlišných perzských znakov, a preto si dávame pozor, aby úvodzoky boli správne obrátené: prvá úvodzovka v slove ‘*Abdu’l-Bahá* má tvar čísla 6, druhá úvodzovka v tom istom slove má tvar čísla 9.

SLOVNÍČEK A REGISTER

TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK

‘Abdu’lláh: Prorokov otec. Patril do Hášhimovskej rodiny, do najvznesenejšieho kmeňa Quaraišhiovskej časti arabskej rasy, priamo pochádzajúcej od Izmaela.

‘Abdu’lláh-i-Ubayy: Popredný Muḥammadov protivník, nazývaný „princ pokrytco“.

Abrahám: Pozri Genesis 11—25; knihu *Some Answered Questions*, s. 14—16. Vedci ho datujú do rokov 2100 až 2000 pred Kristom. Židia, kresťania a moslimovia ho považujú za Priateľa Božieho, Otca verných.

Abú Jahl: Doslovne „Otec pomätenia“, takto ho moslimovia popisujú. Prorokov nezastaviteľný nepriateľ.

Abú-‘Abdi’lláh: Označenie šiesteho Imáma, Ja‘far-i-Šadiq (Pravdivého), pravnuke al-Ḥusaynov. Zomrel v roku 765, otrávil ho Manšúr, ‘Abbásidovský kalif.

Abú ‘Amír: Muḥammadov protivník, mních.

‘Alí: Prorokov zať, prvý z dvanástich imámov.

Alíf, Lám, Mím: Tieto a iné samostatné písmená sa objavujú v záhlaví dvadsiatichdeviatich súr v Koráne.

Al-Medina: Doslovne „Mesto“, nazýva sa tak, lebo poskytovalo útulok pre Muḥammada, predtým Yathrib. Miesto posledného odpočinku Muḥammada, čo do posvätnosti druhé po Mekke.

Amalekiti: Vyhnaní za ranných dôb z Babylonie, rozšírili sa z Arábie do

Palestíny a Sýrie až po Egypt, ktorému dali niekoľko faraónov.

Athím: Hriečnik.

‘Aválím: Zbierka šiitských tradícií.

Báb: Qá‘im a Mihdí podľa islamu a Predchodca Bahá‘u’lláha. (Narodenie: 20. októbra 1819, umučenie: 9. júla 1850).

Bagdad: Založil ho kalif Mansúr v roku 762 na mieste kresťanskej dediny na západnom brehu rieky Tigris. Po dobu 500 rokov zostal sídlom Abbásidovskej vlády.

Bahá: Doslovne „Sláva“, „Nádhera“, označuje Bahá‘u’lláha (Mírzá Ḥusayn ‘Alí), ktorý ešte neoznámil Svoje poslanie, ale už bol týmto pomenovaním označovaný.

Bahá‘u’lláh: Zakladateľ bahájskej viery, tento titul je zaznamenaný v Perzskom Bayáne od Bába a znamená Sláva, Svetlo a Nádhera Božia. (Narodenie: 12. novembra 1817, zosnutie: 29. mája 1892).

Baní-Hášhim: Rodina, ku ktorej Muḥammad patril.

Baṭhá: Mekka.

Bayán: Bayán (Vysvetlenie) je hlavná doktrínálna práca od Bába. V knihe *God Passes By* (s. 24—25) sa popisuje ako monumentálna klenotnica zákonov a nariadení nového zriadenia a pokladnica, ukrývajúca väčšinu Bábových zmienok, pôct a varovaní týkajúcich sa „*Toho, koho Boh prejaví*“. Táto kniha pozostáva z približne ôsmi tisíc veršov, zastáva ústredné miesto v literatúre Bábovej viery, mala

by sa v prvom rade považovať za eulógiu na Prislúbeného, skôr než za zákonník určený na to, aby bol trvalým vedením pre budúce generácie. Báb tiež napísal „menší a menej závažný Arabský Bayán“.

Bihár: Zmienka o šiitskej tradícii.

Biháru'l-Anvár: Zbierka šiitskych tradícií.

Božský elixír: Symbolická zmienka o exilire alchymistov, ktorý mal premieňať základné kovy na zlato.

Faran: Faran je pohorie na sever od Sinaja a na juh od Seira. Sú to posvätné miesta zjavenia. Teman leží na severozápad od Edamu, neďaleko Faranu. Pozri Habakuk 3,3. Samotný Mojžiš používa slovo Faran, keď konkrétne myslí Muḥammada, a Seir, keď myslí Ježiša Krista: „*Od Sinaja prišiel Pán, zažiaril zo Seiru, zjavil sa od vrchu Fáran, došiel k vodám Meriba-Kádeš, z jeho pravice ohnivý zákon vychádzal pre nich.*“ (Dt 33,2) Tu Mojžiš predpovedá príchod troch zjavení a troch prorokov, pričom posledný je Bahá'u'lláh. Izmael (Gn 21,21) založil arabské národy na Farane.

Faraón: Bežné pomenovanie kráľov Egypta. Za utláčajúceho faraóna sa väčšinou považuje Ramzes II. (okolo roku 1340 pred Kristom) a jeho syn a nástupca Merenptah, faraón za exodu, ale toto je veľmi neisté, pretože narodenie Mojžiša sa datuje dokonca už do roku 1520 pred Kristom.

Fátimih: Dcéra Muḥammada a Khadíjih. Vydala sa za 'Alího, Muḥamma-

dovho synovca, a mala troch synov. Jeden zomrel v detstve a druhý dvaja, Ḥasan a Ḥusayn, sú potomkovia Pro-roka známi ako siyyidi.

Fénix: Vták, o ktorom povesti rozprávajú, že žije sám, sám od seba zhorí a znovu z vlastného popola povstane.

Gabriel: Najdôležitejší zo všetkých anjelov, Duch svätý. Má na starosti zapisovať nariadenia Boha. Prostredníctvom neho bol Muḥammadovi zjavený Korán.

Há: Písmeno H, ktoré má priradené číslo 5 a ktoré sa niekedy používa ako symbol pre Bahá'u'lláha. Pozri *Štyri údolia*.

Hájí Mírzá Karím Khán: Predstieral poznanie, autor knihy Vedenie pre neznelého (Iršhadu'l-'Avám), ktorého práce pominuli spolu s ním.

Hamizih: „Princ mučeníkov“, pomenovanie Muḥammadovho strýka.

Herodes: Herod I. (Veľký). Pochádzal z Idumey, ale bol vychovaný ako žid. Rímsky senát ho v roku 40 pred Kristom menoval za kráľa Judei. Znovu vybudoval chrám v Jeruzaleme.

Hijáz: Oblasť v juhozápadnej Arábii, ktorá sa môže považovať za svätú zem moslimov, pretože sa tam nachádzajú posvätné mestá Medína a Mekka a mnohé ďalšie miesta spojené s históriou Muḥammada. „Jazyk Ḥijázu“ je arabčina.

Húd: Prorok poslaný kmeňu 'Ád. Bol príbuzným Noeho a je spomínaný v Koráne v súre 7,63—70, v súre 11, 52—63 a v súre 26,123—139.

TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK

Husayn: Tretí imám. Syn 'Alího a Fátimih.

Cherubovia: V Biblii sa cherubovia objavujú ako bytosti odlišné od anjelov, ktorí sú poslami Jahveho, pričom cherubovia sa nachádzajú tam, kde je Boh osobne prítomný, napríklad: „Zasadol na cheruba a vzlietol.“ (Žalmy 18,10). Spodobenia cherubov zdobili opony vo svätyni svätých a cherubovia boli znázornení vo vnútri nad trónom milosrdenstva. V neskoršej tradícii boli cherubovia zaradení do deviatich rádov anjelov.

Ibn-i-Šúrjýa: Učený židovský rabín v čase Muḥammada.

Imám 'Alí: Synovec a prvý učeník Muḥammada; manžel Muḥammadovej dcéry, Fátimih; a prostredníctvom jeho syna Ḥusayna, príbuzný Siyyid 'Alího Muḥammada, Bába.

'Imrán: Otec Mojžiša a Árona; Korán, súra 3,30, a Biblia, Exodus 6,20.

Irak: V roku 1862, keď bola táto kniha zjavená, bol súčasťou Tureckej ríše.

Jozef: Syn Jáкова a v Koráne inšpirovaný prorok.

Ka'b-Ibn-i-Ashraf: Bol súčasťou konšpirácie spolu s úhlavným nepriateľom proroka, Abú Šufyanom, s cieľom pripraviť proroka o život.

Ka'bih: Doslovne „kocka“. Budova v tvare kocky v strede mešity v Mekke, v ktorej sa nachádza čierny kameň.

Káfí: Dôležitá zbierka šíitskych tradícií. Jabir je autoritou citátu, ktorý sa ku koncu knihy zmiňuje.

Kaifáš: Židovský veľkňaz, ktorý

predsedal súdu, ktorý súdil a odsúdil Ježiša.

Kain a Ábel: Dvaja synovia Adama a Evy. Pozri Genesis 4 a Korán, 5. súra.

Kalifovia: Doslovne „nástupcovia“ alebo „zástupcovia“. Šíiti tvrdia, že nástupcovia proroka musia byť členovia Jeho vlastnej rodiny, ale nepoužívajú pomenovanie kalif. Turecký sultán začal tento titul používať začiatkom 16. storočia.

Kameň filozofov: Vymyslená látka, ktorú alchymisti hľadali ako prostriedok na premenu lacných kovov na zlato.

Karbilá: Mesto asi 90 km juhozápadne od Bagdadu na Eufrate.

Karim: Ctený.

Karmínový pilier: Zmienka o Bahá'u'lláhovom náboženstve poliatom karmínovou krvou mučeníkov.

Kawthar: Rieka v raji, z ktorej vytekajú všetky ostatné rieky. Časť vody z nej vteká do veľkého jazera. Na jeho brehoch odpočívajú duše verných po tom, čo prekročili hrozný most, ktorý vedie ponad stred pekla.

Khaybar: Horská oblasť na severozápadnej hranici Indie.

Kopt: Kopti boli potomkami starovekých Egypťanov. V dobe Mojžiša neboli veriaci. Septi boli kmene Izraela.

Korán: Korán (po arabsky: čítanie), sväté spisy moslimskej viery zjavené Muḥammadom. Verše sa skladajú z kapitol nazývaných súry. Obsahuje 77 974 slov a je o niečo dlhší než

Nový zákon. Vznikal v priebehu 21 rokov. Celá kniha nebola usporiadaná, až kým Prorok nezomrel, ale moslimovia sú presvedčení, že On samotný ho rozdelil na súry a dal väčšine z nich ich súčasné pomenovanie. Preklad do angličtiny od G. Saylea (1734) je najautoritatívnejší, ale preklad od J. M. Rodwella sa odporúča ako najlepší. Korán bol preložený aj do slovenčiny.

Kúfih: Mesto na západnom brehu Eufratu, ktoré už v súčasnosti neexistuje.

Leviantan: Nešpecifikovaný vodný netvor, veľryba alebo zmija.

Mekka: Hlavné mesto Arábie, miesto narodenia Muḥammada, miesto Ka'bih a najsvätejšie mesto islamu.

Midjan: Mesto a oblasť pri Červenom mori, juhovýchodne od hory Sinaj, ktorú obývali potomkovia Midjana, syna Abraháma a Ketury, Korán 7,83.

Mí'ráj: Pomenovanie Muḥammadovej nočnej cesty s Gabrielom.

Mojžiš: Podľa moslimov jeden zo šiestich prorokov. Pozri Exodus 4,16, kde Boh vraví Mojžišovi: „*ty budeš preň ako Boh.*“ A Exodus 7,1: „*dávam ťa faraónovi za božstvo.*“ Mojžiš viedol exodus z Egypta, približne v roku 1440 pre Kristom.

Mudrci: Kasta kňazov a mudrcov spomedzi starých Peržanov.

Mufaḍḍal: Zmienka o šíitskej tradícii.

Muḥammad: Prorok islamu a zjaviteľ Koránu. Narodil sa v auguste roku 570, svoje poslanie oznámil v roku 613. V roku 622 utiekol do Mediny.

Mullá 'Abdu'l-Kháliq-i- Yazdí: Najprv bol židovský kňaz, prijal islam, pridral sa k škole Shaykhí a Mullá Ḥusayn ho obrátil na Bábovu vieru, pričom sa v Teheráne stal jedným z najväznejších a najschopnejších obhajovateľov viery.

Mullá 'Alíy-i-Baraḳání: Táhirin strýko, jeden z najučenejších a najznámejších členov spoločenstva Shaykhí. Keď prijal Bábovu vieru, stal sa v Teheráne jedným z jej najväznejších a najschopnejších obhajovateľov viery.

Mullá 'Alíy-i-Bastání: Jedno z písmen Žijúceho. Báb ho v roku 1844 poslal na dôležitú cestu zo Shírázu, stal sa prvým, kto trpel a položil život na ceste tejto novej viery.

Mullá Báb: Brat Mullá Mihdíy-i-Kandí, umučený v Ṭabarsí.

Mullá Ḥusayn: Prvý, ktorý v Bába uveril, prvé písmeno Žijúceho, Bábu'l-Báb — čo znamená Brána k Bráne — toto pomenovanie mu dal Báb. Narodil sa v roku 1813, deväť rokov bol učeníkom Siyyida Kázima a päť rokov bol nasledovníkom Bába. Bol umučený v pevnosti Shaykh Ṭabarsí dňa 2. februára 1849.

Mullá Mihdíy-i-Khu'í: Bahá'u'lláhov blízky spoločník a domáci učiteľ detí v Jeho rodine. Bol umučený v Ṭabarsí.

Mullá Muḥammad-'Alíy-i-Zanjání: Pomenovaný Ḥujjat. „Jeden z najschopnejších a najodvážnejších podporovateľov viery“ (*God Passes By*, s. 44), vodca Bábových nasledovníkov — ako to pomenoval Lord Cur-

TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK

zon — počas „hrozivého obliehania a zabíjania“, ktoré ich postihlo v Zanjáne, kde bol umučený spolu s ďalšími 1800 učeníkmi.

Mullá Ni‘matu’lláh-i- Mázindarání: Bábov nasledovník umučený v Shaykh Ṭabarsí.

Mullá Yúsuf-i-Ardibílí: Písmeno Žijúceho, umučené v Shaykh Ṭabarsí.

Mustagháth: Doslovne „Ten, koho vzývajú“. Označuje príchod Bahá’u’lláha v čase, ktorý oznámil Báb.

Nabuchadnesar: Babylonský kráľ. V roku 599 pred Kristom dobyl Jeruzalem a v roku 588 pred Kristom mesto zničil a presťahoval väčšinu obyvateľov do Chaldey.

Naḡr-Ibn-i-Háráth: Muḡammadov protivník.

Nimród: V moslimských krajinách prezentovaný ako prenasledovateľ Abraháma.

Noe: Prorok, ktorému moslimovia dali pomenovanie Prorok Boží, pozri Gn 6,10 a Korán 11,71, kde sa uvádza príbeh o jeho živote a potope.

Nudbih, modlitba: Nárek Imáma ‘Alího. „Pečať prorokov“: Jedno z Muḡammadových pomenovaní.

Pentateuch: Doslovne: päť zväzkov. Ide o prvých päť kníh v Biblii.

Písmená jednoty: Prorokovi apoštoli.

Prejav: Povaha proroka alebo Prejavu Božieho sa v Bahá’u’lláhových vybraných spisoch popisuje takto: „A pretože nemôže jestvovať puto priameho spojenia medzi jedným pravým Bohom a Jeho stvorením a pretože medzi

pomíňajúcim a Večným, náhodným a Absolútnym nemôže byť žiadna podobnosť, prikázal, že sa v každom veku a zriadení v kráľovstvách zeme i nebies musí prejaviť čistá a nepoškrvená Duša. ... Tieto Podstaty odpútanosti, tieto žiarivé Podstaty sú riečiskom všeprenikajúcej milosti Božej. Nasledujú svetlo neomylného vedenia, sú obdarené zvrchovaným mocnárstvom, sú poverené, aby používali vnuknutie Svojich slov, prúd Svojej neustávajúcej milosti a posväcujúci vánok Svojho zjavenia na to, aby každé túžiace srdce a každú vnímavú dušu očistili od nečistoty a prachu pozemských starostí a obmedzenosti.“

Prvotná vôľa: To prvé, čo vyžarovalo z Boha, je tá všeobecná skutočnosť, ktorú ľud Bahá nazýva Prvotná vôľa.

Qá’im: Prislúbený islamu.

Qayyúmu’l-Asmá: Komentár k Súre o Jozefovi v Koráne, ktorý napísal Báb v roku 1844 a ktorý Bábovi nasledovníci považujú za svoj Korán.

Qiblih: Smer, ktorým sa treba tvárou otočiť počas modlitby. Korán, súra 2, 136—145, ustanovuje pre moslimov za Qiblih Mekku.

Raj: Nebeská záhrada, stav blaženosti. Prejav „Slávika z raja“, Jeho zjavenie, „šum lístia raja“, „láska Božia“ je samotný raj.

Rayy: Dávne mesto, blízko ktorého sa nachádza Teherán.

Riḡván: Názov ochrancu raja. Bahá’u’lláh toto slovo používa pre samotný raj.

Rik'át: Postoj a pohyby pri modlitbe.

Rok šesťdesiat: Znamená rok 1260 po Hidžre, rok 1844 nášho letopočtu, rok Bábovho oznámenia.

Rúz-bih: Peržan, ktorý prijal kresťanstvo, a keď sa dozvedel, že práve má do Arábie prísť Prorok, odcestoval tam a stretol sa s Muḥammadom v Kóbe počas Jeho úteku do Mediny, uznal Jeho postavenie a stal sa moslimom.

Sába: Mesto v južnej Arábii, o ktorom sa hovorí v Genezis 10, 28; v I. knihe kráľov 10; v II. knihe kroník 9. Symbolicky znamená príbytok, domov.

Šadiq: Šiesty imám spomedzi šiitských imámov.

Sadratu'l Muntahá: Názov stromu, ktorý Arabovia v dávnych časoch sadili na konci cesty, aby slúžil ako vodídlo. Ako symbol označuje Prejav Boží v Jeho dni.

Sadrih: Doslovne: Vetva.

Šáliḥ: Dávny prorok Arabov, spomínaný v Koráne, súra 7,71—77. Niektorí komentátori ho stotožňujú so Saleho z Genezis 11,13.

Salsabíl: Doslovne: pomaly plynúci. Fontána v raji.

Sámirí: Čarodejník, ktorého povolal faraón, aby sa postavil voči Mojžišovi. Podľa moslimov práve on, a nie Áron, vyrobil zlaté teľa.

Šaykh Aḥmad: Prvý z dvoch predchodcov Bába, ktorý sa narodil v roku 1753, zakladateľ školy *šaykhí* a autor 96 kníh. Zomrel v roku 1831.

Šhíráz: Hlavné mesto kraja Fars v Perzii. Miesto Bábovho narodenia, kde

v roku 1844 oznámil svoje poslanstvo.

Sinaj: Hora, kde Boh dal Mojžišovi zákon. (Korán 7,139 a Exodus 19).

Širáť: Doslovne most alebo opora, označuje náboženstvo Božie.

Siyyid Ḥusayn-i-Turshízí: Mujtahid, jeden zo siedmich mučeníkov z Teheránu.

Siyyid Kázim: Hlavný učeník Shaykha Aḥmada a jeho nástupca. Mulla Ḥusayn a ostatní význační Bábovi nasledovníci patrili k jeho študentom. Zomrel 31. decembra 1850.

Siyyid Yaḥyá, pomenovaný Vahíd: Význačný, veľmi učený duchovný predstaviteľ, ktorý sa stal Bábovým nasledovníkom a bol umučený po obliehaní Nayrízu 29. júla 1850, desať dní po Bábovej smrti.

Súfiovia: Rád moslimských mystikov.

Súra: Rad alebo sled, ako napríklad rad tehál v stene. Termín používaný pre kapitoly Koránu, ktorých je stoštrnásť.

Šiitsky islam: Problém nástupníctva rozdeľuje vo všeobecnosti islam na dve základné vetvy. Jednu predstavujú v prvom rade šiiti, pričom otázka vodcovstva je duchovná záležitosť, ktorú určuje prorok, a tí, ktorí sú jeho nástupcami. Druhá, sunitská vetva, rieši otázku nástupníctva výberom nástupcu. Sunitskí kalífovia sú navonok obrancami viery. Šiitskí imámovia sú božsky menovaní a majú dar presahujúci ľudskú múdrosť a právomoci.

Šoeb: Midjanský kňaz (Exodus 2,16—21). Mojžiš sa oženil s jeho

TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK

dcérou, Exodus ho označuje menom Jetro.

Tabuľka: Názov posvätnej epištoly obsahujúcej zjavenie. To, že Mojžiš dostal tabuľky, sa zmiňuje v Koráne, súra 7, 142: „Napísali sme mu (Mojžišovi) na tabuľky (alwah, sg. lauh) prikázanie ohľadne každej záležitosti.“

Ťaff (krajina): Pláň Karbilská, v blízkosti ktorej bol umučení Imám Ĥusayn.

Ťhamúdovci: Kmeň dávneho hamitského ľudu, ktorý obýva hranice Edomu a žije v jaskyniach. Takmer ich vyhubil Chedorlaomer, elamský dobyvateľ. Tí, čo prežili, utiekli na pohorie Seir, kde žili v čase Izáka a Jákoaba.

Tradície: Autoritatívny záznam inšpirovaných výrokov a skutkov Proroka, ktorý je doplnkom k zjaveniu obsiahnutému v Koráne.

‘Urvatu’l-Vuthqá: Doslovne, „najsilnejšia rukoväť“, to znamená viera Božia.

Yaĥyá: Ján, predchodca Ježiša Krista. Herod ho dal sťat’.

Yanbú’: Zbierka šiitských tradícií.

Yathrib: Dávne mesto, ktorého názov bol zmenený na Medinat un-Nabi, Mesto proroka, alebo skrátene Medina, mesto *par excellence*.

Zaqqúm: Strom zasadený v pekelných oblastiach.

Ziyárat: Tabuľka navštívenia zjavená Imámom ‘Alím.

REGISTER

- 'Abdu'l-Kháliq-i-Yazdí, Mullá, 248
 'Abdu'lláh-i-Ubayy, 114
 'Abdu'lláh, otec Muḥammada, 178
 Ábel, 157
 Abrahám (Priateľ Boží), 11—12, 67—8
 Abú-'Abdi'lláh, 269, 274
 Abú-'Ámir, 114
 Abú-Jahl, 129
 Adam, 157, 161, 172, 179, 264, 272
 Aḥmad-i-Aḥsá'i, Shaykh, 72
 alchýmia, 165—7, 203—4, 208
 'Alí, Imám, 127, 135, 161, 175, 178, 179
 'Alíy-i-Baraqání, Mullá, 248
 'Alíy-i-Bastámí, Mullá, 248
 Amalekiti, 92
 anjeli, 24, 86—8, 122
 arabský jazyk, 24
 Arba'ín, 271
 Áron, 59
Athím, 209
 atómy, 107, 216,
 pozri tiež stvorenie
 'Aválim, 270, 272
 Báb, (Bod Bayánu), 170, 171, 257, 272
 epištoľa duchovným, 256
 mučeníctvo, 258—9, 262, 273
 neochvejnosť, 261—2
 neuznaný moslimami, 182, 243—4
 odpútanie sa, 259—60
 prenasledovanie, 262
 proroctvá ohľadne B., 281
 Qá'im, *pozri* Qá'im
 zjavenie,
 dôkazy, 246, 257, 261—5
 povaha, 272
 veľkoleposť, 265
 znamenia, 72—3
 Bagdad, 22, 274
 Bahá'u'lláh
 nasledovníci, 276
 odchod do divočiny, 278
 pozri tiež Prislúbený
 príchod do Bagdadu, 278
 útlak, 276—7
 utrpenie, 114, 208, 277—9
 zjavenie, 280
 baháji, 276
 Baní-Háshim, 270, 271
 Bábíqir, Mullá, 248
 Baṭṭhá, *pozri* Mekka
 Bayán, 1, 101, 219, 276
 ľud Bayánu, *pozri* nasledovníci
 Bába
 Betlehem, 70
 bezprávie, 29, 120
 bezverci, 118, 129, 242, 260
 Biblia, 17
 pozri tiež evanjeliá
 Biḥár, 282
 Biháru'l-Anvár, 272
 blahobyť, *pozri* bohatstvo
 Bod Bayánu, *pozri* Báb
 Boh, 178, 214
 blížkosť k B., 2
 bohatstvo B., 56
 dary Božie ľudským bytostiam, 23,
 107, 216
 Deň B., 101
 dôkaz B., 226
 dôvera v B., 2, 18, 213
 hnev B., 125
 chápanie B., 2
 jednotnosť B., 31
 Kráľovstvo B., 125
 láska k B., 31
 mená B., 27, 107, 109, 113, 187

KNIHA ISTOTY

- milosť B., *pozri* milosť
moc B., 182
nadpozemskosť B., 190
nepoznatelná Podstata, 104
odvracia sa od B., *pozri* nedbalosť
podstata B., 27, 51, 56, 104, 150, 224
povaha B., 104—5
povznesený nad každý ľudský
prídomok, 104
poznania B., 106, 109, 130, 151, 154
prídomky B., 27, 107, 109—10, 113,
149, 151, 187, 196
prikázania B., *pozri* zákony
prítomnosť B., 148—9, 181—2
rozhovor s B., 214
,ruka Božia je spútaná‘, 147—8
spravodlivosť B., 16, 22
uznanie B., 2, 27, 100, 148, 151
norma pochopenia a uznania B., 2
vôľa B., *pozri* vôľa Božia
vzťah k ľudstvu, 104—6
vzťah k Prejavom, 105—6,
109—10, 151, 193—8
zákony, 28
zjavenie B., *pozri* zjavenie, božské
znamenia Božie, *pozri* znamenia,
Božie
zvíťanie sa s B., 18, 44
zvrchovanosť B., 131—4
- bohatstvo, 28, 114
Božie, 56
symbolický význam, 141—3, 217
cudzoložstvo, 92
činy
dosvedčujú slová, 249—50
ľudí nie sú normou pravého
pochopenia Boha, 2
Prejavov, 61
- človek, *pozri* ľudské bytosti a ľudstvo
dary Božie ľudským bytostiam, 23, 107
David, 55
Daylamiti, 273
Deň Boha, 101
dôvera v Boha, 2
duch (duša)
pozri tiež duša
význam, 201
život, 128
Duch Svätý, 141
duchovní (náboženský predstavitelia,
ľudia knihy), 14—15
Bábova epištola d., 256
kresťanskí, 25, 88, 93, 236
ktorí uznali Bába, 247—9
nedbalosť d., 252—3, 255
neviera d., 275
odmietli pravdu, 155, 175
odpor voči Bábovi, 256, 270
odpor voči Muḥammadovi, 114
odpor voči Prejavom Boha, 15—16,
89, 177, 199—201, 238—40, 246,
252—3
popísaní ako ‚slnká‘, 34—5
prenasledovanie Bábových
nasledovníkov, 263—5
slepo nasledovaní nasledovníkmi,
89, 175—6
spurnosť d., 41, 89—90, 96
túžba po vodcovstve, 15, 175,
252—3
vedenie do omylu symbolickým
jazykom, 83, 85
zlé vysvetľovanie Písma, 199
židovskí, 92, 93, 95, 144, 147
duša
hľadajúca pravdu, 29

REGISTER

- očistenie d., 213
 oheň jazyka pohlcuje d., 213
 rozvoj d., 56
 Tajomstvá d., 216
 dym, symbolický význam d., 84
 ego, 56, 57, 118, 128, 160, 203, 231
 evanjeliá, 21, 24, 26, 42, 98, 125—6,
 159, 219
 proroctvá e., 88, 97
 zákon e., 236
 faloš, 217, 223, 252, 277
 faraón, 12, 57, 68, 92
 Faran, 12
 Fáṭimih, 178
 Tabuľka pre F., 273
 Gabriel, 54, 92, 116, 123, 174
 Ḥamzih, 129
 Herodes, 69
 Ḥijáz, 18, 71
 hľadajúci, 100
 pravý, 213—19
 Horiaci ker, 217
 hriech, 17, 209
 odpustenie h., 145, 214
 Húd, 9—10
 súra Húd, 5
 Ḥurí, 78
 Ḥusayn, Imám (Princ mučeníkov),
 135—6, 138—40, 179, 251
 Ḥusayn-i-Turshízí, Siyyid, 248
 Ḥusayn, Mullá, 248
 hviezdy
 padajúce z neba, 24—5, 41, 66
 symbolický význam, 31, 52, 73—4
 viditeľné ako znamenia nového
 Prejavu, 66—73
 Cherubín, 86
 chlieb, duchovný, 22—3
 chudoba, symbolický význam, 141—3
 chudobní, 214, 277
 Ibn-i-Šuríyá, 92
 imámovia, 152, 161, 270—1, 284
 ‘Imrán, 57
 Irak, 18
 Irshádu’l-‘Avám, 203
 islam, 25, 26, 98, 113, 114, 117, 156, 161,
 170, 185, 242, 268
 odpor voči, 242
 istota, 2, 5, 52
 Mesto i., 217—19
 postavenie i., 216
 izraelský ľud, 17, 68, 230
pozri tiež židia
 Jábír, 273
 Ján Krstiteľ (Yaḥyá), 70
 Ján, Evanjelium sv., 24
 jazyk, (reč), 64, 73, 214, 282—3
 oheň jazyka, 213
 planý, 2, 77, 213
 symbolický, 41—2, 53, 83, 85—6,
 283
 jednota
 božská, 8
 proti odlišnosti, 20
 stvorená Slovom Božím, 118—19
 Jeruzalem, 54, 92
 Ježiš, 17, 19—21, 55, 60, 62, 88, 98,
 125—6, 141, 144—5, 159, 161, 172,
 191, 219, 236, 273, 282
 narodenie, 59, 69—70
 návrat, 21
 proroctvá, 88
 znamenia J., 24—6
 Jób, 273
 Jozef, 236, 282
 judská zem, 70

KNIHA ISTOTY

- Ka'b-Ibn-i-Ashraf, 114
 Ka'bih, 54
 Káfí, 273
 Kaifáš, 144
 Kain, 157
 kameň mudrcov, 86
 Karbilá, 136
 Karím Khán, Hájí Mírzá, 203—10
 Karmínový stĺp, 77
 Kázim-i-Rashí, Siyyid, 72
Khaybar, 92, 179
 Knieža temnoty, 130
 Kniha,
 ľudia knihy, 242
 norma pre uznanie Prejavu, 242
 pozri tiež Bayán a Písmo
 Korán, 20, 45, 83, 91, 93, 115—16,
 134, 148, 156, 160, 181, 185—6, 219,
 220—6, 230—1, 268, 282
 doslovné vysvetlenie K., 122
 dôkaz pre bežných ľudí, 232
 oddelené písmená K., 224
 prirovnaný k nebu, 40
 zákony, 38
 korupcia, 28
 králi, 117, 131
 kráľovstvo Božie, vstup do, 125
 kresťania, 25—6, 42, 88, 91, 146, 268
 kresťanstvo, 25—6
 krutosť, 16
 Kúfih, 127
 Kumayl, 109
 láska, 64, 120
 hľadajúci musí očistiť srdce od l.,
 213
 k Bohu, 31
 prináša božské poznanie, 76
 umenie l., 64
 láskavosť, 214
 láskyplnosť Božia, 14
 ľudia duchovnej mysle, 215
 ľudia knihy, *pozri* duchovní
 ľudské bytosti,
 dary Boha pre ľ. b., 23, 107
 nesmrteľnosť ľ. b., *pozri*
 nesmrteľnosť
 obmedzenia ľ. b., 2
 odvrátili sa od Prejavu Božieho, 3
 postavenie ľ. b., 1, 149
 povaha ľ. b., 107, 109
 poznatie ľ. b., 107
 pozri tiež ľudstvo
 prejavujú znamenia Božie, 107
 premena ľ. b., 163—4, 167
 schopnosti ľ. b., 107
 slepo nasledujú predstaviteľov
 svojej viery, 89, 175—6
 vznešenosť, 109
 znamenia Božie v ľ. b., *pozri*
 znamenia, Božie
 zvítanie s Bohom, 18, 44, 139
 ľudstvo
 bežní ľudia, 232
 jednota ľ, *pozri* jednota *pozri tiež*
 ľudské bytosti
 láska k Bohu, 31
 nedbalosť ľ., *pozri* nedbalosť
 premena ľ, 269—70
 súženie ľ., *pozri* súženie ľudstva
 vodcovia ľ., *pozri* vodcovia
 vzdelávanie ľ., 103
 vznešenosť, 233
 vzťah k Bohu, 104—6
 zvrátenosť ľ. tohto veku, 14
 Lukáš, Evanjelium sv. L., 24, 145
 mágia, 203

REGISTER

- Marek, Evanjelium sv. M., 24
- Mária, matka Ježiša, 24, 59, 88, 141,
144, 191
- Matúš, Evanjelium sv. M., 24
- meď, 165—7
- Medina (Yathrib), 54, 93
- Mekka (Baḥḥá), 54, 93
- mená, 20, 174
Božie, 27, 31, 107, 109, 113
- mesiac
nedá svojej žiare, 24, 41—2, 66
symbolický význam, 31, 52, 73, 200
- Mesiáš, 17, 144, 147
- mesto
nebeské (mesto Božie, ‚Slovo Božie
zjavované v každej dobe‘), 90,
216—19
Mesto istoty, 217
pozri tiež náboženstvo a Slovo Božie
- metafyzika, 203
- Mi'ráj, 203—4
- Mihdí, 269
- Mihdí-i-Kaí, Mullá, 248
- Mihdí-i-Khu'í, Mullá, 248
- milosrdenstvo, 22, 28, 120
- milosť, 2, 22, 31, 103, 120, 152, 153, 182
Božia, 56, 106, 163, 188
neodopretá, 14
odovzdaná prostredníctvom
Prejavov, 106
prúd, 197
najvyššia a najvynímajúcejšia m., 148
- Milovaný, *pozri* Boh a Prejavy Božie
- mlčanlivosť, 213
- modlitba, zákon o, 38—40
- Mojžiš, 12, 17, 55, 62, 92, 147—8, 159,
161, 172, 210, 219, 230, 236, 273, 282
život M., 57—8, 68
- moslimovia, 93, 146, 170, 220—1, 237
prenasledovanie m., 242
sa odvrátili od Bába, 182—5, 243
- Mu'ávíyiq, 274
- mučeníci, 252
Bábovi nasledovníci, 263, 275
- mudrci, 69—70
- múdroosť, 2, 5, 28, 73
božská 102, 108
nemôže byť uhasená, 12
pradávná, 217, 272
Prejavy sú studnice m., 106
tajomstvá m., 16, 26, 49
- Mufaḍḍal, 281
- Muḥammad, 20, 25, 38, 40, 88, 92—3,
95, 123—4, 146—7, 159—61, 170,
172, 178, 188, 196, 219—224, 234,
269, 282
- Muḥammad Baqir, otec Imáma
Šádiqa, 270, 272, 275, 283
- Muḥammad-'Alíy-i-Zanjání, Mullá,
248
druhovia M., 242
mení qiblih, 54
mi'ráj, 203—4
mocnárstvo, 114, 118
narodenie, 71
odporcovia M., 157, 200—1, 242
Pečať Prorokov, 172, 178, 181, 196,
272
súd M., 121
útek z Mekky, 54
utrpenie, 114—16
uznanie, 242
vyhlásenie M., 123
zjavenie M., *pozri* islam
znamená ohlasujúce príchod M.,
91—5

KNIHA ISTOTY

- náboženstvo, 191
 náznak nového n., 268
 predstavitelia n., *pozri* duchovní
pozri tiež mesto, nebeské;
 zriadenie; *a* Slovo Božie
- Nabuchonodozor, 92
- Naḍr-Ibn-i-Hārīth, 114
- Najsvätejší Prúd, 150
 ,narodiť sa znova', 125, 163, 168
- nasledovníci Bába, 101, 170, 256,
 276—7
 prenasledovanie, 263—5
- návrat, 156, 160, 162, 163, 168—71,
 179, 217
 Ježiša, 21, 24—6
- nebo
 Korán prirovnaný k n., 40
pozri tiež raj
 rozpuknutie n., 46
 symbolický význam, 46, 51—2, 66,
 74—5, 79
 viditeľné n., 66
- nedbalosť, 5, 120, 148, 158, 182—5,
 245, 249—50, 253—4
 duchovných, *pozri* duchovní
 ľudstva, 111—12, 133, 230—40, 242,
 285
 prekonať svoju n., 18
 trest pre nedbalých, 229—30
 voči zjaveniu Bába, 112, 260,
 239—42, 275—6
 voči zjaveniu Bahá'u'lláha, 281—2
- nemoc, duchovná, 236
- nenávisť, hľadajúci si musí očistiť
 srdce od n., 213
- neochvejnosť, 219, 261
- nepoznatelná Podstata, *pozri* Boh
- nesmrteľnosť, 2, 128, 167, 217
- neveriaci, 84
- neviera, 229, 249
- Ni'matu'llah-i-Mázindaráni, Mullá,
 248
- Nimród, 67
- Noe, 7, 9, 161, 162, 172
- Nudbih, modlitba N., 33, 269
- obdobia, ročné, 45
- obeta, 219
 sebaobetovanie, 28
- oblaky, symbolický význam, 79—83
- odlišnosť (oproti jednote), 20
- odpočinok, 153
- odpor
 voči Prejavom Božím, *pozri* Prejavy
 Božie, odpor voči
- odpútanie sa, 99, 153
 Bába, 259—60
 hľadajúci musí mať, 213
 nutné pre pravé porozumenie, 1,
 267
 od učenosti, 75—7
pozri tiež odriekanie
- Odriekanie, 102, 268
 potrebné pre pravé porozumenie,
 267
- oheň, 125, 213
- ohováranie, 214
- Pečať Prorokov, 172, 178, 181, 182, 196,
 237, 261
- peklo, 123, 127
- Pentateuch, 92, 93, 95, 159, 219
- Perzia, 274
- Pilát, 144
- Písmo, 266
 dôkaz pre bežných ľudí, 232
 Kniha, 219—20
 menenie P., 91—8

REGISTER

- nadradenosť P., 226
účel, 185
uznanie P., 225
vysvetlenie P., 93, 125, 136—7, 199
- pokoj,
Príbytok p., 188
srdca, 65
- pokora,
hľadajúci musí mať p., 213
- pokrm, duchovný, 22—3
- pokrytectvo, 28
- poníženie, 155
- porozumenie, 1, 2, 44, 73
božské, 28
božské poznanie prináša p., 76
nezávisí od ľudskej učnosti, 233
- povýšenosť, 28
- pozmenenie svätých textov, 91—8
- poznanie, 16, 28, 56, 66, 73—4, 156
Boha, 105—6, 109, 130, 151, 154
božské 2, 26, 48—9, 52, 76—7, 99,
108, 129—30, 153, 205—6
dva druhy, božské a satanské, 76
hľadajúci musí očistiť srdce od p.,
213
poklady božského p. 106, 151
predstavuje jeden bod, 201
sedem a dvadsať písmen, 272
sedemdesiat významov, 283
vlastného ja, 107
význam p., 202
závoj p., 205
- Požehnaná krása, *pozri* Bahá' u'lláh
- pôst, zákon, 38—40
- pravda, 44, 99, 155
hľadanie p., 29
neochvejnosť ako dôkaz p., 261
norma pre p., 267
- odlíšená od falše, 217, 223, 277
- prehliadanie p., 14
znamenie, 252, 268
- praví veriaci, 87
- predstavy, márnivé, 2, 14, 52
- Prejavý Božie, 109—10
cesty P. B. sú v rozpore s túžbami
ľudí, 61
jednota P. B., 20, 106, 161—2,
170—2, 191, 196
mená P. B., 191
návrat, 156, 160, 162, 168—71
nemá vyššie postavenie ako ostatní
P. B., 110
neuznanie P. B., 3, 153—4
nezávislosť P. B., 102
norma na uznanie, 244
od Ježišových čias, 88
od Mojžiša až po Muḥammada, 55
odlišnosť medzi P. B., 191—5
odmietnutie, 3—14, 125
odmietnutie P. B., 120, 252—3
pozri tiež nedbalosť
odpor voči, 4—17, 157
od duchovných, 15, 79, 177,
238—40
motív, 13—15
postavenie, 32, 109, 140, 161, 191
povaha P.B., 74, 106, 160—2, 174,
178—80
pravda, 201
predpoveď príchodu ďalšieho P. B. 13
prejavil sa v tomto dni, 63
prejavujú prídomky a mená Božie,
109—10, 151, 196
sa objavia ako ľudské bytosti, 74,
79—81, 106
sídlo zjavenia Podstaty Boha, 27

KNIHA ISTOTY

- Slnca pravdy, 31
 správanie P. B., 5
 sú Poslami Boha, 196, 198
 svedectvo P. B, 228
 utrpenie, 47, 80, 136, 157
 uznanie P. B., 2, 27, 81—2, 151,
 154—5, 241
 výhovorka pre odmietnutie, 245
 veľkoleposť P. B., 228
 Všeobecný Prejav, 187
 význam P. B., 31, 103, 128
 vzťah k Bohu, 105—6, 109—10,
 151, 193, 196—8
 znamenia zvestujúce príchod P. B.,
 16, 66—73
 zosnutie, 23
 zvrchovanosť P. B., 103, 113—14,
 136, 140
 životy P. B., 57, 79—80
- premena
 jednotlivca, 163—4, 167
 ľudstva, 269—70
- premýšľanie, jedna hodina p., 267
- Priateľ Boží, *pozri* Abrahám
- priateľstvo, 277
 vyhýbať spoločnosti zločincov, 214
- prikázania, Božie, *pozri* zákony Božie
- Princ mučeníkov, *pozri* Husayn,
- Imám
- pripútanosť, 162
- Prislúbený, 25—6
- prítomnosť Boha, 148—51, 153, 181—2
- Proroci,
 obdarení stálosťou, 240, 245
 pozri tiež Prejavy Božie
 predošlí, 113
- proroctvá
 naplnenie p., 88
 o Bábovej dobe, 281, 266—75
 o Bahá'u'lláhovi, 282
 o návrate Ježiša, 24—6
 ,prvý a posledný', 171—4, 196
 pýcha, 14, 28, 213
 Qá'im, 90, 152, 272—3, 283
 postavenie, 272
 povaha Q., 273
 pozri tiež Báb
 znamenia Q., 282
 zvrchovanosť, 113—14
 Qayyúmu'l-Asmá', 258
 qiblih, 54—5
- Rajský slávik, 23
 pozri tiež Bahá'u'lláh a Prejavy
 Božie
- raj, význam, 123, 125
 pozri tiež nebo
- Rawḍiy-i-Káfi, 274
- Rayy, 274—5
- ríša svätosti, 5
- rituály, 79
- rozum, 28
- rozvod, zákon o, 17
- rúhanie, 14, 182
- Rúz-bih, 71
- Sa'id-i-Bárfurúshí, Mullá, 248
- sabat, 17
- Šádiq, Imám, 86, 142, 270, 272, 275,
 281, 283
- Sadratu'l-Muntahá, 26, 116, 289
- Sadrih of Bahá, 85
- Šáliḥ, 10
- Salmán, 71, 179
- Sámirí, 210
- Serafín, 122

REGISTER

- Shíráz, 263
 schopnosti, ľudské, *pozri* ľudské
 bytosti, schopnosti
 Širáť, 127
 skúšky, 55
 Boh skúša ľudstvo, 8, 58, 60, 283
 pozri tiež súd
 symbolický jazyk použitý ako
 skúška, 53
 význam, 8, 56
 skúšobný kameň, odlišuje pravdu od
 falše, 84, 207
 božský, 55, 89, 252, 253, 283
 slnce,
 symbolický význam, 24, 31—42,
 45, 52, 66, 73—4
 zatmie sa, 24, 41—2
 Slncia pravdy, *pozri* Prejavy Božie
 slová, 5, 22
 ľudí, nie sú normou pre
 porozumenie Boha, 2
 pozri tiež jazyk; *a* Slovo Božie
 Prejavu, 61
 zhodujúce sa s činmi, 250
 Slovo Božie, 22, 61, 130, 219
 chápanie S. B., 233
 majestátnosť S. B., 27
 pozri tiež mesto, nebeské;
 náboženstvo; *a* slová
 stmelujúca sila S. B., 118
 tajomstvá S. B., 266
 vnútorný význam S. B., 170
 sľuby, 214
 sluch, duchovný, 216, 217, 289
 smrť 114, 127, 217
 hodina, 214
 symbolický význam, 120, 125—7
 trest smrti, 92
 spravodlivosť, 16, 22
 srdce,
 čisté, 5
 domov pre Túžbu sveta, 205
 chápanie s., 119, 125, 187
 očistiť si, 49, 77, 99, 204, 213
 odovzdanosť srdca, 64
 oheň jazyka pohlcuje s., 213
 pokoj s., 65
 sídlo zjavenia vnútorných záhad
 Božích, 213
 zem srdc, 48—9
 stvorenie, 151
 bez začiatku či konca, 178, 180
 najvyšší cieľ stvorenia je božská
 jednota a pochopenie, 28
 priamy dôkaz prídomek Boha,
 107, 109, 149
 súd, 114, 120—1, 140
 Muhammadov s., 121
 pozri tiež skúšky
 Súdny deň, 118, 122
 znalosť o s., 130
 znamenania, 118
 význam, 123, 128
 súfjovia, 150
 súženie ľudstva, 24, 28—30
 definícia, 30
 svätci, 33
 svetlo, 136, 149
 zjavené Prejavom, 106—7
 symbolizmus, použitie: 41—2, 53, 75,
 83, 85—6, 149
 Syna človeka, 24, 66, 74, 144
 príde na nebeských oblakoch, 79
 šesťdesiat, rok, 281
 šíiti, 86
 Šoeb, 57

KNIHA ISTOTY

- ʾĪff, zeme, 136
 tajomstvá (záhady), božské 64, 75, 190
 duše, 216
 pochopenie, 212
 Slov Božích, 266
 srdce je sídlom zjavenia z., 213
 ,Ten, koho Boh prejaví, 219, 276
 ʾThamúd, 10
 tradície, 38—41, 89—90, 107, 221—2,
 266—75, 280—4
 ohľadom Qá'ima, 113, 275
 trpezlivosť, 76, 213, 264, 273
 trúba, 122—3
 Turci, 273
 túžba po vodcovstve, 15
 uctievanie
 premyšľanie je hodnejšie než u.,
 267
 učení, 79, 153—5, 277
 učenie, náboženské
 popísané ako „slnce“, „mesiac“
 a „hviezdy“, 38—42, 66
 učenosť, 77, 154—5, 203—4, 213
 chápanie nezávisí od ľudskej
 učnosti, 233
 pozri tiež poznanie
 zmysel, 153
 ʿUrvatul-Vuthqá, 28, 37, 226
 uspokojenie sa s málom, 214
 Vahháb, 274
 veda, 203—4
 vedenie, 18, 217, 224
 vernosť, 79, 249
 Bábových nasledovníkov, 264
 verní, 118
 vesmír, 31, 65, 74, 106, 123, 180, 204
 hmotný, 173
 znamenia v., 216
 vesna, božská 23, 118, 140
 viera, 2, 120, 148
 pozri tiež náboženstvo a zriadenie
 vláda, 187
 pozri tiež králi
 ,vlk a jahňa sa budú pást spolu, 119
 vodcovia,
 ich nezhody, 28
 náboženský predstavitelia, *pozri*
 duchovní
 pomätení, 28
 vôľa Božia, 103—4, 182
 odovzdanie sa v. B., 28, 226, 228, 278
 vysvetlenie (význam), 16, 136—7, 237
 doslovné, 25, 89, 122, 283—4
 Písma, 93, 125, 199
 Yaḥyá (Ján Krstiteľ), 70
 Yaḥyá, Siyyid, 248
 Yanbú, 272
 Yaḥrib, *pozri* Medina
 Yúsuf-i-Ardibílí, Mullá, 248
 ,začiatok a koniec, 171—4, 178,
 179—80, 196
 Zachariáš, 70
 zákonnosť, 11, 28, 120
 zákony (Prikázania)
 Božie, 28
 Evanjelia, 26
 náznak nového z., 268—70
 popísané ako „slnce“, „mesiac“
 a „hviezdy“, 38—40, 42, 66
 potvrdené Bohom, 130
 zrušenie, 41, 79, 236
 Zaqqúm, strom, 209
 závoje, 16, 17, 57, 75—6, 82, 163, 174,
 205, 237
 závoje slávy, 16, 130, 175, 177—8, 205,
 219, 268

REGISTER

- symbolický význam, 79
 Zawrá', 274—5
 zázrak, 157, 230
 zem, 48—51
 Zíyárat, 269
 zjavenie, božské, 51—2, 64—5, 149,
 156, 160, 236
 koniec, 23
 moc, 107
 nové
 náznak, 268—70
 prijatie, 99
 sila premeny, 269—70
 zdroj, 155
 zjavenie, *pozri* Báb, zjavenie;
 náboženstvo; *a* zriadenie
 zlaté pravidlo, 214
 zlato, 165—7, 217
 Zmluva, v dobe Muḥammada, 157
 zmŕtvychvstanie,
 Deň z., 46, 51, 85, 88, 114, 121, 149,
 151—3
 ďalšie zmŕtvychvstanie, 256
 prostredníctvom Muḥammada, 124
 význam, 123—5, 128, 153, 160, 168, 182
 znamenia, 21, 97
 Božie, 148, 217, 285
 v ľudskej bytosti, 107
 Ježiša, 24—6
 Mesta istoty, 217
 ohlasujúce príchod Muḥammada,
 91—5
 ohlasujúce príchod Prejavu, 16,
 66—73, 88—91
 pravdy a falše, 252
 Prejavu Božieho, 111
 Qá'ima, 282
 Bábovho zjavenia, 263
 zjavenia Bába, 72
 znovuzrodenie, 125, 163, 168
 zrak, duchovný, 12, 16, 28, 61, 63, 77,
 81, 99, 109, 110, 116, 119, 149, 162,
 170, 174, 176, 192, 196, 216, 217,
 237, 241, 260, 277
 zriadenie,
 náznak nového z., 268
 ukončenie z., 46, 79
 zmeny z., 81
 zvieratá, 214
 zvrchovanosť
 Boha, 131—4
 Ježiša, 144—5
 Muḥammada, 114, 118
 Prejavu Božieho, 103, 113—14
 Qá'ima, 106—9
 význam z., 131—4, 146
 žiarlivosť, 277
 židia, 17, 19, 54, 92, 97, 144—5,
 146—8, 230, 268
 pozri tiež izraelský ľud
 židovskí duchovní, *pozri* duchovní,
 židovskí
 život, 114
 pravý, je život ducha, 128
 symbolický význam, 120, 125, 128
 večný, 120

